

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ JÜRİSİ ve ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖZGEÇMİŞ.....	v
GİRİŞ.....	1
Amaç.....	1
Çalışmanın önemi.....	1
Problem.....	1
Sınırlılıklar.....	2
Varsayımlar.....	3
Yöntem.....	4
Kavramlar ve Tanımlar.....	5
Alan Literatürü.....	7

BİRİNCİ BÖLÜM

5. SINIF KELİME DAĞILIMI

I.5.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL VERİ DAĞILIMI.....	30
II.5. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	30
a-Sosyo-Ekonomik Gücü Düşük Seviyede Olan Öğrenciler.....	30
b)Sosyo-Ekonomik Gücü Orta Seviyede Olan Öğrenciler.....	30
c) Sosyo-Ekonomik Gücü Yüksek Seviyede Olan Öğrenciler.....	31
III. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET ve GELİR SEVİYESİNE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	34
a) 5. Sınıflar Alt grup Kız Öğrenciler	34
b) 5. Sınıflar Orta grup Kız Öğrenciler	34
c) 5. Sınıflar Üst grup Kız Öğrenciler.....	34

d) 5. Sınıflar Alt Grup Erkek Öğrenciler	34
e) 5. Sınıflar Orta grup Erkek Öğrenciler.....	34
f) 5. Sınıflar Üst Grup Erkek Öğrenciler	35
IV. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE KONUYA ve SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	36
a)5. Sınıflar Üst Grup (Anı Yazma)	36
b) 5. Sınıflar Orta Grup (Anı Yazma)	36
c) 5. Sınıflar Alt Grup (Anı Yazma)	36
d)5.Sınıflar Üst Grup (Atasözü Açıklama)	36
e) 5. Sınıflar Orta Grup (Atasözü Açıklama)	36
f) 5. Sınıflar Alt Grup (Atasözü Açıklama).....	37
g)5.Sınıflar Üst Grup (Serbest Konuda Yazma)	37
h) 5. Sınıflar Orta Grup (Serbest Konuda Yazma)	37
i) 5. Sınıflar Alt Grup (Serbest Konuda Yazma).....	37

V. BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI

a) 5. Sınıf Kızlar (Anı Yazma).....	38
b) 5. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama).....	38
c) 5. Sınıf Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	38
d) 5. Sınıf Erkekler (Anı Yazma)	38
e) 5. Sınıf Erkekler (Atasözü Açıklama).....	38
f) 5. Sınıf Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	38

V. BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET, SEVİYE ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....40

a) 5. Sınıf Alt Grup Kızlar (Anı Yazma).....	40
b) 5. Sınıf Alt Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	40
c) 5. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	40
d) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar (Anı Yazma)	40

e) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar Atasözü Açıklama.....	40
f) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	40
g) 5. Sınıf Üst Grup Kızlar (Anı Yazma).....	41
h) 5. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	41
i) 5. Sınıf Üst Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	41
k) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler(Anı Yazma).....	41
l) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü açıklama).....	41
m) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	41
n) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Anı Yazma).....	42
o) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	42
p) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	42

İKİNCİ BÖLÜM

8. SINIF VERİ DAĞILIMI

I. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE GENEL KELİME DAĞILIMI.....	44
II. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	44
a) 8. Sınıflar Sosyo-Ekonomik Gücü Düşük Öğrenciler.....	44
b) 8. Sınıflar Sosyo-Ekonomik Gücü Orta Seviyedeki Öğrenciler.....	44
c) 8. Sınıflar Sosyo-Ekonomik Gücü Yüksek Seviyedeki Öğrenciler.....	44
III. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET VE SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	46
a) 8. Sınıf Alt Grup Kız Öğrenciler.....	46
b) 8. Sınıf Orta Grup Kız Öğrenciler.....	46
c) 8. Sınıf Üst Grup Kız Öğrenciler.....	46
d) 8. Sınıf Alt Grup Erkek Öğrenciler.....	46
e) 8. Sınıf Orta Grup Erkek Öğrenciler.....	46

f) 8. Sınıf Üst Grup Erkek Öğrenciler.....	46
IV. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE TÜR VE SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	48
a) 8.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Anı Yazma).....	48
b) 8.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Anı Yazma).....	48
c) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Anı Yazma).....	48
d) 8.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama).....	48
e) 8.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama).....	48
f) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama).....	49
g) 8.Sınıf Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma).....	49
h) 8.sınıf Orta Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma).....	49
i) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma).....	49
V. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET ve TÜRE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	50
a) 8. Sınıf Kızlar (Anı Yazma).....	50
b) 8. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama).....	50
c) 8. Sınıf Kızlar Serbest Konuda Yazma.....	50
d) 8. Sınıf Erkekler (Anı Yazma).....	50
e) 8. Sınıf Erkekler (Atasözü Açıklama).....	50
f) 8. Sınıf Erkeklerin (Serbest Konuda Yazma).....	50
VI. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET, SEVİYE ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOLARI.....	52
a) 8. Sınıf Alt Grup Kızların (Anı Yazma).....	52
b) 8. Sınıf Alt Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	52
c) 8. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	52

d) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Anı Yazma).....	52
e) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	52
f) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	52
g) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Anı Yazma).....	53
h) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	53
i) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma)	53
J) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Anı Yazma).....	53
k) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	53
l) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	53
m) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Anı Yazma).....	53
n) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	54
o) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	54
p) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Anı Yazma).....	54
r) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	54
s) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

11. SINIF VERİ DAĞILIMI

I. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE GENEL KELİME DAĞILIMI.....	57
II. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOSU.....	57
a) 11. Sınıf Sosyo- Ekonomik Gücü Düşük Öğrenciler.....	57
b) 11. Sınıf Sosyo- Ekonomik Gücü Orta Öğrenciler.....	57
c) 11. Sınıflar Sosyo- Ekonomik Gücü Yüksek Öğrenciler	57
III. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET ve SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOSU.....	59
a) 11. Sınıf Alt Grup Kız Öğrenciler.....	59
b) 11. Sınıf Orta Grup Kız Öğrenciler.....	59

c) 11. Sınıf Üst Grup Kız Öğrenciler.....	59
d) 11. Sınıf Alt Grup Erkek Öğrenciler.....	59
e) 11. Sınıf Orta Grup Erkek Öğrenciler.....	59
f) 11. Sınıf Üst Grup Erkek Öğrenciler.....	59
IV. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜR VE SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOSU.....	60
a)11.Sınıf Alt Grup (Anı Yazma).....	60
b)11.Sınıf Orta Grup (Anı Yazma).....	60
c)11.Sınıf Üst Grup (Anı Yazma).....	60
a)11.Sınıf Alt Grup (Atasözü Açıklama).....	60
b)11.Sınıf Orta Grup (Atasözü Açıklama)	61
c) 11.Sınıf Üst Grup (Atasözü Açıklama).....	61
a)11.Sınıf Alt Grup (Serbest Konuda Yazma).....	61
b)11.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma).....	61
c)11.Sınıf Üst Grup (Serbest Konuda Yazma).....	61
V. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE CİNSİYET ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOSU.....	62
a) 11. Sınıf Kızlar (Anı Yazma).....	62
b) 11. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama)	62
c) 11. Sınıf Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	62
d) 11. Sınıf Erkekler (Anı Yazma).....	62
e) 11. Sınıf Erkekler (Atasözü Açıklama)	62
f) 11. Sınıf Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	63

VI. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDEN CİNSİYET, SEVİYE ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIM TABLOSU.....	64
a) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Anı Yazma).....	64
b) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	64
c) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	64
d) 11. Sınıf Orta Grup (Kızlar Anı Yazma).....	64
e) 11. Sınıf Orta Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	64
f) 11. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	64
g) 11. Sınıf Üst Grup Kızlar (Anı Yazma).....	65
h) 11. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü Açıklama).....	65
i) 11. Sınıf Üst Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma).....	65
j) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler (Anı Yazma).....	65
k) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	65
l) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	65
m) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Anı Yazma).....	65
n) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü Açıklama).....	66
o) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma).....	66
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
ORTAK VERİLERİN DAĞILIM TABLOSU.....	68
Sınıflar Arası Ortak Kelimelerin dağılım tablosu.....	68

BEŞİNCİ BÖLÜM

a) 90 Öğrencinin Anı Yazma, Atasözü Açıklama ve Serbest Konuda Yazma konularında Toplam Kelime Dağılım Tablosu	71
b) 90 Öğrencinin Anı Yazmada Toplam Kelime Dağılım Tablosu	74
c) 90 Öğrencinin Atasözü Açıklamada Toplam Kelime Dağılımı.....	74

d) 90 Öğrencinin Serbest Konuda Yazma Toplam Kelime Dağılımı74

SONUÇ.....76

KAYNAKÇA.....78

EKLER LİSTESİ.....82

EKLER

EK	Sayfa No
Ek.1: 5.SINIF SÖZLÜĞÜ.....	85
Ek.2: 5. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	89
Ek.3: 5. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	93
Ek.4: 5. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	97
Ek.5: 5. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	99
Ek.6: 5. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	102
Ek.7: 5.SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	104
Ek.8: 5. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	106
Ek.9: 5. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	108
Ek.10: 5. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	110
Ek.11: 5. SINIF ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	112
Ek.12: 5. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	115
Ek.13: 8. SINIF SÖZLÜĞÜ.....	117
Ek.14: 8. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	123
Ek.15: 8. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	129
Ek.16: 8. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	132
Ek.17: 8. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	133

Ek.18: 8. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	136
Ek.19:8. SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	138
Ek.20: 8. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	140
Ek.21: 8. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	142
Ek.22: 8. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	144
Ek.23: 8. SINIF ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	146
Ek.24: 8. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	149
Ek.25: 11. SINIF SÖZLÜĞÜ.....	151
Ek.26: 11. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	162
Ek.27: 11. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	170
Ek.28: 11. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	180
Ek.29: 11. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	182
Ek.30: 11. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	186
Ek.31: 11. SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	189
Ek.32: 11. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	191
Ek.33: 11. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	195
Ek.34: 11. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	198
Ek.35: 11. ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	201
Ek.36: 11. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	205
Ek.37: 5. SINIFLARLA 8. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	207
Ek.38: 5. SINIFLARLA 11. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	210
Ek.39: 8. SINIFLARLA 11. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	213
Ek.40: 5.8.11.SINIFLAR ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	217
Ek.41: 90 ÖĞRENCİNİN ANI-ATASÖZÜ-SERBEST KONU ALFABETİK ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	219
Ek.42: 90 ÖĞRENCİNİN ANI-ATASÖZÜ-SERBEST KONU TÜRLERİNDE GEÇEN KELİMELERİN KULLANIM SIKLIKLARINA GÖRE SIRALANIŞI	231

Ek.43: 90 ÖĞRENCİNİN ANI TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ	243
Ek:44: 90 ÖĞRENCİNİN ATASÖZÜ AÇIKLAMASI TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ.....	249
Ek.45: 90 ÖĞRENCİNİN SERBEST KONU TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ.....	254
Ek.46: 90 ÖĞRENCİNİN İSİMLER SÖZLÜĞÜ.....	260
Ek.47: 90 ÖĞRENCİNİN FİİLER SÖZLÜĞÜ.....	267
Ek.48: 90 ÖĞRENCİNİN ATASÖZLERİ SÖZLÜĞÜ.....	270
Ek.49: 90 ÖĞRENCİNİN DEYİMLER SÖZLÜĞÜ.....	270
Ek.50: 90 ÖĞRENCİNİN İKİLEMELER SÖZLÜĞÜ.....	271
Ek.51: 90 ÖĞRENCİNİN MECAZLAR SÖZLÜĞÜ.....	272
Ek.56: GENEL ALT GRUP SÖZLÜĞÜ.....	273
Ek.57: GENEL ORTA GRUP SÖZLÜĞÜ.....	277
Ek.58: GENEL ÜST GRUP SÖZLÜĞÜ.....	285
Ek:59 UŞAK- (MERKEZ) 5.,8.ve 11.SINIF ÖĞRENCİLERİİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ ORTAK ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ İLE AFYON (MERKEZ) 5., 8.VE 11. SINIF ÖĞRENCİLERİİN SÖZLÜ ANLATIMLARINDAKİ ORTAK KELİME ÇEŞİDİNİN BİR ARAYA GETİRİLMESİYLE OLUŞTURULAN ORTAK ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ.....	290

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

UŞAK MERKEZ İLKÖĞRETİM 5., 8. ve 11. SINIFLARIN YAZILI KELİME HAZİNESİNİN BELİRLENMESİ

Mustafa ÇIPLAK
Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Haziran 2005

Danışman: Yard. Doç. Dr. Musa ÇİFÇİ

ÖZET

Bu çalışma, Uşak merkezde bulunan ilk ve orta dereceli okullarda eğitim-öğretim gören 5., 8. ve ortaöğretim 11.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları aktif kelime hazinesinin belirlenmesine yönelik bir çalışmadır.

Çalışmada Uşak merkezde bulunan 5., 8. ve 11.sınıflardan Random (rastgele) yöntemiyle seçilen her sınıf için otuzar öğrenciden 90 öğrenciye, üç farklı anlatım türünde (anı yazma, atasözü açıklaması, serbest konuda yazma) toplam 270 adet kompozisyon yazılmıştır. Bu yazılı verilerde geçen kelimeler, öğrencilerin eğitim kademesine (5., 8. ve 11.sınıf), sosyo-ekonomik seviyesine, cinsiyete ve üç farklı anlatım türüne göre belirlenmeye çalışılmıştır. Her düzeyin ve sosyo-ekonomik grubun kelime kullanım performansları tek tek ve kendi aralarında bir değerlendirilmeye tâbi tutulmuştur. Bu çalışmaya ilk ve orta dereceli okullarda okuyan öğrencilerin kelime hazinesi hakkında bir fikir edinilmeye çalışılmıştır. Her düzey arasındaki ortak kelimeler belirlenmiş ve ortaya çıkan bu ortak sözlükler, daha önce sözlü anlatımdaki aktif kelimeleri belirlemeye çalışan, Hayriye Ünsal'ın çalışmasında elde ettiği verilerle karşılaştırılmıştır.

Yapılan çalışmada, 270 adet yazılı kompozisyonda toplam 30464 kelime tespit edilmiştir. Havuzda toplanan 30464 adet kelimenin 2567'sinin çeşit kelime, 27897 kelimenin ise bu çeşit kelimelerin tekrarı olduğu belirlenmiştir. Toplam 30464 kelimenin üç farklı eğitim seviyesine göre dağılımı şu şekilde olmuştur: 5. Sınıflar, 6740, 8.sınıflar, 9284, 11.sınıflar 14440 kelime kullanılmışlardır. 5.ve 8.sınıflarda sosyo-ekonomik düzeyleri düşük olan öğrenciler, sosyo-ekonomik düzeyleri yüksek öğrencilerden toplam ve çeşit kelimedede daha fazla kelime kullanmışlardır. Yazılan kompozisyonlar, yazan öğrencilerin cinsiyetleri göz önünde bulundurularak bir değerlendirilmeye tabi tutulmuş; toplamda kız öğrencilerin, çeşit

kelimedede ise erkek öğrencilerin üstünlüğü görülmüştür. Üç farklı türde (anı yazma, atasözü açıklama, serbest konuda yazma) yazdırılan kompozisyonlarda anı türünde, kullanılan toplam ve çeşit kelime miktarı diğer iki türdekinden fazla çıkmıştır.

Beş bölüm ve ekler kısmından oluşan çalışma;

- I. 5. Sınıf Öğrencilerinin Kelime Dağılım Tablo ve Grafikleri,
- II. 8. Sınıf Öğrencilerinin Kelime Dağılım Tablo ve Grafikleri,
- III. 11. Sınıf Öğrencilerinin Kelime Dağılım Tablo ve Grafikleri,
- IV. Ortak Verilerin Dağılımı, Tablo ve grafikler,
- V. Genel Veri Dağılımı, Tablo ve Grafikler,

90 Öğrencinin 270 adet yazılı kompozisyonunda geçen kelimelerin, çeşitli değişkenlere göre sözlüksel listelerini içeren ekler bölümünden meydana gelmektedir.

Determining The Treasures of Written Vocabularies of 5th, 8th and 11th Grade Primary School Students in the Center of the Province Of Uşak

By
Mustafa ÇIPLAK

Turkish Education Program
The Graduate School of Social Sciences of Afyon Kocatepe University

June, 2005

Advisor: Asst. Prof. Dr. Musa ÇİFÇİ

Abstract

The purpose of this study was to determine the treasures of written active vocabularies of 5th, 8th and 11th grade primary school students in the center of the province of Uşak. Randomly selected 5th, 8th and 11th grade 270 primary school students involved to this study and they were encouraged to write a text related to their diaries (memoris), explaining a proverb or free-style writing (journal entry). 270 student composition texts were collected from the student writings. The words written by students were tried to classified at the base of student grade level, gender, and students' socio-economic levels. The performance of each grade level and socio-economic groups were individually evaluated. With this study, it was attempted to get information about primary school students' vocabulary treasures. The common words used by students were found out and compared with a previous similar study conducted by Hayriye Ünsal.

In this study, 30464 words were detected from 270 student compositions texts. Only 2567 words were unique words and the remaining 27897 words were somehow synonyms of these words. According to grade levels, the usage of these words was 6740 (5th grades), 9284 (8th grades), 14440 (11th grades). Between 5th and 8th grades based on their socio-economic levels, the students coming from low-level socio-economic groups used more words than those students coming from upper upper-level socio-economic groups. According to students' genders, the vocabulary treasures of female students had more than those of male students. The highest number of the total words used among diary (memoir), proverb explanation and free-style writings (journal entry) of student compositions was the diary type of writings.

Key Words: Vocabulary treasures, writing compositions, Turkish education.

Özgeçmiş
Mustafa ÇIPLAK

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2003 Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği
Lise: Mükrimin Halil Lisesi, Elbistan Kahramanmaraş

İş/ istihdam
2003 Uşak Merkez Aybey İlköğretim Okulu Türkçe Öğretmeni

Kişisel Bilgiler

Doğum Yeri Ve Yılı : Kahramanmaraş /Elbistan, 2 Şubat 1978 Cinsiyet: Erkek

Yabancı Dil
İngilizce

GİRİŞ

I. AMAÇ

Çalışmanın amacı ilköğretim 5. ve 8. sınıf ile ortaöğretim 11.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlardaki kelime hzinelerini ölçmektir.

II. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

İnsan kelimelerle düşünür, kelimelerle sosyalleşmeyi başarır. Bu nedenle insanların neyi ne kadar başarabileceklerini bilmek, ancak onların düşüncelerini görmekle mümkün olmaktadır. Düşüncelerin görülmesi ancak konuşulması ve yazılması halinde mümkündür. Bireyin kelimelerine bakarak onun düşüncesini, hayatı bakış açısını aşağı yukarı tahmin ede biliriz. Bu nedenle bir eğitimci, gerek bilgi gerekse kültür akışını ancak bir dilin kelimeleriyle sağlayabilir. Öğrencisinin düşünce sınırlarını iyi bilmeyen bir eğitimci, neyi ne kadar ne ölçüde öğrencisine aktaracağını kestiremez.

Türk eğitim sisteminin ivedilikle çözmesi gereken sorunların başında, Türk kültürünü, Türk bediî dil zevkinin gelecek nesillere aktarımını sağlayacak ortak kelime listelerinin çıkarılarak, ortak bir dil zevkinin oluşturulmasını sağlamak gerekmektedir. Bu çalışmanın önemi böyle bir hedefle kelime listeleri hazırlanırken, nelere dikkat edip neleri kelime listelerine alıp almayacağımız hususunda bir ön araştırma sayılabilen mahiyette olmasından kaynaklanmaktadır.

III. PROBLEM

İnsanoğlunun en basit isteklerinden en karmaşık duygularına kadar, çevresinde olup biten olgu ve olayları anlayıp anlamlandırmrasında en etkin rolü dil üstlenmektedir. Kelimeler olmadan insan düşüncesinin derin boyutlarından haberdar olmamız mümkün değildir. Bu derin duyu ve düşünce birikimlerimizi diğer düşünce boyutlarına ya kelimelerin sesi olan konuşmayla ya da kelimelerin resmi ve belgesi görevini üstlenen yazıyla aktarırız.

Yazılı ve sözlü anlatım becerileri, farklı kullanım alanlarına sahip olmalarına rağmen birbirinin içine geçmiştir. Bu becerileri, bireylerin eğitim ve öğretim süreçlerinde ne ölçüde kavradıkları bilinmemektedir. Bu iki beceri alanında ürünler veren öğrencilerin kelime hzineleri hakkında bilgi elde edilmesi gerekliliği zarurî bir ihtiyaçtır. Öğrencilerin düşünce ve yetenek boyutlarını oluşturan kelime hazinesi bilinmeden, bireyin bu iki beceriye ne ölçüde hâkim olabileceği bilinmesi mümkün görünmemektedir.

Yazılı ve sözlü anlatımların gerçekleşme süreçleri her ne kadar benzerlik göstermese de, her iki etkinliğin de bir düşünce sürecinden sonra ortaya çıktığı aşıkârdır. Ancak

konuşmanın zaman kavramında çok hızlı bir zihin trafiği gerektirmesine rağmen yazılı anlatımın uzun bir sürece dâhil olması ve kelimelerin seçimindeki itina, yazma ve konuşma arasında kullanılan kelime hazinesi açısından bu beceriler farklılıklar arz edecektir.

Yazılı ve sözlü anlatımda kullanılan bu kelime hazinelerindeki farklılıkların hangi ölçülerde seyrettiği bilinmemektedir. Yapılan bu çalışmayla farklılıkların ne ölçüde seyrettiğini ilk ve orta dereceli okullarda belirlemeye çalışacağız.

Bireylerin düşünce sistemleri ve bunları kullanma tarzları kelime hazinelerinde bulunan kelimelerle ilişkili olmalıdır. Bir eğitimiçi, eğiteceği öğrencisinin neyi bilip neyi bilmediğini bilmeden sağlıklı bir eğitim veremez. Bu nedenle ülkemizde öğrencilerin kaç kelimeyle konuşup yazdıklarını dolayısıyla kaç kelimelik düşündükleri konusunda sağlıklı bir değerlendirme bugüne kadar yapılamamıştır.

Bireylerin kelime hazinesinin oluşumunda, sosyo-ekonomik yapı, cinsiyet eğitim-öğretim seviyesi gibi etkenler başı çekmektedir. Bu nedenle yaptığımız çalışmada öğrencilerin yazılı anlatımlardaki kelime hazinelerini, bu boyutlardan incelemeye ve tespit etmeye çalıştık. Ancak soyo-ekonomik düzeylerin göz önüne alındığı bu çalışmada her öğrenci için tam anlamıyla sosyo- ekonomik bir analiz yapılmasının mümkün olmayacağı, ilgili araştırmacılar tarafından iyi bilinmektedir.

Asıl problemimiz öğrencilerin sosyo- ekonomik durumlarından ziyade, yazılı anlatımlarında kullandıkları kelime hazinesi ve bu kelime hazinesinde, bütün seviyeler arasında ortak bir paydanın bulunup bulunmadığıdır. Bu bilinmeyenlere verilecek cevaplar ilk ve orta dereceli okullardan mezun olup geleceğin Türk düşünce sistemini oluşturacak gençlerin, düşünce üretme merkezleri olan üniversitelere ne kadar kelime hazinesiyle gittikleri hususuna açıklık getirecektir.

IV. SINIRLILIKLAR

Araştırmanın evreni, ilköğretim 5. ve 8. sınıf öğrencileri ile ortaöğretim 11. sınıf öğrencileridir.

Ele alınan örneklem ise Uşak İl Merkezindeki okullarla sınırlıdır. Kelime hazinesi araştırmasının, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra, araştırmada seçilecek okullar konusunda Uşak İl Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik

Bölümü, okulların seçiminde uzman görüşüyle katkı sağladı. Okulların seçiminde sosyo-ekonomik farklılıklar göz önünde bulunduruldu. Bu açıdan okullar üç bölüme ayrıldı:

1-Sosyo-ekonomik gücü düşük öğrencilerin okuduğu okullar.

2-Sosyo-ekonomik gücü orta dereceli öğrencilerin okuduğu okullar.

3-Sosyo-ekonomik gücü yüksek dereceli öğrencilerin okuduğu okullar.

Müfredatın bitimi de göz önüne alınarak her kademenin son sınıfları tercih edildi. Bu nedenle her öğretim kademesinin son basamağı olan, 5. , 8. ve 11. sınıfından otuzar; toplam doksan öğrenciden üç farklı türde 270 adet yazılı veri toplanmıştır.

Her üç düzey için seçilen öğrencilerden altısı sosyo-ekonomik gücü düşük öğrencilerin okuduğu okullardan; bir diğer altı kişilik grup sosyo-ekonomik gücü yüksek öğrencilerin okuduğu okullardan, on sekiz öğrenci ise sosyo-ekonomik gücü orta derecede olan öğrencilerin okuduğu okullardan alınmıştır.

5. SINIFLAR			8. SINIFLAR			11. SINIFLAR		
GELİR SEVİYESİ DÜŞÜK GRUP	GELİR SEVİYESİ ORTA GRUP	GELİR SEVİYESİ YÜKSEK GRUP	GELİR SEVİYESİ DÜŞÜK GRUP	GELİR SEVİYESİ ORTA GRUP	GELİR SEVİYESİ YÜKSEK GRUP	GELİR SEVİYESİ DÜŞÜK GRUP	GELİR SEVİYESİ ORTA GRUP	GELİR SEVİYESİ YÜKSEK GRUP
6	18	6	6	18	6	6	18	6

Orta sosyo-ekonomik gruptan daha fazla öğrencinin seçilmesi, bu seviyenin bizi daha ortalama sonuçlara ulaşabileceği temel düşüncesidir. Çıkacak olan bu sonuçların, ülkemizin diğer bölge ve illerinde çıkabilecek sonuçlara benzeyeceği tahmin edilmektedir.

V. VARSAYIMLAR

Yazılı anlatım becerisi, muhakkak ki yoğun bir düşünce sürecinin sonunda ortaya çıkan bir beceridir. Yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesi sırasında kelime hzinemizin dolayısıyla düşünce gücümüzün sınırları genişlemektedir. Bu beceriye gerekli hassasiyetin eğitim kurumlarında verilmemiği düşüncesi, öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında sıkça karşımıza çıkmaktadır. Türkçe ve Edebiyat derslerinde kazandırılmaya çalışılan çeşitli türdeki kelimeler hususunda, ülke genelinde tam bir birliktelik ve bir plan olmadığı, gerek

öğretmenler gerekse bu alan üzerinde emek veren akademisyenler tarafından dile getirilmektedir.

Öğrencilerin sosyo-ekonomik gelişmişliği ile kullandıkları kelime hazineleri arasındaki anlamlı ilişkinin ne düzeyde olduğu, kelime hazinesinin gelişimine yaş, cinsiyet ve sosyo-ekonomik öğelerin ne ölçüde etki ettiği tam anlamıyla bilinmemektedir.

Öğrencilere öğretmenleri tarafından yazdırılan farklı edebi türlerden hangisinin daha fazla kelime kullanımına müsait olduğu ve bu türün üzerinde daha fazla durulması gerekliliği araştırılmayı bekleyen bir konudur. Yazı dilinde hangi kelimelerin daha sık kullanıldığı ve yazma dilinde ortak bir kelime hazinesine sahip olunup olunmadığı araştırma konusudur.

Farklı yaş, seviye ve ekonomik gelişmişlik, bireylerin kullandıkları kelimeler üzerinde seçim yapmalarına olanak sunar. Bu kelimelerin hangi şekilde farklılık gösterdiği incelenmelidir.

VI. YÖNTEM

Soyo- ekonomik düzeye göre belirlenen okullarda örneklem grubumuza katılacak öğrencilerin seçimi “random” yöntemiyle yapılmıştır. Seçilen her okulun A ve B şubelerindeki sınıf listelerinin 7. sırasındaki öğrenciler alınarak üç farklı yazılı anlatım türünde (ani, atasözü açıklatılması, serbest konu) üç gün arayla ve aynı saatlerde yazdırılmaya özen gösterilmiştir.

Verilerin alınmasından önce hayatlarında önemli bir etki bırakmış bir anılarını yazdıklarını fakat cümlelerde “bir gün pikniğe gitmiştık” yerine, “Güneşli bir yaz günü eş dost akraba güneşin tadını çıkarmak için cumbür cemaat pikniğe gitmiştık.” şeklinde bir giriş yapmaları istenmiş ve kullanacakları kelimeler üzerinde yönlendirme yapılmıştır.

Veri toplama çalışmamızın ikincisinde öğrencilerden “**Damlaya damlaya göl olur.**” atasözünü açıklamaları istenmiş ve böylelikle en iyi bildikleri bir atasözü verilerek anlamada problem yaşamaları engellenmeye çalışılmıştır.

Son olarak da herhangi bir konu hakkında yazmaları istenmiş(serbest konu), kesinlikle bir konu sınırlanmasına gidilmemiştir. Buna rağmen, “Yazacak konu bulamıyorum.” şeklindeki serzenişleri önlemek için örnek olması açısından “anne sevgisi, aile, arkadaşlık, tutumlu olmak...” gibi konu başlıklarıyla yardımcı olunmaya çalışılmıştır. Böylelikle öğrencilerin yaşam tecrübesi ve bilgi birikimi olan konulara ve farklı türlerde kelime

kullanabilmelerine olanak sağlanmıştır.

İlk önce bir hafta süresince ilköğretim 5. ve 8. sınıflar gezilmiş ve veriler toplanmıştır. İkinci hafta ise ortaöğretim 11. sınıfların verileri toplanmıştır. Yazdırılan bu verilere, her okula ve her öğrenciye bir numara verilerek daha sonra meydana gelebilecek karışıklıklar önlenmiştir. Toplanılan bu veriler teker teker bilgisayar ortamında yazıya dökülperek ve çözümlenerek öğrencilerin kelime hazinesi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Kelimeler çözümlenmeden neleri genel sözlükler içerisinde alıp almayacağımızı maddeler halinde belirledik:

1-Kelime hzineleri tespit edilirken “özel isimler”, “ay ve gün adları”, “sayılar” genel sözlüğe dahil edilmedi.

2-Bağlaç olan” ki” kelime hazinesine dahil edilmezken aitlik eki olan “ki” dahil edildi.

3- Bağlaç olan “de”, “dönüşlülük fiili”, “meslek isimleri”, “akrabalık isimleri” ise kelime hazinesine dahil edildi.

4-Atasözü, deyimler ve ikilemelerde geçen kelimeler ayrı ayrı madde başı olarak alındıktan sonra genel sözlükler içerisinde de dahil edildi.(Sakla samanı gelir zamanı. sakla-, saman, gel-, zaman)

VII. KAVRAMLAR ve TANIMLAR

1. Aktif Kelime Hazinesi

Kişinin, yazılı ve sözlü anlatımında kullandığı kelimedir.¹ *Aktif* kelimesi "kullanılan", "etkin" anlamlarına geldiğinden aktif kelimeyi de etkin kelime, kullanılan kelime şeklinde tarif edebiliriz.

Aktif kelime hazinesi, bireyin yazılı ve sözlü anlatımlarında kullandığı kelimelerin tamamıdır. *Aktif kelime*, bireyin düşünce dünyasının dışa vurumudur. *Aktif* kelime, *pasif* kelimededen yararlanır ve bu iki temel kavram, bireyin kelime hazinesinin toplamıdır. Ancak *pasif* kelime bilinmeyen veya hiç kullanılmayan kelime demek değildir. *Pasif* kelimeleri okuduklarını ve dinlediklerimizi anlamada kullanıyoruz. *Aktif* kelimeleri ise, temel

¹ İdris KARAKUŞ, Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi (Öğretmen El Kitabı), Sistem Ofset Yayıncılı, Ankara 2000, s.128.

ihtiyaçlarımızı karşılamada kullanmaktayız.

2. Kelime Hazinesi

Söz *dağarcığı*.² Bir dilde kullanılan kelimelerin hepsine ve ifade gücüne kelime hazinesi/*dağarcığı*/serveti denir.³ Kişinin hayatı boyunca edindiği, kazandığı kelimelerin toplamına “kelime hazinesi” denir. Bu kavram için “söz *dağarcığı*”, “söz varlığı”, “kelime serveti”, “sözcük *dağarcığı*”, “vokabüler” gibi isimler kullanılmaktadır. Çalışmada daha yaygın olduğu için “*kelime hazinesi*” tercih edilmiştir.

3. Ortak Sözlük

Çalışmada farklı düzeylerdeki grupların ortaklaşa kullandıkları kelimeler listesi “*ortak sözlük*” olarak ifade edilmiştir.

4. Genel Sözlük

Bütün denek gruplarının tüm anlatım türlerinde kullandıkları çeşit (sözlükte madde başı) kelimelerin oluşturduğu sözlük.

5. Sıklık Sözlüğü

Bütün denek gruplarının kullandıkları çeşit kelimelerin tekrarlanması sıklığı ile beraber gösterildiği sözlük.

6. Tür Sözlüğü

Ceşit kelimelerin sıklıkları gösterilmeksızın anı, atasözü açıklaması, serbest konu türlerine göre kelime listesini veren sözlük.

7. Sınıf Sözlüğü

Her bir düzey için (5., 8. ve 11. sınıflar) kullanılan çeşit kelime listesini gösteren sözlük.

2 Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, C. I, Ankara 1988, s. 832.

3 KARAKUŞ, a.g.e., s.127.

VIII. ALAN LİTERATÜRÜ

Dil

Dil, insanoğlunun düşüncelerini, zihinsel tasarı ve kavramlarını söz ve yazıyla ifade eden, temelleri insanoğlunun genlerine kazınmış sistemler bütünüdür. Bu beceri insanoğluna bahsedilmiş, onun çevresindeki olgu ve olayları düzenleme, tasarlama ve sonuçlandırmada en etkin rolü üstlenmesini sağlamış, kuralları bilinmeyen bir zamanda belirlenmiş melekeler manzumesidir. Bu nedenle dil, insanın, içinde var olduğu dünyayı bulgulama, anlama ve betimleme aracıdır.

Duygu ve düşüncelerimizi, hayal ve isteklerimizi iletişimim vazgeçilmez unsuru dille sağlar, bu isteklere ne ölçüde sahip olabileceğimizi dile olan hakimiyetimizle belirleriz. Bu anlamda “Dil, insan için bütün kapıları açan büyülü bir anahtardır. Dil, düşüncenin aracı, duygusal dünyasının kapısıdır. Dil, ruhu okşayan armoni ve ahenk, gönülleri süsleyen rengârenk boyası, duygusal ve sezgiyi besleyen besin değeri yüksekgidir.”⁴

Dilin toplumsal açıdan değeri olan maddi ve manevi öğelerinin, gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayan dil, bu yönyle en karmaşık duygusal ve hayallerin diğer karmaşık duygularla tanışmasına vesile olan ses ve şekillerle hayat bulan kavramlar dünyasıdır.

Dil soyut iletilerden meydana gelmesine rağmen canlı olma vasfını gösteren gelişimi, değişimi müdahaleye gerek kalmadan kendi kontrol sistemleriyle yapan efsunlu bir varlıktır. Bunun için *“Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta kendine özgü kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş sosyal bir kurumdur.”*⁵

İnsanoğlunun dili kendi iradesiyle ve bir eğitim süreciyle mi aldığı yoksa bu sistematik becerinin doğuştan mı getirildiği tartışması halâ sürdürmektedir. Dili aklın anası olarak kabul eden düşünürler, dilin insana Tanrı tarafından verildiğini, Tanrı'nın bir mucizesi olduğunu söyleyler. Dil, düşünülmüş kavramlar içine konmuş, toplum tarafından üzerinde uzlaşılmış göstergelerin bir toplamı değil, her yerde açık ve gizli, görülür ve görülmeye olarak bizi çevreleyen aynı bir ilahî yaşamın simgesi ve yankısıdır.

⁴ İdris KARAKUŞ, Dil Öğretiminin Biyo-Psiko-Sosyolojik Boyutları, Türk Dili “Dil ve Edebiyat Dergisi”, Sayı :607, Yıl: Temmuz 2002, sayfa 230, 238.

⁵ Muharrem ERGİN, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İst., 2000, s. 1.

6 Edward SAPIR, Dil ve Toplum, Çev. Ömer Demircan, XX. Yüzyıl Dilbilimi, Ankara 1983, s. 49.

“Dil insan tarihinin herhangi bir çağında, belli bir topluluğun veya toplulukların içinde, kamunun kullanmasıyla evrim geçirerek saymaca değer kazanmış ve tanınabilir bir duruma gelmiş sistemlere göre düzenlenip telâffuz edilen boğumlu seslerden meydana gelmiş bir anlatım ve anlaşma aracıdır.”⁶ Bu durumda dil iradeli olarak bir simgeler aracılığı ile düşünce, duygusal isteklerin iletişiminde kullanılan, içgüdüsel olmayan, yalnızca insana özgü bir yöntemdir.”⁷

Bu simgeler, aynı zamanda fikirleri anlatan bir işaretler bütünüdür. İşaret ise insanlar arasında görüşmeyi, anlaşmayı sağlayan her türlü sembollerdir. Dil duygusal düşünceyi insana aktaran bir vasıta olduğu gibi, bu düşünelerin etkili sözcüklerle aktarılmasını, aktarımını yapan bireyin, diğer insanların üzerindeki etkileyiciliğini ve isteklerinin bazen sorgusuz suâlsiz yerine getirilmesini sağlayarak o insana efsunlu bir ayrıcalık sağlamıştır.

Dillerin aynı kökten geldikleri inancı toplumları kendi dillerine daha ilgili olmaya itmiş her dil bu ağacın kökünün kendi dilleri olduğu savını öne sürmüştür. Her dil kökü bir tek olan bir ağacın gittikçe birbirinden uzaklaşan dalları gibi gelişmiş, ancak diller karşılıklı kelime alışverişinden de geri kalmamışlardır. İnsan zekâsı yeni fetihler yaptıkça dil de yeni kavramlarla zenginleşmiştir. Diller tipki diğer canlı varlıklar gibi, kendilerinden olmayan şeyleri, temas ettikleri diğer toplumların dillerinden almakla zenginleşmektedir.

İnsanı insan yapan ancak dilidir. Dilin olmadığı yerde insan yoktur. Her bireyin ayrı bireyselliği olmakla birlikte, bireyselliğin toplamıyla toplumlar oluşur. Dil bu bireyselliklerin tamamının bir hali motifi üzerindeki renk armonileri gibi kendi bünyesinde toplayarak hem kendinin var olmasını sağlamış hem de bu farklılıkların kaybolmasına engel olmuştur.

Dil - Düşünce İlişkisi

Dil düşüncelerimizin yansıtıcılığı görevini üstlenen insanları diğer insanlardan ayıran ve toplumdaki statümüzü belirleyen unsurların başında gelmektedir. Düşüncenin fikir sahnesindeki rolünü tam manasıyla ifa etmesine vesile olan bu sistematik dizgeler bütünü, insanın tarih sahnesinde var olduğu günden beri kendini göstermiş, düşünelerin yaratımında en önemli rolü üstlenmiş canlı varlıktır. Bu nedenle insanlık tarihi boyunca “Dil mi düşünceyi düşünce mi dili doğurmuştur?” sorusu zihinleri meşgul edegetmiştir. Aksoy, bu soruyu geniş bir perspektiften ele almış, dilin insanların düşünme yetisiyle meydana geldiği ve meydana geldikten sonra da düşünelerin yaratıcısı olduğunu ifade eder.⁸

Göründüğü gibi, dil yalnızca iletişim ve anlaşma aracı değil, aynı zamanda bir düşünme aracıdır. Çünkü her düşünce özü gereği bir sözdür. Düşünme etkinliği, kavramlardan kavram üretmedir. Öğrenilen kavramlarla, bunların yeni bileşimleriyle yeni düşünelere ulaşma işidir.

7 SAPIR, Dil ve Yazın, Cev. Ömer DEMİRCAN , XX. Yüzyıl Dilbilimi, Ankara 1983, s. 55-56.

8 Ömer Asım AKSOY, Yine Dil Yanlışları, Ankara 1985, s.11.

Düşünme, kavramlar ve o kavramların yerini tutan sözcüklerle yapılır. Bu nedenle, dile dayanmayan bir düşünce olanaksızdır.

Düşünce ile dil arasındaki bu sıkı ilişki dili kullanma performansımızda dilin mi yoksa düşünçenin mi bize kılavuzluk ettiği sorusunu akla getirmekte ve her gün çeşitli ortamlarda yaptığımız konuşmalardaki etkinliğimizin sınırlarına hangi unsurun tam bir dahli olduğu aranılan cevaplar arasındadır. Ancak dile hâkim olan insanların düşünce dünyalarına da hâkim olmaları, bu iki unsurun arasındaki bağlantıyı gün yüzüne çıkarmaktadır. “*Dil, aklın aynasıdır. Akıl ile dil birbirine bağlıdır ve her ikisi de birbirinin gelişmesini sağlar. Ona göre bu bağıntı sözcüklerle yüklenen görevlerle kurulur. Birer gösterge olan sözcüklerle düşünür ve düşünürken de nesnelerin yerine bu göstergeleri, yani sözcükleri koyar. Nesnenin yerine bu sözcüğü koyma da anlığın işlemesini kolaylaştırır ve çabuklaştırır*”⁹

İnsanlar arasındaki iletişim süreci de bu ilişkilerin sağlıklı kurulmasına bağlıdır: Humboldt, ”*Dil, düşünceyi tamamlayan, onu son noktasına erişiren bir şeydir ve insanları düşünen varlık olarak gösteren bir yeteneğin gelişmesidir. ...Bu gelişme, doğrudan doğruya bilincin bir edimidir.*”¹⁰

Dil olmadan bir bilincin oluşması beklenemez. Sağlam bir dil kullanma becerisine sahip olmayan bireylerin kendilerini yaşadıkları topluma adapte etmeleri ve topluma yön vermeleri, kendilerine olan özgüvenlerinin oluşması hayal bile edilemez. İnsanlarla konuşmadan onların içlerinde meydana gelen yeni fikir filizlerinden de haberdar olamayız.

Uygur ise dil düşünce ilişkisine farklı bir boyuttan bakar ve bu ilişkiye şöyle betimler: ”*Sözcükler ortamından ötede hiçbir düşüncem yok. Dilim düşüncemi düşüncem de dilimi yoğunluyor. Bir ayrılmazlık var dilimle düşüncem arasında. Bu arada çok kez dilim bana kılavuzluk ediyor düşünürken.*”¹¹ Düşüncelerin sistemli hale gelmesi ve bunların zihinsel dünyada olgunlaşıp dış dünyaya meyve vermesi ancak dil denen besleyici ve destekleyici kavramlarla meydana gelir. Dilin temel besleyicileri, ruha ve zihne renk katan ve işlevsellik özelliği kazandıran yapı taşıdır.

”*Ruha ve zihne işlerlik kazandırmak; hızlı ve seçenekli düşünme, düşünceleri ifade etme ve uygulama yeteneğini geliştirmek dil ile mümkündür.*”¹²

Bir dilin bünyesinde barındırdığı değerler o toplumun düşünce şuuruna yön veren aslı unsurdur. Bu nedenle bir toplumun düşünce gücünü anlamak istiyorsak o milletin dil

9 Bedia AKARSU, Wilhelm Von Humboldt 'da Düşünce-Kültür Bağlantısı, İstanbul 1984, S.40.

10 AKARSU , a.g.e. , S.39.

11 Nermi UYGUR, Dilin Gücü, İstanbul 1962, s.100.

12 İdris KARAKUŞ, Türk Dili ve Edebiyat Dergisi, Sayı: 607, Yıl: Temmuz 2002, sayfa 230-238.

bahçesinde bulunan ve fikirlerinin kaynağı olan kavramları iyi analiz etmeliyiz.

Dil-Toplum İlişkisi

Dil insanları toplum olma bilincine ulaştıran ve ortak değerleri “DNA” kodları gibi diğer nesillere aktaran en önemli unsurdur. Bir halk deyimiyle “ Dili bir dini bir” sözü bir toplumu meydana getiren en aslı ögenin dil olduğunu su götürmez bir şekilde ortaya koymaktadır. Bir topluluğun, topluma dönüşmesinde ve dağılan toplumların tekrar bir araya gelmesinde birleştirici ve yapıcı unsur hiç şüphesiz ki dildir.

Sosyoloji literatüründe ulus kavramı “ aynı topraklar üzerinde yaşayan dil, kültür ve ülkü bakımından birlik oluşturan topluluk” diye tanımlandığına göre; dil, hem millet olmanın en temel ögesi, hem de kültür birliğinin sağlanmasının ve kültür donatımının da yeni kuşaklara aktarılmasının en önemli aracıdır. Dilin devlet ve toplum yaşamında taşıdığı önemi, büyük Çin düşünürü Konfュüs (İ.O. 551-479) ise şöyle açıklar:

"Konfュüs'e sordular:

— Bir ülkeyi yönetmeye çağrılsayıınız yapacağınız ilk iş ne olurdu?

Büyük düşünür şöyle karşılık verdi:

— Hiç kuşkusuz, dili gözden geçirmekle işe başlardım. Ve dinleyenlerin hayret dolu bakışları karşısında sözlerine devam etti:

— Dil kusurlu olursa, sözcükler düşünceyi iyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılmazsa, yapılması gereken şeyler doğru yapılamaz. Ödevler gereği gibi yapılamazsa, töre ve kültür bozulur. Töre ve kültür bozulursa, adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa, şaşkınlık içine düşen halk ne yapacağını, işin nereye varacağını bilemez; işte bunun içindir ki hiçbir şey dil kadar önemli değildir.

Toplumlarda ortak değerlerde buluşamama, toplumda birbirine tahammül edemeyen bireylerin oluşmasına ve ileriki zamanlarda toplumun büyük zararlar görmesine ve hatta toplumun yıkılmasına kadar giden sonuçlar ortaya çıkabilir. Böyle bir durumun ortaya çıkmaması için birbirini seven ve birbirinin farklılıklarını anlayan ve kabul eden bireylere ihtiyaç vardır. Bu bireylerin oluşması ancak ortak bir iletişim değerine yani ortak bir dile ve bu dil içerisinde anlaşmayı sağlayan ortak bir kelime dağarcığına ihtiyaç vardır. Aksi takdirde mutlu bir toplumdan, mutlu ailelerden, mutlu bireylerden bahsetmemiz mümkün

görünmemektedir. Bu nedenle açık bir şekilde ifade etmek gerekirse; bir toplumun oluşması ve hayatını idame ettirmesinin ilk ve en önemli şartı, toplumun değerlerini taşıyan ortak bir dilin bulunmasının gerekliliğidir.

*"Dil ve toplumsallaşma arasındaki ilişki üç yolla gerçekleşir. Bunların birincisi, kültür içindeki toplumsallaşma için temel ortam dildir önermesiyle hareket eder. Dil bir anlamlar bütünü olarak kabul edildiği takdirde, toplumsallaşma ya doğrudan dil üzerinde veya dil aracılığıyla gerçekleşir. İkincisi, bir sosyal konum veya kültürel yapı esas alındığında dilin kullanımı bunalardan kaynaklanan bir sonuç niteliğinde ise dil için bir toplumsallaşmanın söz konusu olduğunu ileri sürer. Üçüncü yol ise dil bilimleri ve fonksiyonlarına karşı bir tutumun ve dil hakkında bilgilenme bilimleri üzerine bir toplumsallaşmanın varlığını savunur."*¹³

Dil-Kültür İlişkisi

Kültür bir milletin tarih boyunca dilde, gelenek göreneklerde, güzel sanatlarda meydana getirdiği maddi ve manevi değerlerin tümüdür. Bu değerler nesillerden nesillere aktarılırken çeşitli değişiklere uğrar. Ancak bu kültürün değişmez unsurları bir sonraki neslin devamının sağlayan ve toplumlar içerisindeki saygın duruşunu ifade eden en elzem ve tabi kurallardır. Gökalp'in deyişiyle kültür "*(hars)halkın geleneklerinden, ahlâkindan, estetik ve ekonomik ürünlerinden ibarettir.*"¹⁴

Bu değerler bir sonraki nesle dil ile aktarılır. Bu nedenle dil kültürün bir değeri aynı zamanda onun aktarımını ve paylaşımını sağlayan en önemli karakterdir. Dil ve kültür et ve tırnak gibi birbirinden ayrılmaz iki unsurdur. "*Wilhem Von Humboldt da dil ve kültürü birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak kabul eder. Ona göre, her ikisi de birlikte gelişir; birinde üstün olan ulusun, ötekinde de üstün olması kaçınılmazdır. Çünkü, insanın düşünmesi ancak dille mümkünür; dilde üstünük yaratamayan bir ulusun düşünceleri de kapali, dar ve sınırlı kalır. Bu durum, o ulusun bütün kültürü üzerinde etkili olur.*"¹⁵

Nitekim, Batı'da da Rönesans denilen yaratıcı düşünüş ve bugünkü Avrupa kültürünün oluşması kendi dillerinin bilincine ulaşmalarıyla doğmuştur.

Bu bilince ulaşmış, Türk dilinin bozkır sadeliğinin ve gönül dolgunluğunun farkında olan Atatürk, bu durumu şu şekilde ifade etmiştir.

"Türk milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay olabilecek bir dildir. Onun için her Türk, dilini çok sever ve onu yükseltmek için çalışır... Türk dili Türk

13 Nihat NİRUN, Aile ve Kültür, AKM Yay., Ankara 1994, s.157.

14 Ziya GÖKALP, Türkçülüğün Esasları, Kum Saati Yayıncılık, İstanbul 2001, s.116.

15 Bediye AKARSU, Wilhem Von Humboldt' ta Düşünce-Kültür Bağlantısı, İstanbul 1984, s. 87.

milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği sayısız felaketler içinde ahlâkinin, geleneklerinin, hatırlarının, çıkarlarının, kısaca bugün kendini millet yapan her şeyinin dili sayesinde korunduğunu görüyor. Türk dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir.”¹⁶

“İnsanın dünyasında ne varsa hepsi dilin gerçekleştirmesiyle berhasilmuştur. Uygarlık olsun; insanın her alanda kendi emeğiyle yaşama çevresini kurması diye tarif edilen kültür olsun, ya doğrudan doğruya, ya dolaylı olarak ya da sonradan bilinç sağlama bakımından dille ilişiği olmaksızın düşünülemez, insan için dil ve kültür, biri olmadan diğerini var olmayan temel gerçeklerdir.”¹⁷

“Toprak olmadan nasıl tarımdan söz edilemez, hava olmadan ateş yakılamazsa, dil olmadan da elbette uygarlıktan söz edilemez. Bu uygarlığın sırlarını çözmek de dile düşmektedir.”¹⁸

“İnsanın kemâli kelâmından belli olur.” Basit insan basit bir dille konuşur; konuşamaz hale geldiği zaman hayvanlaşır. “İnsan konuşan hayvandır.” tanımında da ifadelendirildiği gibi konuşma olmasaydı insan olmayacağı, milletten, kültürden ve uygarlıktan söz edilemeyecekti. Kavgaların sebebi konuşup anlaşamamada aranmalıdır.

Anadili

Bireylerin damak zevki anne sütüyle, dil zevki ana diliyle oluşmaktadır. Anadiliyle kulağına söylenen ilk ninniler ve sevgi sözcükleri büyülü bir havayla bireylerin dimağlarına perçinlenen ses dizgeleri, ilahi bir vasıfta zuhur eden sistematik kurallar bütünüdür. "Anadili, insanın içinde doğup büyüğü aile ya da toplum çevresinde ilk öğrendiği dildir"¹⁹ Bütün öğretimlerin temeli anadili öğretimidir. İnsan tabi olarak, dille anlar, anlatır, düşünce ve tasarımlarını anadiliyle ifade eder.

“İnsanların ailesine, ailelerin oluşturdukları topluma ve bu toplumun meydana getirdiği kültüre uyumu, ancak o toplumun yüzyıllar boyunca oluşturdukları kültürel öğelerine tam bir hissi bağlılıkla bağlanmaları ve bu değerleri kullanmalarıyla mümkünür. Bu değerlerin aktarımı da ancak anadiliyle mümkünür. “Anadili, başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkide bulunulan çevrelerden öğrenilir; insanın bilincaltına inerek bireyin toplumla en güclü bağlarını oluşturur.”²⁰

16 Zeynep KORKMAZ, Atatürk ve Türk Dili Belgeler, TDK Yayınları.

17 Teoman DURALI, Biyoloji Felsefesi, İstanbul 1992. s.11.

18 Doğan AKSAN, Bugünkü Dünyada Dilbilimi ve BizeDüzen Görevler, Dil Yazılıları I. Ankara 1988, 2.bs., s.12.

19 Berke VARDAR vd., Dilbilim ve Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü, Ankara 1980., s.20.

20 Doğan AKSAN, Her Yönüyle Dil I-II-III, Ankara 1990, I.cilt, s..31.

Tanımlardan da anlaşılacağı gibi anadili, çocuğun yaşadığı çevrenin ve bağlı olduğu toplumsal ortamın ürünüdür. Çocuk çevresini toplumunu ve bu toplumun koyduğu ve geliştirdiği kültürel birikimi anadiliyle algılayıp kavrar. Dili yetkinleşikçe bilgi ve kültür evrenini de geliştirir.

Kültürel ortam, çevre, insanın yaratıcı gücü bu dille zenginleştir, bu dille biçimlenir. Kişiliği oluşturan etkenlerin başında anadili gelir. Anadili hem düşünce dünyamızın hem de hissi duygularımızın aktarılmasında en etkili rolü üstlenir. Çünkü dil, toplumun değerler sistemini, dünya görüşünü yapısında barındırır. Bireyin dil gelişimi, iletişim ve etkileşimi onun toplumsallaşma sürecinin de bir parçasıdır. Bu süreçte bireyin bilgilenmesini, öğrenmesini ve öğretmesini sağlayan araç da dildir.

Anadili bireyin yaşam standardını belirleyen onun varlıklara ve olaylara bakışını etkileyen, kültür hamuruna tam bir maya kıvamı katan ve bu mayalanma sürecini yaşamı boyunca devam ettiren kazanımlar bütünüdür. Bu kazanımlar bireyin yaşamı boyunca devam eder. *“Dil, belli bir yaş ya da dönemde öğrenilip bitirilen bir bilgi ve beceri alanı olmadığından, bireylere anadiliyle ilgili davranış örüntülerinin kazandırılmasına - ilkokuldan üniversiteye dekin - her aşamadaki öğretim kurumunda devam edilir. Bu nedenle anadili öğretimi; tarih, coğrafya, matematik vb. derslerde olduğu gibi, belli dönemlerde öğretilecek konularla sınırlı değildir”²¹*

İnsanoğlunun kendini bir topluma mal etmesinin ve o toplum tarafından kabullenilmesinin ilk şartı, o toplumun maddî ve manevi değerlerini benimsenmesiyle mümkündür. Bu değerlerinin başında da o toplumun ana dili gelir.

Sözcük - Kavram İlişkisi

Dili meydana getiren sözcükler, evrende bulunan bütün nesneleri farklı şekillerde karşılayarak onların derinliğini bize göstermeye çalışır. Sözcükler dil sahnesinin farklı roller üstlenmiş bazen yüzlerce rolü aynı anda temsil etmeye çalışan figüranlarıdır. Ancak bu sözcükler rolü bittiği an, bu sahneden çekilirler ve bu sözcükler anıtlarını karşılaşacak yeni bir sözcüğe bu görevi devrederler.

Sözcükler aynı toplumun ortak kullanımıyla kendini idame ettirirler. Toplumun benimsemediği sözcükler bizzat dil tarafından o dili oluşturan dil topluluğu'nca kullanım alanı

21 Sedat SEVER, Türkçe öğretimi ve Tam Öğrenme Anı Yayıncılık, Ankara 1997, s.6.

dışına çıkarılır. Çıkarılan bu tür sözcükler ölmeye mahkûmdurlar. "Bir sözcük ne kadar çok sayıda insan tarafından bilinirse, anlaşma sahası da o kadar geniş olur. Bugün Türkiye'de "ulus", "örneğin", "saptamak" gibi öz Türkçe kelimeleri kullanan beş on bin kişi vardır. Fakat "millet", "mesela", "tespit etmek" kelimelerini bilenlerin sayısı beş on milyondan fazladır."²²

Bir dilin zenginliği o dilde bulunan kelimelerin niceliği ve niteliğiyle alakalıdır. Bir dile sadece nicelik açısından bakılması, okyanusta bulunan bir buz dağının sadece üst tarafına bakılması ve onun küçüklüğün karar verilmesi kadar yanlış bir yaklaşımdır. Anadilimiz Türkçe, dünya dilleri arasında tarihi ve kültürel birikimiyle gerekli saygınlığı görmesi gereken diller arasındadır. Ancak sadece sözlüklerdeki kelimelerin sayısına bakarak verilen kararlar bu kelimelerin derin manasına nüfuz edememenin bir sonucu olarak görülebilir. Bir dilde kelimenin aynı zamanda birçok anlama gelişti o dilin bir kusuru değildir. Aksine onda bulunan ifade gücünün kuvvetli bir öze ve pozitif bir kudrete sahip olduğunun bir delilidir. Kelimeyi tek başına almak onu sürekli ve canlı olan dilden soyutlamaktır. Soyutlanmış bir kelime yalnız bir tarafıyla görünen, bütününe içindeki yeri kavranamayan cansız bir hale gelmiş demektir. Kelimelerin her zaman yanlışmadan kullanılması sadece hafızaların eseri değildir. Ruh, kelime kurmanın anahtarlarını adeta içgüdüsü gibi içinde taşımamış olsaydı, hiçbir insan hafızası, buna yani kelimeleri yanlışmadan kullanmaya yetmezdi.

Kelimeler bir dilin canlılığını ifade eden en önemli parçalarıdır. Her canlı gibi sözcükler de görevini tamamlayarak sözcük ailesi içerisindeki yerini yeni sözcüklere bırakıp kültür derinliğinde mazi sayfasında yerini alırlar. Bu ayrılışı, sözcükleri kullanan bireyler olarak fark etmememizin başlıca sebebi ani bir ayrılış olmamasının yanı sıra yerine kendi görevini üstlenecek yeni bir sözcüğün gelmesinden sonra peyderpey bir tarzda ortaya koymasından kaynaklanır.

*"Bir dildeki sesler yavaş yavaş ve belli belirsiz bir biçimde değişime uğrar. Konuşanlar bunun farkına bile varmazlar. Bireylerin telâffuz alışkanlıkları, çocuklukta dili öğrenmelerinden sonra bütün hayatları boyunca hemen hemen değişmez. Değişimler genellikle dil öğrenilirken ve nesilden nesile aktarılırken meydana gelir."*²³

22 Mehmet KAPLAN, Kültür ve Dil, Dergah Yayınları, 13.Baskı, s.175.

23 Agop DILAÇAR, Dil, Diller ve Dilcilik, Ankara 1968, s. 4.

Kelime Hazinesi

Kelimeler bir veya birkaç heceden oluşan fikirlerin elbisesi görevini üstlenen tek başlarına bir kavramın yansıtıcısı olan soyutsal kavramlardır. İnsanın düşünce gücünün ürünü ve düşüncelerinin yapı taşıdır. Bu soyut zihinsel yapı kelime elbiselerine bürünerek somut hale gelir.“Kelimeler zamanla klişe haline gelmiş semboller olduğu için kelime okur, kavram anlarız. Haliyle "Toplum elbise üzerine kurulmuştur. Kelimeler de birer elbise gibidir, içlerinde düşünce ve kavram taşırlar.”²⁴

İnsanlar doğdukları çevrede hazır buldukları maddi varlıkların yanı sıra geçmiş nesillerin tecrübesi, duyuş düşünüş ögelerinin birikimi sonucu olmuş olan kelime hazinesini de hazır bulurlar. Hazır buldukları bu maddi ve manevi ögelerden faydalananma biçimini ve miktarı bireyin sosyalleşmesinde en önemli etkenlerin başında gelir. “Bir dilde kullanılan kelimelerin hepsine ve ifade gücüne kelime hazinesi/dağarcığı/serveti denir.”²⁵

“Harfler seslerin işaretleridir. Kelimeler ise seslerden ibarettir. Yazılı ve sözlü işaretlerle, göz önünde bulunmayan her şeyi göz önüne getirebilir, ölüleri diriltebilir, ağaçları konuşturabiliriz.”²⁶

“İnsanın yaşı, cinsiyeti, tabi ve sosyal çevresi ile doğru orantılı olarak kazandığı kelimelerin tamamına “kelime serveti” ; “kelime hazinesi” veya “söz dağarcığı” diyoruz. Bu servetin (hazine) bir kısmı onun ihtiyaçlarını anında giderecek tarzda bir genişlik ve sıklık gösterdiği halde diğer bir kısmı, daha sınırlı ihtiyaçlar için geçerli olan kelime grubunu oluşturur. Bir kısmı ise, kazanmanın şuur boyutu yeterli olmayan hem de gereken zamanda kullanılmayan özelliklere haiz pasif grubu oluşturmaktadır.”²⁷

Muhakkak ki bu kelime hazinesinin oluşumunda ailenin, çevrenin, eğitim durumunun, sosyo-ekonomik gücün önemli etkisi vardır. Bu etkenler bireyin hayatı, olaylara bakış açısına etki eder. Kelimeler olmadan düşüncelerin aktarılması veya tam anlamıyla ifade edilmesi olanaksızdır. Bir toplumun düşünce yapısını şekillendiren, kavramlara ve objelere hangi bakış açısından baktıklarını belirleyen, onları diğer toplumlardan ayıran veya üstün kılan toplum hafızasında bulunan kelime hazinesidir. Bir dildeki kelime kadrosunun niteliği, o dili kullanan

24 DİLÇAR, Dil ve Gerçek, s. 11.

25 İdris KARAKUŞ, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Sistem-Ofset yayınları, Ank. 2000, s.127.

26 Mehmet KAPLAN, Kültür ve Dil, Dergah Yay., İst..2000, s.137.

27 Yaş grupları ile serveti arasındaki bağlar; yaş grubu, cinsiyet faktörü ve çevre ile kelime serveti arasındaki korelasyon; kelime çeşitleri ile kelime türlerinin yaş gruplarındaki oranları belirleyen tali faktörler meselelerine ait metodoloji ve terminoloji konusunda Prof. Dr. Sadık TURAL'in Gazi Univ. Sos.Bil. Enstitüsünde 1989-90 öğretim yılında verdiği yüksek lisans dersi notlarına dayanılmıştır.

toplumun düşünce ve kültür hayatı hakkında önemli ipuçları verir. “*Türk dilinin tek bir sözcüğe yüklediği binlerce anlam vardır. Bu nedenle yazılı ve sözlü anlatımlarda binlerce anlam içeren sözcükleri tek bir sözcüğe indirmek yanlış olacaktır. Örneğin; Göz kelimesi “Bir göz evde oturuyorlar.” “Çekmecenin gözüne bak”, “Aferin! Gözümme girdin.” , “Son günlerde gözümden düştü.” “Her işte hakkaniyet gözetmelisiniz.” “Bu çocuk, bizim ilk göz ağrımız.” vb. gibi Türk dilinde bulunan kelimelerin anlam derinliği ve tek bir sözcüğün onlarca kavramı ifade kabiliyeti Türkçenin kelime hazinesindeki nicelliği göz önüne alarak değerlendirmeye yapanları büyük bir yanılığa düşürektir. ”Türkçenin bilim dili olamayacağını veya fakir bir dil olduğunu ileri sürenlerin dayandığı ilk nokta, kelime varlığımızın yetersiz olduğu düşüncesidir. Sözlüğümüzün 50 bin civarındaki kelime kadrosunu İngilizce ile kıyaslayanlar, ”Türkçe zengin bir dil değildir.” şeklindeki kanaatlerini ispatladıklarını sanırlar. Oysa ”bu acele verilmiş hükm” bir dilin gücünü sadece o dildeki kelime sayısıyla ölçmek demektir ki böyle bir kabul, dil bilimine göre tamamen yanlıştır.” Sözlükte yer alan kelimelerin sayısına dayalı bir karşılaştırmada durum, Türkçenin tarih boyunca ve bugün şuurlu bir şekilde işlenmemesinden dolayı Türkçenin aleyhine göründüğü için, iddia sahiplerini haklıymış gibi gösterebilir. Nitekim Türkçenin bugünkü durumuna ilişkin değerlendirme yapanlar bu kaygılarını dile getirirler: Türkçe bu asırın başında 100 bin kelimelik dev bir dil iken şimdi 20 binlere kadar düşmüştür. Oysa bu asırın başında 80 bin civarında olan İngilizce şimdilerde 400 binin üzerinde bir kelime hazinesine sahiptir.” Dil Bayramındaki bir konuşmasında Hamza Zülfikar, ”80 bin kelimelik Osmanlı kamuslarından 1940’ta 15 bin kelimelik Türkçe Sözlük’e gelindiği bir gerçektir.” şeklindeki ifadesiyle, karşılaştırma amacı gütmenden, sadece Türkçenin 1940’lı yıllarda meydana gelen hızlı değişmeden dolayı içine düştüğü durumu haklı olarak belirtiyor.”²⁸*

Türkçe, bulunduğu coğrafya itibarıyle doğu ve batı düşüncesinin kesiştiği bölgede bir geçiş noktasındadır. Bu nedenle hem batının maddi düşüncelerini simgeleyen kelimeleri hem de doğunun insan ruhuna hitap eden mistik düşüncesini temsil eden kelimeleri kendi bünyesinde toplama şansına sahip olmuş bir dildir.

“*Gerçekler böyle iken bir kısmı insanlığımızın dilde görülen alış verişleri Türkçenin fakirliğine dayandırmaları, bilgisizliklerinden kaynaklanmaktadır. Türkçeyi yeterince tanımayanlar, İngilizce, Almanca gibi dillerin birkaç yüz binlik kelime varlığına karşılık Türkçenin 50-60 binlik bir kelime hazinesinin bulunduğuunu, dolayısıyla fakir bir dil olduğunu savunurlar.*”²⁹

“*Dillerdeki kelime atımı da, kelime ayırımı da kültür derinliğinden, uygarlık yüksekliğinden ileri gelmektedir. Bir toplumun iç ve dış gerçekler üzerindeki bilinci ne kadar geniş ve derin olursa, onları dile getiren kelimeleri de o kadar çok ve o kadar zengin olacaktır.*”³⁰

Kelimeler, bir dilin düşünce müzesinin zenginliğini ispat eden değer biçilemeyen

28 Üstüner Ahat, www.turkdili.net

29 Üstüner Ahat, www.turkdili.net

30 İsmail BALTAÇIOĞLU, Türkçe Niçin Klasik Dildir?, Maarif Yay., s. 87.

eserleridir. Eğer bu eserlerin işçiliği iyiise ortaya çıkan kompozisyonların lezzetine doyum olmaz. Bu düşünsel müze görevini, o dilde verilen eserler, lügatler üstlenir ve o toplumun tarih sürecinin birikimi olan zevki yansıtırlar.

"Bir dilin kelime servetinin lügatlerde toplandığı, bilim ve sanat eserlerinde sergilendiği söylenebilir. Şayet lügat zayıf ise dilin vitrini de rensiz demektir. Ancak, lügatler konuşma dilinin bazı kelime ve kavramlarını ihtiya etmezler. Bilhassa sözlü geleneği kuvvetli olan milletlerin konuşma dillerindeki pek çok kelime kültür dilinin sözlüğüne yansımaz.³¹

Bir toplumun dilindeki kelime dağarcığı ne kadar zengin olursa olsun bireyin bu kelimeleri kullanma performansı ancak kıvrak bir zeka ve düşünsel derinlik gerektiren bir beceri ile mümkündür. Bir kelime asla bütün toplum tarafından aynı ölçüde ve aynı manada anlaşılamaz. Hatta aynı kandan olan iki kardeşte bile aynı kelimenin farklı anlamlar çağrıştırıldığı bir gerçektir. Bundan dolayı aynı kelimelere sahip bireyler asla aynı tür cümleler kuramazlar. Bu da düşüncelerin, dolayısıyla düşüncelerin resmi olan kelimelerin bireyler tarafından farklı algılandığının bir göstergesidir.

İnsanlar, nesneler dünyasında yaşadıkları gibi düşünsel boyutta da kavramlar yani düşüncenin resmi olan kelimeler dünyasında da yaşarlar. Bireyin dünyası, içinde bulunduğu nesnelerle değişebildiği gibi, düşünce dünyası da zihnî dünyasına giren kelimelerle değişebilir.

"İlim ve kültürce ileri ülkelerin söz dağarcıkları, geri kalmış ülkelerinkinden bes on kat zengindir. Bunun sebebi açıktır: İlim ve kültürce ilerlemek, daha çok şeye dikkat etmek, daha çok şey üretmek, daha çok karmaşık düşünce ve sanat eseri meydana getirmek demektir."³²

Bir toplum nasıl ki başka toplumlardan bir şeyler alıp satmadan yani ithalat ve ihracat yapmadan gelişemezse bir dil de başka dillerden kelimeler alıp vermeden gelişemez, varlığını sürdürmez. Diller dünyasını bir ormana benzetirsek en gelişmiş diller bu ormandaki hayvanların etlerini yiyecek güçlenen ve krallığını devam ettiren aslanlara benzer. Bu nedenle hiçbir dil yüzde yüz saf ana diliyle insan düşüncesinin bütün boyutlarına nüfuz edemez.

"Yeryüzünde insanoğlu konuşmaya, sözle anlaşmaya başladığından beri sürekli olarak yeni sözcükler gereksinim duymaktadır. Uygarlık gelişip kültür alışverişleri arttıkça yeni ve yabancı

31 ÇİFÇİ Musa, Bir grup Yüksek Öğrenim Öğrencisi Üzerine Kelime serveti Araştırması, Ank.1991, (Danışmanı: Prof.Dr.Sadık Tural ,Yayınlanmamış Y.lisans Tezi), s.12.

32 Mehmet KAPLAN , Kültür ve Dil, Dergah Yay, İst. 2000, s. 154.

33 Doğan AKSAN , Türkçenin Gücü, Bilgi yayinevi 3.Baım, İst.1993 s. S.23.

34 Zeki Velidi TOGAN, Türkluğun Mukadderâtı Üzerine,YağmurYay., İst. 1977, s.56.

kavramlara karşılık bulmak gerekmış, yeni dinler yeni kültürlerde yeni terimler, yeni kavramlar getirmiştir. Bugün şöyle diyebiliriz: Her dil sürekli olarak yeni sözcükler yapmak zorundadır. Bu yola gitmezse, başka dillerden alacaktır. Bilimde teknikte ve öteki alanlardaki gelişmeler her gün yeni kavramları doğurduğu için her dilde bunlarla ilgili yeni terimler belirmektedir.”³³ “Türk dili de bir gün 150.000 kelimeye malik bir ilim ve kültür dili olacaksa, onun istikbali bugüne nispeten beş defa daha parlak olacak demektir; dilimizin kendisinden yapılacak ve beynelmilel söz hazineinden de alınacak on binlerce istilah yanında onun bugün ihtiyaç ettiği ve şarklı komşularından müsteар kelimeler devede kulak kabilinden kalacaktır.”³⁴

Günümüz Türk dili eğitiminde, dili kullanan insanların iletişim alanında kullanacakları ve kullanmaları gereken ortak bir kelime listesi, maalesef hâlâ oluşturulamamıştır. Bu nedenle aynı dili ve kültürü paylaştığına inanılan Türk toplumunda, birbirlerinin anlayamayan ve nece konuşukları bilinmeyen bir toplum haline gelişimiz, Türk vicdanını sızlatan bir durum haline gelmiştir.

“Son elli yılda Türkiye’de belli bir başarı düzeyi tutturmuş bilim, sanat yapıtlarının diline bakılınca çağdaş düşünçenin, araştırmancın, yaratıcılığın gereksinmelerini karşılama çabasında bir dilin nereden nereye vardığı açıkça görülür. Düşünen, araştıran, yaratıcı bireylerin kullanımıyla devingenlik kazanmamış her dilsel öğe, yaşamak şöyle dursun, boş bir kabuktur ancak.”³⁵

Bilim, teknoloji ve sanattaki ilerlemelerin, değişimelerin hızla devam ettiği bir çağda yaşıyor, lügatler zayıf dahi olsa, bu gelişmelere ve değişimelere yakın olmak istenir. Bu isteğin gerçekleşmesi hızlı ve dikkatli bir takibi gerektirir. Bu durumda takibin devamını temin edecek kelime ve kavramlar kâfi değilse ortaya çıkan yeni mana ve kavramlar da mevcut kelimeye yüklenir. Bilhassa sosyal konu ve sahalarda bu tür mana yüklenmelerini takip ve kontrol etmek çok zordur. Bazı kavramlar neredeyse herkesin zihninde farklı manalar taşımaya başlar.”³⁶

Günümüzde teknolojinin baş döndürücü bir hızla ilerlemesi, iletişim araçlarının diller arasındaki fiziki engelleri ortadan kaldırması, diller arasında kelime alışverişini had safhaya ulaştırmıştır. Bu, bir dilin tekâmülünde olumlu etkilerin yanı sıra bilinçli bir dil gelişimini kavrayamamış toplumlarda yıkıcı etkilere neden olabilir. Bunun için diller arasında yapılan kelime alışverişi sırasında dilin kurallarının da göz önünde bulundurulması millî bir vazife olarak görülmelidir.

Bir dil sadece kelimelerden oluşmaz. Bu kelimelerin yüklenmiş oldukları edebi, estetik, mecazi ve ahenk unsurlarını yansitan deyimler ve terimlerin yanı sıra dilin kıvrak zekasını yansitan söz kalıpları, insanların duygularını, düşüncelerini, ilgi ve ihtiyaçlarını, meramlarını anlatacak ifade kalıplarıyla tamamlanmalıdır. Kelimeler düşünsel bir şah eserin tuğlasını, demirini, çimentosunu, boyasını oluşturur. Önemli olan bu malzemelerin işlenip

35 Göktürk AKŞİT, Sözün Ötesi, İnkılâp Kitapevi, İst. 1989, s.124.

36 ÇİFÇİ, a.g.e.s.l3

doğru yerlerde en etkili bir biçimde kullanılmasıdır.

Kelimelerin doğru kullanımını, ortak bir kavramlar dünyasını meydana getirir. Teknolojinin hızla ilerlemesi, toplumlarda ihtisaslaşma ve uzmanlaşmayı beraberinde getirmiştir. Bu ihtisaslaşma ve uzmanlaşma, ortak bir kelime hazinesi olmadan gelişmesi, toplum içinde birbirini anlayamayan, birbirinin kullandığı kelimelere nüfuz edemeyen toplulukları meydana getirir.

*"Asrımızda her sahada görülen süratli değişme ve gelişmelerin beraberinde getirdiği "ihtisaslaşma", temel ve diğer asgari müşterek kavramların daha fazla olmasını lüzumlu kılmaktadır. Bu sağlanamadığı takdirde, geniş halk kitleleri bir yana, entelektüel kesim arasındaki asgari müşterekler dahi kaybolmaktadır."*³⁷

Bizde ortak bir kelime hazinesinin oluşturulması öncelikli konuların başında gelmektedir. Neleri ortak kelime hazinesine alacağız, bu hususta kıstaslarımız neler olacaktır? Bunların öncelikle belirlenmesi gerekmektedir. Bunun da ancak toplum tarafından kabul edilmiş Türk'ün zevkini, estetiğini ve düşünce dünyasını yansıtan eserlerden, lügatlerden ve artık Türk'ün malı olmuş gerek edebî gerekse teknolojik terimlerden oluşturulması gerekmektedir. Bu ortak listeler hazırlanırken yaş, seviye, cinsiyet ve sosyo-ekonomik farklılıklar göz önünde bulundurularak her farklı seviyeye bu kelimeler sistematik bir programla öğretilmeye ve kullanırmaya çalışılmalıdır. Bu eğitimi sadece Türkçe ve Edebiyat öğretmenlerinin üzerine yıkmak masayı sadece bir ayak olarak görmekten ileri gitmeyecektir.

*"Ana dili ve yabancı dil öğretiminde, öğretilecek dilin en sık geçen, en gerekli sözcüklerinin saptanması, bu öğretimden alınacak sonucun başarılı olup olmamasında rol oynamakta, öğrenen kişiye en gerekli sözcüklerin belirlenmesi konusunda, özellikle siklik sayımlarına dayanan çalışmalar yapılması gerekmektedir."*³⁸

Bu sebeple, temel söz varlığını belirlerken yalnızca yazılı kaynaklara başvurmak yeterli değildir. Söz gelimi, iletişim kurmada sıkça kullanılan kalıplılmış ifadeler (Günaydın!, İyi günler!, Allaha ismarladık!, Güle güle!, Hayırlı işler! vb.) yazılı metinlerde siklik taraması yapıldığında ilk sıralarda görülmeyebilir. İletişimin temeli dil olduğuna göre, temel söz varlığını belirlemede doğal dil esas alınmalıdır. Özellikle yabancılara Türkçenin öğretimi konusunda hazırlanan kitapların birçoğunda, ya yapay bir dil kullanımını veya ana dili Türkçe olanlara Türk dilinin öğretiminde Türk dil zevkini yansıtmayan metinleri görmekteyiz.

37 ÇİFÇİ , a.g.e.s. 13

38 AKSAN , a.g.e. , s. 19.

Öncelikli konuların başında ülkemizde sayısal-sözel ayrimı ve sayısal bölüme giden öğrencilerin düşünce üretiminde anahtar rolü üstlenecek anadili öğretimine gerekli hassasiyeti göstermemesi, geleceğin düşünce semalarında süzülecek bir kuşun tek kanatla mücadeleinden ve düşünce kısrılığına mahkûm olmasından ileri gidemeyecektir.

Türkçe, kelime hazinesi bakımından tarihi süreçlerde bizzat kendi evlatları tarafından hor görülmeye rağmen, yüzyıllardır ayakta kalmayı başarmış sözcük türetme konusunda dünyadaki en işlek diller arasında haklı saygınığına kavuşacağı günü beklemektedir. Türkçenin özellikle İngilizceden daha az kelime hazinesine sahip olduğu tezi gerçekleri yansımamaktadır. XI. yüzyılda yazılmış olan Divan ü Lugati't-Türk'te yer alan kelimelerin sayısı 8624'tür. Oysa aynı dönemde hazırlanmış bir Lâtince-İngilizce sözlükte yer alan kelime sayısı 3000'dir. Türkçedeki kelime sayısı, bu dönemde, İngilizcedeki sayının yaklaşık üç katı kadardır. Üstelik Kaşgarlı Mahmut, eserinde, canlı dilde yaşamayan ve Türkçe kökenli olmayan kelimelere yer vermediğini de belirtir

Kamusumuzu namus bilip kendi dil varlığımız olan sözcüklerimizi ve sözcük kalıplarımızı bir sonraki nesillerin dimağına yerleştirmeyi millî bir vazife olarak görmeliyiz. Bu konuda ilk görev bu dili, bu kültürü en iyi şekilde yaşayıp kullanması ve örnek olması gereken aydınlarımıza düşmektedir. “*Aydınlarımızın bu vurdumduymaz tutumlarına karşılık, yabancıların bu konulardaki hassasiyetleri, dile sahip çıkma bakımından bizimle onlar arasındaki farkı gözler önüne sermektedir. Bununla ilgili olarak, Fransızların çikardığı Ağustos 1994 Tarih ve 94-665 Sayılı Fransız Dilinin Kullanımına İlişkin Yasa'da yer alan “Yabancı bir dilde yazılması zorunlu olan sözleşme, belge, bildiri gibi yazıların Fransızca çevirileri ya da özetleri de yer alacak; bu sözleşmelerde, yabancı dilden bir deyime ya da sözcüğe; bu deyim ya da sözcüğün aynı anlamda Fransızca bir karşılığı bulunuyorsa ve özellikle bu karşılık, Fransız dilinin zenginleştirilmesiyle ilgili tüzük hükümlerinin öngördüğü koşullara da uygun ise yer verilemez.” şeklindeki ifadelerini haturlatmak yeterlidir. Bize ise Yüksek Öğretim Kurulumun 2547 Sayılı Yasa Taslağı'nda yer alan puanlandırma sistemine göre; “Türk dili ile yazılan inceleme ve araştırma eserlerinin, sîrf dili dolayısıyla ikinci sınıf bir değerlendirmeye tabi tutuldukları” görülmektedir. Bu iki örnek, bugün de Türkçeye sahip çıkılmadığını ve insanlarınımızın Türkçeyi bilmekteki ve kullanmadaki yetersizliklerinin suçunu Türkçenin üzerine attıklarını göstermektedir.*”³⁹

*Kelimelere hâkimiyetimiz ne kadar kuvvetli olursa olsun dilin canlılığına, tekâmilüne ve baş döndürücü derinliğine dikkat etmeliyiz. İnsan düşüncesi ne kadar hızlı bir değişim içerisinde girerse girsin kelimeler de zihni faaliyetler kadar bu hızı ayak uydurur. Bu nedenle kelimelere dolayısıyla düşüncemize hâkim olmak istiyorsak onların toplanma yeri olan sözcüklerle barışık yaşamalıyız. “Hiç kimse, kelime hazinesi ne kadar zengin olursa olsun, bir dilin bütün kelimelerini bilemez. Eskiler “Lügate karşı pehlivanlık olmaz!” derlerdi; bilinen kelimeler için bile gerektiğinde sözlüğe başvurmak gereklidir. Kütüphanelerimizde, genel sözlüklerin yanında, ihtisas sözlükleriyle kelime alışverişinde bulunduğumuz yabancı dillerin sözlükleri de bulunmalıdır.”*⁴⁰

İnsanoğlu konuşmaya başladığından beri sürekli olarak yeni sözcüklerle ihtiyaç duymuştur. Uygarlık gelişip kültür alışverişi arttıkça yeni ve yabancı kavramlara karşılık bulmak gerekmış, yeni dinler, yeni kültürler de yeni terimler ve yeni kavramlar geliştirmiştir. Yani varlığını sürdürmek için her dil bunu yapmak zorundadır. Bilimde, teknikte ve çeşitli alanlardaki gelişmeler yeni kavramları doğurduğu için her dilde bunlarla ilgili yeni terimler belirmektedir. Önemli olan bu alış veriş değil, alınan bu kelimeleri bireyin kendi

39 Ahat Üstüner , www.türkdili.net.

40 Beşir Ayvazoğlu , www.türk dili.net.

anadili potasında eritmesidir. “Bir dile yeni kelimeler katmanın amacı, o dilde yani yeni kavramları somut bir biçimde gösterme yoluyla düşünce zenginliğini sağlamak olmalıdır⁴¹ Alman şairi ve düşünürü Goethe: *“Düşüncemi en iyi ifade eden kelime yabancı da olsa onu Almanca sayar ve kullanırım der.”*

Kelime Servetinin Eğitim- Öğretimimdeki Önemi

İnsanların kelime hazinelerinin derinliği düşünsel ve sosyal dünyada bireyin statüsünü belirleyen onun insanlarla olan ilişkisinin boyutlarını, bediî zevklerini belirleyen en önemli unsurdur. Bireyin düşünsel gücünün hangi sınırlara dayandırılacağı ve ne ölçüde geliştirilebileceği hususunu kullandığı kelimelerle ölçmek mümkündür. Her toplum kendi düşünce sistemini ve bu sistemin aktarıcısı olan anadilini hangi yaşıta ve ne ölçüde öğreteceğini belirlemediği sürece, ileriki nesillerinin düşünce ufkunun genişliği ve derinliğini tahmin etmekte zorlanacaktır. Bu nedenle her toplum ve bu toplumların eğitimini üstlenen milli eğitim ve akademik birimler bu işe millî bir dava penceresinden bakmakla mükelleftirler.

Dilin ve o dili oluşturan kelimelerin en iyi yöntemlerle öğretilmesi hususunda toplumların gelişmişlik düzeyiyle bu alandaki başarıları arasında bir paralellik göze çarpmaktadır. Bu nedenle kelime öğretiminde gerekli çalışmaların ve kelime öğretimiyle ilgili modern eğitim usullerinin ivedilikle uygulanması gerekmektedir.

Birey doğduğu andan itibaren dinleyerek ilk dil eğitimini alır. Büyüdükçe konuşulanları dinleyerek kelime ve söz kalıplarını kavramaya ve bu kalıpları kullanmaya başlar. İnsanın ilk düşünce sistemini, çevresinden dinleyerek öğrendiği bu söz ve söz kalıplarıyla kurulmaya başlar. Bilgi birikimine ve sosyal yaşamdaki başarı veya başarısızlığına bu yolla ulaşır.

Dil eğitimi daha çok zihinsel faaliyetlerden oluşan uzun bir süreçtir. Bu sürece nereden başlanacağı ve ne gibi faaliyetlerin yapılacağı önem taşıyan sorunlar yumağıdır. Düşüncelerin lokomotifi görevini üstlenen temel kelime hazinesinin belirlenmesi ve bu temel kelime hazinesinin ne zaman ve ne şekilde verileceğinin belirlenmesi bu sorun yumağından ilk çıkış noktamızı oluşturabilir. Eğitim-öğretimde ilk dayanak dil olduğuna göre kelime

41 Peyami SAFA, Osmanlıca Türkçe Uydurmaca, İst. 1976, II.Baskı s. 279.

hazinessinin öğretilme miktarı ve vasıfları eğitim-öğretim sürecinin başarı oranını etkileyen temel unsurdur. “*Bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, söz dizimi ve anlam değişikliklerini yansıtma, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini göstermektedir. Dolayısıyla, Türkçenin söz varlığının sağlıklı bir biçimde belirlenmesi, hem ana dili olarak hem de yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde en temel şarttır*⁴²

Dil eğitiminin diğer sosyal ve fen alanlarına ve bu alanlardaki kavramların ifade kabiliyetine önemli etkileri olduğu yadsınamaz. Bu nedenle öncelikli konuların başında dili kavramlar dünyasına nüfuz etmesini sağlayan kelimelerin anlam boyutlarını öğrencilere en iyi şekilde öğretilmesi kaçınılmaz bir görevdir.

“*Amerika’da kelimelerin kudreti üzerine yapılan deneylerde sosyo-ekonomik gücü aynı olan sınıflardan birine ayrıca kelime öğretimi kursu verilmiş ve sene sonunda kurs alan öğrenciler diğerlerine göre bütün derslerde daha başarılı olduğu görülmüştür.*⁴³

“*Amerika’da bir İngilizce profesörü olan Dr. Wilyam Templeman üniversitede yapılan bir testin sonucunun hayret veren taraflarını şöyle anlatıyor: “Üniversitede bütün birinci sınıf öğrencisine bir test uygulanıyor ve testin yanın da 29 kelimelik bir vocabulary uygulanıyor. Sene sonunda da notlar incelendiğinde bu vocabulary sonuçlarının derslerle paralellik gösterdiğini ve böylece bir öğrencinin daha önceden durumun kullandığı kelimelerle tespit edilebileceğini açıklıyor” Dr. Templaman şöyle diyor: “Analar, babalar, hocalar, okul müdürleri çocukların başarılı olmasını istiyorsanız Kelime bilgilerine dikkat ediniz.”*⁴⁴

“*Gene Amerika’da Stevens Teknoloji Enstitüsü Prf. Dr. Johnson, işletmecilik alanında idare amiri olmak için ders gören öğrencilere yaptığı bir kelime hazinesi testinde başarılı olan öğrencilerin istisnasız amir oldukları ve idareleri altındaki insanlar tarafından sevildikleri tespit edilmiştir. Başarılı olamayanların ise sadece bir tanesi dışında diğerleri idareci olamamışlardır*⁴⁵

Kelime öğretiminde öğreten yeni kelimeler, öğrencilerin şuur boyutuna etki etmekle kalmayıp onların kendilerine olan güvenlerine ve insanlarla olan iletişimlerine de yansımaktadır. Ancak öğreten bu kelimelerin aktifleştirilmelerine dikkat edilmeli, öğretmenler ve aileler tarafından da örnek olması bakımından kullanılmalıdır. Funk ve Lewis, öğrenilen yeni kelimelerin kahıcı olması konusunda şunları ifade etmişlerdir: “Vokabülerinize giren yeni kelimeler küçük, kaygan foklar gibidir. Sık sık talim ettirmezsiniz, dimağınızın

42 Doğan AKSAN, Anlambilirni ue Türk Anlambilirni, Ankara 1971.s.11.

43 Fevziye Abdullah TANSEL, İyi ve Doğru Yazma Usulleri I-II, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 1985, s.22.

44 H. Fethi GÖZLER, Örnekleriyle Temel Kompozisyon Bilgileri İnkılap ve Aka yayinevi, Ankara 1978, s.101.

45 GÖZLER, a.g.e., s.10.

parmakları arasında kayar. Lisan denilen denize dalar giderler.”⁴⁶

Bir dilin kullanımındaki kolaylıklar ve güçlükler, muhakkak ki dil eğitim sürecine etki edecektir. Bu nedenle her dil ve bu dilin kelimelerinin öğretilmesi hususunda farklı teknikler kullanılmaktadır. “Ana dili olarak Türkçenin öğretiminde, kelime hazinesini geliştirmek için kişinin yaş grubuna uygun kitaplar okuması tavsiye edilebilir, bulmacalar çözmesinin yardımcı olacağı söylenebilir vb. Ancak, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde temel söz varlığının iyi belirlenmemiş olması öğretimde büyük bir sıkıntı yaratmaktadır. Birçok dilde temel söz varlığına ilişkin çalışmalar yapılp ortaya bilimsel veriler konmuştur. Böylece, dil öğretim kitaplarının ana dili öğretimine yönelik olanlarında hangi kelimelerin yer alması gerektiği, yabancı dil olarak öğretimine yönelik olanlarında ise farklı olarak hangi kelimelerin verilmesi veya verilmemesi gerektiği konuları açıklık kazanmıştır.”⁴⁷

Bizde Türkçenin öğretiminde, kullanım sıklığı olan kelimeleri göz önüne alarak metinler oluşturmamız gereklidir. Burada önemle üzerinde durulması gereken husus, dünyadaki hızlı değişim ve bunun Türkiye'ye yansımıası ile Türk toplumunda ortaya çıkan yeni kavram ve değer yargılarından dolayı oluşan yerli ve yabancı kelimelerin günlük hayatı ne sıklıkla kullanıldığından da belirlenerek eğitim ortamına aktarılması gereğidir. Tabi ki, burada Türkçe kelimelerin kullanımına öncelik verilmelidir. *Bilgisayar* kelimesi varken *computer* kullanılmamalı.

Türk milli eğitim politikasında maalesef bu konu yeteri kadar üzerinde durulan bir konu değildir. Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 22.09.1981 tarih ve 172 sayılı kararıyla kabul edilen ve 26.10.1981 tarih ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanarak yürürlüğe giren Temel eğitim Programı'nda sadece bir amaç olarak belirtilmiş “*Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek*” şeklinde bir ifadeyle geçiştirilmiş, bu alanda yapılacak türlü etkinlikler ve bir temel kelime hazine listesi verilmemiştir. Genel amaçlar bölümünün hemen altında kelime hazinesinin önemi üzerinde durularak okulda verilen anadili öğretiminin kelime servetine olumlu etkisi vurgulanmıştır. Ancak bu kelime hazinesinin hangi yöntemlerle öğretileceği ve başlangıç olarak alınacak bir kelime listesinden söz edilmemiştir.

“Yapılan araştırmalara göre, gelişmiş uygar bir toplum ölçüsü esas alındığında, ilkokulu bitiren kız ya da erkek çocuğun iki bin sözcüğü kullanabilir duruma gelmesi gereklidir. Oysa ülkemizde ulaşılabilen en iyi ortalama rakam beş yüz sözcükle sınırlıdır. Sosyo-ekonomik bakımdan geri kalmış yörelerimizdeki ilkokul çağındaki çocukların kullanabildikleri sözcük sayısı ise iki yüze kadar düşmektedir. Dünya ölçülerine göre, ortaokul düzeyinde öğrenim görmüş çocukların sözcük dağarcığı dört bin sözcük iken, ülkemizde ortaokul öğrencilerinin ulaşabildiği ortalama sözcük dağarcığı iki bine kadar düşmektedir. Yine dünya ölçülerine göre, lise öğrencilerinin duygusal, düşünceleri ve tasarımlarını anlatırken kullandıkları sözcük sayısı beş

46 GÖZLER, a.g.e. s.11.

47 Sedat SEVER, Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme, Anı Yayıncılık, Ankara 1997, s.121.

bine kadar çıkmaktadır. Ülkemizde ise, lise öğrencileri bu rakamın ancak yarısına ulaşabilmektedir. Bu durum anlama sürecinde sorunlar yaratırken; yazda ve sözde de kuru, yapay ve tekdiže bir anlatımı ortaya çıkarmaktadır. Anlatmak istediği uygun sözcük seçemeyen ve istediklerini tam anlatamayan bireylerin, çeşitli düzeylerdeki yabancı dil öğrenme çabaları da coğunlukla istenilen bir sonuca ulaşamamaktadır.”⁴⁸

Günümüzde, üzerinde en çok tartışılan konulardan biri, anadili öğretiminde kullanılacak yöntemlerinin neler olması gereği konusudur. İşte, Türkçenin, öğretimin değişik aşamalarında - ilkokuldan üniversiteye kadar - birbirini bütünleyen biçimde hangi yöntemlerle daha başarılı öğretilebileceği yanıt bekleyen bir soru; öte yandan araştırılıp uygulamalarla sınanıp çözülmesi gereken bir sorundur. Sorunun öteki önemli boyutu ise, öğrencilere öğretimin amaçlarına yönelik davranışlar kazandırmakla görevli öğretmenlerin, uygulamalarla sınanıp geliştirilen sonuçları paylaşabilmesi, uygulamaya sokabilmesi ve daha başarılı bir öğretimi gerçekleştirdiğini görebilmesidir.

Bu yaklaşım, öncelikle, öğretimde verimsizlik nedeni olarak görülen geleneksel öğretim uygulamalarında yenilikler ve değişiklikler yapmayı ya da yeni öğretme - öğrenme modellerini kullanmayı gerektirmektedir.

Alanla İlgili Yapılmış Olan Çalışmalar

Türkiye’deki mevcut dil araştırmaları, anadilinin eğitim-öğretimine ve çağın ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olmaktan ziyade, dildeki gramer hususyetlerini yeni yaklaşımlarla ele almaktadır. Yapılmış birkaç araştırma istisna tutulursa, Türk dili ile ilgili bazı önemli meselelerin ve Türkçenin mevcut yapısıyla ilgili inceleme çalışmalarının göz ardı edildiği görülür. Yapılmış araştırmaların çoğu kelime hazinesinin tespitine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca bu araştırmaların hemen hemen tamamı ilköğretimim çağının ilk basamakları ile ilgilidir.⁴⁹

Harit, “Samsun ve Ankara İllerinin 6-7 Yaş Çocuklarında Kelime Hazinesi Araştırması”⁵⁰ adlı çalışmasında, Ankara ve Samsun illerindeki okulları bulundukları bölgelerin sosyo-ekonomik durumlarına göre grupperlendirerek, “Kelime Hatırlatma Oyunu” yöntemiyle, toplam 9351 öğrenciden materyal toplamıştır. Elde ettiği kelimeleri frekanslarına göre iki gruba ayırarak alfabetik sıraya göre bir liste hâlinde vermiştir. Ancak sonuçlar ve

48 Sedat SEVER, Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme, Anı Yayıncılık, Ankara 1997, s.120.

49 Musa ÇİFÇİ, a.g.y.l..t.

50 Ömer HARIT, Samsun ve Ankara İllerinin 6-7 Yaş Çocuklarında Kelime Hazinesi Araştırması, MEB Plânlama-Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Ankara, 1972.

toplanan materyaller hakkında yeterli bilgi verilmemiştir. Bu sebeple, yapılan bu çalışmadan çok fazla faydalananma imkânı bulunmamaktadır.

Çifçi, "Bir Grup Üniversite Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması"⁵¹ adlı çalışmasında Ankara Üniversitesi Fen-Fakültesi'nin son sınıf öğrencilerinden birer otobiyografi ve kompozisyon metni yazmalarını istemiş; sonucunda da aynı öğrenci grubuna ait toplam 102 adet otobiyografi ve kompozisyon metni üzerinde çalışmıştır. Bu şekilde öğrencilerin yazılı anlatımda en çok kullandıkları kelime servetini 1324 kelime olarak belirtmiştir.

Vedide Baha ve Cahit Pars, ilkokul birinci sınıfta öğretilecek kelimeleri belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmaları için 698 kelimedenden oluşan bir liste oluşturmuşlardır. Çalışmalarında yöntem olarak; gözleme dayalı tahmin, eser taraması ve mukayese yolundan faydalılmışlardır. İlk önce ilk okuma kitaplarındaki kelimeleri tespit edip bu kelimelere aritmetik ve hayat bilgisi derslerinde kullanılan kelimeleri ilâve etmişlerdir. İkinci aşamada, evde günlük yaşamda kullanılan kelimeleri, gözlem ve tayin yoluyla belirleyip listeye dahil etmişlerdir. Son olarak da hazırlamış oldukları listeyi Thorndike ve Gates'in kelime listeleri ile karşılaştırıp listeye son şeklini vermişlerdir.⁵²

Bilgen'in kelime serveti konusundaki çalışması, ilkokulun ilk üç sınıfında kullanılan dile yönelik bir çalışmındır. Çalışmada eser taraması yöntemi kullanılmıştır. İlkokulun birinci, ikinci ve üçüncü sınıf Türkçe, matematik ve hayat bilgisi dersi kitaplarındaki kelimeleri sayıp bir kelime listesi oluşturmuştur. Bu çalışmada kelimelerin kullanım siklikları da verilmiştir. Sözü edilen liste tahmine dayalı olarak hazırlanlığından temel kelime serveti olarak yaklaşmak doğru olmayabilir.⁵³

Davaslıgil, "Farklı Sosyo-Ekonominik ve Kültürel Çevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi"⁵⁴ adlı doktora çalışmasında birden fazla yöntem (Andre Rey'in resim testini, Descoudres'in dil testini, N. Limbosch ve C. Wolf tarafından düzenlenen lügatçe ve dil testini, objelere sözlü tepki testini) uygulayarak farklı bir yol

51 ÇİFTÇİ, a.g.y.l.t.

52 Vedide Baha PARS, Cahit PARS, Okuma Psikolojisi ve İlkokuma Öğrenimi, Maarif Basımevi, İstanbul 1954.

53 Nihat BİLGİN, Kelime Hazinesi Konusunda Bir Araştırma, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, (Yayınlanmamış Araştırma Raporu), Ankara, 1988.

54 Ümit DAVASLIGİL, Farklı Sosyo Ekonominik ve Kültürel Çevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1985.

izlemiştir. Dört farklı testin uygulanmasından meydana gelen yöntem, tanıma-hatırlama ve adlandırmaya dayanmaktadır.

Davaslıgil, “*Bizim bu araştırmada problemimiz, şanslı ve şanssız sosyo-ekonomik ve kültürel çevreden gelen her iki grup denegimizin birinci sınıfın başında ve sonunda lügatçelerini nicelik ve nitelik bakımından incelemek, sözcük türlerinin kullanılma oranlarını ve cümledeki işlevlerini belirtmektir.*” şeklinde ifade ettiği çalışmasında, kelimelerin gramatikal kategori seviyesinde ne ölçüde tanındığını gruplar arasında mukayese etmiştir. Yetişme çevresinin, çocukların dil gelişimine nasıl bir etkide bulunduğuna temas etmiştir.

Yaşın, yayınlanmamış yüksek lisans tezinde, ilkokul ve üniversite öğrencilerini hece/cümle; kelime/cümle; morfem/kelime, hece/kelime ve hece/morfem oran ve miktarları bakımından incelemiştir. Sonucunda, sadece hece/cümle münasebetinin, dil gelişimini ölçme bakımından yeterli güvenirliliği taşıdığı kanaatine varmıştır.⁵⁵ Ancak, Türkçenin eklemeli bir dil oluşu, Türkçe kelimelerin ortalama iki veya üç heceden meydana gelmesi, Yaşın'ınvardığı kanaatin tartışmaya çok açık olduğunu gösterir.

Aksarı ile Köksal, çalışmalarında, Almanya'da öğrenim gören birinci ve beşinci sınıf öğrencilerinin temel kelime servetleri ile öğrenimleri için gerekli olan kelimelere yönelik bir araştırmaya yer vermişlerdir. Araştırmacılar, ses kaydı yoluyla elde ettikleri 2180 kelimeyi müfredat programında yer alan ünitelere göre tasnif etmişler, gramatikal olarak da (fiil, sıfat, edat gibi) böülümlendirmeler yapmışlardır.⁵⁶

Baykoç ile Ari, “12-30 Aylık Türk Çocuklarında Dilin Kazanımı”⁵⁷ adlı çalışmalarında 12-30 aylık çocukların dil kazanımlarındaki aşamaları incelemiştir. Çalışmalarında dört ayrı yöntem kullanılmışlardır: gözlem, görüşme, ses kaydı, not tutma. İfadelerdeki hece sayıları, cümledeki kelime sayıları, kullanılan kelimelerin nitelikleri, kelime birleşimlerinin dil bilgisi yönünden dağılımları, eylem kiplerinin kullanımları, zarf ve ünlem kazanımı ve çekim eklerinin kullanımı ele alınarak çocukların bunları hangi aylarda, hangi sırayla kazandıkları tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda kelime listesi çıkartılmamış ama “17-

55 Zehra YAŞIN, Çocuğun Dil Gelişiminde Ölçüt sorunu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara üniversitesi 1981.

56 M. Fevzi AKSARI, Tayfur KÖKSAL, Kelimeler, Der Hessische Kultur Minister, Weisbaden 1988.

57 Necate BAYKOÇ, Mezihat ARI, “12-30 Aylık Türk Çocuklarında Dilin Kazanılması”, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, Ankara 1989.

18 aylık çocukların 100 kelime bildikleri” belirtilmiştir. Bu yönüyle çalışma, kelime serveti araştırmalarına kaynaklık etme özelliğindedir.

Dökmen ve Yaşın ise hece/cümle arasındaki nisbî mukayesenin, farklı yaşı ve öğrenim seviyelerindeki öğrenciler için de geçerli olup olmadığını inceleyerek, Yaşın’ın yöntemiyle elde edilmiş olan sonucu doğrulamışlardır.⁵⁸

Göz, “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”⁵⁹ çalışmasına, ilk adım olarak Türkçeyi temsil edebilecek nitelikte bir havuzun oluşturulmasıyla başlamıştır. Havuza hangi tür materyallerden hangi oranlarda alınacağını tespit için danışmanlar belirlenmiş, bir de soruşturma yapılmıştır. Tamamı yüksek okul mezunu, 23-33 yaşlarında ve hemen her meslekten 209 erkekten oluşan bir gruba yazılı olarak şu soru yöneltilmiştir: “Aşağıdaki kategorilerin okuma hayatımız içindeki oranlarını, (% cinsinden) tahmini olarak yazın!”.

Bu kategoriler ise sırasıyla şunlardır: Basın, Roman-Hikâye, Bilim, Popüler Bilim, Güzel Sanatlar-Biyografi, Hobi, Din, Muhtelif.

Bu ana kategorilerden Basın, Roman-Hikâye ve Güzel Sanatlar, kendi içlerinde ayrıldıkları alt bölümler hâlinde havuza alınmışlardır. Basın ana kategorisi için her gün en yüksek tirajlı üç gazeteden birisi dönüşümlü olarak alınmış; ayrıca bu gazetelerin dışında üç gazete grubu oluşturulmuş ve aynı şekilde, her gün bu üç gazete grubunun birisinden dönüşümlü olarak alınmıştır. Gazetelerden, güncel haberler dışındaki bütün sütunlardan örnekler alınmıştır. Roman-Hikâye ana kategorisi kendi içinde Aşk-macera, Mizah, Polisiye, Tarihî ve Muhtelif alt kategorilerine ayrılmış ve materyal seçimi buna göre yapılmıştır. Güzel sanatlar ana kategorisi Sinema-Tiyatro, Müzik, Resim-Heykel, Mimarî, Şiir ve Muhtelif alt kategorilerine ayrılmıştır. Okul kitapları kategorisinde ise ikinci sınıfından dokuzuncu sınıfa kadar olan okul ders kitaplarından materyal seçilmiştir.

Tüm kategoriler için kitap seçiminde sadece üç kriter kullanılmıştır: Yazar(larının) Türk olması, 1995 yılından (dahil) sonra yayımlanmış olması ve ihtiyaç duyulan kategoriye ait olması.

⁵⁸ Üstün DÖKMEN, Zehra DÖKMEN, İlkokul Kitaplarındaki Dilin ve Türkçeyi Kullanma Becerisinin Psikolojik Bir Yaklaşımıyla Değerlendirilmesi, Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı (Tebliğ Metinleri), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara 1988.

⁵⁹ İlyas GÖZ, YazılıT Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları: 823, Ankara 2003.

Havuz dört aşamada oluşturulmuştur: Materyalin temin edilerek tarayıcı vasıtasyyla bilgisayara aktarılması, tarayıcı tahrifatının düzeltilmesi, bağlam düzeltmelerinin yapılması ve kelimelerin yalın hâllerine indirgenerek dağarcığın oluşturulması. Havuzdaki kelime hatalarının düzeltilmesi, kontekst düzeltmelerinin yapılması, çok anlamlı kelimelerin şifrelenmesi ve özel isimlerin ayıklanmasından sonra, kelimeler işlenerek sıklık listesi oluşturulmuştur. Buna göre 22.693 kelimelik “Kelime Sıklığı Sözlüğü” ortaya çıkmıştır. Taşındığı büyük öneme rağmen kelime hazinesi araştırmalarında Türkiye’de henüz yeterli bir alan literatürü oluşmamıştır. Bu durum, yapacağımız çalışmanın önemini artırmakta fakat beraberinde bazı çalışma güçlüklerini de getirmektedir.

Ünsal, Afyon merkezde ilköğretim 5., 8. ve 11 sınıfından otuzar öğrenciyi rast gele yöntemiyle seçerek üç farklı türde (anı, otobiyografi, serbest konu) belirli süre konuşturup ses kayıt cihazıyla öğrencilerin konuşma becerilerindeki aktif kelime hazinesini tespit etmeye çalışmıştır. Seçilen öğrencilerin kelime hazinesini öğrencilerin sosyo-ekonomik seviye, cinsiyet, tür ve sınıflarına göre incelemiştir. Bu çalışmada öğrencilerin konuşma becerisinde geçen aktif kelime hazinelerini listeler halinde vererek, hazırlanacak bir kelime listesi için önemli bir kaynak oluşturmuştur.⁶⁰

60 Hayriye ÜNSAL, Afyon(merkez) İlköğretim 5., 8. ve Ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin Konuşma Becerisinde Geçen Aktif Kelimelerin Tespiti, A.K.Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış yüksek lisans Tezi) Afyon, 2005

I. BÖLÜM

Bu bölümde İlköğretim 5.sınıf öğrencilerinden rastgele yöntemiyle seçilmiş öğrencilerin (30 öğrenci), üç farklı türde yazmış oldukları 90 adet yazılı veriden elde edilen sonuçları, tablolar ve grafikler halinde gösterilmiştir:

- I. 5. Sınıf Öğrencilerinde Toplam Kelime Dağılımı**
- II. 5. Sınıf Öğrencilerinde Sosyo-Ekonominik Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- III. 5. Sınıf Öğrencilerinde Cinsiyet ve Gelir Seviyesine Göre Kelime Dağılımı**
- IV. 5. Sınıf Öğrencilerinde Türe ve Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- V. 5. Sınıf Öğrencilerinde Cinsiyet ve Türe Göre Kelime Dağılımı**
- VI. 5. Sınıf Öğrencilerinde Cinsiyet Seviye ve Türe Göre Kelime Dağılımı**

Şeklinde bir incelemeye tabi tutulmuşlardır.

BİRİNCİ BÖLÜM

5. SINIF VERİ DAĞILIMI

I. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL VERİ DAĞILIMI

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	İŞİM SAYISI	FİİL SAYISI	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
6740	963	687	276	2 Çeşit:2	21 Çeşit:12	28 Çeşit:21	43 Çeşit:35

İnceleme grubumuzda otuz öğrenciden oluşan beşinci sınıf öğrencileri üç farklı türde 90 adet yazılı veri sunmuşlardır. 90 adet yazılı veride toplam 6740 kelime kullanmışlardır. Bu **6740** kelimelik toplam kelime sayısını, çeşit açısından incelediğimizde, beşinci sınıfların **963** kelimelik bir çeşit oranına sahip oldukları görülmektedir. Beşinci sınıfların çeşit oranı toplam kelime sayısı içerisinde %14.28lik bir orana sahiptir. Toplam kelime sayısı içerisinde tekrar miktarı ise 5777'dir. Toplam 963 çeşit kelimedede, isimlerin ve fiillerin miktarlarına baktığımızda her dilde olduğu gibi isimlerin daha yoğun bir şekilde kullanıldığı fark edilmektedir. 963 kelimenin **687**'sinin isimlerden, **276**'sının ise fiillerden meydana geldiği görülmektedir. 90 adet yazılı veride bir dilin zenginliğini gösteren deyimler, atasözleri, ikilemeler ve mecazî ifadeler yeterince kullanılmamıştır.

II. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) Sosyo-Ekonominik Gücü Düşük Seviyede Olan Öğrenciler (6kişi)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	İŞİM SAYISI	FİİL SAYISI	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
915	430	215	115	-	4	2	24

b) Sosyo-Ekonominik Gücü Orta Seviyede Olan Öğrenciler (18kişi)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	İŞİM SAYISI	FİİL SAYISI	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
3838	842	573	269	-	11	21	10

c) Sosyo-Ekonominik Gücü Yüksek Seviyede Olan Öğrenciler (6kişi)

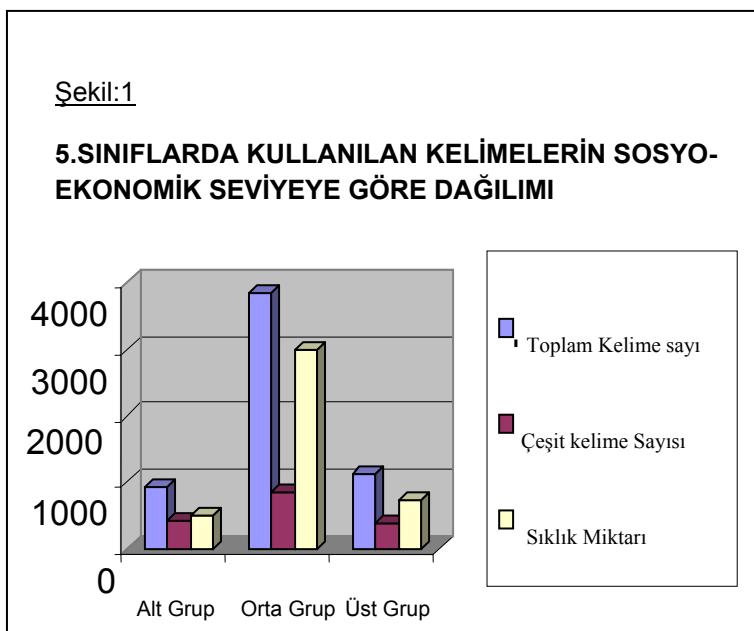
TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	İŞİM SAYISI	FİİL SAYISI	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
1987	378	268	110	2	6	5	8

5.Sınıf öğrencilerinin kelime kullanım miktarları ve bu kelimeleri kullanma performansına sosyo-ekonomik seviyeleri bakımından bakıldığından, üç farklı sosyo ekonomik güç sahip öğrencilerden oluşan örneklem grubumuzda kelime kullanım miktarları ve bu kelimeleri hangi sıklıkta tekrar ettikleri hususunda farklılıklar göze çarpmaktadır.

Altışar öğrenciden oluşan gelir seviyesi yüksek ve düşük öğrenciler, kullandıkları toplam kelime miktarı açısından değerlendirildiğinde, üst seviyedeki öğrencilerin **1987** kelime, alt grup öğrencilerin **915**, orta grupta yer alan öğrencilerin **3838** kelime kullandıkları görülmüştür. Ancak, kullanılan kelime çeşitliliği açısından bu üç grup ele alındığında, alt grup 5. sınıf öğrencileri **430** kelime ile, **378** kelime kullanan üst grup öğrencilerden %12 daha fazla çeşit kelime kullanmıştır. Bu 52 kelimelik fark, az bir fark olarak görülse de sosyo-ekonomik farklılık ve kişi sayısının eşitliği göz önüne alınırsa küçümsenmeyecek bir faktır.

Toplam kelime sayısı açısından ele alındığında en fazla kelimeyi şüphesiz orta seviyedeki öğrencilerin kullandıkları görülmüyor: 3838 Ancak aynı grup, kelime çeşidi ve sıklık açısından ele alındığında her iki grubun gerisinde kalmıştır.

Gelir seviyesi orta düzeyde olan öğrenciler kullandıkları 3838 kelimenin 2996'sını tekrarlamıştır. Bu oldukça fazla bir tekrar sıklığıdır. Burada, kullanılan toplam kelime miktarındaki artışın her zaman tekrar oranını yükselteceği göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü, ne kadar yazarsak yazalım, yazacağımız kelimeler kullandığımız sözlüklerle sınırlıdır.

Sosyo-ekonomik seviyesi orta düzeyde bulunan öğrencilerin toplam kelime sayısındaki üstünlüğü, bu gruptaki öğrenci sayısının diğer iki gruptakinden daha fazla (18 kişi) olmalarından kaynaklanmaktadır. Bu durum göz önüne alınarak bir düzeltme işlemine gidilmiştir.

Sosyo-Ekonomik Durumu Alt Seviyedeki 5. Sınıflar için;

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Kelime Tekrarı
$915 / 6 = 152,5$	$430 / 6 = 71,66$	$485 / 6 = 80,83$

Sosyo-Ekonomik Durumu Orta Seviyedeki 5. Sınıflar için;

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Kelime Tekrarı
$3838 / 18 = 213,22$	$840 / 18 = 46,66$	$2998 / 18 = 166,55$

Sosyo-Ekonomik Durumu Üst Seviyedeki 5. Sınıflar için;

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Kelime Tekrarı
$1987 / 6 = 331,16$	$378 / 6 = 63$	$734 / 6 = 268,16$

Bu verilerden hareketle alt ve yüksek grupların kelime çeşitliliği açısından dikkate alınacak çok büyük bir farklılık yoktur. 5.sınıf öğrencilerinin toplamda kullanmış oldukları 6740 kelime içerisinde alt grup öğrenciler 915 toplam kelime kullandıkları ve bu kelimeler içerisinde 430 çeşit kelimelik bir çeşit sayısına ulaştıları, orta grubun toplamda 3838 kelime ve 840 çeşit kelime , üst grub öğrencilerin ise toplamda 1987 kelime kullanıp çeşit açısından 378 kelimeye ulaştıları gözlenmiştir. Bu sonuçlara göre toplamda en fazla kelimeyi orta grubun, ikinci olarak üst grubun en az kelimeyi ise alt grubun kullandığı, çeşit açısından alt ve üst gruplar bir değerlendirmeye tabi tutulursa alt grubun 430 kelimeyle, 378 çeşit kelime kullanan üst grub öğrencilerden %13 daha fazla çeşit kelime kullandıkları sonucuna ulaşılır.

Orta grubun kullandığı toplam kelime ve çeşit miktarı bakımından diğer iki grubu geride bıraktığı ve kelime toplamları bakımından diğer iki grubun orta grubun gerisinde kaldıkları sonucuna varılabilir. Bu değerlendirmede 18 kişilik bir sayısal üstünlüğe sahip orta grubun diğer gruplarla kıyaslanması mümkün görünmemektedir. Burada dikkatimizi çekmesi gereken önemli bir husus, bir dildeki kelime çeşitliliğinin sınırlı olmasına rağmen insan muhayyilesinin sınır tanımamasıdır. Bu nedenle metinlerdeki paragrafların niceliğinin artması bu metinlerde geçen kelimelerin çeşitlilik oranlarını artırılamamaktadır ya da sınırlı ölçüde katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla bu verilerden hareketle orta grubun daha az bir kelime servetine sahip olduğu kanısı bizi yanıltabilir. Kullanmış olduğumuz düzeltme formülünün geçerliliği kabul edilemez.

III. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET ve GELİR SEVİYESİNE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a)5. Sınıflar Alt Grup Kız Öğrenciler (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 915	Kelime Çeşidi 430	Mecazlar 11 Çeşit: 9	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler:2 Çeşit:2
-------------------------	----------------------	----------------------------	-----------------	-----------------	-----------------------

b) 5. Sınıflar Orta Grup Kız Öğrenciler (10öğrenci)

Toplam Kelime 2287	Kelime Çeşidi 632	Mecazlar 32 Çeşit: 23	İkilemeler 9 Çeşit:7	Atasözleri -	Deyimler 5 Çeşit:5
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------	--------------------------

c) 5. Sınıflar Üst Grup Kız Öğrenciler (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 1219	Kelime Çeşidi 481	Mecazlar 16 Çeşit: 10	İkilemeler 2 Çeşit:2	Atasözleri -	Deyimler -
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------	---------------

Beşinci sınıf öğrencilerinin cinsiyet ve sosyo-ekonomik açıdan kelime kullanım performansına baktığımızda üst grup kız öğrencilerin, alt grup öğrencilere göre toplam kelime sayısında ve kelime çeşitliliğinde daha başarılı oldukları görülmektedir. Kişi sayısı bakımından bir eşitlik söz konusu olmasına rağmen alt grup öğrenciler yazılı anlatımda üst grup öğrencilerin gerisinde kalmışlardır. Kullanılan mecazî ifadelerde üst grup öğrencilerin lehine bir sonuç varken, deyimlerde alt grup öğrencilerin daha başarılı olduğu görülmektedir. Kullanılan mecazlar, toplam kelime içerisinde önemli bir sayısal çoğunluk göstermediği için tam bir yargıya varmak mümkün görünmemektedir.

d) 5. Sınıflar Alt Grup Erkek Öğrenciler (0)

5.Sınıf Alt grup erkek öğrenciye rastlanmamıştır

e) 5. Sınıflar Orta Grup Erkek Öğrenciler (8öğrenci)

Toplam Kelime 1551	Kelime Çeşidi 455	Mecazlar 20 Çeşit: 16	İkilemeler 7 Çeşit:5	Atasözleri -	Deyimler 1
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------	---------------

f) 5. Sınıflar Üst Grup Erkek Öğrenciler (2öğrenci)

Toplam Kelime 768	Kelime Çeşidi 266	Mecazlar 1 Çeşit 1	İkilemeler -	Atasözleri 2	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------	-----------------	---------------

Beşinci sınıf öğrencilerini gelir seviyelerine ve cinsiyetlerine göre inceleme alanımıza aldığımda erkekler açısından tam bir yargıya varmak mümkün görünmemektedir. Çünkü “Random” yöntemiyle seçtiğimiz öğrencilerin cinsiyetlerinin ne olabileceği konusunda bir tahminde bulunmamız mümkün olmadığından, gelir seviyesi düşük öğrenciler içerisinde erkek öğrenciye rastlayamadık. Bu nedenle burada herhangi bir tahlil mümkün değildir.

IV. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE KONU ve SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 5. Sınıflar Üst Grup (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 681	Kelime Çeşidi 263	Mecazlar 7	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	---------------	--------------	--------------	---------------

b) 5. Sınıflar Orta Grup (Anı Yazma) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime 1469	Kelime Çeşidi 407	Mecazlar 27 Çeşit: 10	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	--------------	--------------	---------------

c) 5. Sınıflar Alt Grup (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 609	Kelime Çeşidi 205	Mecazlar 6 Çeşit:5	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	--------------------------	--------------	--------------	---------------

d) 5. Sınıflar Üst Grup (Atasözü Açıklama) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 440	Kelime Çeşidi 190	Mecazlar: 8 Çeşit: 7	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler 3 Çeşit:3
-------------------------	----------------------	----------------------------	------------	--------------	-----------------------

e) 5. Sınıflar Orta Grup (Atasözü Açıklama) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime 1098	Kelime Çeşidi 361	Mecazlar 24 Çeşit:12	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 10
--------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------	--------------	-------------

f) 5. Sınıflar Alt Grup (Atasözü Açıklama) (6 öğrenci)

Toplam Kelime 403	Kelime Çeşidi 154	Mecazlar 6 Çeşit: 5	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	----------------------	------------------------	--------------	--------------	------------

g) 5.Sınıflar Üst Grup (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

h) 5. Sınıflar Toplam Kelime 471	Orta Grup Kelime Çeşidi 333	Serbest Mecazlar 3	Konu Açıklaması İkilemeler -	(18 Öğrenci) Atasözleri -	Deyimler -
---	--------------------------------------	--------------------------	---------------------------------	------------------------------	------------

h) 5.Sınıflar Orta Grup (Serbest Konuda Yazma) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime 1311	Kelime Çeşidi 466	Mecazlar 19 Çeşit:28	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 6
--------------------------	-------------------------	----------------------------	--------------	--------------	------------

i) 5. Sınıflar Alt Grup (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 258	Kelime Çeşidi 142	Mecazlar 3	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	---------------	--------------	--------------	---------------

Üç grubun kelime kullanım performansını incelediğimizde, üst grup öğrenciler toplam kelime sayısı ve kelime çeşitliliği açısından alt ve orta grup öğrencilerden daha başarılı görülmüştür. Üst grubun kelime çeşitliliği açısından diğer iki grubu geride bırakmasının nedenlerinden biri olarak bu öğrencilerin diğer iki gruptaki öğrencilere oranla daha geniş bir yaşam tarzının içerisinde olması gösterilebilir.

Beşinci sınıf öğrencilerinin yazdıkları üç farklı tür arasında toplam ve çeşit zenginliği açısından en fazla kelime anı türünde kullanılmıştır. Bundan hareketle, öğrencilerin anı türünde metin vermeye daha istekli oldukları anlaşılabılır. Anı türünde üst grup 681 toplam, 263 çeşit kelime kullanmışlardır. Alt grup ise 509 toplam kelime, 205 çeşit kelime kullanmışlardır. Üst grup öğrenciler her üç türde de alt grup öğrencilerden daha fazla toplam ve çeşit kelime kullanmışlardır. Üç tür arasında en fazla kelime kullanım farkı ise serbest kompozisyonda ortaya çıkmıştır. Üst grup serbest kompozisyonda toplam 471 kelime ve 333 çeşit kelime kullanırken, alt grup toplamda 258 kelime, çeşit kelimedede ise 142 kelime kullanmıştır. Bu sonuca göre üst grup serbest kompozisyonda alt gruptan 191 kelime daha fazla kullanmıştır.

V. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET VE TÜRE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 5. Sınıf Kızlar (Anı Yazma) (21 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler-2
1253	359	20 Çeşit:11	2 Çeşit:2		

b) 5. Sınıf Erkekler (Anı Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar 6	İkilemeler	Atasözleri	Deyimler
785	301		2	-	-

c) 5. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama) (21 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar 7	İkilemeler 4	Atasözleri -	Deyimler 1
568	270	Çeşit 5	Çeşit:3		

d) 5. Sınıf Erkekler (Atasözü Açıklama) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
524	227	11 Çeşit: 8	5		5

e) 5. Sınıf Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (21 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler 3	Atasözleri -	Deyimler
961	459	29 Çeşit:19			3

f) 5. Sınıf Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler 1	Atasözleri	Deyimler-9
689	301	10 Çeşit:7		-	

Beşinci sınıf erkek ve kız öğrenciler kelime kullanım ve türler düzeyinde karşılaştırıldıklarında toplam kelime sayısı açısından kızlar daha fazla kullanmışlardır. Ancak kız öğrencilerin, erkek öğrencilerin yaklaşık iki katından fazla olmalarına rağmen erkekler kadar kelime çeşitliliğini yakalayamamış olmaları dikkat çekicidir. Burada şu faktörün unutulmaması gerekmektedir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha geniş bir sosyo-kültürel çevrenin içinde yetişmesi, kız öğrencilerin kendi özel yaşantıları ile ilgi bir çok konuyu ifade etmekten çekinmeleri, bu kelime çeşitliliğini artıran veya düşüren başlıca faktörler olarak gösterilebilir.

Üç türde de erkekler kız öğrencilere göre daha başarılı olmuşlardır. Toplamda kız öğrenciler anıda 1253, atasözü açıklamasında 568 kelime, serbest kompozisyonda 961 toplam kelime kullanmışlardır. Erkek öğrenciler ise anıda 785, atasözü açıklamasında 524, serbest kompozisyonda ise 689 toplam kelime kullanmışlardır. Her iki grupta da en fazla toplam kelime anı türünde verilmiş en az toplam kelime ise atasözü açıklamasında kullanılmıştır.

VI. 5. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET SEVİYE VE TÜRE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 5. Sınıf Alt Grup Kızlar (Anı Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 511	Kelime Çeşidi 204	Mecazlar 5 Çeşit:4	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------	--------------	---------------

b) 5. Sınıf Alt Grup (Atasözü Açıklama) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 297	Kelime Çeşidi 153	Mecazlar 4 Çeşit: 3	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	------------------------	--------------	--------------	---------------

c) 5. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 108	Kelime Çeşidi 51	Mecazlar -	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	------------------------	------------	--------------	--------------	---------------

d) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar (Anı Yazma) (14 Öğrenci)

Toplam Kelime 933	Kelime Çeşidi 331	Mecazlar 11	İkilemeler 2	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	----------------	-----------------	--------------	---------------

e) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (14 Öğrenci)

Toplam Kelime 631	Kelime Çeşidi 244	Mecazlar 23	İkilemeler 9	Atasözleri -	Deyimler 2
-------------------------	-------------------------	----------------	-----------------	--------------	---------------

f) 5. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (14 Öğrenci)

Toplam Kelime 602	Kelime Çeşidi 285	Mecazlar 5 Çeşit:5	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------	--------------	---------------

g) 5. Sınıf Üst Grup Kızlar (Anı Yazma)(3 Öğrenci)

Toplam Kelime 378	Kelime Çeşidi 176	Mecazlar 2 Çeşit: 2	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	---------------------------	--------------	--------------	------------

h) 5. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (3 Öğrenci)

Toplam Kelime 325	Kelime Çeşidi 184	Mecazlar 4 Çeşit: 4	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	---------------------------	-----------------	--------------	------------

i) 5. Sınıf Üst Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (3 Öğrenci)

Toplam Kelime 517	Kelime Çeşidi 248	Mecazlar 10 Çeşit:9	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	---------------------------	-----------------	--------------	------------

J) 5. Sınıf Alt Grup Erkekler

* Örnекlemimizde alt grup erkek öğrenciye rastlanmamıştır

k) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler (Anı Yazma)(5 öğrenci)

Toplam Kelime 639	Kelime Çeşidi 247	Mecazlar 13 Çeşit:7	İkilemeler 2 Çeşit:1	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	-------------------------	---------------------------	----------------------------	--------------	---------------

l) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü Açıklama)(5 öğrenci)

Toplam Kelime 398	Kelime Çeşidi 172	Mecazlar 12 Çeşit: 9	İkilemeler 5 Çeşit:4	Atasözleri -	Deyimler
-------------------------	-------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------	----------

m) 5. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (5 öğrenci)

Toplam Kelime 385	Kelime Çeşidi 181	Mecazlar 3 Çeşit:2	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------	--------------	------------

n) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Anı Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar -	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler
273	130				-

o) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Atasözü Açıklama) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar -	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler
217	107				-

p) 5. Sınıf Üst Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar 1	İkilemeler -	Atasözleri	Deyimler
201	116			2	-

Beşinci sınıf öğrencilerinin ortaya koymuş oldukları yazılı verileri cinsiyet, sosyo-ekonomik seviye ve tür açısından bir değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda, sayısal eşitliği bulunan alt grup kız öğrencilerle (4 öğrenci) üst grup erkek öğrencilerin (4 öğrenci) üç farklı türde verdiği sonuçlar şunlardır:

Kız öğrenciler anı türünde 511 toplam kelime, 204 çeşit kelime kullanırken, üst grup erkek öğrenciler 273 toplam, 130 çeşit kelime kullanmışlardır. Üst grup erkek öğrenciler ise serbest kompozisyonda toplam 201, çeşit kelimede ise 116 kelime kullanırken, alt grup kız öğrenciler 108 toplam kelime, 51 çeşit kelime kullanmışlardır. Bu sonuçlardan hareketle sayısal eşitliğe sahip her iki gruptan alt grup kız öğrenciler anı türünde, üst grup erkek öğrenciler ise serbest kompozisyonda daha başarılı olmuşlardır. Diğer gruplar arasında bir kıyaslamaya gitmemiz sayısal eşitsizlikten dolayı mümkün değildir.

II. BÖLÜM

Bu bölüm, ilköğretimim ikinci kademesinin son basamağı olan sekizinci sınıf öğrencilerinden, rastgele yöntemiyle seçtiğimiz 30 öğrenciye yazdırılan üç farklı türde, toplam 90 adet yazдан elde edilen kelime hazinesinin çeşitli değişkenlere göre incelenip bunların tablolar ve grafikler halinde sunulmasından ibarettir. Elimizdeki bu verileri şu başlıklar halinde inceleyip tablolar ve grafikler halinde sunduk:

- I. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Genel Kelime Dağılımı**
- II. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- III. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet ve Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- IV. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Tür ve Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- V. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet ve Türe Göre Kelime Dağılımı**
- VI. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet Seviye ve Türe Göre Kelime Dağılımı**

İKİNCİ BÖLÜM

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KULLANDIKLARI KELİMELERİN DAĞILIMI

I. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE GENEL KELİME DAĞILIMI

Toplam Kelime 9284	Kelime Çeşidi 1177	İsim 834	Fiil 343	Mecazlar 68 Çeşit: 35	İkilemeler 65 Çeşit:13	Atasözleri 10 Çeşit:5	Deyimler 47 Çeşit:23
-----------------------	-----------------------	-------------	-------------	-----------------------------	------------------------------	-----------------------------	----------------------------

İlköğretimimin ikinci kademesi olan 8.sınıflardan random (rast gele) yöntemiyle seçilen 30 öğrenciye üç farklı türde yazdırılan 90 adet yazılı veriden toplamda 9284 kelime tespit edilmiştir. Bu toplam kelime miktarına çeşit açısından bakıldığında, 1177 çeşit kelime kullanıldığı görülmektedir. Belirlenen sıklık sayısı 8107'dir. Toplam çeşitte 1177 kelimenin 834 kelimesi isim, 343 kelimesi ise fiil olarak belirlenmiştir.

II. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 8. Sınıflar Alt Grup Öğrenciler (6 Öğrenci)

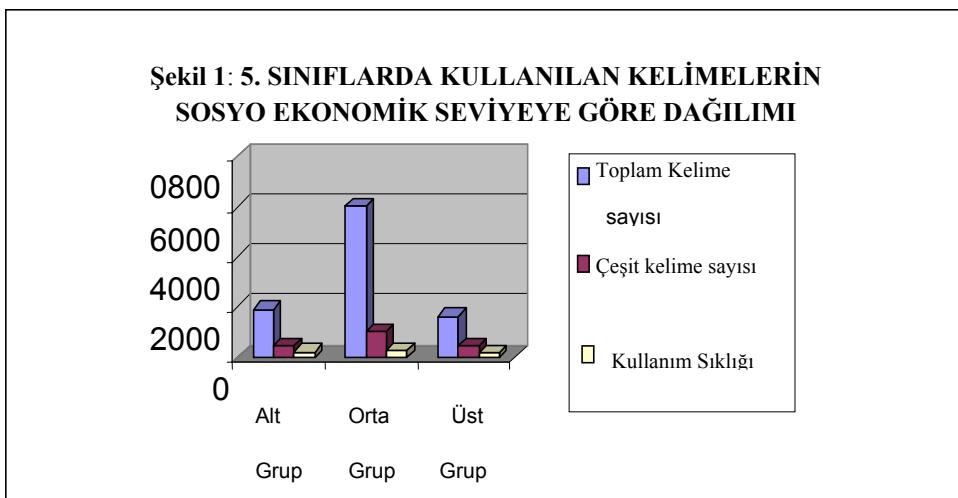
Toplam Kelime 1827	Kelime Çeşidi 499	Mecazlar 8 Çeşit: 8	İkilemeler 15 Çeşit:8	Atasözleri 2 Çeşit:2	Deyimler 4 Çeşit:3
-----------------------	----------------------	------------------------	-----------------------------	-------------------------	-----------------------

b) 8. Sınıflar Orta Grup Öğrenciler (18Öğrenci)

Toplam Kelime 5911	Kelime Çeşidi 1017	Mecazlar 50 Çeşit: 19	İkilemeler 32 Çeşit:24	Atasözleri 7 Çeşit:4	Deyimler 31 Çeşit:17
-----------------------	-----------------------	-----------------------------	------------------------------	-------------------------	----------------------------

c) 8. Sınıflar Üst Grup Öğrenciler (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 1546	Kelime Çeşidi 443	Mecazlar 10 Çeşit: 8	İkilemeler 18 Çeşit:12	Atasözleri 1	Deyimler 12 Çeşit:9
-----------------------	----------------------	----------------------------	------------------------------	--------------	---------------------------

8.sınıf öğrencilerinin kelime kullanım performansları ekonomik seviyelerine göre değerlendirildiğinde kullandıkları toplam 9284 kelimenin ekonomik seviyelere göre dağılımı şu şekildedir. Ekonomik seviyesi düşük öğrencilerin toplam 1827 kelime kullanmış oldukları, çeşitli açısından 499 kelime ve 1328 kelimelik bir tekrara sahip oldukları görülmektedir. Bu kullanım performansıyla toplam kelime kullanımında 1546 kelime, kelime çeşitliliği açısından 443 ve sıklık açısından 1103 kelime tekrarına düşen gelir seviyesi yüksek öğrencilerden daha başarılı bir performans gösterdikleri görülmektedir. Bu beklediğimiz bir sonuç olmamasına rağmen tekrar oranları açısından gelir seviyesi düşük öğrencilerin gelir seviyesi yüksek öğrencilerden 119 kelime daha fazla tekrara düşükleri görülmektedir. Bu da bize metin uzunlukları arttıkça kelime sıklık oranlarının arttığını metin uzunluğuyla tekrar oranı arasında doğru orantının olduğunu ispatlamaktadır.

Sekizinci sınıf öğrencilerinden topladığımız verilerde ekonomik seviyeleri düşük öğrencilerin metin uzunlıklarının gelir seviyesi yüksek öğrencilerden daha uzun olduğu bunun da kelime sayısı ve tekrar oranlarına yansıldığı görülmektedir.

III. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET VE SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 8. Sınıflar Alt Grup Kız Öğrenciler (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 1466	Kelime Çeşidi 408	Mecazlar 4 Çeşit: 3	İkilemeler 13 Çeşit:8	Atasözleri 2	Deyimler 11 Çeşit:8
--------------------------	-------------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------	---------------------------

b) 8. Sınıflar Orta Grup Kız Öğrenciler (12 Öğrenci)

Toplam Kelime 3866	Kelime Çeşidi 843	Mecazlar 30 Çeşit: 18	İkilemeler 22 Çeşit:11	Atasözleri 6 Çeşit:4	Deyimler 46 Çeşit:34
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------

c) 8. Sınıflar Üst Grup Kız Öğrenciler (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 1114	Kelime Çeşidi 352	Mecazlar 7 Çeşit:5	İkilemeler 20 Çeşit:11	Atasözleri 1	Deyimler 17 Çeşit:13
--------------------------	-------------------------	-----------------------	------------------------------	-----------------	----------------------------

d) 8. Sınıflar Alt Grup Erkek Öğrenciler (2 Öğrenci)

Toplam Kelime 346	Kelime Çeşidi 139	Mecazlar	İkilemeler 1	Atasözleri	Deyimler
-------------------------	-------------------------	----------	-----------------	------------	----------

e) 8. Sınıflar Orta Grup Erkek Öğrenciler (6 öğrenci)

Toplam Kelime 1913	Kelime Çeşidi 477	Mecazlar 7 Çeşit: 3	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
--------------------------	-------------------------	------------------------	--------------	--------------	---------------

f) 8. Sınıflar Üst Grup Erkek Öğrenciler (2 Öğrenci)

Toplam Kelime 579	Kelime Çeşidi 217	Mecazlar 2	İkilemeler 3 Çeşit:2	Atasözleri -	Deyimler 2
-------------------------	-------------------------	---------------	----------------------------	--------------	---------------

8.sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları yazılı veriler cinsiyet ve seviye faktörü göz önüne alınarak bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda, alt grup kız öğrenciler dört kişilik bir grupta toplamda 1466 kelime verirken, alt grup erkek öğrenciler iki kişilik bir grupta 346 kelime vermişlerdir. Çeşit kelimedede alt grup kız öğrenciler 408 kelime, alt grup erkek öğrenciler 139 kelime kullanmıştır. Birey bazında alt grup kız öğrenciler toplamda 366,5 kelime verirken, erkek öğrenciler 173 kelime kullanmıştır. Çeşit açısından alt grup kız öğrenciler 139 kelime, erkek öğrenciler ise 69,5 kelimeyle yazılı veri vermişlerdir.Bu verilerden hareketle alt grup kız öğrencilerin, alt grup erkek öğrencilerden daha fazla kelime kullandıkları görülmektedir.

IV. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE KONU VE SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 8.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çeşidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
779	195	-	7 Çeşit:5	5	4

b) 8.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (18 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
2189	561	1	-	2	6

c) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
514	234	-	-	5	-

d) 8.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama) (6 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
575	231	-	1	2	1

e) 8.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama) (18 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
1695	453	1	3	6	1

f) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklaması) (6 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
474	194	1	1	3	6

g) 8.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
708	279	-	-	2	2

h) 8.Sınıf Orta Grup Öğrenciler Serbest Konuda Yazma (18 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
2025	501	1	2	4	9

i) 8.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
325	205	1	-	2	1

V. 8. SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET VE KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 8. Sınıf Kızlar (Anı Yazma) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 3195	Kelime Çeşidi 846	Mecazlar 10 Çeşit: 10	İkilemeler 10	Atasözleri 1	Deyimler 20 Çeşit:17
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------	-----------------	----------------------------

b) 8. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 1912	Kelime Çeşidi 659	Mecazlar 23 Çeşit: 13	İkilemeler 26 Çeşit:16	Atasözleri 3	Deyimler 25 Çeşit:22
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------------------	-----------------	----------------------------

c) 8. Sınıf Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 2116	Kelime Çeşidi 754	Mecazlar 17 Çeşit:13	Atasözleri 1	Deyimler 27 Çeşit:23
--------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------	-------------------------

d) 8. Sınıf Erkekler (Anı Yazma) (10 Öğrenci)

Toplam Kelime 696	Kelime Çeşidi 330	Mecazlar 6 Çeşit:4	İkilemeler 3	Atasözleri	Deyimler 6
-------------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------	------------	---------------

e) 8. Sınıf Erkekler (Atasözü Açıklama) (10 Öğrenci)

Toplam Kelime 675	Kelime Çeşidi 260	Mecazlar 3 Çeşit: 2	İkilemeler 9 Çeşit:6	Atasözleri 2	Deyimler 9 Çeşit:7
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------	-----------------	--------------------------

f) 8. Sınıf Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (10 Öğrenci)

Toplam Kelime 690	Kelime Çeşidi 288	Mecazlar 4 Çeşit:6	İkilemeler 8 Çeşit:6	Atasözleri 2	Deyimler 10 Çeşit:9
-------------------------	-------------------------	-----------------------	-------------------------	--------------	---------------------------

8. sınıfların yazılı verileri cinsiyet ve türe göre bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda, hem kız hem erkek öğrenciler, anı türünde, çeşit kelime ve toplam kelime sayısı bakımından diğer türlerde kullanılanlara göre daha fazla kelime kullanmışlardır. Anı türünde kız öğrenciler gerek toplam gerekse çeşit kelime açısından erkek öğrencileri geçmişlerdir. Toplamda kız öğrenciler 3195 kelime, kelime çeşidine 846 kelime kullanırken, erkek öğrenciler 796 toplam kelime, 330 çeşit kelime kullanmışlardır.

Kız öğrenciler, anı türünde 42 kelimelik bir çeşit ortalamasıyla yazarken, erkek öğrenciler 33 kelimelik bir ortalamayla yazmışlardır. Her üç türde de kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazla toplam kelime ve çeşit kelime vermişlerdir. Kız ve erkek öğrenciler en az kelimeyi, yönlendirmenin yapıldığı atasözü açıklamasında vermişlerdir. Erkek öğrenciler atasözü açıklamasında 26 kelimelik bir ortalamayla yazarken kız öğrenciler 32 kelimelik bir ortalamayla yazmışlardır. Yönlendirmenin yapılmadığı anı türünde daha fazla toplam ve çeşit kelime verilirken bu atasözü açıklamasında görülmemiştir.

VI. SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET, SEVİYE VE KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 8. Sınıf Alt Grup Kızlar (Anı Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 301	Kelime Çeşidi 143	Mecazlar 3	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 2 Çeşit:1
----------------------	----------------------	------------	--------------	--------------	--------------------------

b) 8. Sınıf Alt Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 522	Kelime Çeşidi 178	Mecazlar 1	İkilemeler 5 Çeşit:3	Atasözleri 1	Deyimler 5
----------------------	----------------------	------------	----------------------------	-----------------	---------------

c) 8. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (4 Öğrenci)

Toplam Kelime 639	Kelime Çeşidi 266	Mecazlar 2 Çeşit:1	İkilemeler 4	Atasözleri 1	Deyimler 5 Çeşit:4
----------------------	----------------------	--------------------------	-----------------	-----------------	--------------------------

d) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Anı Yazma)(12 Öğrenci)

Toplam Kelime 1251	Kelime Çeşidi 417	Mecazlar 8	İkilemeler 2	Atasözleri 1	Deyimler 10
-----------------------	----------------------	---------------	-----------------	-----------------	----------------

e) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (12 Öğrenci)

Toplam Kelime 1278	Kelime Çeşidi 430	Mecazlar 11 Çeşit: 8	İkilemeler 12 Çeşit:9	Atasözleri 3	Deyimler 19 Çeşit:16
-----------------------	----------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------	----------------------------

f) 8. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (12 Öğrenci)

Toplam Kelime 1380	Kelime Çeşidi 462	Mecazlar 10 Çeşit:8	İkilemeler 8 Çeşit:7	Atasözleri 2	Deyimler 18
-----------------------	----------------------	---------------------------	----------------------------	-----------------	----------------

g) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Anı Yazma) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime 411	Kelime Çesidi 179	Mecazlar -	İkilemeler 2	Atasözleri -	Deyimler 6
-------------------------	-------------------------	------------	-----------------	--------------	---------------

h) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime 389	Kelime Çesidi 179	Mecazlar 3	İkilemeler 10 Çeşit:9	Atasözleri 1	Deyimler 8
-------------------------	-------------------------	------------	-----------------------------	-----------------	---------------

i) 8. Sınıf Üst Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime 313	Kelime Çesidi 170	Mecazlar 3	İkilemeler 8 Çeşit:7	Atasözleri -	Deyimler 5
-------------------------	-------------------------	------------	----------------------------	--------------	---------------

J) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Anı Yazma) (2 Öğrenci)

Toplam Kelime 212	Kelime Çesidi 92	Mecazlar	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	------------------------	----------	-----------------	--------------	---------------

k) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Atasözü Açıklama) (2 Öğrenci)

Toplam Kelime 220	Kelime Çesidi 98	Mecazlar 1	İkilemeler 2	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	------------------------	------------	-----------------	--------------	---------------

l) 8. Sınıf Alt Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (2 Öğrenci)

Toplam Kelime 134	Kelime Çesidi 69	Mecazlar	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	------------------------	----------	--------------	--------------	---------------

m) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 804	Kelime Çesidi 330	Mecazlar 7 Çeşit:5	İkilemeler 3	Atasözleri -	Deyimler 2
-------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------	--------------	---------------

n) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü Açıklama) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 543	Kelime Çeşidi 212	Mecazlar 9 Çeşit: 7	İkilemeler 7	Atasözleri -	Deyimler 5
-------------------------	----------------------	------------------------	--------------	--------------	------------

o) 8. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 567	Kelime Çeşidi 223	Mecazlar 10 Çeşit:7	İkilemeler 6	Atasözleri -	Deyimler 5
-------------------------	----------------------	------------------------	--------------	--------------	------------

p) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Anı Yazma) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 203	Kelime Çeşidi 110	Mecazlar 1	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	----------------------	------------	--------------	--------------	------------

r) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Atasözü Açıklama) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 207	Kelime Çeşidi 93	Mecazlar 2	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	---------------------	------------	--------------	--------------	------------

s) 8. Sınıf Üst Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 172	Kelime Çeşidi 91	Mecazlar 1	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	---------------------	------------	--------------	--------------	------------

Sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında üç farklı türde kullanmış oldukları kelime miktarlarını ele aldığımızda, 20 kız öğrencinin 10 kişiden oluşan erkek öğrenciden gerek toplam kelime sayısı gerek kelime çeşidi, gerekse kelime sıklık oranı açısından daha fazla olduğu görülmektedir.

Erkek öğrenciler toplamda 2361 kelime, çeşit bakımından ise 469 kelime kullanmışlardır. Kız öğrenciler 9011 toplam kelime kullanmışlar bu toplam kelime içerisinde 1078'i çeşittir. Erkek öğrenciler, toplamda kızlara göre daha az kelime kullanmışlardır. Kız ve erkek öğrencilerin kelime çeşitlerini oranlayamasak bile toplam kelimeler, metin uzunluğu anlamına geldiğinden kızların daha çok yazdıkları anlaşılmaktadır. Diğer verilerde olduğu gibi, denek gurubumuzda erkek-kız dağılımındaki aşırı fark, sonuçları bir tarafın lehine çıkarmaktadır. Kullanılan çeşit kelime bakımından cinsiyete göre değerlendirme yapmak mümkün değildir.

III.BÖLÜM

Bu bölüm orta öğretimin son kademesinde bulunan 11.sınıf öğrencilerinden rastgele yöntemiyle seçtiğimiz 30 öğrencinin 90 adet yazılı verisinin altı farklı değişkene göre ele alınması sonucu ortaya çıkan sonuçların tablolar ve grafikler halinde sunulmasıyla oluşmuştur. Bu tablolarda :

- I. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Genel Kelime Dağılımı**
- II. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyo-Ekonominik Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- III. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet ve Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- IV. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Tür ve Seviyeye Göre Kelime Dağılımı**
- V. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet ve Türe Göre Kelime Dağılımı**
- VI. On Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet, Seviye ve Türe Göre Kelime Dağılımı**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

11. SINIF VERİ DAĞILIMI

I. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL KELİME DAĞILIMI

TOPLAM KELİME SAYISI	KELİME ÇEŞİDİ	İŞİM SAYISI	FİİL SAYISI	ATASÖZÜ	İKİLEME	DEYİM	MECAZ
14440	2013	1408	605	9	51	64	123

II. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 11. Sınıflar Alt Grup (6 Öğrenci)

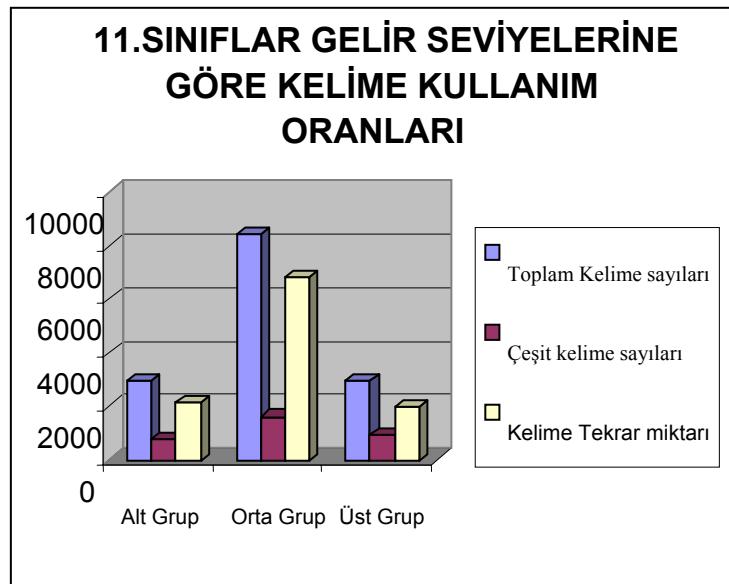
Toplam Kelime 2982	Kelime Çeşidi 799	Mecazlar 16 Çeşit: 12	İkilemeler 14 Çeşit: 11	Atasözleri -	Deyimler 18
--------------------	-------------------	--------------------------	----------------------------	--------------	-------------

b) 11. Sınıflar Orta Grup (18 Öğrenci)

Toplam Kelime 8465	Kelime Çeşidi 1621	Mecazlar 81 Çeşit: 69	İkilemeler 50 Çeşit: 34	Atasözleri 6	Deyimler 45 Çeşit:35
--------------------	--------------------	--------------------------	----------------------------	--------------	-------------------------

c) 11. Sınıflar Üst Grup (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 2993	Kelime Çeşidi 974	Mecazlar 51 Çeşit: 41	İkilemeler 23 Çeşit: 20	Atasözleri 2	Deyimler 21 Çeşit:20
--------------------	-------------------	--------------------------	----------------------------	--------------	-------------------------

Sosyo-ekonomik yönden kategorilere ayırdığımız on birinci sınıf öğrencilerini yazılı anlatımlarında kullanmış oldukları kelime kullanım performanslarına göre ele aldığımızda, gerek toplam kelime kullanımında gerekse kullanılan kelime çeşitliliğinde üst grup öğrencilerin, alt grup öğrencilere göre daha başarılı oldukları saptanmıştır.

Üç farklı türde ürün veren on birinci sınıflar, toplam 14440 kelime kullanmış, bu toplam kelime şu şekilde bir dağılım göstermiştir: Ekonomik seviyesi yüksek öğrenciler 2993 kelime; çeşitlilik bakımından 974 kelime kullanmışlar, 1959 kelime tekrarıyla kelime başına üç tekrarla yazmışlardır. Buna karşılık, alt grup öğrenciler toplam kelime kullanımında 2982; çeşitlilik bakımından 799 kelime kullanmışlardır. Kelime sıklığı açısından 2183 tekrarla üst grup öğrencilerden 153 kelime daha fazla tekrara düşmüşlerdir.

Sekizinci sınıf öğrencileri arasındaki sosyo-ekonomik kıyasta toplam kelime kullanımlarında alt grup öğrencilerinin lehine bir sonuç görülmemesine rağmen on birinci sınıf öğrencilerinde hem toplam kelime hem çeşit hem de kelime tekrarında gelir seviyesi yüksek öğrencilerinin lehine bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Bu da beklentilerimizi doğrulayan bir sonuç olması bakımından önemlidir. Ancak sekizinci sınıflarda sosyo-ekonomik grplara göre yapılan değerlendirmede her iki ekonomik gurubun kelime tekrarı sayıları bakımından 219 kelimelik bir fark göze çarparken bu fark on birinci sınıf öğrencilerinde 164'e kadar inmiştir.

III. ON BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET ve SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 11. Sınıflar Alt Grup Kız Öğrenciler (5 Öğrenci)

Toplam Kelime 2513	Kelime Çeşidi 749	Mecazlar 59	İkilemeler 9	Atasözleri -	Deyimler 15
-----------------------	----------------------	----------------	--------------	--------------	----------------

b) 11. Sınıflar Orta Grup Kız Öğrenciler (10 Öğrenci)

Toplam Kelime 4304	Kelime Çeşidi 967	Mecazlar 71 Çeşit: 46	İkilemeler 18 Çeşit: 11	Atasözleri 3	Deyimler 9 Çeşit:7
-----------------------	----------------------	-----------------------------	-------------------------------	--------------	--------------------------

c) 11. Sınıflar Üst Grup Kız Öğrenciler (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 2937	Kelime Çeşidi 974	Mecazlar 35 Çeşit 27	İkilemeler 18 Çeşit 11	Atasözleri 2	Deyimler 10 Çeşit:7
-----------------------	----------------------	----------------------------	------------------------------	--------------	---------------------------

d) 11. Sınıflar Alt Grup Erkek Öğrenciler (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 395	Kelime Çeşidi 210	Mecazlar 7 Çeşit 4	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler 1
----------------------	----------------------	--------------------------	-----------------	--------------	---------------

e) 11. Sınıflar Orta Grup Erkek Öğrenciler (8 Öğrenci)

Toplam Kelime 4291	Kelime Çeşidi 1158	Mecazlar 48 Çeşit: 39	İkilemeler 16	Atasözleri 1	Deyimler 14
-----------------------	-----------------------	-----------------------------	------------------	--------------	----------------

f) 11. Sınıflar Üst Grup Erkek Öğrenciler

*Örneklem Grubumuzun İçerisinde Üst Grup Erkek Öğrenciye Rastlanmamıştır.

Her üç grup da anı türünde toplamda daha fazla kelime kullanmışlardır. Çeşitte ise serbest tür ve anı türü birbirine çok yakındır. Atasözu açıklamasında bütün gruplar diğer türlere göre hem daha az toplam kelime hem de daha az çeşit kelime kullanmıştır.

IV.ON BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE KONUYA ve SEVİYEYE GÖRE KELİME DAĞILIMI

a)11.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çeşidi	Atasözü	Deyim	Mecaz	İkileme
1020	366	-	7 Çeşit:5	21 Çeşit:14	7

b)11.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çeşidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
2896	792	3	19 Çeşit:13	18 Çeşit:16	13 Çeşit:10

c)11.Sınıf Üst Grup Öğrenciler (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çeşidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
1248	444	-	10 Çeşit:7	16 Çeşit:12	24 Çeşit:18

a)11.Sınıf Alt Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çeşidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
879	304	-	7 Çeşit:5	5	4

b) 11.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Atasözü Açıklama) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çesidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
2175	616	2 Çeşit:8	19 Çeşit:8	17 Çeşit:14	37 Çeşit:28

c) 11.Sınıf Üst Grup (Atasözü Açıklama) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çesidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
1027	381	2	8	4 Çeşit:3	42 Çeşit:25

a) 11.Sınıf Alt Grup (Serbest Konuda Yazma) (6 öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çesidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
1231	387	1	1	5 Çeşit-3	38 Çeşit:25

b) 11.Sınıf Orta Grup Öğrenciler (Serbest Konuda Yazma) (18 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çesidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
2966	790	1	17 Çeşit:11	33 Çeşit:23	62 Çeşit:43

c) 11.Sınıf Üst Grup (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime Sayısı	Kelime Çesidi	Atasözü	İkileme	Deyim	Mecaz
998	467	-	2	3	57 Çeşit:35

V. ON BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİİNDE CİNSİYET ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 11. Sınıf Kızlar (Anı Yazma) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 3396	Kelime Çeşidi 878	Mecazlar Çeşit:	İkilemeler Çeşit:	Atasözleri -	Deyimler -
--------------------------	----------------------	--------------------	----------------------	--------------	---------------

b) 11. Sınıf Kızlar (Atasözü Açıklama) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 2825	Kelime Çeşidi 727	Mecazlar Çeşit:	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
--------------------------	-------------------------	--------------------	--------------	--------------	------------

c) 11. Sınıf Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 3222	Kelime Çeşidi 928	Mecazlar Çeşit:	İkilemeler Çeşit:	Atasözleri	Deyimler
--------------------------	-------------------------	--------------------	----------------------	------------	----------

11. sınıf kız öğrenciler, üç farklı türde toplamda en fazla kelimeyi anı türünde 3396 kelimeyle vermişlerdir. Toplam kelimedede anıdan daha az kelime kullanılan serbest konuda, kelime çeşidi 928 kelimeyle , 878 kelime kullanılan anı türünü geçmiştir. Burada kız öğrenciler kendi özelini ifade eden anılarını anlatmaktadır, düşüncelerini ifade eden serbest türde daha fazla kelime çeşidi vermeyi tercih etmişlerdir.Diger iki grup yani 5.ve 8.sınıflarda olduğu gibi toplamda en fazla kelime anı türünde, en az toplam ve kelime çeşidi yönlendirilmenin yapıldığı atasözü açıklamasında kullanılmıştır.

d) 11. Sınıf Erkekler (Anı Yazma) (10 Öğrenci)

Toplam Kelime 1848	Kelime Çeşidi 574	Mecazlar Çeşit:	İkilemeler Çeşit:	Atasözleri -	Deyimler -
--------------------------	-------------------------	--------------------	----------------------	--------------	---------------

e) 11. Sınıf Erkeklerin (Atasözü Açıklama) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime 1428	Kelime Çeşidi 444	Mecazlar Çeşit:	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler -
--------------------------	-------------------------	--------------------	-----------------	--------------	---------------

f) 11. Sınıf Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (20 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri	Deyimler
1721	608	Çeşit:	Çeşit:		-

11.Sınıf erkek öğrencilerin, üç farklı türdeki verileri 11.sınıf kız öğrencilerin verileriyle paralellik arz etmektedir. Yine en fazla toplam kelime anı türünde 1848 kelimeyle verilirken, toplamda bu sayıya yakın bir sonuç 1721 kelimeyle serbest türde verilmiştir. 11.sınıf kızlarda olduğu gibi toplamda anı türünün üstünlüğü görülürken, burada erkek öğrenciler kelime çeşidine serbest türde 608 kelimeyle anı türündekinden (574) daha fazla kelime kullanmışlardır. Kız öğrenciler üç farklı türde toplam 9443 kelime kullanırken erkek öğrenciler 4997 kelime kullanmışlardır.

Örneklem grubumuzda kız öğrenciler erkek öğrencilerin iki katı olduğundan, toplam kelime sayılarını kişi sayılarına böldüğümüzde, kız öğrenciler üç türde toplam 472 kelime kullanırken, erkek öğrenciler, 499 kelime kullanmışlardır. Bu da kız öğrencilerin metin başına 157,38 kelimeyle erkek öğrencilerden (165,56) daha az kelime kullandıklarını göstermektedir.

VI. 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNDEN CİNSİYET, SEVİYE ve KONUYA GÖRE KELİME DAĞILIMI

a) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Anı Yazma) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
858	242	22 Çeşit:13	2 Çeşit: 1		4

b) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Atasözü Açıklama) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
732	276	10 Çeşit: 7	2		3

c) 11. Sınıf Alt Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (5 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
933	392	27 Çeşit: 16	5 Çeşit:4		8 Çeşit:6

d) 11. Sınıf Orta Grup Kızlar (Anı Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri	Deyimler
1685	467	26 Çeşit: 17	7 Çeşit: 5	1	2

e) 11. Sınıf Orta Grup Kızlar Atasözü açıklama) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri	Deyimler
1355	428	24 Çeşit: 15	5	2	3

f) 11. Sınıf Orta Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
1274	466	21 Çeşit: 17	6 Çeşit: 5		4

g) 11.Üst Grup Kızlar (Anı Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 1048	Kelime Çeşidi 449	Mecazlar14 Çeşit: 9	İkilemeler 7 Çeşit: 6	Atasözleri 1	Deyimler 5
--------------------------	-------------------------	------------------------	--------------------------	-----------------	---------------

h) 11. Sınıf Üst Grup Kızlar (Atasözü açıklama) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 880	Kelime Çeşidi 387	Mecazlar 9 Çeşit: 6	İkilemeler 4	Atasözleri 1	Deyimler 2
-------------------------	-------------------------	------------------------	--------------	-----------------	---------------

i) 11. Sınıf Üst Grup Kızlar (Serbest Konuda Yazma) (6 Öğrenci)

Toplam Kelime 1009	Kelime Çeşidi 469	Mecazlar:12 Çeşit: 9	İkilemeler 7 Çeşit:5	Atasözleri -	Deyimler 3
--------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------	---------------

j) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler (Anı Yazma) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 126	Kelime Çeşidi 81	Mecazlar 1 Çeşit: 2	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
-------------------------	------------------------	------------------------	--------------	--------------	---------------

k) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler Atasözü Açıklama) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime131	Kelime Çeşidi 77	Mecazlar 2	İkilemeler -	Atasözleri -	Deyimler 1
---------------------	---------------------	------------	--------------	--------------	---------------

l) 11. Sınıf Alt Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (1 Öğrenci)

Toplam Kelime 138	Kelime Çeşidi 85	Mecazlar 4 Çeşit:3	İkilemeler 1	Atasözleri -	Deyimler -
-------------------------	------------------------	--------------------------	-----------------	--------------	---------------

m) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Anı Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime 1610	Kelime Çeşidi 554	Mecazlar 18 Çeşit: 12	İkilemeler 7 Çeşit:6	Atasözleri -	Deyimler 7 Çeşit:4
--------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------	--------------------------

n) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Atasözü açıklama) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri	Deyimler
1187	409	11 Çeşit: 8	6	1	4

o) 11. Sınıf Orta Grup Erkekler (Serbest Konuda Yazma) (9 Öğrenci)

Toplam Kelime	Kelime Çeşidi	Mecazlar	İkilemeler	Atasözleri -	Deyimler
1474	579	19 Çeşit: 13	3	-	5 Çeşit:3

ö)11. Sınıf Üst Grup Erkekler (Anı Yazma, Atasözü açıklama, Serbest Konuda Yazma)

*Örneklem Grubumuzda Üst Grup Erkek Öğrenciye Rastlanmamıştır.

On birinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarını cinsiyet bakımından ele aldığımızda, kız öğrenciler sayısal olarak erkek öğrencilerin iki katından fazla olmalarına rağmen kelime çeşitliliğinde 1646 kelime ile, 1992 kelime kullanan erkeklerin gerisinde kalmışlardır.

Toplam kelime açısından baktığımızda kız öğrencilerin 9102 kelime kullanımlarına karşın erkek öğrenciler 4684 kelimeyle kız öğrencilerin gerisinde kalmıştır. Bu sonuç bizi sağlıklı bir değerlendirme yapmadığımızda yanlıtabilir. Çünkü kelime çeşitliliği ile toplam kelime arasındaki ilişki ele alındığında erkek öğrenciler kelime başına 2,35 tekrara düşerken kız öğrenciler kelime başına 5,52'lik bir tekrara düşmüştür. Yalnız, burada unutulmaması gereken en önemli husus kız öğrencilerinin sayısal çoğunluğu, metin uzunlukları kelime çeşit ve sıklık oranlarına etki eder. Sağlıklı bir karar verilirken kız öğrencilerin erkeklerle göre çok daha az bir kelime dağarcığına sahip olduğu kanısı oluşmamalıdır.

IV.BÖLÜM

Bu bölümde 5., 8., ve 11. sınıf öğrencilerinin üç türde kullanmış oldukları ortak kelime hazinelerinin ve diğer sınıflarla olan ortak kelime hazinelerinin tablolar ve grafikler halinde sunulmasını içeren bilgiler verilmiştir.

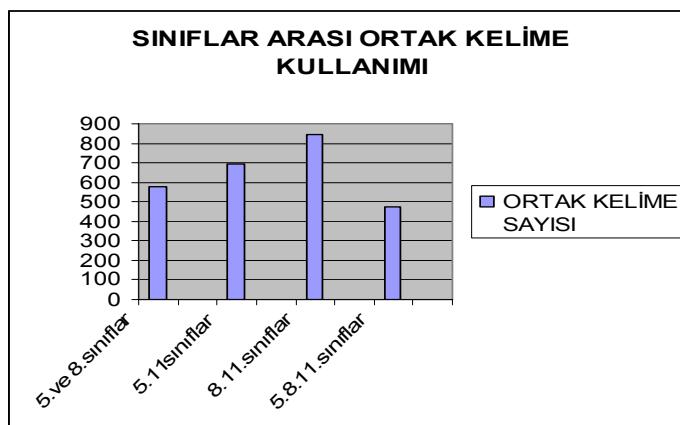
- **Sınıflar Arası Ortak Kelimeler Tablosu**
- **Sınıflar Arası Ortak Kelime Kiyaslama Grafiği**
- **Sınıflar Arası Toplam Kelime ve Çeşit Kelime Sayılarının Birbirlerine Oranı Grafiği**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ORTAK VERİLERİN DAĞILIMI

SINIFLAR ARASI ORTAK KELİMELER

5 ve 8'lerin Ortak Kelimeleri 578	5 ve 11'lerin Ortak Kelimeleri 697	8 ve 11'lerin Ortak Kelimeleri 842	5, 8 ve 11'lerin Ortak Kelimeleri 477
---	--	--	--

5., 8. ve 11. sınıflar arasında ortak kelime kullanımlarına bakıldığında 842 kelimeyle 8. ve 11. sınıf öğrencilerinin en fazla ortak kelime miktarına sahip olduğu görülmektedir. Ortak kelime kullanımında en az ortak kelimeyi ise 5. ve 8.sınıf 578 kelimeyle gerçekleştirirken, 697 kelimeyle 5.-11. sınıf öğrencileri onları takip etmektedir. Bu sonuç bize eğitim, kültürlenme ve ihtiyaçların çeşitlenmesine bağlı olarak ortak kelime oranının arttığını veya azaldığını göstermektedir.

Sınıflar arasında öğrencilerin kullandıkları kelimeleri toplam, çeşit ve tekrar sayılarına göre kıyasladığımızda şöyle bir sonuç çıkmaktadır: On birinci sınıflar toplam kelime sayısı, çeşit sayısı ve tekrar sayısı yönünden sekizinci sınıflardan önde; sekizinci sınıflar da aynı şekilde beşinci sınıflardan öndedir. Bu da bize, kelime hazinesi gelişiminin bireyin yaşına, eğitimine ve geçirdiği yaşınlara göre biçimlendiğini göstermektedir. Yani bir öğrenci, bir üst sınıfa geçerken kelime hazinesini biraz daha zenginleştirmiş olarak geçmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencileri toplam 6740 kelime kullanmışlardır. Bunun 963'ü çeşit kelime sayısı olarak belirlenmiştir. İlköğretim sekizinci sınıf öğrencileri toplam 9284 kelime kullanmış olup bunun 1177'si çeşit kelimedir. Ortaöğretim on birinci sınıf öğrencileri ise toplam 14440 kelime kullanmıştır. Bu kelimelerden 2013'ü çeşit; 12427'si ise tekrardır.

Her sınıfın kullandıkları toplam kelime ve çeşit miktarları farklılık göstermektedir. On birinci sınıf öğrencileri 4320 kelime ile sekizinci sınıflardan; sekizinci sınıflar da 2330 kelime ile beşinci sınıflardan önde bulunmaktadır. Zira beşinci sınıfların yazılı verilerinde 963 kelime yer almaktadır. Bu da bize, öğrencilerdeki kelime hazinesinin öğrenim düzeylerine göre zenginleştiğini göstermektedir.

V.BÖLÜM

Bu bölümde 90 öğrencinin:

I- Üç Farklı Türde Ortak Kelime Çeşit Tablosu

II- Sözcük Ve Sözcük Öbeklerinin Toplam Kelime İçerisindeki Dağılım Grafiği

III- 90 Öğrencinin Toplam Kelime Hazineleri İçerisinde İsimler Ve Fiillerin Dağılımı

IV- Toplam Kelime İçerisinde Kelime Kullanım Sıklık Grafiği

V- 90 Öğrencinin Toplam Kelime ve Çeşit Sonuçları Gösterim Grafiği

VI- Anı Türü Toplam Kelime ve Çeşit Kelime Dağılımı

VII- Ata Sözü Açıklaması Türü Toplam ve Çeşit Kelime Dağılımı

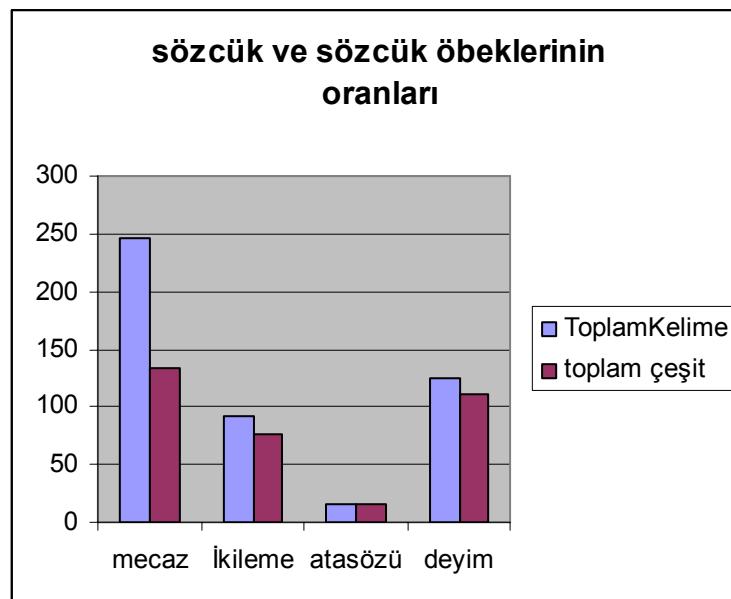
VIII- Serbest Konu Türü Toplam ve Çeşit Kelime Dağılımı

BEŞİNCİ BÖLÜM

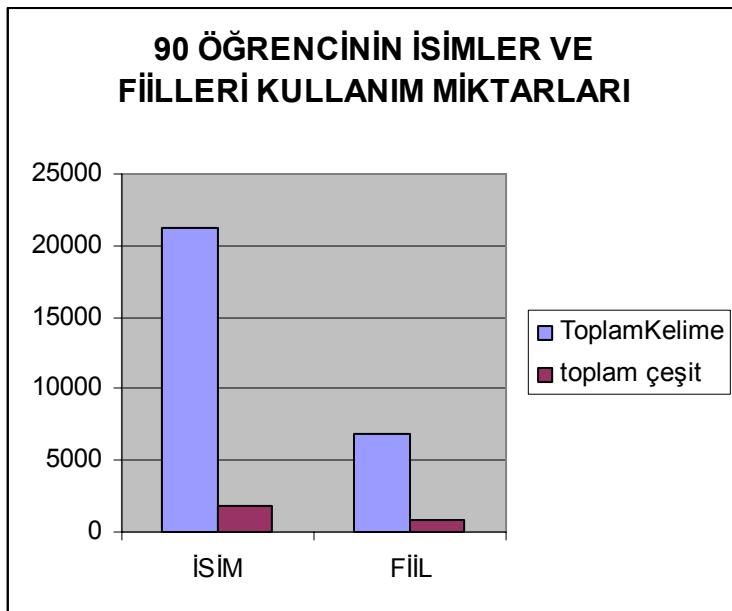
GENEL VERİ DAĞILIMI

a) 90 Öğrencinin Anı Yazma, Atasözü Açıklama ve Serbest Konuda Yazma Konularındaki Toplam Kelime Dağılımı

Toplam Kelime 30464	Toplam Çeşit 2567	Toplam Mecaz 247 Çeşit:133	Toplam İkileme 92 Çeşit:77	Toplam Atasözü 16	Toplam Deyim 125 Çeşit:111	Toplam Fiil 791	Toplam İsim 1776
------------------------	----------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------	-------------------------------	-----------------	------------------

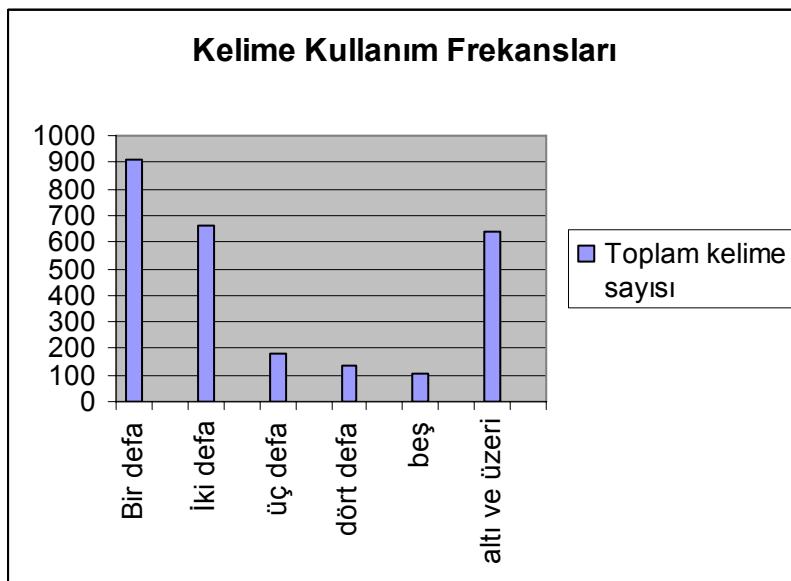

Öğrencilerin yazıya aktarılmış konuşma metinlerini incelediğimizde meczazın (133 kelimedede) daha çok kullanıldığını ama bunun yanında atasözü(16), deyim(111) ve ikilemenin(77) çok fazla kullanılmadığını görüyoruz. Bir dilin zenginliğini yansitan başlıca unsur o dilde bulunan kelimelerin duygusal ve düşünceleri ifade yeteneğidir. Yazılı verilerini topladığımız öğrencilerin meramlarını ifade etmektedikleri sorunun ancak kelime hazinesinde bulunan değişmeceli ifadeler ve bir dilin köklü geçmişini gösteren atasözü ve deyimlerle çözülebileceği ortadadır. Ancak elde ettigimiz verilerin sonuçları, öğrencilerin meczazları, deyimleri, atasözlerini çok fazla kullanmadıklarını göstermektedir.

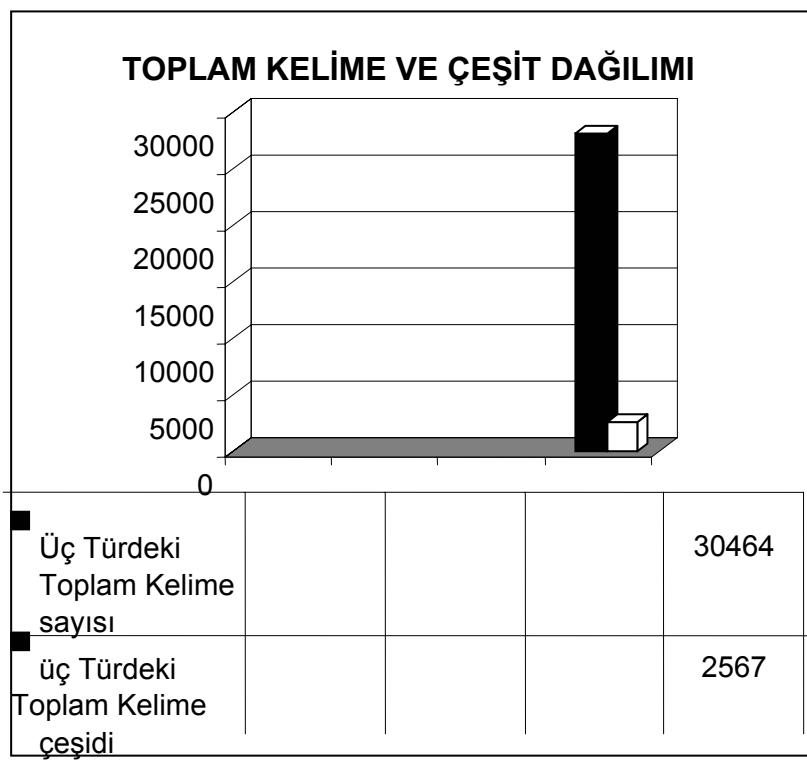

Doksan öğrencinin tüm türlerde kullandıkları temel kelime türlerini incelediğimizde fiillere oranla isimlerin sayısının daha çok olduğu görülmektedir. Kullanılan toplam fil sayısı 791 iken isim sayısı 1776'dır.

Bir cümle, bir veya iki fiille ve çok sayıda isimle kurulabilmektedir. Ayrıca bir dilde fiiller, her zaman sınırlıdır. Fakat isimler sınırsızdır. Dolayısıyla, yukarıda çıkan sonuç, beklenen bir sonuçtur.

5., 8. ve 11. sınıf öğrencilerinden elde edilen yazılı dokümanlarda geçen çeşitli türdeki kelimeler sıklık oranlarına göre incelendiğinde öğrencilerin 2567 çeşit kelime kullandıkları, bununla birlikte her kelimenin ortalama 10,96'luk bir ortalamayla tekrar edildiği ve toplamda 30464 kelime kullanıldığı görülmektedir. Verilere baktığımızda bir defa kullanılan kelime çeşidi; 913'tür. Oysa daha az çıkışması beklenen altı ve üzeri tekrarın 640 kelimeyi kapsaması düşündürücüdür. Öğrencilerin çok az bir kelime çeşidiyle ne kadar fazla metin oluşturduklarını görüyoruz

90 öğrenciden alına 270 adet yazılı veride geçen kelimelerin tasnif edilmesinden sonra ortaya çıkan sonuç: Bütün verilerde geçen toplam kelime miktarı 30464, toplam kelime çeşidi ise 2567 olarak belirlenmiştir.

b) 90 Öğrencinin Anı Yazmadaki Toplam Kelime Dağılımı

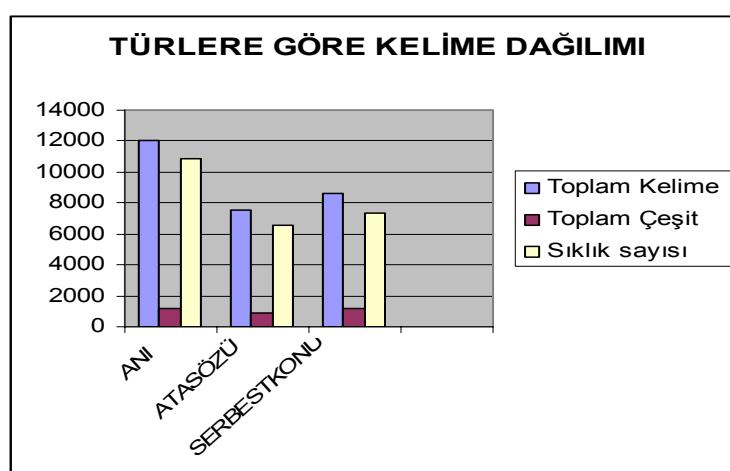
Toplam Kelime 11905	Toplam Çeşit 1216	Toplam Mecaz 118 Çeşit: 69	Toplam İkileme 38 Çeşit: 27	Toplam Atasözü 5	Toplam Deyim 54 Çeşit:42
---------------------------	----------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------------------------

c) 90 Öğrencinin Atasözü Açıklama Konusundaki Toplam Kelime Dağılımı

Toplam Kelime 8776	Toplam Çeşit 895	Toplam Mecaz 125 Çeşit: 65	Toplam İkileme 31 Çeşit:25	Toplam Atasözü 7	Toplam Deyim 54 Çeşit:38
--------------------------	------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	------------------------	-----------------------------------

d) 90 Öğrencinin Serbest Konuda Yazma konusundaki Toplam Kelime Dağılımı

Toplam Kelime 9783	Toplam Çeşit 1206	Toplam Mecaz 216 Çeşit: 100	Toplam Deyim 65 Çeşit:51	Toplam İkileme 30 Çeşit: 24	Toplam Atasözü 4
--------------------------	----------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	------------------------

Öğrencilerin yazılı verilerine baktığımızda en fazla kelime sayısının anı türünde kullanıldığı, daha sonra serbest konuların ve ardından da atasözlerinin geldiği görülmektedir. Yazılı metinlerde bireylerin farklı yaşam kesitlerini ifade etme özelliği

göstermesi bakımından anılar daha fazla kelime çeşidine sahip olmuşlardır. Bu nedenle anı türünde diğer üç türe göre daha fazla toplam kelime ve çeşit kelime kullanılmıştır. Serbest türde konu serbestliği bireylerin çok değişik alanlarda yazmalarına olanak sağlamış, anıdan sonra en fazla toplam kelime sayısı ve çeşit sayısı serbest türde kullanılmıştır.

Anı türünde toplam 11905 kelime tespit edilmiştir. Bunun 1216'sı çeşit; 10689'u tekrardır. Serbest konularda toplam 9783 kelime sayılmıştır. Serbest konuların kelime çeşidi sayısı 1206; tekrar sayısı da 8577'dir. Atasözü açıklamasında ise toplam 8776 kelime, 895'i çeşit kelime; 7881'i ise kelime tekrarı olarak belirlenmiştir.

SONUÇ VE TOPLU DEĞERLENDİRME

Yapılan bu çalışmanın sonucunda Uşak ili (merkez), ilk ve orta dereceli okullarda eğitim gören 5., 8. ve 11., sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlardaki aktif kelime hazinesini belirlemeye çalıştık. 90 Öğrenciden alınan üç farklı türde yazılmış 270 adet veride toplam 30464 kelime tespit edilmiş bu toplam kelime havuzunda 2567 çeşit kelime kullanıldığı belirlenmiştir. Bu verilerin sınıflara göre dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir: 5.sınıflardaki toplam kelime sayısı 6740, kelime çeşidi; 963, 8. sınıflarda toplam kelime sayısı 9284, kelime çeşidi 1177, 11.sınıflarda ise toplam kelime sayısı 14440, kelime çeşidi ise 2013 olarak belirlenmiştir.

Hayriye Ünsal tarafından Afyon merkezde konuşma becerisi üzerine yapılan benzer bir çalışmada toplam kelime 27614, çeşit kelime sayısı ise 2330 olarak belirlenmiştir. Her iki çalışmanın verilerinde çıkan yakın sonuçlar, yazılı ve sözlü anlatım arasında önemli bir kelime kadrosu farklılığını olmadığını göstermektedir. Ancak, bu konuda daha belirgin bir yargıya ulaşabilmek için bu tür çalışmaların çoğalması gerekmektedir.

Bu sonuçlara göre, kelime çeşidi bakımından 8.sınıflar 5.sınıflardan %1.21 daha fazla kelime kullanmış, 11.sınıflar ise 8.sınıflardan %1.75 , 5.sınıflardan %2.13 daha fazla kelime kullanmıştır. Bu da bize öğrencilerin hem biyolojik hem de eğitim yaşı yükseldikçe kelime çeşitliliğinin de doğal olarak arttığını göstermektedir. Ancak öğrencilerin kelimeleri kullanım performansları ve kelimelerin mecazi güçlerine ne kadar hakim olabildikleri ayrı bir araştırmayı konusudur.

Doğu sonuçlara varmak için ayrıca her sınıfın soyo-ekonomik benzerlik ve farklılıklarını göz önünde bulundurarak incelemek, daha doğru ve sağlıklı sonuçlara varmak açısından önemli olacaktır. Bu nedenle sosyo- ekonomik seviyelerine göre incelenen öğrencilerde farklı sonuçlar çıktıgı gözlemlenmiştir. 5. ve 8. sınıflarda üst gruba dahil olan öğrenciler, gelir seviyesi düşük öğrencilere göre daha az çeşitte kelime kullanmışlardır. Bu da sosyo-ekonomik düzeye göre bakıldığından beklenen bir sonuç değildir. Çünkü diğer sınıflarda sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan öğrenciler, düşük olanlardan daha fazla kelime kullanmışlardır. Hayriye Ünsal'ın sözlü anlatıma yönelik olarak yaptığı çalışmada da paralel bir durum karşımıza çıkmaktadır.

Örneklem grubumuzun yazılı anlatımda vermiş oldukları kelime hazinesini cinsiyet açısından değerlendirmek gerekirse; kız öğrencilerin sayıca fazla olmaları dolayısıyla daha fazla kelime kullanmaları beklenirken, sadece toplam kelime sayısında erkeklerden daha fazla kelime vermişlerdir. Kelime çeşidine ise erkekler sayıca kızlardan az olmalarına rağmen daha fazla kelime kullanmışlardır. Burada, kız öğrencilerin geçmiş yaşıntılarının veya sosyal yaşamlarının erkek öğrenciler kadar çeşitli olmadığı; yazma becerilerini erkek öğrenciler kadar geliştiremedikleri akla gelebilir.

Örneklem grubumuzda bulunan öğrencilere yazdırılmış olduğumuz üç farklı türde (anı, atasözü açıklaması, serbest konu) kullanılan kelime çeşit sayısı, öğrencilerin farklı yaşam deneyimlerini aktardığı “*ani*” türünde **1216**, konunun yönlendirilerek yazdırıldığı atasözü açıklamasında ise **895**'tir. Öğrencilerin serbest kompozisyon ve atasözü açıklamasına göre anı türünde, kelime hazinesi bakımından daha başarılı oldukları görülmektedir. Ancak, bu başarı, yazma becerisindeki başarı olarak değerlendirilemez. İfadelerin doğruluğu ve etki derecesi, konuyu ortaya koymadaki başarı gibi nedenler burada değerlendirme konusu yapılmamıştır.

Bir dilin zevk ve estetiğini yansıtan mecazî ifadeler, deyimler, atasözleri ve ikilemeler öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullanılan türlere göre farklılık arz etmiştir. En fazla mecaz 100 kelimeyle serbest konulu yazılı anlatımda; en az mecaz ise 65 kelimeyle atasözü açıklamasında kullanılmıştır. Deyimler en fazla 65 kelimeyle atasözü açıklamasında kullanılırken 54 kelimeyle en az serbest konuda kullanılmıştır.

Kelimeleri temel türlerine göre incelediğimizde de isimlerin doğal olarak fillere oranla daha fazla kullanıldığı belirlenmiştir. Bütün dillerdeki yazılı ve sözlü anlatımlarda isimlerin fiillerden fazla kullanılması doğaldır. Çünkü bir dildeki fillerin sayısı sınırlıdır. Bu sonuç, bizi sadece cümle uzunlukları ve cümle sayıları konusunda genel bir kanaate götürürebilir.

KAYNAKÇA

AKARSU, Bedia , **Wilhelm Von Humboldt 'da Düşünce-Kültür Bağlantısı**, İstanbul 1984.

AKSAN, Doğan , **Dilbilim Seçkisi**, Ankara, 1982.

AKSAN, Doğan, **Bugünkü Dünyada Dilbilimi ve Bize Düzen Görevler**, Dil Yazları I. 2.bs. Ankara 1988.

AKSAN, Doğan , **Her Yönüyle Dil I-II-III**, 4.Basım, Özkan Matbacılık, Ankara, 1990.

AKSAN, Doğan, **Anlambilim ve Türk Anlambilimi**, Ankara 1991.

AKSAN, Doğan , **Türkçenin Gücü**, Bilgi yayinevi 3.Basım, İst.1993

AKSARI, M. Fevzi, KÖKSAL, Tayfur, **Kelimeler**, Der Hessische Kultur Minister, Weisbaden, 1988.

AKSOY Ömer Asım, **Yine Dil Yanlışları**, Ankara 1985.

AYVAZOĞLU, Beşir , www.türk dili.net.(24.09.2004. Cuma)

BALTACIOĞLU, İsmayıł Hakkı, **Türkçe Niçin Klasik Dildir?**, A.K.M. Yay., Ank.1994.

BAYKOÇ, Necate, ARI, Meziyet, “**12-30 Aylık Türk Çocuklarında Dilin Kazanılması**”, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, Ankara, 1989.

BİLGEN, Nihat, **Kelime Hazinesi Konusunda Bir Araştırma**, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, (Yayınlanmamış Araştırma Raporu), Ankara, 1988.

ÇİFÇİ, Musa, **Bir grup Yüksek Öğrenim Öğrencisi Üzerine Kelime serveti Araştırması**, Dan: Prof. Dr. Sadık TURAL, Ank.1991.(Yayınlanmamış Y.lisans Tezi)

DAVASLIGİL, Ümit, **Farklı Sosyo Ekonomik ve Kültürel Çevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1985.

DİLACAR, Agop, **Dil ve Gerçek**, İnkılâp Kitapevi, Ankara, 1966.

DİLACAR, Agop, **Dil, Diller ve Dilcilik**, İnkılâp Kitapevi, Ankara 1968.

DÖKMEN, Üstün, Zehra DÖKMEN, **İlkokul Kitaplarındaki Dilin ve Türkçeyi Kullanma Becerisinin Psikolojik Bir Yaklaşımla Değerlendirilmesi**, Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı (Teblîg Metinleri), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara 1988.

DURALI, Teoman, **Biyoloji Felsefesi**, İstanbul 1992.

ERGİN, Muharrem, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İst. , 2000.

GÖKALP, Ziya ,**Türkçülüğün Esasları**, Kum Saati Yayınları, İstanbul 2001.

GÖKTÜRK, Akşit, **Sözün Ötesi**, İnkılâp Kitapevi İst., 1989.

GÖZ, İlyas, **Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları: 823, Ankara, 2003.

GÖZLER, H. Fethi, **Örnekleriyle Temel Kompozisyon Bilgileri**, İnkılâp ve Aka yayinevi Kolektif Şti., Ankara 1978.

HARIT, Ömer, **Samsun ve Ankara İllerinin 6-7 Yaş Çocuklarında Kelime Hazinesi Araştırması**, MEB Plânlama-Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Ankara 1972.

KAPLAN, Mehmet, **Kültür ve Dil**, Dergah Yayınları, 13. Baskı İst, 2000.

KARAKUŞ, İdris, **Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi** (Öğretmen El Kitabı), Sistem Ofset Yayıncıları, Ankara 2000.

KARAKUŞ, İdris, **.Dil Öğretiminin Biyo-psiko-sosyolojik Boyutları**, Türk Dili, TDK Yay., S. 607, Yıl Temmuz 2002.

NİRÜN, Nihat, **Aile ve Kültür**, AKM Yay., Ankara , 1994.

PARS, Vedide Baha, PARS Cahit, **Okuma Psikolojisi ve İlkokuma Öğrenimi**, Maarif Basımevi, İstanbul 1954.

SAFA, Peyami, **Osmanlıca Türkçe Uydurmaca**, İst. 1976, II.Baskı.

SAPIR, Edward, **Dil ve Yazın**, Çev. Ömer Demircan , XX. Yüzyıl Dilbilimi, Ankara 1983.

SAPIR, Edward, **Dil ve Toplum**, Çev. Ömer Demircan, XX. Yüzyıl Dilbilimi, Ankara 1983

SEVER, Sedat, **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme**, Anı Yayıncılık, Ankara 1997.

TANSEL, Fevziye Abdullah, **İyi ve Doğru Yazma Usulleri I-II**, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 1985.

TOGAN, Zeki Velidi, **Türklüğün Mukadderâtı Üzerine**, YağmurYay. ,İst.1977.

Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük, C. I**, Ankara 1988.

UYGUR, Nermi, **Dilin Gücü**, İstanbul 1962.

ÜSTÜNER, Ahat, [www. turkdili.net](http://www.turkdili.net).

VARDAR, Berke, vd., **Dilbilim ve Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü**, Ankara 1980.

WIENART, Norber, **Sibernetik ve Toplum**, İst.1975.

YAŞIN, Zehra, **Çocuğun Dil Gelişiminde Ölçüt Sorunu**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1981.

EKLER

<u>EK</u>	<u>Sayfa No</u>
Ek.1: 5.SINIF SÖZLÜĞÜ.....	85
Ek.2: 5. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	89
Ek.3: 5. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	93
Ek.4: 5. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	97
Ek.5: 5. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	99
Ek.6: 5. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	102
Ek.7: 5.SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	104
Ek.8: 5. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	106
Ek.9: 5. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	108
Ek.10: 5. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	110
Ek.11: 5. SINIF ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	112
Ek.12: 5. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	115
Ek.13: 8. SINIF SÖZLÜĞÜ.....	117
Ek.14: 8. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	123
Ek.15: 8. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	129
Ek.16: 8. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	132
Ek.17: 8. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	133
Ek.18: 8. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	136
Ek.19:8. SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	138
Ek.20: 8. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	140
Ek.21: 8. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	142
Ek.22: 8. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	144
Ek.23: 8. SINIF ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	146
Ek.24: 8. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	149

Ek.25: 11. SINIF SÖZLÜĞÜ.....	151
Ek.26: 11. SINIF KIZ ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	162
Ek.27: 11. SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER SÖZLÜĞÜ.....	170
Ek.28: 11. SINIF ALT GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	180
Ek.29: 11. SINIF ORTA GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	182
Ek.30: 11. SINIF ÜST GRUP ANI SÖZLÜĞÜ.....	186
Ek.31: 11. SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	189
Ek.32: 11. SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	191
Ek.33: 11. SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI SÖZLÜĞÜ.....	195
Ek.34: 11. SINIF ALT GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	198
Ek.35: 11. ORTA GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	201
Ek.36: 11. SINIF ÜST GRUP SERBEST KONU SÖZLÜĞÜ.....	205
Ek.37: 5. SINIFLARLA 8. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	207
Ek.38: 5. SINIFLARLA 11. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	210
Ek.39: 8. SINIFLARLA 11. SINIFLARIN ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	213
Ek.40: 5.8.11. SINIFLAR ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	217
Ek.41: 90 ÖĞRENCİNİN ANI-ATASÖZÜ-SERBEST KONU ALFABETİK ORTAK SÖZLÜĞÜ.....	219
Ek.42: 90 ÖĞRENCİNİN ANI-ATASÖZÜ-SERBEST KONU TÜRLERİNDE GEÇEN KELİMELERİN KULLANIM SIKLIKLARINA GÖRE SIRALANIŞI	231
Ek.43: 90 ÖĞRENCİNİN ANI TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ	243
Ek.44: 90 ÖĞRENCİNİN ATASÖZÜ AÇIKLAMASI TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ.....	249
Ek.45: 90 ÖĞRENCİNİN SERBEST KONU TÜRÜNDEKİ SÖZLÜĞÜ.....	254
Ek.46: 90 ÖĞRENCİNİN İSİMLER SÖZLÜĞÜ.....	260
Ek.47: 90 ÖĞRENCİNİN FİİLER SÖZLÜĞÜ.....	267
Ek.48: 90 ÖĞRENCİNİN ATASÖZLERİ SÖZLÜĞÜ.....	270
Ek.49: 90 ÖĞRENCİNİN DEYİMLER SÖZLÜĞÜ.....	270
Ek.50: 90 ÖĞRENCİNİN İKİLEMELER SÖZLÜĞÜ.....	271

Ek.51: 90 ÖĞRENCİNİN MECAZLAR SÖZLÜĞÜ.....	272
Ek.56: GENEL ALT GRUP SÖZLÜĞÜ.....	273
Ek.57: GENEL ORTA GRUP SÖZLÜĞÜ.....	277
Ek.58: GENEL ÜST GRUP SÖZLÜĞÜ.....	285
Ek:59 UŞAK- (MERKEZ) 5.,8.ve 11.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ İLE AFYON (MERKEZ) 5., 8.VE 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZLÜ ANLATIMLARINDAKİ ORTAK KELİME ÇEŞİDİNİN BİR ARAYA GETİRİLMESİYLE OLUŞTURULAN ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ.....	290

EK:1**5.SINIFLAR ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ**

abla	avlu	bindir-	çeşme	dışla-
acele	ay	bır	çevre	dışlan-
acemi	ayak	bir ara	cık	diğer
acı	aydınlan-	biraz	çıkabil-	dik-
acil	ayı	birbiri	çıkar-	dikil-
aç-	ayıp	birçok	çıkarabil-	dikkat
açık	ayiplan-	birde	çıkart-	dikkatlı
açıklala-	ayır-	birden	çıkış	dilen-
ad	aylık	birer	çiz-	dinle-
adam	aynen	bir gün	çizgi	direk
adres	aynı	bırık-	çocuk	diren-
ağabey	ayrıca	bırıkım	çocukluk	diş
ağaç	az	bırıkıntı	çoğal-	dişçi
ağla-	azimsa-	bırıktır-	çoğalt-	diye
ahlak	azim	bırkaç	cök	doğ-
aile	baba	birtakım	çukur	doğu
ak-	bağ	bisiklet	çünkü	doğrultu
akıl	bağdaş	bit-	çürü-	doğum
akıllı	bağır-	biz	dağ	doğumgünü
akit-	bağlantı	bol	dağarcık	doğur-
akrabası	bağlı	bomba	dağıt-	dokun-
akşam	bahane	bombala-	daha	dol-
al-	bahçe	bombalan-	dahi	dolaş-
alm-	bak-	boyunca	daima	doldur-
alış-	bakım	boyut	dakika	dolmuş
alışkanlık	bakış	bozuk	dal-	dolu
alışveriş	balık	bozukluk	dalgınlık	dost
alkol	banka	bozul-	damla	dostluk
alt	bardak	bozulabil-	damla-	dön-
altın	basin	böcek	damlacık	dönüşt-
ama	baş	bölüm	damlayadamlaya	dönüsebil-
amansız	başar-	böyle	davran-	dur-
amca	başarı	böylece	davranış	durdur-
an	başarılı	bu	dayan-	durum
ancak	başka	bugün	dayanışma	duy-
ani	başla-	bul-	dayı	duygu
animsat-	bayram	bulandır-	de	düğün
anla-	bazen	bunalım	de-	dünya
anlam	bazı	burun	dede	dürüst
anlat-	bebek	bütün	defa	düş-
anlatıl-	bekle-	büyü-	değ-	düşün-
anne	belbel	büyük	değer	düşünce
anneanne	befirle-	büyüüt-	değerlendir-	düşürt-
ansiklopedi	belirt-	cahillik	degil	düşüş
ara	belki	camı	değiş-	düzen
ara-	belli	can	değnek	düzenle-
araba	ben	cehalet	del-	düzenli
araç	benze-	cep	deli	düzlük
arada	beraber	cezalandırıl-	demir	ebe
arkadaş	besin	cilve	den-	edil-
arkadaşlık	besle-	cüzdan	denil-	edin-
arzu	beslen-	çabala-	deniz	eğer
asıl	bıçak	çağ	deprem	eğitici
asker	bırak-	çağıır-	dere	eğiticilik
asla	biçim	çal-	dergi	eglent-
ashında	bil-	çalış-	derin	el
aş-	bile	çanta	ders	elbet
aşırı	bilezik	çaresizlik	dert	emek
at-	bilgi	çarp-	devam	emin
ata	bilgili	çarşı	devamlı	en
atasözü	bilim	çay	devlet	enişte
atla-	bilinç	çek-	dış	erken
avla-	bilinçlendir-	çeşit	dışarı	ertesi

TOPLAM:963

eser	güç	ilkokul	kese	masa
esir	gül-	inan-	kesil-	matematik
eş	gün	inebil-	kez	menfaat
eşya	günde	İngilizce	kır-	meraklan-
et	güneş	iniş	kırıcı	mesela
et-	günlük	insan	kısa	meslek
etki	güvence	insanlık	kısaca	mevsim
etraf	güzel	insanoğlu	kısil-	meydan
ev	hac	ise	kısim	meyve
evli	hâl	israf	kıy-	mide
ezbercilik	hâlâ	istasyon	kiyimet	miktar
facia	hallet-	iste-	kız	misal
fakat	hamile	istik	kız-	mobilya
fark	harca-	iş	kızdır-	mola
farklılık	harçlık	ışgal	ki	motor
fatura	harita	işle-	kim	muhakkak
fazla	hasta	ışportacılık	kimse	muhtaç
fedakarlık	hastane	ışsız	kişi	musluk
fidan	hata	ışte	kitap	mutlaka
gece	hava	iyi	koca	mutlu
geç	havuz	iyileştir-	kolayca	mutluluk
geç-	hayal	iz	komşu	müddet
geçin-	hayat	izin	kon-	mülk
geçir-	hayır	izmarit	kondur-	Müslüman
gel-	hayvan	kaç-	konfeksiyon	nasıl
gelebil-	haz duy-	kaçın-	konu	ne
gelecek	hazırlan-	kaçır-	konuş-	neden
gelir	hazırlık	kadar	konuşma	nerde
geliştir-	hedef	kadın	kop-	nesil
genç	hediye	kağıt	kork-	neyse
gençlik	hem	kal-	koru-	nine
geniş	hemen	kalk-	koş-	nitelendiril-
gerçek	hep	kanaat	kova	normal
gerek	hepsi	kap	kovala-	o
gerek-	her	kapat-	koy-	oda
gerekli	hergün	kapsa-	kök	oğul
gerekşim	herkes	kara	köpek	oksijen
gerekтир-	hesap	kara gün	kötü	okşa-
erguson	hızlı	karar	kötüle-	oku-
geri	hiç	kararlaştır-	kötülük	okul
getir-	hiçbir	kardes	köy	ol-
getiril-	hikaye	kardeşlik	kul	olabil-
gez-	hisset-	karın	kulak	olanak
gezi	hissettir-	karışık	kule	olay
gibi	hüzün	karşı	kullan-	olumlu
gider-	isın-	karşılık	kumbara	oluş-
gir-	israrlı	kaşık	kur-	olştur-
git-	ışiktut-	kat	kural	onlar
gizli	ış-	katılı-	kurtar-	onur
gökyüzü	ış-	katkı	kurul-	orman
göl	iceri	katlan-	kurum	otobüs
gonder-	icerik	kavga	kuş	otur-
gönlü	icil-	kavram	kutsal	oyna-
gör-	icin	kavuş-	küçük	oysaki
göre	ideal	kavuştur-	küçümse-	oyun
görev	ihmal	kayıp	lavabo	öde-
görevli	ihtiyaç	kaynak	lazım	ödev
görüş-	ilaç	kaz-	lazımlık	öfkeli
göster-	ilan	kazan	lützum	öğren-
gösterge	ile	kazanç	maç	öğrenci
götür-	ileri	kazançlı	madde	ögrenebil-
götürebil-	ilgili	kazı-	maddi	öğret-
göz	ilişki	kenar	mağaza	öğretici
gram	ilk	kendi	mal	öğretmen
grup		kere	mantar	öğretmenlik

oğüt	sar-	sey	uzaklaş-	yavru
öl-	asaray	şikayetçi	uzman	yaz
ölçü	sarıł	şimdi	uzun	yazabil-
ölçülü	savaş	şişe	uzunuzun	yazı
ölçüsüz	saygı	şoför	ülke	yazılı-
oldur-	saygılı	şu	ümitsizlik	yazılı
ölüm	sebzeci	şüphelen-	üst	ye-
ön	seç-	tahta	üz-	yemek
önce	seçim	takıl-	üzeri	yen-
önceden	sel	taksi	üzgün	yenge
önem	sen	taktirde	üzül-	yeni
önemli	sene	tane	üzüm	yer
önemse-	senet	tani-	üzüntü	yet-
önle-	serbest	taraf	vakit	yetersiz
öp-	sermaye	tarla	var	yetişkin
öpücüük	servet	tasarruf	var-	yıka-
örneğin	servis	taş	varlık	yıkıcı
övgü	ses	taş-	vasıta	yıkıl-
öykü	sev-	taşın-	ve	yl
öyle	sevgi	tatil	ver-	yılan
öyleyse	sevgili	tatlı	verebil-	yırt-
özen	sevil-	tecrübe	veril-	yine
özgü	sevin-	tedavi	veya	yiyecek
özgürlük	sevinç	tedbir	vezir	yok
özle-	sıcak	tek	vur-	yokluk
para	sıkıl-	tekbir	vurgula-	yoksa
parça	sıkıntı	telaş	ya	yokuş
park	sıkıntılı	telefon	yada	yol
patla-	sıklaş-	tembel	yağ	yolculuk
paylaş-	sınır	temel	yağış	yorgan
paylaşabil-	sır	tencere	yağmala-	yorgunluk
pek	sıra	terk	yağmur	yorul-
pencere	sigara	terslen-	yağmurlu	yön
pet	silah	tesekkür	yakala-	yönel-
piknik	sinek	teyze	yakın	yumurta
piş-	siyah	tipki	yakında	yut-
polis	sız	titre-	yan	yuva
problem	sok-	tokat	yan-	yuvarlan-
puan	sokak	top	yanak	yüksek
rahatla-	son	topla-	yangın	yürü-
rahatlayabil-	sonra	toplan-	yani	yüz-
rahatlık	sonsuz	toplantı	yanlış	yüzden
ranza	sonuç	toplu	yap-	yüzlü
resim	sopa	topluluk	yapıl-	zaman
rezil	sor-	toplum	yaprak	zarar
ruh	sorun	toz-	yara	zararlı
saat	soy-	traktör	yara-	zarfında
sabah	söyle-	tren	yaralan-	zavallı
sabır	söylen-	tut-	yarar	zayıfla-
sadece	söz	tutukla-	yararlan-	zehir
sadık	su	tutul-	yararlı	zehirlen-
sağla-	suç	tutumlu	yarayabil-	zengin
sağlık	sür-	tuvalet	yardım	zenginleş-
saha	sürdürü-	uç-	yardımcı	zevkli
sahip	süre	uçak	yarı	zil
sakın-	sürü	uçurum	yarın	zirve
sakla	şart	ufak	yas	ziyan
saklamaç	şaş-	ufuk	yaş	ziyan et-
saldır-	şaşır-	ığra-	yaşa-	ziyaret
san-	şaşırt-	ığraş-	yaşam	ziyaret
sancı	şeker	ığır	yaşan-	zor
saniye	şekil	ulaş-	yaşantu	zorla-
sanki	şelale	unut-	yatak	zorunlu
sapan	şemsiye	uyar-	yatırım	

**BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TOPLAM SÖZLÜKLERİNDEN GEÇEN DEYİMLER,
MACAZLAR, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ**

1- Deyimler

Çarçur et-:
Dalga geç-:
Dil yarası
Dört gözle bekle-
Elde et-
Ele al-
Elinden gel-
Har vurup harman savur-
Hayal kırıklığına uğra-
Haz duy-
Işık tut-
İçini dök-
Yoluna girmek-

Toplam deyim:13

3-Atasözleri

Bugünün işini yarına bırakma
Öfkeyle kalkan zararla oturur

4-Mecazlar

Açı(haber) :2	
at-(yalan)	
ay(zaman)	
Bağ(gönül)	
bak-(çocuğa)	göster-(gününü)
Baş(lider)	Isın-(ichi)
Bul-(çözüm)	İşle-(günah)
bulun-(çare)	Kazi-(yarayı)
Cep(telefon)	Kıymet(bilmek)
Çal-(kapıyı)	kızdır-(sinirlendir-)
Çık-(yola)	sağla-(geçimini)
Çıkar-(ders):2	Sıkıl-(canı)
çoğal-(ağzında)	Sok-(işe)
dal-(uykuya)	Tut-(sır)
Dayan-(acıya)	Ver-(ceza)
dök-(gözyaşı)	Ver(zarar):4
düş-(hataya)	Yaprak(hayatın bir bölümü)
Düşürt-(ateşini)	Zorla-(sabrı)
geç-(zamanı)	
gel-(zamani)	
getir-(uykuyu)	

3-İkilemeler

aka aka
azar azar
bel bel
birike birike:2
büyüye büyüye
damlaya damlaya
dik dik
söyleye söyleye
uzun uzun
yavaş yavaş

Toplam İkileme:10

Toplam:35

EK:2 5.SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİN ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ(21ÖĞRENCİ) TOPLAM:730

avla-	avlu	bindir-	çeşme	direk
abla	ay	binlerce	çevre	diren-
acemi	ayak	bir	çık-	dişçi
acı	aydınlan	birara	çırak	diye
acil	aydınlat	biraz	çıkar-	doğ
aç-	ayı	birbiri	çinla-	doğru
açık	ayıp	birçok	çıkart-	doğrultu
açıkla-	ayıplan	birde	çıkış	doğum
ad	ayır	birden	çocuk	doğumgünü
adam	aylık	birer	çoğal-	dokun
adres	aynı	birgün	çoğalt-	dol-
ağabey	ayrıca	birim	çok	dolaş-
ağaç	az	birkinti	çözümle-	doldur-
ağla	azımsa	biriktir	çünkü	dolmuş
ahlak	azim	bırkaç	çürü-	dolu
aile	baba	bisiklet	dağ	dost
ak	bağ	bit-	dağarcık	dostluk
akıl	bağır	biz	dağıt-	dön
akıllı	bağlantı	bol	daha	dönüş-
akıt	bahçe	boyunca	dahi	dur-
akraba	bak-	boyut	daima	durdur-
akşam	bakis	bozuk	dakika	durum
al	balık	bozukluk	dal-	duy
alın	bardak	bozul-	damla	duygu
alış	basıl	bozulabil-	davran-	dünya
alışkanlık	baş	böcek	davranış	düş-
alkol	başar-	bölüm	dayan-	düşün-
alt	başarı	böyle	dayı	düşünce
altı	başarılı	böylece	de	düşüş
altın	başka	bu	dede	düzen
ama	başla-	bugün	defa	ebe
amca	bayram	bul-	değ-	edil-
ancak	bazen	bulandır-	değer	edin-
ani	bazı	bütün	değil	eğer
anımsat	bebek	büyü-	değiş-	eğitici
anla	bekle-	büyük	değnek	eğiticilik
anlam	belirle-	cahillik	del-	eğlen-
anlat	belirt-	can	deli	eksik
anne	belli	cehalet	demir	el
anneanne	ben	cep	den-	elbet
ansiklopedi	benze-	cezalandırıl-	denil-	emek
ara	beraber	cilve	deniz	emin
araç	besin	cüzdan	deprem	en
arada	besle-	çabala-	dere	enişte
arkadaşlık	beslen-	çağ	dergi	erken
asker	bırak-	çağıır-	ders	ertesi
asla	bil-	çal-	dert	eser
ashında	bile	çalış-	dışla-	eş
aş	bilezik	çanta	dışlan-	eşya
aşırı	bilgi	çaresizlik	diğer	et-
at	bilgili	çarp-	dik	etraf
ata	bilim	çarşı	dikkat	ev
atasözü	bilinç	çay	dikkatli	ezbercilik
avla-	bilinçlendir-	çeşit	dinle-	facia

fakat	hastane	kahvaltı	köy	oysaki
fark	hava	kal-	kulak	oyun
farkında	havuz	kalk-	kullan-	öde-
fazla	hayal	kanaat	kumbara	ödev
fedakarlık	hayat	kap	kur-	ögren-
fidan	hayır	kapsa-	kural	ögrenci
gece	hayvan	karagün	kurtar-	öğret-
geç-	hazırlan-	karar	kurul-	öğretici
geç	hedef	kardeş	kurum	öğretmen
geçin-	hediye	kardeşlik	kutsal	öğretmenlik
geçir-	hem	karın	küçük	ögüt
gel-	hemen	karşılık	lavabo	ölüm
gelecek	hep	kaşık	lazım	ön
geliştir-	hepsi	kat	maç	önce
genç	her	katkı	mal	önem
gençlik	herkes	katlan-	masa	önemli
geniş	hızlı	kavram	matematik	önemse-
gerçek	hic	kavuş-	meraket-	önle-
gerek	hicbir	kavuştur-	mesela	öp-
gerek-	hikaye	kaynak	meslek	öpücük
gerekli	hisset-	kaz-	meydan	örneğin
gergin	hissettir-	kazan-	mide	övgü
getir-	iç-	kazı-	miktar	öyle
getiril-	iceri	kenar	misal	özgü
gez-	icerik	kendi	mobilya	özle-
gezi	icil-	kere	mola	para
gibi	icin	kese	motor	park
gider-	ihtiyaç	kesil-	musluk	patla-
gir-	ilaç	kez	müddet	paylaş-
git-	ile	keza	nasıl	pencere
gizli	ileri	kıymetlen-	ne	pet
göl	ilgili	kız-	neden	piknik
gonder-	ilk	kızdır-	nerde	piş-
gönlü	ilkokul	ki	nesil	problem
gör-	inan-	kimse	nitelendiril-	puan
göre	in-	kişi	normal	rahatla-
görev	İngilizce	kitap	o	ranza
görevli	iniş	koca	oğul	razi
goster-	insan	kolayca	oksijen	ruh
götür-	insanlık	komşu	okşa-	saat
göz	insanoğlu	kon-	oku-	sabah
gram	ise	kondur-	nesil	sabır
grup	istasyon	konu	okul	sağla-
gül-	iste-	konuş-	ol-	sağlık
gün	iş	kop-	onay	sahip
günde	iste	kork-	olanak	sahiplen-
günlük	iyi	koru-	olay	san-
güvence	iyileştir-	koş-	olumlu	sancı
güze	iz	kova	oluş-	saniye
hac	izin	koy-	oluştur-	sanki
hâl	izmarit	koy-	onlar	sapan
halen	kaç-	kök	oran	sar-
hamile	kaçır-	köpek	orman	sarıl
harca-	kadar	kötü	orta	saygı
harçlık	kadın	kötüle-	otur-	saygılı
hasta	kağıt	kötülük	oyna-	sebepol-

sebzeci	taş-	yakın	yüzlü
seç-	taşın-	yan-	zaman
seçim	tatil	yanak	zarar
sel	tecrübe	yangın	zararlı
sen	tek	yani	zaten
sene	telaş	yanlış	zarfında
senet	telefon	yap-	zavallı
serbest	tembel	yapıl-	zayıfla-
servis	tencere	yaprak	zehir
sev-	terk	yara	zengin
sevgi	ters	yaralan	zevkli
sevgili	teşekkür	yarar	zirve
sevil-	titre-	yararlan-	ziyaret
sevin-	tokat	yararlı	
sevinç	top	yardım	
sıcak	topla-	yardımcı	
sıkıl-	toplan-	yarı	
sıklaş-	toplum	yarın	
sır	tut-	yaş	
sıra	tutumlu	yaşa-	
sigara	uç-	yaşam	
sinek	uçurum	yaşan-	
siz	ufak	yaşantu	
sok-	ufuk	yatak	
sokak	uğra-	yatırım	
son	uğras-	yaz-	
sonra	ulaş-	yazabil-	
sonsuz	unut-	yazı	
sonuç	uyar-	yazılı-	
sopa	uzaklaş-	yazılı	
sor-	uzman	ye-	
soy-	uzun	yemek	
söyle-	ülke	yen-	
söz	ümitsizlik	yeni	
su	üz-	yer	
suç	üzeri	yet-	
süre	üzgün	yetişkin	
şaş-	üzül-	yıkıl-	
şeker	üzüm	yıl	
şekil	üzüntü	yılan	
şelale	vakıt	yine	
şey	var	yok	
şikayetçi	veda	yokluk	
şise	varlık	yokuş	
şoför	vasıta	yol	
şu	ve	yolculuk	
şüphe	ver-	yorgan	
tahta	vücut	yorul-	
takıl-	veril-	yön	
taksi	veya	yönel-	
taktirde	vur-	yumurta	
tane	ya	yut-	
tanı-	yada	yuva	
taraf	yağ	yüksek	
tarla	yağış	yürü-	
tasarruf	yakalan-	yüzden	

**5.SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİN KULLANDIKLARI ATASÖZLERİ, İKİLEMELER,
DEYİMLER, ve ATASÖZLERİ**

1-Atasözleri

Öfkeyle kalkan zararla oturur.

2-İkilemeler

Aka aka

Azar azar

Dik dik

Damlaya damlaya

Söyleye söyleye

Yavaş yavaş

Uzun uzun

3-devimler

Hayal kırıklığına uğra-

Kulağına küpe ol-

Meydana gel-

Teşekkür et-

4-mecazlar

Bağ(ayakkabı)

bak(çocuğa)

Baş(lider)

Cep(telefon)

Çal-(kapıyı)

Çık-(yola)

dal-(uykuya)

Dayan-(acıya)

dök-(gözyası)

düş-(hataya)

Düşürt(ateşini)

el(sıra)

geç-(zamani)

gel-(zamanı)

getir-(uykuyu)

göster(gününü)

Kur-(bağdaş)

yakalan(yağmura)

yaprak(defter)

EK:3 5.SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(10 öğrenci) Toplam: 585

abla	atla-	bozuk	degil	fatura
acele	avla-	böcek	degis-	fazla
aceleci	avlu	bölüm	deniz	gece
acemi	ay	böyle	dere	geç-
aci	ayak	bu	derin	gel-
acil	ayı	bugün	ders	gelecek
aç-	ayır-	bul-	dert	gelir
açık	aylık	bunalım	devam	geliş-
ad	aynen	burun	devamlı	gerçek
adam	ayni	bütün	devlet	gerek-
ağabey	az	büyü-	dış	gerek
ağaç	baba	büyük	dışarı	gereksinim
ağla-	bağdaş	büyük-	dik-	gerekтир-
ahlak	bağır-	cami	dikkatli	geri
aile	bağlı	can	dinle-	getir-
ak-	bahane	cehalet	dış	gez-
akıllı	bak-	cezalandır-	dışçı	gezi
akraba	bakım	çağır-	diye	gibi
akşam	balık	çal-	doğu	gir-
al-	banka	çalış-	doğum	git-
alın-	basın	çaresizlik	doldur-	gökyüzü
alış-	baş	çarp-	dost	göl
alışkanlık	başarı	çatla-	dostluk	gönül
alışveriş	başka	çay	dön-	gör-
alkol	başla-	çek-	dur-	göre
alt	bazen	çeşme	durum	görev
altın	bazı	çık	duy-	görüş-
ama	bebek	çız-	duyul-	göster-
amansız	beklen-	çizgi	düğün	gösterge
an	belirt-	çocuk	dünya	götür-
ancak	belki	çocukluk	dürüst	grup
anı	belli	çoğal-	düş-	güç
animsat-	ben	çok	düşür-	gül-
anla-	benze-	çukur	düşkün	gün
anlat-	beraber	çünkü	düşün-	güneş
anlatıl-	bıçak	dağ	düzenle-	günlük
anne	bırak-	dağıt-	düzenli	güvence
anneanne	bıçım	daha	düzlük	güzel
ara	bil-	dal-	edil-	hâlâ
ara-	bir	dalgınlık	eğer	harca-
araba	biraz	damla-	eglén-	harita
araç	birçok	damla-	el	hata
arkadaş	birgün	damla	en	hava
arkadaşlık	bırık-	damlacık	erken	havuz
arzu	bırıkım	davran-	esir	hayat
asıl	bıriktir-	davranış	eşa	hayır
asıl	birtakım	dayanışma	et-	hayvan
asker	bisiklet	dayı	et	hazırlık
asla	biz	de	etki	hemen
aş-	bomba	de-	etraf	hep
at-	bombala-	dede	ev	her
ata	bombalan-	değer	evli	hergün
atasözü	boyunca	değerlendir-	fakat	herkes

hesap	kırıcı	onlar	sevgi	toz-
hic	kısa	onur	sevin-	traktör
hiçbir	kısaca	otobüs	sıkıntı	tren
hisset-	kışıl-	oyna-	sıkıntılı	tut-
hüzün	kısim	öde-	sınır	tutukla-
ısin-	kıy-	öfkeli	sır	tutul-
ısrarlı	kiyimet	öl-	sıra	tutumlu
iç	kız	ölçü	sıradan	tuvalet
için	ki	ölçülü	silah	uç-
ideal	kim	ölçüsüz	sinek	uçak
ihmal	kimse	oldür-	siyah	uçurum
ihtiyaç	kişi	ön	siz	ufak
ilan	komşu	önce	sokak	uğra-
ile	konfeksiyon	öncelik	sonra	uğur
ileri	konusma	önem	sonuç	unut-
ilişki	kovala-	önemli	sor-	uzun
ilk	koy-	önemse-	sorun	ülke
insan	köpek	örneğin	söyle-	üst
insanoğlu	kötü	övgü	söylen-	üz-
israf	köy	öykü	söz	üzeri
iste-	kul	öyleyse	su	üzül-
istek	kule	özen	suç	üzüntü
iş	kur-	özgürlük	sür-	var-
işgal	kurtar-	para	sürdürü-	var
işle-	kuş	parça	süre	vasıta
ışportacılık	küçük	paylaş-	sürü	ve
ışsız	küçümse-	paylaşabil-	şart	vefat
ışte	lazım	pek	şAŞıR-	ver-
iyi	madde	piknik	şaşı	veril-
iyileştir-	maddi	polis	şeker	veya
iz	mağaza	rahatla-	şekil	vezir
kaç-	mantar	rahatlık	şemsiye	vur-
kaçın-	masa	resim	şey	vurgula-
kadar	menfaat	rezil	şimdi	yada
kal-	meraklan-	sabah	şu	yağmala-
kapat-	mesela	sabır	şüphelen-	yağmur
kara	meyve	sadece	tahta	yağmurlu
karagün	muhakkak	sadık	tane	yakala-
kararlaştı-	muhtaç	sağla-	taraf	yakın
karar	musluk	saha	tasarruf	yakınlık
kardeş	mutlaka	sahip	taş	yani
karişık	mutlu	sakin-	tatil	yani
karşı	mutluluk	sakla-	tatlı	yap-
kat	mulk	saklamaç	tedavi	yapıl-
katıl-	müslüman	saldır-	tedbir	yara
kavga	ne	saniye	tekbir	yara-
kayıp	neden	sar-	terk	yaralan-
kaz-	neyse	saray	teyze	yar-
kazan	nine	savaş	tipki	yardım
kazanç	o	seç-	titre-	yardımlaş-
kazançlı	oda	seçim	tokat	yarı
kenar	oğul	ses	topla-	yarın
kendi	ol-	sen	toplantı	yas
kez	olay	sermaye	toplantı	yaş
keza	oluş-	servet	toplu	yaşa-
kır-	olştur-	sev-	topluluk	yaşam

yaşan-
yatık
yavru
yaz
ye-
yemek
yenge
yer
yetersiz
yetişkin
yığa-
yıkıcı
yıl
yılan
yırt-
yne
yiyecek
yok
yokla-
yoksa
yol
yorgunluk
yorul-
yumurta
yuva
yuvarlan-
yüksek
yürü-
yüz-
yüz
yüzden
zaman
zarar
zehir
zehirlen-
zengin
zil
ziyaret
zor
zorla-

5.SINIF ERKEK ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDA GEÇEN ATASÖZLERİ, İKİLEMELER, DEYİMLER ve MECAZLARI

1-atasözleri (1)

Bugünün işini yarına bırakma

2-ikilemeler (6)

Azar azar
Bel bel
Birer birer
Biri ke birike
Büyüye büyüye
Damlaya damlaya

3-deyimler (9)

Çarçur et-
Dalga geç-
Ders çıkar-
Ders ver-
Dil yarası
Dört gözle bekle-
Emek ver-
Har vurup harman savur-
İçini dök-

4-mecazlar(5)

Açı(haber)
Baş(lider)
Çal-(kaprıyı)
El(elimize para geçince...)
İşle-(suç)
Tut-(sır)

**EK: 4 5.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERİN ANI TÜRÜNDEKİ ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(6 ÖĞRENCİ) TOPLAM:205**

5.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERİN ANI TÜRÜNDE GEÇEN ATASÖZLERİ, İKİLEMELER, DEYİMLER ve MECAZLARI**1-Mecazlar**

Ay(zaman)

Çal-(kapıyı)

Çık-(yola)

Dök-(gözyası)

Ver-(karar):2

Gelir seviyesi düşük öğrencilerin ani türlerinde “Deyimler, ikilemeler, atasözlerine” rastlanmamıştır”

EK:5 5.SINIFLAR ORTA GRUP ANI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(18ÖĞRENCİ) Toplam:407

abla	ayak	çocuk	evli	kapat-
acele	ayı	çoğal-	fakat	kararlaştır
acemi	ayır-	çok	fazla	-
acı	aylık	çukur	gece	karar
acil	aynı	çünkü	geç-	kardeş
aç-	az	dağ	gel-	karın
açık	baba	dağıt-	gerek-	karişık
açıklas-	bağdaş	daha	gerekli	karşı
ad	bağır-	dakika	getir-	kat
adam	bahçe	dal-	gez-	katılı-
ağabey	bak-	dalgınlık	gibi	kayıp
ağaç	balık	davranış	gir-	kaz-
ağla-	başarı	dayı	git-	kazan-
ahlâk	başka	de	gizli	kazı-
aile	başla-	dede	göl	kenar
ak-	bayram	değerlendi	gör-	kendi
akıl	bazen	r-	göster-	kez
akıllı	bekle-	değil	götür-	keza
akit-	belirt-	deli	gül-	kısa
akraba	belki	deniz	gün	kısil-
akşam	ben	dere	günlük	kısım
al-	beraber	dergi	güzel	kız
alın	bırak-	ders	harca-	ki
alın-	bil-	dert	hava	kimse
alış-	bir	devam	havuz	komşu
alışkanlık	bir gün	dış	hayal	kova
alışveriş	bisiklet	dinle-	hayvan	kovala-
alkol	biz	diren-	hediye	koy-
alt	bozuk	dış	hem...he	köpek
altın	böcek	diye	m	kötü
ama	bölüm	doğru	hepsi	köy
amca	bu	doğum	her	kuş
ancak	bul-	dokun-	herkes	kutlu
anı	bulun-	dol-	hiç	küçük
animsat-	burun	doldur-	iç-	lavabo
anla-	bütün	doluş-	iç	masa
anlam	büyü-	don-	içine	meraklan-
anlat-	büyük	dost	ihtiyaç	meyve
anlatıl-	can	dön-	ile	mide
anne	cehalet	dur-	ilk	musluk
anneanne	ceket	durum	inan-	normal
ara-	ceza	duy-	insan	oda
araba	çağ	düş-	ise	oğul
araç	çağır-	düzlük	iste-	o
arkadaş	çal-	ebe	ış	olay
arzu	çalış-	eğer	iyileştir-	ol-
asker	çaresizlik	eğlen-	iz	oluştur-
asla	çarp-	el	izin	orman
aşırı	çatla-	en	kaç-	oyna-
at-	cay	enişte	kafa	öde-
atla-	çek-	eşya	kaza	öl-
avla-	çeşme	et-	kahvaltı	ön
avlu	çık-	etraf	kal-	önce
avut-	çiz-	ev	kalk-	önem
ay	çizgi	evlen-	kantar	önü

örnek	tecrübe	yaşa-
övgü	terk	yaşan-
öykü	titre-	yatak
özle-	tokat	yatırım
para	toplan-	yavru
piknik	toz-	yaz
sabah	tren	ye-
sahip	tut-	yel
sakla-	uç-	yemek
saklamaç	uçak	yer
saldır-	uçurum	yetişkin
saniye	ufak	yıka-
sar-	uğra-	yıl
seker	ulaş-	yne
sel	umma-	yok
sen	unut-	yokuş
servet	uzat-	yol
sev-	ülke	yolcu
sevin-	ürküt-	yolculuk
sigara	üst	yorgan
sinek	üz-	yorul-
siyah	üzül-	yön
siz	üzüm	yönel-
sokak	üzüntü	yumurta
son	var	yuva
sonra	varlık	yuvarlan-
sor-	vasıta	yüksek
söyle-	ve	yürü-
söz	vefat	yüz
su	ver-	yüz-
sür-	yada	yüzden
süre	yağ	zaman
sürü	yağış	zarfında
şAŞİR-	yağmur	zavallı
şemsiye	yakit	zayıfla-
şey	yangın	zehir
şikayetçi	yani	zengin
şu	yap-	zil
tahta	yar-	ziyan
taksi	yara-	ziyaret
tane	yaralı	zor
taraf	yarar	zorunlu
tarla	yardım	
taş	yarı	
tatil	yarın	
tathı	yaş	

**5.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLERİN ANI TÜRÜNDE GEÇEN ATASÖZLERİ,
İKİLEMELERİ, DEYİMLER ve MECAZLARI**

1-MECAZLAR

çal-
dur-
el
dal-
ver-
kazi-
zayıfla-
kal-
yol
gir-

İKİLEMELER

Duyar duymaz

DEYİMLER

Yoluna gir-

ATSÖZÜNE RASTLANMAMISTIR

EK:6 5.SINIF ÜST GRUP ANI CESİT SÖZLÜĞÜ (6KİSİ) Toplam:263

abla	çocuk	hepsi	neyse	üzüntü
acele	çok	her	nine	var
acil	çukur	herkes	o	var-
aç-	çünkü	hiç	oğul	ve
ad	dağ	his	okşa-	ver-
adres	daha	hikaye	ol-	veya
ağabey	dal-	hızlı	olay	yağmur
ağaç	dayı	ısin-	oluştur-	yağmurlu
ağla-	de	iç-	onlar	yan
aile	de-	için	otur-	yap-
ak-	dede	ile	oyna-	yara
akraba	değil	insan	oyun	yara-
akşam	del-	ise	öğren-	yaralan-
al-	deniz	istasyon	öküz	yararlı
alış-	dere	iş	piknik	yardım
alışkanlık	dert	ihtiyaç	polis	yarı
alışveriş	dışarı	iyileştir-	resim	yarın
alt	dik-	kafa	saat	yaş
ama	diş	kafes	sabah	yaşan-
an	dişçi	kağıt	sahip	yatak
ancak	diye	kahvaltı	sakla-	yatırım
anla-	dolmuş	kal-	saklambaç	yaz
anlat-	dön-	kapat-	saniye	yaz-
anne	duy-	kardeş	sapan	yazdır-
ara-	düğün	kaz-	sar-	ye-
arkadaş	düş-	kazan-	sezbeci	yemek
asla	düzenli	kenar	senet	yenge
at-	düzlük	kendi	sev-	yer
ayak	ebe	keza	sevin-	yıka-
ayır-	el	kısil-	sinek	yıl
baba	erken	kız-	siz	yılan
bağır-	ev	kızdır-	son	yırt-
bak-	fakat	ki	sonra	yne
başla-	fazla	komşu	söz	yiyecek
ben	geç-	konus-	su	yok
beraber	gel-	kork-	süre	yoksa
besle-	gerekli	kos-	şeker	yokuş
bırak-	getir-	koy-	şey	yol
bil-	gez-	koyun	tam	yolculuk
bir	gezi	köpek	tanı-	yorgan
biraz	gibi	kurtar-	tatil	yuva
biz	git-	kuru-	tatlı	yüksek
bozuk	göl	kuş	tepe	yürü-
bu	gör-	kutla-	teyze	yüzden
büyü-	götür-	kuzen	topla-	yüzlü
can	gün	küçük	toplantı-	zaman
civcivli	güneş	lavabo	tren	zarar
cüzdan	hafta	mağaza	ufak	zevkli
çağır-	hava	masa	unut-	ziyaret
çarp-	havuz	mola	üz-	zor
çay	hayat	musluk	üzeri	zorlaştır-
çeşme	hediye	ne	üzgün	
çık	hep	neden	üzül-	

5.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLERİN ANI TÜRÜNDEKİ MECAZLARI, ATASÖZLERİ, İKILEME ve DEYİMLERİ

1-Mecazlar

El(sıra)
Dal-(uykuya)
Isın-(içi)
Kızdır-(sinirlendir-)
Ver-(cevap)
Şeker(sevimli)
Geç-(zamanı)

Toplam Mecaz: 7

2-Atasözü

“Öfkeyle kalkan zararla oturur”

Gelir seviyesi yüksek öğrencilerin ani türünde yazmış oldukları yazılarında deyim ve ikilemeye rastlanmamıştır.

EK:7 5.SINIF ALT GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASINDAKİ ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ (6ÖĞRENCİ)
Toplam:154

aile	büyük-	gel-	kon-	sigara
ak-	büyük	gerçek	kova	sonra
al-	büyük-	getir-	kovala-	söz
alışveriş	cilve	gibi	koy-	su
alt	çeşme	göl	kullan-	süre
anla-	çoğal-	göre	kumbara	şey
anlam	çoğu	göster-	kurtar-	şu
anne	çok	götür-	küçük	tarla
ara	dağ	gün	lavabo	taş-
at-	damla	gündelik	mesela	tecrübe
ata	damla-	halledil-	meydan	toplantı
atasözü	de	harca-	miktar	tutumlu
ayak	de-	hayat	misal	uçurum
az	değer	hemen	musluk	ufak
azımsa-	değil	her	nasıl	ulaş-
baba	den-	iç	o	uzat
bağ	denil-	iç-	okul	varlık
bazı	ders	iceri	ol-	ve
belli	diğer	için	öğren-	yağmur
bırak-	doğru	ile	ögüt	yani
bil-	dokun-	ileri	önem	yardım
bir	dol-	iniş	önemli	yaş
biri	dolaş-	insan	örnek	yatırım
birikim	doldur-	insanoğlu	özür	yokuş
birikinti	dönüşt-	ise	para	yol
biriktir-	dünya	kat	problem	yorgan
biz	edil	katkı	sağla-	zaman
bu	el	kenar	sakla-	zarfında
bul-	en	kıymet	saman	ziyan
bulun-	fakat	ki	sel	ziyaret
bütçe	geç	kişi	servet	

5.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERİN ATASÖZÜ AÇIKLAMASI TÜRÜNDE KULLANDIKLARI MECAZLAR, DEYİMLER, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ

1-Mecazlar

at-(yalan)
bulun(boş)
getir-(uyku)
çoğal-(ağzında)
göster-(gününü)
sağlamak(geçimini)

2-Devimler

Elde et-

“5.sinif gelir seviyesi düşük öğrencilerin atasözü açıklama türünde kullandıkları kelimelerde İkilemeler, atasözlerine rastlanmamıştır.”

EK:8 5.SINIF ORTA GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI CESİT SÖZLÜĞÜ (18 öğrenci)**TOPLAM:361**

acil	birden	devam	hayal	kıymet
aç-	birgün	devamlı	hayat	kiymetlendir-
adam	biri	diger	hayır	ki
adım	birik-	diye	haz	kişi
aile	birikim	doğru	hem	kolayca
ak-	biriktir-	doğur-	hemen	kon-
akıl	birkac	dol-	hepsi	konfeksiyon
akraba	bisiklet	dolu	her	konu
al-	biz	durdur-	hesap	koy-
alabil-	bol	durum	hiç	köy
alm-	boyunca	düş-	hicbir	kriz
alışkanlık	bozuk	düşün-	ic	kullan-
alt	bozukluk	düşüş	içil-	kumbara
altın	bölüm	edil-	için	kur-
ama	böyle	eğer	ihmal-	küçük
an	böylece	ekonomik	iltiyaç	küçümse-
ancak	bu	el	ilaç	lazım
animsat-	bul-	elbette	ile	lazımlık
anla-	bulandır-	emin	ileri	lüzum
anlam	bulun-	en	ilgili	madde
anlat-	bütçe	enişte	ilk	maddi
anneanne	bütün	eşya	iniş	mağaza
ara	büyü-	et-	insan	mal
ara-	büyük	etkile-	insanlık	mesela
art-	büyük-	ev	insanoğlu	meydan
asıl	ciddi	evli	ise	mide
asla	çalış-	fakat	iste-	muhtaç
at-	çay	fatura	iş	musluk
atasözü	çek-	fazla	ışportacılık	mutlaka
ayır-	çık-	geç-	ıssız	mutlu
aynen	çıkış	gel-	iste	müddet
aynı	çocuk	gelecek	iyi	mülk
az	çoğal-	gelir	kadar	ne
azımsa-	çok	gerek	kahvaltı	neden
baba	çünkü	gerek-	kal-	nerde
bak-	dağ	gerekli	kanaat	nesil
bakış	daha	getir-	kapı	nitelendiril-
banka	damla	gibi	kararlaştır-	normal
bardak	damlacık	git-	karşı	o
baş	davran-	göl	karşıla-	okul
başka	davranış	gör-	kasa	ol-
başla-	dayı	göre	kaşık	olgun
bayram	de	gram	katkı	olumlu
bekle-	değer	gün	kavram	olumsuz-
beklen-	değerlendir-	günlük	kayıp	oluş-
ben	değil	güvence	kazan-	olştur-
besin	deli	güzel	kazanç	otur-
bil-	demir	hâl	kazançlı	oysaki
bile	den-	haline	kenar	önem
bilgi	deniz	halledil-	kendi	önemli
bilgin	derece	harca-	kese	önemse-
bir	ders	harcan-	keza	önle-
biraz	dert	harçlık	kısım	öp-

örneğin	sinek	toplan-	veya	yazabil-
örnek	siz	toplu	vurgula-	yeter
öyle	sokak	tutumlu	ya	yok
öyleyse	son	tutumlulaş-	yada	yol
para	sonra	tutumluluk	yağ	yolculuk
pek	sonsuz	ufak	yakın	yolla-
problem	sonuç	ulaş-	yani	yüksek
ray	sorun	umma-	yani	yüz-
sabah	söyle-	unut-	yap-	yüzden
sabır	söylen-	uzman	yapıl-	zaman
sadece	söz	uzun	yara-	zarar
sağla-	su	ülke	yararlan-	zengin
sakla-	şart	üst	yarayabil-	zenginleş-
saniye	şeker	var	yarı	ziyan
sanki	şekil	var-	yarın	ziyanet-
sel	sey	varlık	yaşa-	zor
sene	şikayetçi	ve	yaşan-	
sermaye	şu	ver-	yaşantu	
servet	tasarruf	verebil-	yatak	
sıkıntı	tipki	veril-	yatırım	

5.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLERİNİN ATASÖZÜ TÜRÜNDE GEÇEN ATASÖZLER, İKİLEMELER, DEYİMLER ve MECAZLAR

1-MECAZLAR

çek-(2)
çık-(3)
baş
gör-
harcan-(2)
doğur-(3)
düş-
el(5)
geç-
otur-(2)
koy-
yol

2-DEYİMLER

Çarçur et-
Ders çıkar-
Ders ver-
Haz duy-
Kıymet bil-
Meydana gel-
Yola gir-
Muhtaç ol
Ele al-

3-ATASÖZÜ VE İKİLEMEYE RASTLANMAMIŞTIR

**EK:9 5.SINIF ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(6ÖĞRENCİ) TOPLAM:190**

acık-	birikim	evlen-	iyi	sonra
aç-	birikinti	fakat	kadar	sonuç
ad	biriktir-	faydalanan-	kal-	söyle-
adam	birtakım	fikir	kapat-	söz
ak-	biz	geç-	kapsa-	sözcük
akıl	böyle	gel-	kat	su
al-	bu	gelecek	kendi	süre
alış-	bugün	gelir	kısa	şasırt-
ama	bunalım	gerçek	kısım	şeker
anla-	büyü-	gerektil-	ki	şey
anlam	büyük	geri	kimse	su
anlat-	çağ	getiril-	kişi	taraf
anlatıl-	çalış-	gibi	konu	tasarruf
arkadaş	çık-	git-	koy-	tedbir
arzu	çıkart-	göl	kötü	toplantı
asıl	çocuk	göre	kumbara	tutumlu
asker	çocukluk	gün	küçük	ufak
askerlik	çoğal-	güzel	lazım	unut-
at-	çok	hafta	madde	var
ata	çukur	harca-	maddi	vasıta
atasözü	çünkü	hayat	mecaz	ve
aynı	daha	hazırlık	mesela	ver-
az	davran-	hemen	meyve	veya
baba	davranış	her	miktar	yağmur
bağlı	de	herkes	musluk	yani
bak-	de-	îcerik	o	yap-
bakım	değer	için	oğul	yara-
başla-	den-	ideal	ol-	yara-
belirt	dert	ihtiyaç	olgunlaş-	yaramaz
belki	devamet-	ile	önce	yardım
bırak-	devamlı	ileri	önemse-	yer
bil-	durum	insan	örneğin	yine
bin-	duy-	insanoğlu	öykü	yüzden
bir	düş-	ise	para	zaman
biraz	düşün-	israf	sağla-	zengin
birde	el	iste-	sahip	zor
biri	en	istek	sakla	zorla-
birik-	ev	iş	sene	zorunlu

5. SINIFLAR ÜST GRUP ATASÖZÜ AÇIKLAMASINDA GEÇEN MECAZLAR DEYİMLER İKİLEMELER ATASÖZLERİ

1-Mecazlar

At-(yalan)

elde et-

Bak-(çocuk):2

göz açıp kapa-

Gel-(zamanı)

El(sıra)

Düş(hata)

Sok-(işe)

Yara-(işe)

2-İkilemeler

Rastlanmamıştır.

3-Devimler

Rastlanmamıştır

4-Atasözleri

Bu günün işini yarına bırakma

EK:10 5. SINIFLAR ALT GRUP SERBEST KONU AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ

(6öğrenci) TOPLAM:142

aile	biri	diğer	hediye	koy-
ak-	birikim	direk	hemen	kullan-
ak	biriktir-	doğru	her	kumbara
al-	biz	dokun-	iç-	kurtar-
alışveriş	bu	dokunul-	iç	küçük
alt	bulun-	dol-	İçeri	lavabo
ama	bulantı	doldur-	icin	mesela
anla-	bütçe	dönüştür-	icinde	meydan
anlam	büyü-	dünya	ile	miktar
anne	büyük	edil	ileri	misal
ara	büyük-	en	iniş	ol-
at-	can	ev	insan	onlar
ata	cilve	fakat	insanoğlu	öğret-
atasözü	çabala-	fedakarlık	ise	öğretmen
ayak	çalış-	geç	iste-	öpücüük
ayrıca	çeşme	gel-	iyi	saygı
az	çoğal-	gelecek	kadar	sev-
azımsa-	çoğal-	gerçek	kat	sevgi
baba	çoğu	getir-	katkı	sey
bağ	çok	gibi	kenar	üzül-
bazı	dağ	göl	kendi	ve
belli	damla-	göre	kiymet	ver-
beslen-	de	göster-	kız-	ver-
bırak-	de-	götür-	ki	yanak
bil-	değer	gün	kişi	yap-
bilgi	değil	günlük	kon-	zaman
bilgili	den-	hallet-	kondur-	
bilim	denil-	harca-	kova	
bir	ders	hayat	kovala-	

**5.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERİN SERBEST KONU TÜRÜNDE
KULLANDIKLARI KELİMELERDEKİ MECAZLAR DEYİMLER İKİLEMELER
VE ATASÖZLERİ**

1-Mecazlar

Getir-(uyku)

Bulun-(boş)

At-(yalan)

2-Deyimler

Elde et-

3-“ikileme ve atasözüne rastlanmamıştır.

EK:11 5.SINIF ORTA GRUP SERBEST KONU ÇEŞİT SÖLÜĞÜ(18ÖĞRENCİ) TOPLAM:466

acı	bıçak	defa	gelin	ilgili
acil	bırak-	değ-	geliştir-	ilk
aç-	bicism	degil	geniş	İngilizce
ağabey	bil-	denil-	gerek	insan
ağla-	bile	deniz	gerek-	ise
ahlâk	bilgi	deprem	gergin	iste-
aile	bilgin	dergi	getir-	isten-
akıl	bir	derin	gez-	ışgal
akıllı	biraz	ders	gezi	isle-
akraba	birçok	dert	gibi	işte
al-	biri	devam	gideril-	iyi
alışkanlık	birlik	devlet	gir-	kaçın-
altın	bit-	dik-	git-	kadar
ama	biz	dikiş	gönül	kadın
amca	bomba	dikkat	gör-	kal-
ancak	bombala-	dikkatli	görev	kapat-
animsat-	bombalan-	diren-	görüş-	kara
anla-	bombalat-	doğru	götürebil-	kardeş
anlat-	boyut	dost	göz	kardeşlik
anlatıl-	bozul-	dostluk	grup	karşı
anne	bozulabil-	dur-	güç	karşılık
ansiklopedi	böyle	durum	gül-	kavga
arada	bu	duyul-	gün	kavram
arkadaş	bugün	dünya	günlük	kavuştur-
arkadaşlık	büyü-	dürüst	güzel	kaynak
asıl	büyük	düş-	hac	kazan-
asker	cahillik	düşen	hâl	kazı-
aş-	cami	düşkün	hâlâ	kenar
at-	can	düşün-	harca-	kendi
ata	cehalet	düşünce	harita	kere
ay	çalış-	düzenle-	hasta	kez
ayak	çarp-	edil-	hastane	kır-
aydınlan-	çarşı	edin-	hata	kırıcı
aydınlat-	çay	eğer	hava	kısa
ayıp	çevre	eğitici	hayat	kıy-
ayıplan-	çık-	eğiticilik	hayır	kız
aynı	çıkar	eğlen-	hayvan	kızıl
baba	çizgi	eksik	hem...hem	ki
bağ	çocuk	el	hemen	kim
bağlantı	çoğalt-	emek	her	kimse
bahane	çok	emekle-	herkes	kişi
bak-	çözüm	en	heykel	kitap
basıl-	çünkü	esir	hic	komşu
basın	dağarcık	et	hicbir	konu
baş	dağıt-	et-	hisset	konusmacı
başka	daha	etki	hissettir-	kop-
başla-	daima	ev	ısrarlı	kork-
bazen	dalga	ezbercilik	ışık	kök
bazı	dalgalan-	fark	ıç	köpek
bebek	davran-	geç-	icin	kötü
belirt-	dayan-	geçin-	icir-	kötüle-
belki	dayı	geçir-	ihityaç	kötülük
ben	de	gel-	ilaç	köy
benze-	de-	gelebil-	ilân	kul
beraber	dede	gelecek	ile	kulak

kule	öldür-	sev-	toplum	yaralan-
kullan-	ölüm	sevgi	traktör	yarar
kur-	önce	sevgili	tut-	yararlan-
kural	önem	sevil-	tutukla-	yardımcı
kurtar-	önemli	sevinç	tutul-	yardımlaş-
kutsal	örneğin	sıkıl-	tuvalet	yarın
küçük	örnek	sınır	uçak	yas
küpe	övgü	sır	ufak	yaşa-
maç	özen	sıra	ufuk	yaz
menfaat	özgü	sıradan	uğraş-	yazı
mesela	özgürlük	silah	uğur	yazılı-
meslek	özle-	siz	ulaş-	yazılı
motor	parça	sonra	unut-	ye-
muhakkak	paylaş-	sonuç	uyar-	yemek
Müslüman	pencere	sor-	uzun	yen-
ne	pişmiş	söyle-	ülke	yenİ
nesil	rahatla-	söz	üz-	yer
o	rahatlat-	suç	üzeri	yetersiz
oğul	ranza	sür-	üzül-	yetişkin
oku-	rezil	sürdür-	üzüm	yıkıcı
okul	ruh	süre	üzüntü	yıkıl-
okuma	sadece	şey	var	yıl
ol-	sağlık	şimdi	var-	yne
olanak	saha	şu	ve	yok
olay	sahip	şüphelen-	ver-	yokluk
oluş-	sahiplen-	taktirde	veril-	yol
onur	sakın-	tane	veya	yön
otobüs	saldır-	taraf	vezir	yumurta
oyna-	san-	taş	vur-	yut-
oyun	saray	taşın-	ya...ya	yüzden
öfkeli	savaş	tatil	yada	zaman
öğren-	saygı	tedavi	yağmala-	zarar
öğrenci	saygılı	tek	yağmur	zehirlen-
öğrenebil-	seç-	tekbir	yakala-	ziyaret
öğretici	seçim	tembel	yani	zor
öğretmen	sen	titre-	yap-	
öğretmenlik	serbest	topla-	yapıl-	
öl-	servis	toplantı	yaprak	
ölçü	ses	topluluk	yara	

**5.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLERİN SERBEST KONU TÜRÜNDE
KULLANDIKLARI KELİMELERDEKİ MECAZLAR DEYİMLER İKİLEMELER VE
ATASÖZLERİ**

1-Mecazlar

Açı

aç-

al-

dalga

bağ

çık-

baş

başla-

el

gel-

işle-

kal-

harca-

kazı-

sıkıl-

yaprak

yarın

tut-

yol

2-Devimler

Dalga geç-

Kulağına küpe ol-

İşik tut-

Elinden gel-

Kara gün

3-Atasözü ve ikilemelere rastlanmamıştır

EK:12 5.SINIFLAR ÜST GRUP SERBEST KONU AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(6 Öğrenci) TOPLAM:333

acı	daha	görev	kesil-	önce
aile	daima	görüş-	kır-	önemli
al-	davran-	götür-	kısa	önle-
ama	de	göz	kıy-	özen
amca	dede	güç	kız	özgü
anne	defa	gül-	kim	özle-
ansiklopedi	değ-	güzel	kişi	parça
arkadaş	değiş-	hac	kitap	paylaş-
arkadaşlık	değnek	hâl	koca	pet
asker	denil-	hamile	kop-	piş-
at-	deprem	harita	koru-	puan
avl-	derin	hasta	kök	rahatla-
ayak	dert	hastane	köpek	rahatlık
aydınlan-	devlet	hata	kötüle-	ranza
ayıp	dışla-	hava	kul	rezil
ayıplan-	dışlan-	hayır	kulak	ruh
aynı	dikkat	hayvan	kule	sadece
azim	direk	hazırlan-	kur-	sadık
azim	diren-	hedef	kural	sağlık
baba	doğ-	hediye	kurul-	saha
bağ	doğum	hem	kuş	sakın-
bahane	dost	hemen	kutsal	san-
baş	dönüş-	herkes	lazım	sancı
başar-	dur-	hüzün	maç	saray
başka	duygu	ısrarlı	matematik	sarıł
başla-	dünya	ışık	menfaat	savaş
bazı	dürüst	iç	mobilya	saygılı
belirle-	düşün-	için	motor	seç-
benze-	düşünce	ilan	muhakkak	seçim
beslen-	düzen	ilgili	mutluluk	serbest
bıçak	düzenle-	ilişki	nasıl	ses
bilgi	edil-	ilk	ne	sev-
bilgili	eğer	inebil-	nerde	sevgi
birbiri	elbet	İngilizce	nesil	sevgili
bit-	emek	ise	oğul	sevil-
bomba	en	işle-	oksjen	sevinç
bozul-	eser	iste	oku-	sıcak
böyle	et-	iyi	olabil-	sıkıl-
böylece	et	kaçın-	olay	sıkıntı
bu	etki	kaçır-	oluş-	sıkıntılı
cahillik	fark	kadar	onur	sıklaş-
cep	fedakarlık	kadın	orman	sınır
çabala-	fidan	kağıt	otobüs	sır
çalış-	gel-	kal-	oyun	sıra
çanta	gelecek	kara	öfkeli	sırada
çarp-	geliştir-	karşı	öğrenci	tut-
çeşit	genç	karşılık	öğret-	sigara
çıkabil-	geniş	kavga	öğretici	silah
çıkar-	gerek-	kavuş-	öğretmen	sok-
çizgi	gergin	kavuştur-	öl-	sonuç
çoğalt-	getir-	kaynak	ölçü	sopa
çünkü	gökyüzü	kazi-	oldür-	sorun
çürü-	gönül	kendi	ölüm	soy-

söyle-	temel	vur-	yardımcı	yne
söz	titre-	ya	yardımlaş-	yokluk
suç	topluluk	yada	yas	yokluk
sürdürü-	tut-	yağmala-	yaşa-	yorgunluk
şas-	uçak	yakın	yaşam	yön
şimdi	ufuk	yakında	yazı	yut-
şişe	uğraş-	yan-	yazılı-	yüksek
şoför	uçur	yanak	yazılı	zaman
taksi	uyar-	yangın	yen-	zarar
taraf	uzun	yani	yeni	zararlı
tedavi	üzül-	yanlış	yer	zayıfla-
tek	ver-	yaprak	yet-	zehirlen-
telefon	veril-	yarar	yıkıcı	zirve
tembel	vezir	yararlan-	yılan	

BEŞİNCİ SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLERİİNİN SERBEST KONU TÜRÜNDEKİ SÖZLÜKLERİNDE GEÇEN DEYİMLER MACAZLAR İKİLEMELER ATASÖZLERİ

1- Devimler

Dalga geç-
İçimi dök-
Işık tut-
Toplam devim:3

3-İkilemeler

Birer birer
Dik dik
Uzun uzun
Toplam İkileme:3

2-Mecazlar

Açı(haber) :
Bağ(gönül)
Baş(lider)
Cep(telefon)
İşle-(günah)
Kazi-(yarayı)
Sıklık-(camı)
Tut-(sır)
Sok-(işe)

4-Atasözleri

5.siniflarda atasözlerine rastlanmamıştır

Toplam:9

EK:13 8.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(30KİŞİ) TOPLAM:1177

abla	anlam	bahset-	bin-	canlan-
acaba	anlamlı	bak-	bir	canlı
aç-	anlaş-	bakım	biraz	canlı
açık	anlat-	baktır-	birbiri	cehalet
açıkla-	anıt	balık	birçok	cehalet
açıl-	anımsa-	banka	bilen-	cекet
ad	anne	barın-	birde	ceset
adam	anneanne	barıştır-	bırkaç	cevapla-
adeta	ara-	basit	birey	cimri
adım	ara	baş	biri	coşku
ağabey	araba	başarabil-	birik-	cümle
ağaç	araç	başarı	birikim	çaba
ağaçlık	araştır-	bas-	birikmiş	çağır-
ağır	araç	başarılı	biriktir-	çalış-
ağla-	arı	başka	biç-	çalışma-
ağrı-	arka	başla-	birleş-	çalışkan
aile	arkadaş	batır-	birleştir-	çalıştırıl-
ak-	arkadaşlık	bayıl-	birlilik	çamur
akıl	art-	bayram	becer-	çamurlu
akit-	artık	bayramlaş-	bisiklet	çanta
akraba	asıl	bazen	bit-	çapala-
aksaklık	asker	bazı	bitir-	çarp-
aksat-	asla	beceri	bitki	çarşı
aksi	asıl-	bekle-	biz	çay
akşam	asmalı	beklen-	boş	çek-
al-	aşağı	bela	boşluk	çekiç
alabil-	aşırı	belirle-	boy	çekil-
alacak	aşk	belirli	boyacılık	çevre
alan	at-	belirt-	boylu	çığlık
alçak	ata	belirti	boyunca	çık-
alçı	atasözü	belki	bozuk	çıkar-
aldan-	ateş	belli	böcek	çiçek
aldatıl-	atla-	bedava	bölge	çığnen-
aldır-	avcı	ben	bölüm	çırkin
alın-	ay	benlik	böyle	çocuk
allı	ayak	benimse-	bölük	çoğal-
alış-	ayakkabı	benze-	bu	çoğalt-
alışkanlık	ayır-	benzer	budan-	çoğu
alıştır-	aynen	benzet-	bugün	çok
alışveriş	aynı	beraber	bul-	çoluk
alt	ayrıca	beri	bulun-	çöp
ama	ayril-	beslen-	bulgur	çözül-
ambalaj	ayrintı	beşik	bunca	çözümle-
ambulans	az	bey	burun	çukur
amca	azımsa-	beyin	bütün	çuval
ameliyat	baba	bırak-	büyü-	çünkü
an	babaanne	bil-	büyük	dağ
anadolu	bağ	bildir-	bütüt-	dağıt-
ancak	bağır-	bile	bük-	daha
anıl	bağla-	bilgi	büyülen-	daima
ani	bağış-	bilgilendir-	cahil	dakika
anımsat-	bahar	bilgili	cam	dal-
anla-	bahçe	bilin-	can	dal

damla	doruk	et-	gibi	halk
damla-	dost	etki	gizle-	halı
damlacık	doy-	etkile-	gider	hani
damlat-	doyum	etraf	gideril-	harca-
darbe	dök-	ev	gidici	hava
darbele-	dökülü-	evet	gir-	haylaz
davran-	dön-	faaliyet	git-	harçlık
davranış	dönek	fabrika	giy-	hareket
dayak	dönem	facia	giyin-	hareketlen-
dayan-	dönme	faizlen-	giysi	hasat
de	dönüş-	fakat	gizli	hasta
de-	döv-	fakir	göl	hastabakıcı
dede	dudak	fark	göm-	hastalan-
defa	dur-	farklı	gömül-	hastane
defter	durak	fatura	gör-	haklı
değer	durdur-	fayda	göre	hata
değerlendir-	durgunluk	fazla	görebil-	hat
değerli	durum	fazlalaş-	görev	hatur
değil	duvar	fen	görevli	hatta
değiş-	duygu	film	görevlendir-	havuz
değişik	duygulan-	firen	görül-	hayat
değiştir-	düğün	forma	görün-	hayati
dek	dükkan	füze	görüntü	haylazlık
deli	dünya	garantili	görünüş	hayrol-
delin-	dürüst	gayret	görüş	hayvan
dene-	düş-	gece	göster-	hazırla-
deniz	düşün-	gecik-	götür-	hazırlan-
denk	düşünce	geç-	göz	hazine
dere	düşündürt-	geç	gözlü	hem...hem
derece	düşür-	geçindir-	gözlüklü	hemen
derecik	düşüş	geçin-	gözük-	hep
derin	düzel-	geçir-	grup	hedef
ders	düzelt-	geçmiş	gübrelle-	hepsi
devam	düzen	gel-	güç	her
devamlı	düzenlen-	gelecek	gül-	hangi
devlet	et-	gelin	gülük	herhalde
dış	evlen-	geliş-	gülümse-	herhangi
dışarı	edin-	geliştir-	gün	herkes
diğer	eger	geveze	günaydın	hatıra
dikiş	eğitim	gençlik	güneş	hece
diken	eğlen-	genellikle	gününde	heves
diren	eğlence	gerçek	güven-	heyecanlan-
dinle-	eğil-	gerçekleştir-	güvence	heyecanlı
dilen-	ekonomi	gerek	güvenli	hıdrellez
dip	el	gerek-	güzel	hırs
diye	elbet	gerekli	güz	hız
don-	elbette	gereklilik	güzellik	hızlan-
dizi	emek	gerekse	haber	hızlı
doğa	emin	gerekşim	haberleş-	hiç
doğal	en	gerekştir-	hafiza	hiçbir
doğru	erkek	geri	hafta	huzurlu
doktor	erken	getir-	hafta	hizmetli
dokun-	ertesi	gez-	hak	hoş
dol-	eski	gezi	hala	husus
dolaş-	eşek	gezme	halaoğlu	huylan-
dolu	eşa	gemi	hâl	huzur

hüzün	iyilik	kazan-	kova	millet
hüzünlü	iyileş-	kaporta	kovala-	misafirlik
ırmak	icra	kazanç	koy-	model
ıslat-	izle-	kazma	köprü	mola
ışık	kabuk	kadar	körelt-	moral
ibaret	kabak	keder	körlük	motor
iç	kaç-	kelime	köşe	mum
iç-	kaçın-	kemer	kötü	musluk
imren-	kaçıր-	kemik	kötüleş-	mutlaka
için	kadar	kenar	kötülük	mutlu
içir-	kader	kendi	köy	müsaade
içki	kafa	kertenkele	köylü	mutluluk
idareli	kağıt	kes-	kucak	mevsim
ifade	kahvaltı	kesinlikle	kucakla-	melek
ihmal	kal-	keşke	kullan-	müdür
ikna	kaldır-	kez	kullanıl-	mide
İhtiyaç	kalk-	kıl-	kumbara	müdahale
ikiz	kalp	kır-	kumral	müdür
ilan	kamyon	kıraç	kur-	mükemmel
ile	kamyonet	kırıl-	kurbanlık	mümkürün
ilerde	kan	kırmızı	kurtar-	müzik
ileri	kanal	kış-	kurtul-	nasıl
ilerle-	kapak	kısa	kuruluş	ne
ilişki	kapat-	kışlık	kurum	nene
ilk	kapı	kısim	kurut-	neden
ilke	kapla-	kıyalet	kutsal	nem
imkan	kaplan-	kıyasla-	kuyu	nefret
imza	kapsa-	kiymet	küçükçük	nehir
imzalat-	kâr	kiymetlen-	küçük	niyet
in-	karakol	kız	küçümse-	nere
inan-	karanlık	ki	kültürlü	nezle
inat	kararlaştır-	kilo	lazım	nesne
insan	kardeş	kim	listele-	neşe
insanlık	karlı	kimse	liste	nöbet
insanoğlu	karşı	kin	liste	numara
incit-	karşıla-	kira	maaş	neyse
ilk	karşılan-	kişi	maddi	niçin
ise	karşılaş-	kişilik	mahalle	nihatet
isim	kar	kitap	mahrüm	nitekim
israf	karşılık	koca	manevi	niye
idare	kari	kocaman	manzara	nokta
ilim	karga	kol	matematik	normal
iste-	kasa	kolay	mecaz	nokta
istek	katıl-	kolayca	memur	o
istikli	katkı	kon-	merak	oksijen
isten-	kavga	konak	mermer	oku-
isli	kavra-	kontrol	meraklan-	okul
itiraf	kavram	konu	merkez	okut-
iş	kavrul-	konuş-	mermi	ol-
işçi	kavuş-	komşu	mesela	olgunlaş-
işle-	kay-	konut	mesele	olay
işlen-	kayıp	kork-	metin	olsa
işlev	kaybet	korkma	mevsim	olumlu
işte	kayıp	korku	meyve	oklava
intihar	kaynak	koru-	mırıldan-	obur
iyi	kaza	koş-	miktar	oluş-

olustur-	rastla-	sıfır	şoför	uğraş-
oda	renk	sıkı	şöyle	uğur
onlar	rica	sıkıl-	şu	uğurla-
ordu	rüya	sıkıntı	şuan	ulaş-
orman	rüzgar	sınav	tabi	um-
orta	saat	sıva-	tabiki	umursa-
ortaklaşa	sabah	sınıf	tavr	un
ortalık	sabahla-	sınırsız	tak-	unut-
ortaokul	sabır	sıra	takım	usta
ot	sabırlı	sırdas	taki	utan-
otobüs	sabırsızlık	sızı	takıl-	uyan-
otur-	sadece	sima	taksi	uygula-
oyna-	sağla-	sivri	taktirde	uyku
oysa	sağlık	siyah	tam	uyu-
oyuncak	sahip	siz	tamam	ülke
öbür	sahil	sofra	tamirci	ümít
öde-	sakın-	soğuk	tane	üst
ödev	sanayi	sokak	tani-	üstelik
ögren-	sakla-	sol	tanık	üstlen-
öğrenci	salise	son	taraf	üz-
öğrenim	sallan-	sonbahar	tarla	üzgün
öğrenme	san-	sonra	taşı-	üzücü
öğretmen	sandalye	sonuç	tatil	üzül-
ögüt	saniye	soluk	tatlı	üzüm
öl-	sanki	sucuk	tavr	üzüntü
ölüm	sapittir-	sor-	tebessüm	vakıt
ömür	sarıl-	sorun	tecrübeli	var
ön	satabil-	sızla-	tedbir	varlık
önce	savaş-	sosyal	tek	ve
öncelik	savun-	sömür-	tekrar	vedalaş-
önem	saye	sön-	telaşlan-	veli
önemli	saygı	söndür-	telefon	ver-
önemse-	saygılh	sönüük	televizyon	verim
önlem	sayıl-	söyle-	tembih	verimli
önem	sayın	söylen-	temel	veya
öncü	sebep	söz	teneffüs	viraj
örneğin	sebzeci	standart	tepe	vur-
örnek	sek-	su	ters	yada
öyle	sefer	sula-	tertip	yağ-
öbür	sel	sun-	teyze	yağmur
öykü	sen	sür-	tipki	yak-
öz	sene	sürdür-	titiz	yakın
özel	sermaye	sürü	top	yaklaş-
özle-	sertleş-	süre	topla-	yalan
pansuman	servet	sürece	toplantı	yalancı
para	servis	sürekli	toplum	yalnız
park	ses	şakalaş	toplak	yalvar-
peki	sev-	şans	trafik	yan-
pencere	sevgi	şarap	tut-	yan
piknik	sevin-	şart	tutum	yanıtla-
plân	sevinç	şehit	tutumlu	yani
plastik	sevinçli	şekil	tür	yanlış
polis	sevindir-	şelale	türlü	yanlışlık
pop	seviye	şey	uç	yap-
problem	sevgi	şımartıl-	uçurum	yapı
rahat	sıcak	şimdi	ufak	yapıl-

yaprak	yaşantu	yeni	yoksun	yüz
yaptık	yaşat-	yer	yolla-	yüz-
yaptır-	yaşlan-	yerleş-	yorgun	yüzden
yara-	yat-	yeşil	yorucu	zaman
yarar	yatır-	yeşillik	yorul-	zarar
yararlı	yatırım	yeter	yorum	zaten
yaratıl-	yaygın	yeterli	yön	zengin
yardım	yaygınlaş-	yetin-	yönel-	zenginlik
yarı	yaz-	yetişebil-	yönelt-	zincir
yarın	yazdır-	yıl	yukarı	ziyaret
yarış	yazı	yıldız	yurt	zor
yasaklı-	yazılı	yine	yut-	zorla-
yaş	ye-	yiyecek	yuvarlan-	
yaşa-	yemek	yok	yükle-	
yaşam	yen-	yoksa	yüksek	

8.SINIF ÖĞRENCİLERİN ORTAK SÖZLÜĞÜNDE GEÇEN MECAZLAR, ATASÖZLERİ İKİLEMELER ve DEYİMLER

1-mecazlar

Büyü-(işi)	Hoş geldin
Çık-(yola)	Hoşgörülü
El(elimize geçen para)	İhtiyaç duy-
Göz(bir göz oda)	İmdada yetiş-
Kal-(sınıfta kal-)	İntikam al-
Uyanık(insanlar)	Kolay gelsin
Ver-(zarar)	Mahrum kal-
Yetiştir-(işi)	Metin ol-

2-deyimler

Acı çek-	Sağ olasın
Aklını başına al-	Sıkıntı çek-
Aldırış etme-	Sönük kal-
Başkalarının sırtından geçin-	Yastık altı
Boşa git-	Yas tut-
Boşa harca-	Yola koyul-
Büyülen-	Zor durumda kal-
Canından bez-	
Canı sıkıl-	Azar azar
Çar çur et-	Bembeyaz
Denk gel-	Birike birike
Diklen-	Birike birike
Elde et-	Biriktire biriktire
El ele ver-	Biriktirir biriktirmez
Garanti altına al-	Bucak bucak
Har vurup harman savur-	Buram buram
Hatırı sayıl-	Çarçur

3-ikilemeler

Damla damla
 Damlaya damlaya
 Dinleye dinleye
 Düşe düşe
 Gide gide
 Git gide
 Hemen hemen
 Hüzünlü hüzünlü
 İçten içe
 İster istemez
 Kazana kazana

Kıs kıs
 Küçük küçük
 Renk renk
 Seve seve
 Tıklım tıklım
 Ufak tefek
 Ufak ufak
 Üzgün üzgün
 Yavaş yavaş
 Yeni yeni

4-atasözleri

Arik at yol almaz arık it av olmaz
 Azla yetinmeyen çoğu hiç bulamaz
 İşleyen demir pas tutmaz
 Sakla samanı gelir zamanı
 Yalancının mumu yatsıya kadar yanar

EK:14 8.SINIFLAR KIZÖĞRENCİLERÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (20KİSİ) TOPLAM:1078

acaba	ani	baktır-	birde	çaba
aç-	anla-	balık	birden	çağır-
aça-	anlam	balkon	birey	çalış-
açık	anlaş-	barın-	biri	çalışkan
açık	anlat-	barıştır-	birik-	çalıştırıl-
açık-	anne	basit	birikim	çamur
açıl-	ara	baş	birikmiş	çamurlu
ad	ara-	başar-	biriktir-	çapala-
adam	ara-	başarı	birkaç	çare
adeta	araba	başarılı	birleş-	çarp-
adım	araç	başka	birleştir-	çarşı
ağabey	aralık	başkan	birlik	çat-
ağaç	arı	başla-	bisiklet	çay
ağaçlık	arık	batır-	bit-	çek-
ağla-	arka	bayıl-	bitir-	çevre
ağlat-	arkadaş	bayram	bitki	çığ
ağrı-	arsız	bazen	biz	çığlık
aile	art-	bazı	boş	çık-
ak	artık	bekle-	boşluk	çık-
ak-	asıl	beklen-	boy	çıkar-
akıl	asker	bela	boyacılık	çıkık
akıt-	askı	belirgin	boylu	çılgin
akraba	asmalı	belirle-	boyunca	çiçek
aksaklık	aşağı	belirli	bozuk	çığnen-
aksat-	aşırı	belirt-	böcek	çirkin
aksi	aşk	belki	bölge	çocuk
akşam	at-	belli	bölüm	çoğal-
al-	ata	ben	böyle	çoğu
alacak	atasözü	benlik	böylece	çok
alan	ateş	benze-	bu	çöp
alan	atlat-	benzer	budan-	çukur
alarm	avcı	benzet-	bugün	çuval
alçak	ay	beraber	bul-	çünkü
aldan-	ayak	beri	bulun-	da
aldan-	ayakkabı	beslen-	bulut	dağ
aldatıl-	ayır-	bey	bunca	dağıl-
aldır-	aynen	bik-	burk-	daha
aldırış	aynı	bırak-	bütün	daima
almı	ayrıca	bil-	büyü-	dakika
alın	ayril-	bil-	büyük	dal
alın-	ayrintı	bildir-	büyulen-	damla-
alış-	az	bile	büyük-	damlacık
alışkanlık	azimsa-	bilet	büz-	damlat-
alt	baba	bilgi	cahil	darbe
ama	babaanne	bilgilen	cam	dargin
ambalaj	bağ	bilgili	can	davran-
amca	bağır-	bilim	canlı	davranış
an	bağla-	bilin-	cehalet	dayak
ancak	bahar	bin-	ceket	dayan-
anı	bahçe	bir	ceset	de
anıl-	bahset-	biraz	cevap	de-
anımsa-	bak-	birbiri	coşku	dede
anımsat-	bakım	birçok	cümle	defa

defter	duy-	gece	güneş	hızlan-
değ-	duygu	geç	gürle-	hızlı
değer	duygulan-	geç-	güven-	hiç
değerli	dünya	geçin-	güvence	hikaye
değil	dürüst	geçir-	güvenli	hizmetli
değiş-	düş-	geçmiş	güzel	hoş
değişik	düşkün	gel-	güzelce	husus
değiştir-	düşün-	gelecek	güzellik	huylan-
dek	düşünce	gelin	haber	huzur
deli	düşür-	geliş-	haberleşme	hüzün
delin-	düşüş	geliştir-	hafıza	hüzünlü
den-	düzel-	genişlik	hafta	ırmak
dene-	düzelt-	gerçek	hak	ısin-
dere	düzen	gerek	hâl	ısrar
derece	düzenle-	gerek-	halâ	ışık
derin	edil-	gerekli	hâlâ	ibaret
ders	eğer	gerektir-	halı	ış-
deş-	eğitim	geri	halk	içeri
devam	eglén-	getir-	halledil-	içeri
devamlı	el	gez-	hanım	için
devlet	elbet	gezdir-	hani	içme
dış	elbette	gezi	harca-	idareli
dışarı	emek	gezi	harcama	ifade
diğer	emin	gezme	harçlık	ihmal
dikiş	en	gibi	hareket	ihmal
dinle-	enişte	gider-	hasat	ihtiyaç
dinlen-	erkek	gideril-	hasta	ilan
dinlenme	erken	gir-	hastabakıcı	ilçe
dip	ertesi	git-	hastalan-	ile
diye	es-	gitgide	hastane	ilderde
diz-	eski	giy-	hata	ileri
dizi	esmer	giyin-	hatıra	ilerle-
doğa	eşek	giysi	hatta	ilgilendi-
doğal	eşya	gizli	hava	ilişkı
doğru	et-	göl	hayat	ilk
dokun-	etki	gom-	hayati	imkan
dol-	etkile	gör-	haydi	imza
dolaş-	etkile-	göre	haylazlık	in-
dolu	etraf	görev	hayrol-	inan-
doruk	ev	görül-	hayvan	inat
dost	evet	görün-	hazırla-	ince
doyum	faaliyet	görüntü	hazine	insan
dök-	fakat	görünüş	hem	insanlık
dökül-	fakir	görüş	hemen	insanoğlu
dön-	falan	göster-	hep	ise
dönem	fark	götür-	hepimiz	isim
döner	fayda	göz	hepsi	israf
dönüm	fazla	gözle-	her	israfçı
dönüş	fazlalaş-	gözlü	herhalde	iste-
dönüş-	fen	gözük-	herhangi	istek
döv-	filimizle-	güç	herkes	isten-
dur-	film	gül-	heves	iş
durak	forma	gülücük	heyecanlan-	işçi
durdur-	garantili	gülümse-	heyecanlı	işlen-
durum	gayet	gün	hırs	işlev
duvar	gayret	günaydın	hız	işte

iyi	kenar	kullan-	nehir	ön
iyice	kendi	kullanıl-	nem	önce
iyileş-	kes-	kumbara	nere	öncelik
izin	kesinle	kumral	nesne	önem
izle-	keşke	kur-	neşeli	önemli
izlenim	kez	kurban	net	önemse-
kabuk	kıl-	kurbanlık	neyi	önle
kabul	kır-	kurtar-	neyse	öpücük
kaç-	kıraç	kurtul-	nezle	ör-
kaçın-	kırık	kuruluş	niçin	örneğin
kadar	kırmızı	kurut-	nihatet	örnekle-
kader	kısa	kutsal	nitekim	öv-
kafa	kısaca	kuyu	niye	öyle
kal-	kısim	küçümse-	niyet	özel
kaldır-	kiyafet	kültürlü	nokta	özle-
kale	kiyasla-	lazım	normal	para
kalk-	kiymet	leş	not	peki
kalp	kız	lise	o	pencere
kan	ki	liste	oğul	piknik
kanal	kilo	maaş	ok	plân
kana-	kim	maddi	oksijen	plastik
kanama	kimse	mahalle	oku-	polis
kapat-	kin	manevi	okul	pop
kapı	kira	manzara	okut-	problem
kapla-	kışi	matematik	ol-	rahat
kaplan-	kişilik	meğer	olay	rastla-
kapsa-	kitap	memur	olgunlaş-	renk
kar	koca	merak	olumlu	rica
kâr	kocaman	meraklan-	olumsuzluk	rüya
karakol	kolaylık	mermer	oluş-	rüzgar
karanlık	kon-	mermi	oluştur-	saat
karar-	konak	mesela	onayla-	saatlik
kardeş	konu	mesele	onlar	sabah
karlı	konuş-	mevsim	ordu	sabır
karne	konut	mezarlık	orman	sadece
karşı	kork-	mırıldan-	orta	sağ
karşıla-	korkma	miktar	ortaklaşa	sağla-
karşılan-	korku	millet	ortalık	sağlık
karşılaş-	koru-	misafirlik	ortaokul	sahip
karşılık	koş-	model	ot	sakın-
katıl-	kova	mola	otobüs	sakla-
katkı	kovala-	motor	otur-	saman
kavga	koy-	mum	oyna-	sandalye
kavra-	koy-	musluk	oysa	saniye
kavram	kökleş-	mutlaka	oyuncak	sanki
kavrul-	köprü	mutlu	öbür	sapıttur-
kavuş-	köreltil-	mutluluk	öde-	sarıll-
kay-	köşe.	müdahale	ögren-	satır
kayıp	kötü	müdüür	ögrenci	savaş-
kaynak	kötü	mümkün	ögrenme	savun-
kaza	kötüleş-	müzik	öğret-	saye
kazan-	kötülük	namaz	öğretmen	sayfa
kazanç	köy	nasıl	ögüt	saygı
keder	köylü	ne	öl-	saygılı
kelime	kucakla-	ne..ne	ölüm	sayıl-
kemer	kulak	neden	ömür	sayın

sebep	sun-	tipki	vedalaş-	yatak
sezeci	sür-	titiz	veli	yatır-
sefer	sürdür-	tokat	ver-	yatırım
sel	süre	top	ver-	yatsı
sen	süreç	topla-	veril-	yaygın
sene	sürekli	toplan-	verim	yaygınlaş-
serbest	sürün-	toprak	verimli	yaz-
sermaye	şans	tut-	veya	yazdır-
servet	şarkı	tutum	voleybol	yazı
servis	şart	tutumlu	vur-	yazılı
ses	şehit	tür	vurgula-	ye-
seslen-	şekil	türlü	ya	yemek
sev-	şerit	uç	yada	yen-
sevgi	şey	uçurum	yağ-	yeni
sevil-	şimdi	ufak	yağla-	yer
sevin-	şöyle	uğur	yağmur	yerleş-
sevinç	şu	uğurla-	yak-	yeşil
seviye	şuan	ulaş-	yakala-	yeşillik
sıcak	tabi	ulaşıl-	yakın	yeter
sıkı	tabiki	um-	yalan	yetin-
sıkıl-	tahmin	umursa-	yalancı	yetiştir-
sıkıntı	tak-	unut-	yalnız	yıl
sınav	takdir	usta	yalvar-	yıldız
sınıf	takım	utan-	yaman	yine
simir	taki	uyan-	yan	yiyerek
sınırlı	tam	uyanık	yan-	yok
sıra	tamam	ugulala-	yanıtla-	yol
sırdas	tamirci	uygun	yani	yorucu
sızı	tane	uyku	yanlış	yön
sivri	tanı-	uyu-	yanlışlık	yönel-
siyah	taraf	uzun	yap-	yönelt-
sız	tarla	ülke	yapı	yönlü
sofra	tatil	ümít	yapıl-	yukarı
sokak	tatlı	üst	yaprak	yurt
son	tavır	üstelik	yaptır-	yut-
sonbahar	tecrübeli	üstlen-	yara	yuvarlan-
sonra	tedbir	üstlen-	yara-	yükle-
sonuç	tek	üz-	yarar	yüksek
sor-	tekrar	üzere	yararlı	yüz
soru	telaş	üzeri	yaratıl-	yüzden
sorun	telaşlan-	üzgün	yardım	zaman
sosyal	telefon	üzücü	yardımlaş-	zarar
sömür-	tembih	üzül-	yaryl-	zaten
sön-	temel	üzüm	yarın	zengin
söndür-	temizle-	üzüntü	yarış	zevkli
sönüver-	teneffüs	vakit	yasakla-	zincir
söyle-	tepe	var	yaş	ziyaret
söylen-	ters	var-	yaşa-	zor
söz	tertip	varlık	yaşam	zorla-
su	test	varlıklı	yaşat-	
sula-	teyze	ve	yaşlan-	

8.SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİN ORTAK SÖZLÜĞÜNDE GEÇEN MECAZLAR ATASÖZLERİ İKILEMELER DEYİMLER

1-mecazlar

Büyü-(işi)
Uyanık(insanlar)
Yetiştir-(işi)
Çık-(yola)
Ver-(zarar)

2-deyimler

Açı çek-
Aklını başına al-
Aldırış etme-
Başkalarının sırtından geçin-
Boşa git-
Boşa harca-
Büyülen-
Canından bez-
Canı sıkıl-
Diklen-
El ele ver-
Garanti altına al-
Har vurup harman savur-
Hoş geldin
Hoşgörülü
İhtiyaç duy-
İmdada yeti
İntikam al-
Kolay gelsin
Mahrum kal-
Meydana gel-
Sağ olasın
Sönük kal-
Yastık altı
Yas tut-

3-ikilemeler

Azar
Az az
Bembeyaz
Birike birike
Biriktire biriktire
Bucak bucak
Çarçur
Damla damla
Damlaya damlaya

Dinleye dinleye
Gide gide
Git gide
Hemen hemen
Hüzünlü üzünlü
İster istemez
Kazana kazana
Kıs kıs
Küçük küçük
Renk renk
Ufak ufak
Üzgün üzgün
Yavaş yavaş
Yeni yeni

4-atasözleri

Arik at yol almaz arik it av almaz
Azla yetinemeyen çoğu hiç bulamaz
Sakla samanı gelir zamanı
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar

EK:15 8.SINIF ERKEK ÖĞRENCİLERİ ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(10 ÖĞRENCİ)**Toplam:469**

abla	baş	çekiç	edin-	hatır
acı	başarı	çekil-	eğer	havuz
aç-	başarıl-	çığlık	ekonomik	hayal
açık	başka	çık-	el	hayat
açıkla-	başla-	çocuk	en	hayatı
açıl-	bazı	çoğal-	erken	hece
adam	becerî	çok	eşya	hem
ağır	bekle-	çözül-	et-	hemen
ağla-	belirtîl-	çuval	ev	hep
aile	belki	cünkü	fakat	her
akıl	ben	dağıt-	faaliyet	herhangi
akraba	bence	daha	fark	herkes
akşam	benimse-	daima	farklı	heves
al-	benze-	dakika	film	hıdrellez
alçı	beraber	dal-	fren	hız
aldır-	beşik	damla	gecik-	hızlı
alm	bırak-	de	geç	hiç
alıştır-	bil-	de-	geç-	hiçbir
alışveriş	bilgi	defa	geçin-	ırmak
alt	bin-	değer	geçir-	iç
ama	bin-	değerli	gel-	icin
ambulans	bir	değil	gerek	içir-
amca	biraz	değişik	gerekli	ifade
ameliyat	birçok	deniz	geri	ıhtiyaç
an	birgün	dere	getir-	ikna
ancak	biri	derecik	gez-	ilan
ani	birik-	ders	gezme	ile
anla-	birikim	devam	gezinti	ileri
anlam	biriktir-	devlet	gibi	ilerle-
anlat-	birlikte	diger	gider	ilk
anlatıl-	bisiklet	dikil-	gider-	ilke
anne	biz	dikim	gidici	imkan
anneanne	bölüm	dikiş	gir-	imzalat-
ara	böyle	dinle-	git-	insan
ara-	böylece	diye	giy-	iste-
araba	bu	doğru	göl	istekli
araştır-	bul-	doğru	gör-	isten-
arkadaş	bulun-	doktor	götür-	istenil-
asla	burun	dol-	göz	istet-
aslında	bütün	dolaş-	gül-	ış
at-	büyü-	dön-	gün	İşyeri
ata	büyük	dönüş-	güvence	iyi
atasözü	büyüüt-	dudak	hâl	iyileş-
atla-	cambaz	durum	hala	kadar
ay	can	duy-	halaoğlu	kafa
ayak	cimri	duygu	halı	kağıt
ayır-	çağıır-	düğün	hareket	kahvaltı
aynı	çalış-	dükkan	hareketlen-	kal-
ayril-	çalıştır-	dünya	has	kalın
az	çanta	düş	hastalan-	kalk-
baba	çarp-	düş-	hastane	kamyon
bağrış-	çay	düşün-	hat	kamyonet
bak-	çek-	düşünce	hata	kan

kapak	kurtar-	polis	taraf	yar-
kapat-	küçük	problem	taşıt	yara-
kapı	lastik	rastla-	telaşlan-	yara-
kapla-	mecaz	saat	telefon	yara-
karakol	meraklan--	sabah	temel	yardımcı
kararlaştır-	merkez	sadece	teyze	yarı
kardeş	mesela	sağla-	toparlan-	yarım
kariş-	miktar	sallan-	trafik	yarın
karşı	motor	san-	traverten	yaş
kasa	mutlaka	sayıl-	tut-	yaşa-
kay-	mümkün	sene	tutumlu	yaşam
kaza	nasıl	sert	tür	yaşlan-
kazak	neden	sev-	türlü	yat-
kazanç	nefret	sevgi	ufak	yaz
kemik	o	sevin-	uğraş-	yaz-
kenar	obur	sevk	umursa-	yazı
kendi	oku-	sıkıntı	un	ye-
keşke	okul	sınıf	unut-	yemek
kırıl-	ol-	sıra	utan-	yer
kıs-	olay	sız	üzere	yeterli
kısaca	olgunlaş-	soba	üzgün	yetin-
kısim	olumsuz	sol	üzücü	yine
kıymet	oluştur-	son	üzül-	yok
kiymetlen-	onlar	sonra	vakit	yoksa
ki	otobüs	sonuç	var	yol
kimse	otur-	sorun	var-	yolculuk
kişi	oyna-	sosyal	varlık	yorgun
kitap	oysa	söyle-	ve	yorul-
kol	ödev	söylen-	ver-	yorum
kola	ödev	su	veya	yön
kolay	ödevlendir-	sürekli	viraj	yöntem
kon-	öğren-	şey	vücut	yükle-
kontrol	önce	şimdi	yağmur	yüz
konu	önem	şoför	yakın	yüz-
kork-	önemli	şu	yaklaş-	yüzden
koy-	önemse-	şuan	yan	zaman
köy	örneğin	takla	yanı	zengin
kucak	öz	taksi	yanılı-	zenginlik
kullan-	para	tam	yani	ziyaret
kullanıl-	park	tanı-	yap-	zor
kumbara	piknik	tanıt-	yapmacık	

**8.SINIF ERKEK ÖĞRENCİLERİN ORTAK SÖZLÜĞÜNDE GECEN MECAZLAR
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER DEYİMLER**

1-Mecazlar

El(elimize geçen para)

Göz(bir göz oda)

Kal-(sınıfta kal-)

2-Deyimler

Aklını başına al-

Çarçur et-

Denk gel-

Elde et-

Hatırı sayıl-

İhtiyaç duy-

Metin ol-

Meydana getir-

Sıkıntı çek-

Yola koyul-

3-İkilemeler

Azar azar

Birike birike

Biriktirir biriktirmez

Buram buram

Düše düşe

İçten içe

Seve seve

Tıklım tıklım

Ufak tefek

4-atasözleri

İşleyen demir pas tutmaz

EK:16 8.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERİ ANI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (ÖĞRENCİ)**TOPLAM:195**

açıkla-	biz	geç-	kal-	sev-
adam	böşluk	geçir-	kalk-	sevinç
ağabey	bu	gel-	kan	sezon
ağla-	bulun-	gez-	karakol	sıklık-
ağrı-	burun	gezme	kararlaştır-	sıra
aile	cam	gibi	kaza	sonra
akıl	cevap	git-	kemik	sonuçlan-
al-	çağıır-	giy-	kendi	soru
alan	çalış-	giysi	keşke	sürekli
alçı	çanta	görevli	kırıl-	şelale
ama	çarp-	götür-	kız	şey
ambulans	çek-	gün	ki	şöyle
an	çık-	hafta	kimse	şu
anla-	çıkar-	hâl	kol	tatil
anne	çok	halı	kontrol	telefonlaş-
anneanne	dağıt-	hastalan-	konusu-	teyze
araba	daha	hastane	kötü	top
arkadaş	dal-	hayati	mutlu-	trafik
ay	de	hazırlan-	müdahale	unut-
ayak	de-	her	ne	üst
az	ders	herkes	neden	üz-
baba	devlet	hızlı	o	üzgün
bak-	dikkatli	hic	okul	üzül-
baş	dinle-	hile	ol-	var
başla-	diye	hüzünlü	olay	ve
bayramlaş-	dol-	iç	onlar	velhasıl
bekle-	dükkan	için	otur-	veril-
belirt-	düş-	ifade	oyna-	yakın
belki	eğer	ilan	oyna-	yanı
ben	eğlen-	ile	ön	yap-
benze-	eğlence	ileri	pansuman	yardım
bil-	ertesi	ilerle-	peki	yaş
bile	eski	ilk	piknik	yat-
bir	etki	ise	polis	yer
biraz	etraf	iste-	saat	yne
birgün	ev	istifa	sabah	yollan-
biri	fakat	iyi	sayıl-	yüz
bırılık	fazla	iyileş-	sen	zaman
bisiklet	geç	kafa	sene	zarar

**8.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLERANI TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER,
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ****1-mecazlar**

Sıklık-(canı)

Oyna-(kendiyle)

2-deyimler

Açı çek-

Bayramlaş-

3-ikilemeler 4-atasözleri

Rastlanmamıştır.

EK:17 8.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER ANI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (18KİŞİ)TOPLAM:561

abla	basit	çık-	dudak	görüş
acık-	baş	çıkar-	dur-	göster-
açık	başka	çıkart-	durak	götür-
açıl-	başla-	çırkin	durdur-	göz
ad	bayram	çocuk	durgunluk	gözlü
adam	bazen	çok	durum	gözlüklü
ağır	bazı	çukur	duvar	gözük-
ağla-	bekle-	çuval	duygu	grup
aile	bela	çünkü	duygulan-	gül-
ak-	belli	dağı	düğün	gülückük
akit-	ben	daha	dükkan	gülümse-
akraba	beraber	daima	düş-	gün
akşam	beri	dakika	düşün-	günaydin
al-	beşik	damlat-	düşünce	güneş
aldan-	bırak-	darbe	düşüş	güzel
alm	bil-	darbeye-	düzelt-	güzellik
alış-	bile	davran-	düzenlen-	hafta
alt	bilgilen-	davranış	eğer	hak
altı	bin-	dayan-	en	hal
ama	biraz	de	erken	hâlâ
amca	birbiri	de-	ertesi	hareket
ameliyat	birçok	dede	eşek	hastalan-
an	birde	defa	eşya	hastane
ancak	birden	defter	et-	hata
ani	birey	değer	etraf	hatta
anla-	birgün	değerlendir-	ev	havuz
anlam	biri	değil	facia	hayati
anlaş-	birkaç	değişik	fakat	hayvan
anlat-	birlik	değiştir-	fark	hemen
anlatılı-	birlikte	dek	fazla	hep
anlık	bisiklet	delin-	film	hepsi
anne	bit-	dere	firen	her
ara	biz	derin	forma	herhalde
araba	boş	ders	fren	herhangi
arkadaş	boy	devam	gecik-	herkes
arkadaşlık	boylu	devlet	geç-	heyecanlı
art-	böyle	dış	gel-	hıdrellez
artık	böylece	dışarı	gerek-	hırs
asker	bu	diğer	gerek...gerek	hız
aslında	bugün	diğeri	gerekse	hızlan-
aşağı	bulun-	dikiş	geri	hızlı
at-	bütün	dikkat	getir-	hiç
atla-	büyük	dinle-	gez-	hiçbir
atlat-	cambaz	dip	gezi	hisset-
ayak	çağır-	diye	gezme	hizmetli
aynen	çalış-	doğal	gibi	hoşgörü
aynı	çamur	doğru	gir-	huylan-
ayrıl-	çamurlu	doktor	git-	huzur
baba	çarp-	dol-	giy-	ısin-
babaanne	çarşı	dök-	giyin-	ışık
bağır-	çek-	dökül-	gör-	iç
bağış-	cekiç	dön-	göre	iç-
bahset-	çekil-	dönem	görün-	icieri
bak-	çevre	dönme	görüntü	için
barıştır-	çığlık	dönüş-	görünüş	icir-

ifade	kır-	okul	sivri	utan-
ikna	kırmızı	okut-	siyah	uyan-
ilan	kısa	ol-	sız	uyu-
ile	kısaca	olay	soğuk	üzere
ileri	kıyafet	oluş-	sol	üzeri
ilerle-	kız-	oluştur-	son	üzgün
ilk	ki	oluşturul-	sonra	üzücü
imza	kilo	onlar	sonsuz	üzül-
imzalat-	kimse	ordu	sonuç	vakit
in-	kin	orta	sor-	var
inan-	kişi	ortaokul	sosyal	var-
inat	konu	otobüs	sök-	ve
insan	konuş-	otur-	sön-	vedalaş-
insanlık	konuşma	ov-	söyle-	veli
intikam	kork-	oyna-	söz	ver-
ise	koş-	öbür	su	veya
isim	kovala-	öğren-	sun-	viraj
iste-	koy-	öğrenci	sür-	ya
iş	kötü	öğretmen	süre	yada
iyi	kötülük	ögüt	sürekli	yakın
izin	köy	ön	şaka	yalan
kabullen-	köylü	önce	şehit	yalancı
kadar	kucak	önem	şekil	yalnız
kader	kucakla-	önemli	şey	yalvar-
kafa	kumral	örneğin	şimdi	yan
kağıt	kurbanlık	öyle	şoför	yan-
kahvaltı	kurtar	park	şu	yani
kal-	manzara	pencere	şuan	yanlışlık
kalk-	matematik	piknik	tabi	yap-
kamyon	meraklan-	plastik	tak-	yarın
kan	metelik	polis	táki	yaş
kapak	mırıldan	rica	takla	yaşa-
kapı	misafirlik	saat	tam	yatsı
kapla-	modern	sabah	tane	yaz-
kaplan-	mola	sakla-	tanı-	yazdır-
karakol	motor	sallan-	tanık	yazı
karala-	mum	saman	taraf	yazılı
kardeş	mutlaka	sandalye	tarla	ye-
karlı	mutlaka	sanki	tatlı	yemek
karşı	mutlu	sarıł-	tavır	yenİ
karşıla-	mutluluk	savaş-	tebessüm	yer
karşılan-	mutsuz	savun-	tek	yerleş-
karşılaş-	müdür	saygılı	telaşlan-	yeşillik
kartopu	mümkin	sayın	telefon	yetiş-
kasa	nasıl	sebep	tepe	yine
katıl-	ne	sel	teyze	yok
kavga	neden	sen	tipki	yoksa
kavur-	nefret	sene	toparlan-	yol
kay-	nesne	sev-	topla-	yolla-
kaybet-	neşe	sevinç	trafik	yorgun
kaza	neyse	sevindir-	tut-	yorucu
kendi	nihat	sıkıl-	Türkçe	yorul-
kertenkele	normal	sınav	uç	yukarı
kes-	o	sınıf	uçurla-	yut-
keşke	ofla-	sıra	ulaş-	yuvarlan-
kez	oku-	sızı	unut-	yükle-

yüz-	zarar	ziyaret-
zaman	zaten	zor

**8.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER ANI TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER,
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ**

2-devimler

Açı çek-
Denk gel-

1-mecazlar

Baş(okulun başında)
Isın-(bir birine isın-)
Kapla-(sırayı)
Yaş(yerler yaşamış)
Yol(bu işin yolu budur)
Yut-(yalanı yut-)

3-İkilemeler

Rastlanmamıştır.

4-atasözleri

Sakla samanı gelir zamanı

EK:18 8. SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER ANI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİSİ) TOPLAM:234

adam	ceket	hafta	kurtul-	siz
ağla-	ceset	hak	kuyu	sofra
akşam	cevapla-	hareket	lise	sokak
al-	çalış-	hasta	mahalle	son
alın	çay	hastane	matematik	sonra
alışveriş	çek-	hata	meraklan-	sor-
ama	çık-	hayır	merkez	söyle-
amca	çıkar-	hazırlan-	mermi	sun-
ani	çok	hemen	motor	sür-
anla-	çünkü	hepimiz	ne	şarap
anlat-	daha	hepsi	ne...ne	şey
anlık	dayak	her	nerde	şu
anne	de	herkes	nere	tabi
ara	de-	heyecanlan-	neşe	tak-
ara-	dede	hiç	neşeli	tam
araba	defter	hiçbir	niçin	tamam
arkadaş	deli	hoş	niye	tamirci
aslı	ders	huzur	not	teneffüs
at-	diye	iç	o	tepe
avcı	doğru	iç-	ofla-	tut-
aynen	dolaş-	için	okul	um-
ayril-	dön-	ile	ol-	üzeri
baba	dönem	imza	onlar	üzgün
bağırl-	döv-	inat	ot	üzücü
bağla-	durak	insan	otobüs	var
bahçe	düş-	ış	otur-	ve
bak-	düzel-	işlen-	öğren-	veli
başla-	et-	iyi	öğrenci	yağ-
bayıl-	ev	iyice	öğretmen	yaklaş-
ben	fabrika	iyileş-	ögütle	yalvar-
beraber	fark	izin	öl-	yan
bey	fazla	kaç-	polis	yan-
bırak-	fen	kaçır-	rastla-	yap-
bil-	geç	kaldır-	saat	yaz-
bile	geç-	kalk-	sabah	yazdır-
bin-	gel-	kararlaştır-	san-	yazı
bir	geri	kazan-	sanki	yazılı
biraz	getir-	kemer	sayın	ye-
birgün	gez-	kendi	sebzeci	yemek
biri	gibi	ki	servis	yer
biz	gir-	kimse	sev-	yıl
bölge	git-	kişi	sevin-	yok
böylece	göm-	konus-	sevinç	yol
bu	gör-	kork-	sevinçli	yüzden
bugün	göster-	korku	sınav	zaman
bul-	götür-	kova	sınıf	zincir
bütün	gün	kötü	siyah	

**8.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER ANI TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER,
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ****1-mecazlar**

Rastlanmamıştır

2-Deyimler

Aldırış etme-
Geçmiş olsun
Hoş geldiniz
Sağ ol
Selam söyle-

3-İkilemeler

Rastlanmamıştır.

4-Atasözleri

Rastlanmamıştır

EK:19 8.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6ÖĞRENCİ)
TOPLAM:231

aç-	bul-	gerekli	kişi	sonra
açıkla-	bulan-	gibi	kolayca	sonuç
açıl-	bulun-	git-	kon-	sorun
ak-	bulundur-	göl	konu	söyle-
akıl	büyük-	gör-	koy-	söylen-
akşam	büyük	gün	kötü	söz
al-	çalış-	güvence	kumbara	su
alt	çık-	hâl	küçük	süre
ama	çiçek	hali	lastik	şekil
an	çoğal-	hayat	maddi	şey
ancak	çoğu	her	manevi	şu
anla-	çok	hic	mesela	taraf
anlat-	çünkü	hiçbir	miktâr	tipki
ara	daha	ibaret	musluk	topla-
asıl-	daima	için	mutlaka	tutumlu
asla	damla	ihmal	mümkün	ufak
at-	damla-	ihmalkar	nasıl	uğraş-
atasözü	damlacık	ihtiyaç	ne	ulaş-
ayır-	de	ile	netice	umursa-
aynı	de-	imha	o	üst
az	değer	imkan	okul	var
balık	değerlendir-	insan	ol-	varlık
banka	değil	ise	olay	ve
başarı	değişik	iste-	olgun	ver-
başla-	devamlı	istekli	oluş-	yan
bazen	diye	iş	oluştur-	yani
bazı	doğru	işte	öde-	yap-
beceri	durum	işyeri	öğren-	yapıl-
belirli	duy-	iyi	önce	yapma
bence	duygu	kadar	önem	yara-
benzer	düşün-	kapat-	önemse-	yarar
bil-	düşünce	kapla-	örneğin	yarat-
bildir-	eğer	kardeş	örnek	yarın
bile	el	karne	öylece	yaş
bilgi	elbet	karşı	para	yaşam
bir	en	kay-	plan	yer
biraz	et-	kayıp	problem	yetin-
biri-	faaliyet	kazanç	sabah	yol
birik-	faizlen-	kenar	sabır	yönel-
birikim	farklı	kendi	sabırılı	yöneltil-
biriktir-	fatura	keşke	sağla-	yut-
birleş-	fayda	kır-	sakla-	yüzden
biz	fazla	kısaca	sayıl-	zaman
boyunca	geç-	kısım	sene	
bozuk	gel-	kiymet	sermaye	
bölüm	gerek	kiymetlen-	servet	
bu	gerek-	ki	son	

**8.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER,
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ**

1-mecazlar

Kır-(gönlünü)

2-deyimler

İhtiyaç duy-

Elde et-

3-ikilemeler

Ivir zivir

Atasözleri

Rastlanmamıştır.

**EK:20 8.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(18ÖĞRENCİ) Toplam:453**

aç-	belki	daha	fazlalaş-	hem
açık	ben	daima	gayret	hemen
açıklar-	bence	dakika	gece	hep
adam	benimse-	dal	geç	her
adım	benze-	damla	geçin	herkes
aile	beraber	damla-	geçmiş	hiç
ak-	bırak-	damlacık	geil-	hicbir
akıt-	bil-	davranış	gel	husus
aksaklılık	bile	de	gelecek	ırmak.
aksi	bilen	de-	gelin	ısrar
al-	bilgi	değ-	geliş-	iç
alçak	bilin-	değer	genellikle	icin
aldır-	bir	değil	gerçek	idareli
alıştır-	biraz	değiş-	gerek	ihmal
alt	birçok	dene-	gerekli	ıhtiyaç
altın	birey	deniz	gereklilik	ile
ama	biri	denk	gerektir-	ilerde
an	birik-	dere	gibi	ileri
ancak	birikim	devamlı	gider	ilk
anla-	biriktir-	diğer	gideril-	ilke
anlam	birleştir-	dikkatli	gir-	imkan
anlamlı	bit-	diye	git	inan-
anlat-	bitir-	diz	gitgide	insan
anlatıl-	biz	doğru	gittikçe	insanoğlu
anne	bozuk	dol-	gizli	inşaat
araba	bölüm	doruk	göl	ise
araştır-	böyle	doyum	gör-	israf
araştırma	böylece	durum	görül-	israfçı
arkadaş	bu	duy-	göz	iste
artık	budan-	dünya	gözle-	isten
aslında	bul-	düş-	güç	istenil-
aşırı	büyü-	düşün-	gün	iş
at-	büyük	düşünce	gündük	işle-
ata	büyütebil-	düşür-	güvence	iyi
atasözü	büyüyüver-	düzen	güvenli	kaçın
ay	cimri	edin-	güzel	kadar
ayır-	cümle	eger	hafıza	kal
aynı	çalış-	ekle-	hakaret	kapat-
ayrıca	çalışma	ekonomi	hâl	kapla-
ayrıntı	çapala-	ekonomik	hala	kâr
az	çarçur	el	haline	karış-
baba	çarşı	elbet	halk	karşı
bağ	çay	emek	harca-	karşıla-
bakım	çek-	en	harcama	karşılık
başarılı	çık-	erkek	harçlık	kavra-
başka	çıkar-	eşya	hareket	kavram
başla-	çocuk	et-	hastalan-	kay-
bazen	çoğal-	etkile-	hata	kayıp
bazı	çoğalt-	ev	hatır	kazan-
bekle-	çok	fakat	hayat	kazanç
beklen-	çözül-	fatura	haylazlık	kelime
belirt-	çünkü	fayda	hazırla-	kenar
belirtil-	da	fazla	hazine	kendi

kesinlikle	musluk	sadece	şu	yağmur
kıraç	mutlaka	sağla-	tabi	yani
kış-	mutluluk	sahiplen	tabiki	yanlış
kısaca	mükemmel	sakın-	takım	yap-
kısim	nasıl	sakla-	taktirde	yapı
kiyasla-	ne	salise	tam	yapıl-
kiyimet	neden	saniye	taraf	yaptır-
kız	nehir	sapittir-	tembih	yara-
ki	neyse	satabil-	temel	yarar
kimse	nitekim	saye	tertip	yararlı
kişi	nokta	sayıl-	teyze	yaratıl-
kişilik	o	sermaye	tipki	yarayabil-
kitap	oku-	sertleş-	titiz	yardım
kocaman	ol-	servet	topla-	yardımcı
konu	olabil	sev-	toplum	yardımlaş-
konuş-	olay	sevin-	toprak	yarın
koy	olgun	seviye	tutum	yarış
köprü	olumsuz	sifirdan	tutumlu	yasakla-
köşe	oluş-	sıkıntı	tutumluluk	yaşa-
kullan-	oluştur-	sınırsız	tür	yaşam
kullanıl-	onlar	son	ufak	yatırım
kumbara	ortaklaşa	sonra	uçur	yer
kur-	otur-	sonuç	ulaş-	yeterli
kurut-	oysa	sonunda	ulaşılı-	yetin-
küçükük	öğren-	söyle-	umursa-	yıl
küçük	öğrenci	söylen-	uygula-	yıldız
küçümse-	öğrenme	standart	ülke	yok
kültürlü	önce	su	üzere	yol
laf	önem	sula-	üzüm	yor-
lazım	önemli	sür-	var	yorum
liste	önle-	süre	varlık	yön
mecaz	örneğin	sürece	varlıklı	yüzden
merak	örnek-	sürekli	ve	zaman
mesela	öyle	şart	ver-	zaten
mevsim	öz	şekil	verim	zengin
miktar	para	şey	veya	zenginlik
millet	rahat	şımartıl-	ya	
model	saat	şimdi	yada	

8.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLERATASÖZÜ TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER, ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ

1-mecazlar

Sür-(yaşam)

2-devimler

Boşa git-

Çarçur et-

Çare ara-

Elde et-

Elden çık-

El ele ver-

3-ikilemeler

Çarçur

El ele

Gitgide

4-atasözleri

Azla yetinmeyeen çoğu bulamaz.

**EK:21 8.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SAYISI (6KİŞİ)
TOPLAM:194**

aç-	boyacılık	garantili	kon-	sorun
aile	bu	gel-	konu	sosyal
al-	bul-	gelecek	koy-	sürtür-
alın-	bütün	gençlik	kötü	şey
ama	büyük	gerçekleştir-	kullanıl-	şu
an	çalış-	gerek	kumbara	tarla
anımsat-	çek-	git-	kurtar-	tedbir
anlat-	çık-	gün	küçük	toplano-
anlık	çıkar-	güven-	lazım	ulaşılı-
ara	çocuk	güzel	maaş	um-
araba	çoğal-	hafta	mesela	üzül-
arka	çok	hâl	miktar	vakit
at-	daha	halı	mutluluk	var
atasözü	de-	harca-	ne	var-
ay	dede	hastalan-	neden	varlık
ayakkabı	değil	hayat	o	ve
ayril-	derece	hem	obur	ver-
az	ders	hemen	okul	ya...ya
azımsa-	diğer	herhangi	ol-	yada
bağ	diye	her	olsa	yalan
bak-	doğru	hiç	oluş-	yanıtla-
baktır-	dokun-	hiçbir	oysa	yani
banka	dönüş-	için	ödev	yap-
başarılı-	durum	ile	önem	yaptır-
başka	dünya	ileri	örneğin	yara-
başla-	düş-	insan	örnek	yarı
başlık	düşün-	ise	para	yaşam
bekle-	edil-	iste-	problem	yatır-
ben	eğer	ış	rahat	yer
bırak-	el	iyi	sabırsızlık	yok
bil-	elbette	kal-	sağla-	yol
bir	emin	katkı	sağlık	yurt
biri	en	kelime	sen	yüz
birik-	eşya	kenar	sev-	zaman
birikim	ev	kendi	sınıf	zarar
birikmiş	faaliyet	kiymetlen-	siz	zengin
biriktir-	fakat	ki	son	ziyan
biz	fakir	kişi	sonra	zor
boş	fayda	kolaylık	sonuç	

**8.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR, DEYİMLER,
ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ****1-mecazlar**

Alın-(sözden alın-)
Birikmiş(birikmiş para)
El(ele geçen para)
Kal-(cevimde kalan para)
Yer (onun yerinde olsam)
Yüz (onun yüz milyonu vardı)

2-devimler

Kafaya koy-
Rayına otur-
Sıkı dur-

3-ikilemeler

Ufak ufak

4-atasözleri

Büyük balık küçük balığı yutar

EK:22 8. SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİSİ)
TOPLAM:279

acaba	bul-	gerçek	karşılık	sağlık
aç-	bulun-	gerek	kendi	saye
açıl-	bulundur-	gerekli	kıl-	saygı
adeta	büyük	gereksinim	kısaca	sene
akıl	cahil	getir-	kiyimetlen-	sev-
aksat-	canlan-	gibi	ki	sima
aksi	cehalet	git-	kimse	soluk
al-	çalış-	göl	kira	son
alın-	çalıştırıl-	gör-	kitap	sonuç
alışkanlık	çevre	görev	konu	sorun
aman	cık-	görevli	konuş-	sömür-
anla-	çığnen-	göster-	konut	söylen-
anlamlı	çocuk	göz	koru-	sür-
anlat-	çoğu	güz	kötü	süre
ara	çok	gün	kumbara	sey
ara-	çözümle-	haberleş-	kuruluş	şöyle
arkadaş	çünkü	hak	kurum	tabi
artık	daha	hal	kutsal	tahmin
asıl	daima	hastabakıcı	küçük	tam
at-	de	hayat	maddi	taraf
atasözü	de-	hayvan	mahrum	tek
az	değer	her	manevi	telefon
bak-	değil	heves	memur	toplum
bakım	değişik	hiç	mide	toplumsal
barınma	devam	hiçbir	miktar	tut-
baş	devlet	ışık	mutlaka	türlü
başar-	diğer	ibaret	mümkün	uçurum
başarı	dinlenme	iç	nasıl	uğraş-
bazen	doğal	için	ne	ulaş-
bazı	doğru	içme	neden	usta
beceri	dost	ihtiyaç	normal	uyku
belirle-	dur-	ile	o	üst
belirli	duy-	ilişki	oku-	üstelik
belki	duygu	imkan	okul	üstlen-
belli	dürüst	insan	ol-	var
ben	düşün-	ise	olay	ve
benzer	düşünce	iste-	olgunlaş-	ver-
beslen-	düzeltil-	istek	olumlu	veril-
bil-	eğer	istikli	oluştur-	verimli
bildir-	eğitim	ış	onlar	vur-
bile	eğlenme	işçi	otur-	vurgula-
bilgi	emek	ışyeri	oysa	yada
bir	en	iyi	öde-	yalnız
biraz	evet	kadar	ögren-	yalnızlık
biri	faaliyet	kal-	öğretmen	yan
birikim	fabrika	kapat-	öl-	yani
birleş-	fakat	karanlık	önem	yap-
bırlik	farklı	kararlaştır-	örneğin	yapıl-
biz	fazla	kardeş	örnek	yapma
boyunca	gece	karne	öyleyse	yara-
bölüm	gel-	karşı	özel	yararlı
böyle	gelecek	karşılan-	para	yaratıl-
bu	geliştir-	karşılaş-	sabır	yaş

yaşa-	yer	yoksun	zaman
yaşam	yet-	yönel-	zaten
yaşanti	yetiş-	yöneltil-	
yen-	yok	yüz	

**8.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR,
DEYİMLER, ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ**

1-mecazlar

Yüz(Yastık yüzü)

Otur-(mideye)

2-deyimler

Canlan-

Mahrum kal-

3-İkilemeler

Rastlanmamıştır

4-atasözleri

Rastlanmamıştır.

**EK:23 8.SINIFLAR ORTA GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(18 ÖĞRENCİ) TOPLAM:501**

acaba	bağ	canlı	edin-	hak
açık	bahar	cehalet	eğer	hal
açıklama-	bak-	cimri	ekonomi	hâlâ
adam	başka-	coşku	el	haline
adeta	başla-	çaba	elbet	halk
adım	bazen-	çalış-	elbette	hallet-
ağaç	bazı	çalışabil-	en	hani
ağaçlık	bekle-	çarşı	esya	hararet
aile	belirle-	çay	et-	harca-
ak-	belirt-	çek	etkile-	harcama
akıl	belirttil-	çevre	ev	harçlık
al-	belki	çıkar-	evet	hareket
alçak	ben	çocuk	fakat	hasat
aldatıl-	bence	çoğal-	fark	hastalan-
aldır-	benimse-	çoğalt-	fazlalaş-	hatta
almabil-	benze-	çok	gece	hayat
alışkanlık	benzet-	çöp	geç-	hayır
alıştır-	beraber	çözül-	geçebil-	hazır
alt	beyin	çünkü	geçin-	hazırla-
ama	bırak-	da	gel-	hem
ambalaj	bil-	daha	gelecek	hemen
an	bile-	daima	gelin	hep
ancak	bilen	dakika	geliştir-	her
anla-	bilgi	davran-	genellikle	herkes
anlam	bilgi	de	gerçek	heyecan
anlamlı	bilin-	de-	gerek	hiç
anlat-	bir	değer	gerek-	hicbir
anlatıl-	biraz	değerli	gerektir-	his
anne	birçok	değil	geri	hüzün
ara	biri	değiş-	getir-	ırmak
ara-	birik-	deney	gibi	ışık
araba	birikim-	deniz	gir-	ibaret
araç	biriktir-	dere	git-	ic
aralık	birleş-	derecik	gitgide	ic-
araştırm-	birleştir-	devamlı	gittikçe	için
arkadaş	birlik	diğer	gizli	ihtiyaç
artık	bit-	dikkat	göl	ile
asıl	bitir-	diye	gömül-	ilerde
asıl-	biz	diyabil-	gör-	ileri
asla	boş	doğ'a	göre	ilişki
aşırı	bölüm	doğru	görev	ilk
aşk	böyle	dolu	görül-	ilke
at-	bu	doruk	görüntü	inan-
ata	bul-	dost	göz	insan
atasözü	bulun-	dönüş	güç	ise
ateş	bunca	durum	gün	israf
ay	bütün	duy-	güvence	israfçı
ayır-	büyü-	dünya	güvenli	iste-
aynı	büyük	düşün-	güzel	isten-
ayril-	büyük-	düşünce	güzellik	istenil-
ayrıntı	büyütebil-	düşür-	haber	ış
az	cahil	edil-	hafiza	işlem
baba	can			

işlev	küçük	peki	tut-	yiyecek
işte	küçümse-	piknik	tür	yok
iyi	lazım	problem	türlü	yoksa
kabullen-	liste	rahat	uçurum	yorum
kaçın-	litre	rüya	ufak	yön
kadar	masa	rüzgar	ulaş-	yönden
kadın	mecaz	saat	umursa-	yönel-
kafa	mesela	sadece	un	yönlü
kal-	mesele	sağla-	unut-	yüksek
kalp	mevsim	sakinma	unuttur-	zaman
kamyon	miktar	sakla-	uyan-	zaten
kamyonet	millet	salise	uygula-	zengin
kapat-	model	saniye	uyku	
kapla-	mum	sarıl-	ülke	
kapsa-	musluk	sat-	ümít	
karanlık	mutlaka	saye	üstelik	
karşı	mutluluk	sefer	üzeri	
karşila-	nasıl	sen	üzüntü	
karşılan-	ne	sermaye	var	
kavram	neden	ses	varlık	
kavuş-	nehir	sev-	ve	
kay-	neyse	sevgi-	ver-	
kaynak	nokta	sevil-	veya	
kazanç	o	sevin-	vücut	
keder	oda	sıcak	ya	
kenar	oksijen	sıfır	yada	
kendi	oku-	sıkı	yağmur	
keşke	ol-	sıkıl-	yak-	
kış-	olay	sıkıntı	yalancı	
kısaca	olumlu	son	yan-	
kısım	olumsuzluk	sonbahar	yanlış	
kiyasla-	oluş-	sonra	yap-	
kıymet	oluştur-	sonuç	yapı	
kız	onlar	sorun	yaprak	
ki	orman	söndür-	yara-	
kimse	otur-	söyle-	yararlı	
kişi	oysa	söz	yardım	
kitap	öğren-	su	yarın	
koca	öğrenci	sürekli	yasakla-	
kocaman	öğret-	şans	yaş	
kolay	öl-	şekil	yaşa-	
kon-	ölüm	şey	yaşam	
konu	ömür	şimdi	yaşantu	
konuş-	önce	şu	yaşat-	
koru-	önceki	tabi	yaşlan-	
koy-	önem	taksi	yatırım	
kömür	önemli	tam	ye-	
köprü-	önemse-	taraf	yen-	
körelt-	önemse-	tek	yeni	
kötü	önemsiz	telefon	yer	
kötüleş-	örneğin	temel	yeşil	
kullan-	örnek	ters	yeterli	
kullanıl-	öyle	teyze	yetin-	
kumbara	öz	tipki	yıl	
kur-	özle-	titiz	yıldız	
küçük	para	toprak	yine	

**8.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR,
DEYİMLER, ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ****1-Mecazlar**

Aldır-(sözlere)

Bağ(yakınlık)

Çay(dere)

Çık-(sesi)

El(yabancı)

Geç-(sınıftan)

Gel(neşesi)

Göz(masanın gözü)

Sıfır(araba)

2-devimler

Boşa git-

Can at-

Dost görün-

Uyur uyanık ol-

3-ikilemeler

Gitgide

İçten içe

4-atasözleri

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar

**EK:24 8.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
(6ÖĞRENCİ) TOPLAM:205**

aç-	biz	fakir	kendi	sırtlaş
aile	boyacılık	fayda	ki	siz
akıl	böcek	film	kim	sol-
al-	böylece	gel-	konak	son
alm	bu	gençlik	konu	sonra
ama	bul-	gerçekleştir-	koy-	sonuç
an	bütün	gerek	maaş	sosyal
animsat-	büyük	gerek-	merak	sey
anlat-	büyülen-	gibi	mesela	su
araba	can	gider-	miktar	tarla
araç	canlı	git-	mutluluk	tecrübeli
arı	çalış-	göre	müzik	tedbir
arık	çıkar-	gün	nasıl	tekrar
arka	çiçek	güzel	neşeli	televizyon
asmalı	cocuk	güzelve	normal	ulaşılı-
at	çoğal-	haber	o	um-
atasözü	çok	hafta	okul	üzüntülü
av	cünkü	hâl	ol-	vakit
ay	daha	hayat	olay	var
ayakkabı	de	hem	ortalık	var-
ayril-	de-	hemen	oyuncak	ve
bağ	dede	her	ödev	ver-
bak-	değil	herhangi	önem	veya
başarıl-	derece	herkes	önemli	ya
başka	ders	hersey	örneğin	yada
batır-	diger	hic	örnek	yalan
bayramlaş-	dinle-	hiçbir	para	yani
bazen	diye	için	pop	yap-
bazı	dizi	ile	rahat	yapıl-
bekle-	dokun-	ileri	razi	yaptır-
ben	dönüş-	insan	renk	yara-
beslen-	dönüştür-	iste	sabırsızlık	yarı
bırak-	duy-	iş	sadece	yaygın
bil-	duygu	it	sağlık	yaygınlaş-
bilgi	dünya	iyi	sahip	yer
bilgili	elbette	izle-	sanki	yok
bir	emin	kadar	sen	yol
biri	en	kal-	sev-	yurt
birik-	ev	kanal	sıklıl-	yüz
biriktir-	faaliyet	kelime	sıkıntı	zaman
bitki	fakat	kenar	sınıf	zengin

**8.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU TÜRÜNDE GEÇEN MECAZLAR,
DEYİMLER, ATASÖZLERİ, İKİLEMELER ve ATASÖZLERİ**

TOPLAM:206

1-mecazlar

Bağ(duygusal)

2-deyimler

Büyulen-(hayran ol-)

Bayramlaş-(kutla-)

3-ikilemeler

Yer yer

4-atasözleri

arık at yol almaz arık it av almaz

EK:25 11.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(30 öğrenci)Toplam:2013

abla	alın-	asker	bahçe	belirt-
acaba	alış-	asla	bahset-	belerti
acemi	alışkanlık	aslında	bahtiyar	belki
acı	alışkın	aş-	bak-	belli
acı-	alıştır-	aşağı	bakakal-	ben
acık-	alışveriş	aşağılaştır-	bakıl-	bencil
acımasızlık	alim	aşama	bakım	benimse-
aç-	alkol	aşk	bakış	benimset-
açabil-	alt	at-	bakkal	benlik
açı	altın	ata	baktıkça	benze-
açık	ama	atabil-	balık	benzet-
açıkça	amaç	atasözü	balo	beraber
açıkla-	aman	ateş	banka	beraberlik
açıklayabil-	ambulans	ateslen-	baraj	beri
açıl-	amca	atıl-	barış	berrak
açılım	ameliyat	atılgan	bariz	beslen-
açlık	ameliyathane	ata-	basıt	beslenme
ad	an	atlat-	baskı	beton
ada	ana	atlatabil-	bastır-	bık-
ada-	anahtar	avlu	baş	bırak-
adalet	ancak	avuç	başar-	biçim
adam	anda	ay	başarabil-	biçimde
adan-	anı	ayak	başarı	bil-
adet	anıt	aydınlat-	başarılı	bildir-
adeta	ani	ayı	başarısızlık	bile
ağabey	aniden	ayır-	başka	bilebil-
ağaç	anla-	ayırıcıver-	başkaldır-	bilebile
ağla-	anolam	ayırt-	başkan	bilgi
ağlamaklı	anlaş-	aynı	başla-	bilgisayar
ağlayabil-	anlaşıl-	ayrı	başlangıç	bilim
ahlak	anlat-	ayrıca	başlayabil-	bilin-
ahlaken	anlatıl-	ayricalık	başlıca	bilinç
aile	anlayabil-	ayrıl-	başlık	bilinçli
aitol-	anlayış	ayrılık	başta	bilme-
ak-	anlık	ayrintı	başvur-	bin-
akarsu	anne	az	bat-	bina
akciğer	antlaşma	azal-	baya	binil-
akıl	apartman	azap	bayağı	binlerce
akraba	ara	azımsa-	bayıl-	bir
aksat-	ara-	azim	bazen	iran
aksi	araba	baba	bazı	biraz
aksine	araç	babaanne	bebek	birazcık
akşam	arazi	babam	bebeklik	birbiri
al-	arka	bacak	becer-	birçok
alabil-	arkadaş	bağ	becerebil-	birde
alan	arkadaşlık	bağdaş-	bedel	birden
alçı	art-	bağımlılık	beden	birer
aldat-	artakal-	bağımlıol-	beğen-	birey
aldatmacılık	arti	bağır-	bekle-	bireysel
aldır-	artık	bağla-	beklen-	biri
alem	artır-	bağlan-	beklenti	birik-
alet	arzu	bağlı	belirle-	birikim
aleyh	asansör	bağlılık	belirlen-	birikinti
almın	asıł	bahar	belirli	biriktir-

biriktirebil-	büyüklük	çıkar	dede	dikkatli
biriktiril-	büyulen-	çıkar-	defa	dil
birim	büyükülü	çıkarabil-	değ-	dile-
birinci	büyüküt-	çıklıl-	değer	dilek
birkaç	büyütebil-	çıkma-	değerlen-	dilen-
birleş-	büyütül-	çiçek	değerlendir-	dilim
birleştir-	cadde	çift	değerlendiril-	din
bırlik	cami	çiftçi	değerli	dinç
bırlikte	can	çiftçilik	degersiz	dinle-
bisiklet	canlandır-	çirkin	degil	dinlen-
bit-	canlı	çirkinlik	değiş-	dip
bitir-	cenaze	çiz-	değişik	direk
bitki	cennet	çizgi	değişil-	direksiyon
biz	ceset	çocuk	değşim	direkt
boğaz	cevap	çocukluk	değiştir-	diren-
bol	cevapla-	çoğal-	deha	dirençli
bomba	cevaplan-	çoğalt-	dek	diye
borç	ciddi	çoğu	delalet	doğ-
boş	ciger	çoğunluk	delil	doğa
boşla-	cihan	çok	dene-	doğallık
boşluk	coşku	çök-	dene-	doğru
boyulu	cumartesi	çöküntü	denen-	doğrula-
boyunca	cumhuriyet	çöp	deneyim	doğrultu
boz-	cümle	çöz-	denge	doğruluk
bozdur-	çaba	çözебил-	dengeli	doğum
bozuk	çabala-	çözüm	denil-	doğumgünü
bozul-	çağ	çözümlen-	deniz	doğur-
böl-	çağıır-	çuval	denk	doğurt-
bölüm	çal-	çünkü	depo	doğuş
böyle	çalış-	da	depresyon	doktor
böylece	çalışkan	dağ	dere	dol-
böylelikle	çalışma	dağıl-	derece	dolan-
bu	çanta	dağıt-	derin	dolandırıcılık
buçuk	çap	daha	derken	dolar
bugün	çarçur	dahi	derman	dolaş-
bul-	çare	dâhil	ders	dolayı
bulan-	çaresizlik	daima	dert	dolaylama
bulun-	çarp-	dair	dertlen-	dolaylı
bulunabil-	çarpış-	dakika	dertleş-	doldur-
bulundur-	çat-	dal	derya	dolmuş
buluş	çati	dalga	destan	dolu
buluş-	çatışma	damar	destek	domates
bulut	çatla-	damla	dev	dost
bunal-	çay	damla	devam-	dostluk
bunalım	cek	dans	deve	dostu
buruk	cek-	dar	devlet	dostum
burukluk	çekil-	davet	devril-	doy-
buz	çeşitli	davran-	deyim	doyumsuzluk
büfe	çeşme	davranış	deyiş	doyur-
bürü-	çevir-	davul	dış	dök-
bürün-	çeviri	davullu	dışarı	dön-
bütçe	çevre	dayalı	dışlan-	dönem
bütün	çeyiz	dayan-	diğer	dönemeç
bütünlük	çığlık	dayı	diğeri	dönüm
büyü-	çık-	de	dik-	dönüş-
büyük	çıkabil-	de-	dikkat	dönüşebil-

dönüştür-	erdemli	fırla-	gezi	gür
dönüştür-	eriş-	fırsat	gezinti	gürültü
dört	erken	fırtına	gibi	güven
dörtlörlük	ertesi	fikir	gider-	güven-
dörtlük	esirge-	fil	gideril-	güvenebil-
döşen-	eski	fobi	gider	güvenil-
duman	esnada	fotoğraf	gir-	güvenilir
dur-	eşlik	fren	git-	güvenlik
durak	eşsiz	gaflet	gitme	güvensizlik
durdur-	eşya	garanti	giy-	güzel
durdurt-	et-	garip	gol	güzellik
durmaksızın	etki	gaye	göç-	haber
durum	etkile-	gayret	göl	haberleş-
duvar	etraf	gayretlen-	gölet	hacı
duy-	ev	gazete	gölge	hadise
duygu	evet	gece	gonderil-	hafif
duygulandır-	evlat	geç	gönül	hafiflet-
duyul-	evlen-	geç-	gör-	hafta
düğün	evlen-	geçerli	göre	hak
dün	evlilik	geçil-	görebil-	hakikat
dünya	evrensel	geçim	görenek	hakimiyet
dürüst	ey	geçindir-	görev	hakkında
düş-	eyalet	geçir-	görme-	hakla-
düşebil-	ez-	geçmiş	görül-	hal
düşman	ezan	gel	görün-	hâlâ
düşme	ezber	gelebil-	görüş	halbüki
düşün-	ezberci	gelecek	görüş-	halinde
düşünce	ezberle-	gelenek	göster-	halk
düşünme	fabrika	gelir	göster-	halledebil-
düz	facia	geliş-	gösterebil-	halledil-
düzel-	fakat	gelişim	gösterge	hallet-
düzelt-	fakir	gelişmiş	gösteril-	hangi
düzen	faktör	geliştir-	götür-	hani
düzenle-	falso	geliştiril-	götürebil-	har
düzenlen-	fark	genç	göz	harapol-
düzenli	farklı	gençlik	gözde	harca-
düzgün	farklılaş-	genel	gözle-	harçlık
ebedi	farklılık	genellik	gözlemle-	hareket
edep	fatura	geniş	grup	hareketlen-
edepli	fay	genişle-	gurur	harf
edil-	fayans	gerçek	güz	harika
eğer	fayda	gerçekleş-	güçlendir-	harman
eğitil-	faydalan-	gerçekleştir-	güçlü	hasat
eğitim	faydalı	gerçekleştiril-	güçlük	hassas
eğlen-	faziletli	gerek	gündü	hasta
eğlence	fazla	gerek-	gül-	hastalan-
ekmek	fazlalık	gerekli	gülebil-	hastalık
ekonomik	fedakar	gereksin-	güleç	hastane
el	fedakarlık	gereksinim	gülmek	hat
emel	felaket	geri	gülümse-	hata
emin	felç	getir-	gülünç	hatıra
emret-	felsefe	getirebil-	gülüş-	hatıra
en	fener	getiril-	gün	hatırla-
engin	feryat	gevşe-	güneş	hatırlan-
enkaz	fethet-	gez-	güneşlen-	hatırlat-
er-	fırın	gezdir-	günlük	hatta

hava	hükmet-	insan	kanat	kazanç
havale	hür	insanlık	kanıtlan-	kazandır-
havuz	hürmet	insanoğlu	kanun	kazanıl-
hayal	hüryiyet	ipucu	kapan-	kazın-
hayalkur-	hüzünlü	irkil-	kapat-	kedi
hayat	ırmak	ise	kapı	kekik
hayır	ısrı-	ispatla-	kapıl-	kelime
hayırlı	ısit-	iste-	kapla-	kemik
haykır-	ıslan-	istek	kaptır-	kenar
hayvan	ısrareti-	istikli	kar	kendi
hayvanatbahçesi	ıssız	isten-	karakol	kere
hayvancılık	ışık	istenil-	karanlık	kesil-
hazır	ibaret	istikbal	karar	kesin
hazırla-	ibret	isyan	kararlaştır-	kesinlik
hazırlan-	icat	iş	kardeş	keşke
hazırlık	icatlı	işçi	karı	keyif
hazırlıklı	iç	ışkence	karın	kez
hazine	iç-	isle-	karınca	keza
hedef	icéri	işleniş	karışık	kına
hediye	icin	ışleyiş	karişim	kınan-
hele	icerca	işte	kariştir-	kırıl-
hem	içten	it-	karlı	kısa
hemen	içtenlik	itaat	karşı	kısaca
hep	ideal	itfaiye	karşıla-	kısim
hepsi	ifade	itibaren	karşılaş-	kısr
her	iğrenç	itiraf	karşılaşabil-	kısıtlama
hergün	ihmal	iyi	karşılaştırıl-	kısmet
herhalde	ihtiyaç	iyice	karşılık	kış
herhangi	ikiz	iyileş-	kasa	kıvılcım
herkes	iksir	iyilik	kasap	kıyı
herkese	ilan	iz	kaşık	kiyimet
herşey	ilçe	izin	kat	kız
hesap	ile	kabul	kat-	kız-
hesapla-	ilelebet	kaç-	katıl-	ki
heves	ilerde	kaçın-	katılabil-	kibir
heyecan	ileri	kaçınıl-	katılık	kibirli
heyecanlan-	ilerle-	kadar	katkı	kilise
heyecanlı	ilgilen-	kafa	katre	kim
hırs	ilgili	kağıt	kavga	kimi
hırslan-	ilişki	kahkaha	kavra-	kimlik
hız	ilk	kahvaltı	kavram	kimse
hızlı	ilkin	kal-	kavuş-	kimsesiz
hiç	ilkokul	kalabil-	kavuştur-	kiralan-
hiçte	illet	kaldır-	kaybet-	kirlen-
hile	imkan	kaldırıl-	kaybol-	kirlet-
hilekarlık	imtihan	kalem	kaydırak	kirpik
his	in-	kalıcı	kayıp	kişi
hisset-	inan-	kalıplas-	kayısı	kişilik
hizmet	inanç	kalk-	kayıt	kitap
hoca	inandır-	kalkıl-	kaynak	klasik
hortum	inanıl-	kalp	kaza	koca
hoş	inat	kamp	kaza	kocaman
huy	ince	kampanya	kazak	kokain
huzur	indir-	kamyon	kazan-	kol
huzurlu	inlet-	kan	kazan-	kolay
huzursuzlan-	insaf	kanaat	kazanabil-	kolayca

kolaylaştır-	kutsal	meklup	ne	otel
kolaylık	kuzen	memleket	neden	otobüs
kolla-	küçük	memur	nefes	otur-
kompleks	küçüklük	menfaat	nefis	oyna-
kompozisyon	küçümse-	merak	negatif	oynat-
komşu	kül	meraklan-	nekadar	oysa
kon-	külfetli	merdiven	neredeyse	oyun
kontrol	kültür	merhamet	nereye	oyuncak
konu	kültürel	merkez	nesil	oyuncu
konum	künye	mesela	neşe	öde-
konuş-	küp	mesele	neşelendir-	ödev
konuşma	Kürt	mesir	neşeli	ödeyebil-
kop-	küs-	meslek	net	ögle
kork-	kütüphane	meslektaş	netice	öğren-
korku	lamba	metot	neyse	öğrenci
korkul-	lastik	meydan	neyseki	ögrenibil-
korkunç	lav	meyve	nice	ögrenil-
korkut-	layık	miktar	nihayet	ögrenim
koru-	lazım	millet	nimet	ögrenme
koskoca	leh	milletvekili	nitelendiril-	öğret-
koş-	lise	milli	niye	öğretmen
koşabil-	lunapark	milyon	nokta	öl-
koştur-	lüks	misal	numarala-	ölçü
koşul	lütfet-	misali	o	ölüm
kova	lüzum	moda	oda	ölümsüzleştir-
koy-	macera	modern	oğlu	ömür
koyul-	maceralı	mola	oğul	ön
koyun	maç	moral	oku-	önce
köpek	madde	motor	okul	öncelik
köprü	maddi	muahafaza	okumak	öncü
köşe	maddiyat	muhakeme	okun-	önem
kötü	maden	muhakkak	okur	önemli
kötü'lük	mağrur	muhtaç	okutul-	önemse-
köy	mahalle	muhteşem	okyanus	önemsemeyzlik
kriz	mahcup	mum	ol-	önemsen-
kucak	mahkum	musluk	olabil-	ör-
kucakla-	makas	mutfak	olağanüstü	örf
kuşu	makyaj	mutlaka	olanak	örneğin
kullan-	mal	mutlu	olay	örnek
kullanabil-	malzeme	mutluluk	olgu	öte
kullanıl-	manalı	mutsuz	oluk	öyle
kullanım	manevi	mücadele	olumlu	öylece
kumar	mantık	müdafaa	olumsuz	öz
kumbara	manzara	müddet	olupbit-	özel
kur-	maruz	müfredat	oluş-	özellik
kurtar-	masa	mühim	oluşabil-	özen
kurtarma	masraf	mükafat	oluştur-	özetle-
kurtul-	masum	mükemmel	oluşturabil-	özgürlük
kurul-	matematiksel	mükemmelleş-	oluşuver-	özlem
kuruş	mazi	mümkün	omuz	paha
kurut-	mecaz	müteahhit	onlar	paket
kuş	mecbur	müze	orantılı	pansiyon
kuşak	mecburiyet	müzik	ordu	papağan
kuşku	medeniyet	namaz	orta	para
kutla-	meğer	namus	ortalama	parasal
kutlama	mekan	nasıl	ortaokul	parça

parçala-	sadece	sermaye	sonuç	şifali
parılda-	saf	sert	sonuçlan-	şîir
parlak	sağla-	servet	sonunda	şikayet
parti	sağlam	servis	sor-	şimdi
pasta	sağlan-	ses	sorgula-	şirket
patçat	sağlık	sev-	soru	şîşlik
patla-	sağlıklı	sevebil-	sorumlu	şışman
patlat-	sağlıksız-	sevgi	sorumluluk	şoför
pay	saha	sevgisizlik	sorun	şok
paylaş-	sahiden	sevil-	soy-	şöyle
paylaşılı-	sahil	sevimli	söndürül-	şu
paylaştır-	sahip	sevin-	söyle-	şuan
pazar	sahtekarlık	sevinç	söylen-	şuur
pek	sakin	sevinçli	söylet-	şükran
pekala	sakin	sevindir-	söz	şükür
peki	sakla-	seviye	sözleş-	ta
perde	saklan-	sevket-	sözlü	tabi
performans	saldr-	seyret-	spor	tabiki
peş	samimiyet	sıcak	stadyum	tabir
peynir	san-	sıcaklık	stres	tahmin
piknik	saniye	sıfır	su	tak-
pişmanlık	sanki	siğ-	sulh	takı
plan	saplan-	siğın-	sun-	takım
planla-	sar-	sık-	surat	takip
polis	arf	sıkı	sus-	talep
pozitif	sarıl-	sıkıcı	suy	talih
problem	sarışın	sıkıl-	süpriz	tam
psikolojik	satıl-	sıkıntı	sür-	tamam
püskür-	satır	sıkış-	sürdürü-	tamamlama
rab	savaş	sımsıksı	süre	tamir
rağmen	savaş-	sınav	sürece	tane
rahat	savaşçı	sınıf	süreç	tanı-
rahatet-	savrul-	sınır	sürekli	tanıt-
rahatla-	savun-	sır	sürpriz	tapınak
rahatlık	savur-	sıra	sürü	taraf
rahatsızlık	savurgan	siyır-	sürükle-	tarih
rastla-	say-	siyirl-	süs	tarihi
razıol-	saye	sigara	şahsî	tarla
refah	sayfa	sil-	şahsiyet	tasarla-
resmen	saygı	sindr-	şakacı	tasarruf
restoran	saygılı	sınır	şan	tasarruflu
rezil	sayısız	sistem	şanlı	taş-
riskli	sayısızlık	sistemli	şarkı	taşın-
roman	sayı	siyaset	şart	taşıt
ruh	sayıl-	siyasi	şasırt-	tat
ruhsal	sebep	sız	şşşkinlik	tat
rüya	sebeplen-	sofra	şefkat	tatbikat
rüyagör-	seç-	soğuk	şehir	tatil
rüzgar	seçil-	sohbet	şehit	tatlı
saat	seçim	sok-	şekil	tattır-
sabah	sel	sokak	şelale	tattır-
sabır	selamlaş-	soluk	şenlik	tebessüm
sabırlı	semt	son	şerbet	tecrübe
sabırsızlan-	sen	sonlan-	şey	tedavi
sabırsızlık	sene	sonlandır-	şırıltı	tedbir
sade	serinle-	sonra	şiddetli	tedbirli

tehdit	tutku	uzun	yağmur	yarış
tehlike	tutul-	ülke	yahut	yarış
tek	tutum	ümít	yak-	yasa
tekerteker	tutumlu	ümitsizlik	yakala-	yaş
tekme	tuvalet	üniversite	yakalayıver-	yaşa-
teknoloji	tüccar	üretim	yakıl-	yaşam
tekrar	tüh	ürper-	yakın	yaşamak
tekrarla-	tüken-	ürün	yakınlık	yaşan-
tekrarlan-	tüm	üst	yakışıklık	yaşat-
tel	tünel	üste	yaklaş-	yaşayabil-
telaş	tüp	üstelik	yaklaşık	yaşayış
telaşakapıl-	tür	üstün	yaklaştır-	yaşlan-
telaşlan-	türk	üstüste	yalan	yaşlı
telaşlı	türlü	üşen-	yalın	yaşlılık
telefon	tüy	üz-	yalnız	yat-
televizyon	uç	üzere	yalnızlık	yatak
temel	uçurum	üzeri	yan	yatırım
temelli	uçuş-	üzücü	yan-	yatma
temizle-	ufak	üzül-	yanardağ	yavaş
temizlen-	uğra-	vaat	yangın	yavaşlat-
tempo	uğraş	vaka	yani	yavru
tepe	uğraş-	vakıt	yanılı-	yaygın
tepki	uğur	var	yanına	yaz
ter	ula-	var-	yanı	yaz-
terbiye	ulaş-	varabil-	yanlış	yazar
terbiyeli	ulaşıl-	varlık	yanlışlık	yazık
tercih-	ulaşım	vasita	yansıt-	yazılı-
tereddüd	ulaştır-	vatan	yap-	yazılı
terör	ulus	vatandaş	yapabil-	ye-
ters	um-	vazgeç-	yapay	yegane
tertiple-	umman	vazife	yapıl-	yekün
terzi	umul-	vazo	yapma	yemek
teslim	umursa-	ve	yaprak	yen-
teşkilat	umursamazlık	vedalaş-	yaptır-	yeni
teyze	umut	ver-	yaptırıl-	yeniden
tipki	umutsuzluk	verebil-	yar	yenilik
turnak	unut-	verici	yara	yer
ticaret	unutul	veril	yara-	yerleş-
titre-	usan-	verim	yarala-	yerleştir-
tokat	utan-	verimli	yaralan-	yerlestirebil-
top	uy-	veteriner	yaralı	yeryüzü
toparla-	uyan-	veya	yaramaz	yeşillik
topla-	uyandır-	vezir	yarar	yet-
toplantı	uygula-	vicdan	yararlan-	yeter
topluluk	uygulan-	vida	yararlanıl-	yeterince
toplum	uygulat-	vur-	yarat-	yeterli
toplumsal	uygun	vurgula-	yaratıl-	yetin-
toprak	uyu-	vurgulan-	yardım	yetiş-
trafik	uyuşturucu	vurma	yardımcı	yetişkin
traverten	uyut-	vücut	yardımlaş-	yetiştir-
trenle	uza-	ya	yarı	yıgil-
tuğla	uzak	yabancı	yarık	yığın
turist	uzaklaş-	yabancılık	yarıl-	yıkıl-
turistik	uzaklaştır-	yada	yarım	yıl
tut-	uzat-	yadırga-	yarın	yıl-
	uzmanlık	yağ-	yarıntı	yıldız

yıpran-	yorgun	yükle-	zaaf	zihin
yıprat-	yorul-	yüksek	zam	zihniyet
yne	yön	yükseklik	zaman	zil
yitir-	yönelik	yüksel-	zamlan-	ziyan
yiyecek	yönetim	yürek	zarar	zor
yoğun	yönlendir-	yürü-	zararlı	zoraki
yok	yönlendirt-	yürüttül-	zaten	zorlaş-
yoksa	yöntem	yüz	zavallı	zorluk
yoksul	yukarı	yüz-	zayıf	zorunlu
yoksun	yumruk	yüzden	zehir	zorunluluk
yoktu	yurt	yüzebil-	zengin	zurna
yol	yuva	yüzlü	zevkli	
yolculuk	yük	yüzünden	zeytin	

1-atasözleri

- Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.
- Ağustosta beyni kaynayanın kışın aşısı pişer.
- ak akçe kara gün içindir.
- Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık.
- Ölüme çare bulunmaz.
- İnsanlar konuşa konuşa hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır.
- akıl akıldan üstünür.
- Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.
- Bugünün işini yarına bırakma.

2-İkilemeler

Akip geç-	Kaçta kaçı
Azar azar:2	Kana kana
Az az:3	Karşı karşıya2
Az çok:2	Kıpır kıpır
Belli belirsiz	Koklaşa koklaşa
Bilebile(3)	Kolay kolay
Birbiri	Konusa konuşa
Birike birike:2	Koskoca
Bol bol:4	Koşa koşa
Boşu boşuna	Olmasa olmasa
Büyüye büyüye:6	Pat çat
Çarçur(3)	Sağ sol
Çiçek çiçek	Simskı
Damlaya damlaya	Sırılsıklam
Dört dörtlük	Söyleye söyleye
Dur durak	Sürükleye sürükleye
Elden ele	Teker teker
Duyar duymaz	Türlü türlü
Geze geze:2	Üst üste(3)
Güleynaya2	Yavaş yavaş:2
Günü gününde:2	Yeni yeni
Gürül gürül	Yerli yerinde
Hemen hemen	Yeşil yeşil
İç içe	Yıl yıl:4
İçin için	Yumak yumak

Zaman zaman:2

3-Deyimler

Alabora et-	Israr et-
Aldırış etme-:2	İşik tut-
Azar işit-	İçi içine sığma-:2
Baştan sav-	İçi kan ağla-
Baş vur-	İçler acısı
Bayram et-	Kırık dökük
Boşla-	Mest et-
Çarçur et-	Meydana gel-
Çuvalla-:	Meydana getir-
Dalgaya al-	Oldu bittiye getir-
Danket-	Olmazsa olmaz
Dile getir-2	Ortada kal-
Dişinden tırnağından artır-	Ortaya koy-:3
Donup kal-	Pes et-(2)
Dur durak(bilme-)	Rüya gör-
Elde et-4	Sağ ol
Ele al-(3)	Sağ salim çıkış-
Eline yüzüne bulaştır-	Sahip çıkış-
Elini kolunu bağlamak	Selamlaş-
El uzat-	Selam ver-
Eşi benzeri bulunma-	Sepetle-
Gelip geç-	Sözgelimi:2
Gırgır şamata geç-	Tadı damağında kal-
Göz at-:2	Tadını çıkar-
Göz kamaştır-	Ters düş-
Gözle-	Tıka basa doldur-:2
Gözlerini dünyaya yum-	Üstesinden gel-:4
Güleynaya3	varyemez
Hak'ın rahmetine kavuş-	Vicdan azabı çek-
Hâl hatırlat-	Yol aç-
Hayal kur-	Yüreği yan-
Hüsran ugra-	Yüzünü kara çıkar-

4-mecazlar

Al-(dersini)	Ayrıl-(boşan-)
Alın-(küsmek)	Bağ(duygusal):3
Alın teri(emek)	Bağlan-(tutkuyla)
Anlat-(boşa)	Bak-(çocuğa)
Ara-(hakkını)	Başı(işin)
Art-(parası)	Bat-(iflaset-):3
At-(imza,sitres):2	Bekle-(değişmesini)
Atıl-(okuldan)	Bırak-(alışkanlık)
Atlat-(peşinden)	Bırak-(dinlemeyi):2
Aydınlat-(düşünceleriyle):2	Birik-(dertleri):2
Ayır-(birbirinden)	Bit-(isi)

Bul-(belayı)	kapıl-(korkuya)
bulun-(boş)	Kapla-(yer):4
Bulun-(derman)	Kara gün(zor an)
Büyü-(gözünde)	Karıştır-(birbirine)
Çal-(yoğurt)	Karşıla-(hoş)
Çalış-(bırakmaya)	kat-(can)
Çarp-(hava)	Kavuştur-(parayı)
Çek-(dert)	Kazan-(düşman)
Çevir-(şansını)	kırıl-(kalbi):4
Çık-(ateşi,yola):2	kolla-(arkasını)
Çıkar-(aklından)	koştur-(peşinden)
Çök-(omuzları)	Koy-(kafaya):2
Dağıl-(kafası)	Kullan-(kötüye)
Dayan-(acıya):2	Kur-(iş):5
Destekle-(güvendiğini)	kurul-(koltuğa)
Dolan-(peşinde)	oynat-(yerinden)
Dolaş-(gez-):3	Patlat-(ödünü)
Doy-(gözü)	paylaş-(dertleri):2
Dön-(başı):2	Sağla-(çikar)
dur-(boş)	Sar-(belayı)
Duy-(mutluluk)	Sarıl-(işine)
Düş-(aklına)	Say-(büyükü)
düş-(aklına):4	Sayıl-(hatırı):2
Edin-(bilgi)	Sık-(canını):5
es-(aklına)	Sıkış-(paraya)
Et-(yardım)	sıl-(aklından)
Geç-(emeği)	sindir-(icine)
Geçir-(hastalık)	Sok-(işe)
Gel-(aklına)	Söyle-(şarkı)
Genişle-(büyük-)	sür-(ömürboyu)
Getir-(neşe)	Tak-(kafaya):2
gir-(işe)	Tat-(acayı):3
Git-(hoşuna):2	Toparla-(kendini)
Gör-(büyük)	tut(takım):4
Görün-(uğrama-)	Ulaş-(hedefe)
Göster-(gününü)	Uyan-(rüyadan)
göster(kendini)	ver-(akıl):2
Götür-(paraları)	Yakala-(şansı):2
ısın-(işe)	yaklaş-(bakışacısı)
İN-(havası)	Yansıt-(sorunları)
İndir-(mideye)	Yap-(hata)
İste-(camı)	Yaş(ömür)(2)
İşle-(ders):4	yaşat-(parayla)
Kaçın-(kötülükten)	yat-(eli)
Kaçır-(ağzından)	Yatır-(parayı):5
kal-(geç):3	Yer(kaplamak):3
Kaldır-(sözü)	Yetiştir-(haberi)
Kalk-(tahtaya)	Yüksel-(makam-mevki)
kalkıl-(sahura)	yürüt-(isi)

EK:26 11.SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİН ORTAK ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ (21 öğrenci) Toplam:1631

abla	ameliyat	atlat-	başarısız-	bilinçli
acaba	ameliyathane	atatabil-	başarısızlık	bin-
acı	ameliyat	atıl-	başka	bina
acık-	an	avlu	başla-	binil-
acımasızlık	ana	avuç	başlangıç	binerce
aç-	ancak	ay	başlayabil-	bir
açı	anda	ayak	başlıca	biran
açık	anı	aydınlat-	başlık	biraz
açıklık	anıt	ayı	başta	birazcık
açıkla-	ani	ayır-	başvur-	birbiri
açıl-	anla-	aynı	bat-	birçok
açılım	anlam	ayrı	baya	birde
açlık	anlaşıl-	ayrıca	bazen	birden
ad	anlat-	ayrıcılık	bazı	birey
ada	anlatıl-	ayrıl-	bebek	bireysel
ada-	anlayabil-	ayrılma	becer-	biri
adalet	anlayış	ayrıntı	bedel	birik-
adam	anlık	az	beden	birikim
adeta	anne	azap	beğen-	biriktir-
adileş-	apartman	azimsa-	bekle-	biriktirebil-
ağaç	ara	azim	beklen-	biriktiril-
ağla-	ara-	azmet-	belirle-	birim
ağlamaklı	araba	baba	belirle-	birinci
ağlayabil-	araç	babam	belirlen-	birkaç
aile	aralık	bacak	belirli	birleş-
ak-	arazi	bağ	belirti	birleştir-
akarsu	arka	kur-	belki	birlilik
akciğer	arkadaş	bağımlılık	belli	birlikte
akıl	arkadaşlık	bağımsız	ben	birtakım
aksat-	art-	bağır-	bencil	bisiklet
aksi	artakal-	bağla-	benimse-	bit-
akşam	arti	bağlan-	benimset-	bitir-
al-	artık	bağlı	benlik	biz
alan	artır-	bahar	benze-	bol
alçı	asansör	bahçe	benzet-	bomba
aldat-	asıl	bahset-	beraber	borç
aldrır-	ası	bahtiyar	beraberlik	boş
alem	asker	bak-	beslen-	boşluk
alet	asla	bakış	beslenme	boyu
aleyh	aslında	bakkal	beton	boyunca
alın	aş-	baktıkça	bırak-	boz-
alın-	aşağı	balık	büçüm	bozuk
alış-	aşama	balo	büçümde	bozul-
alışkanlık	aşk	banka	bil-	bozulabil-
alışkın	at-	baraj	bildir-	böyle
alışveriş	ata	bariz	bile	böylelikle
alim	atabil-	basit	bilebil-	bu
alkol	atasözü	baskı	bilebile	buçuk
alt	ateşlen-	baş	bilgi	bugün
ama	ateşlen-	başar-	bilgilen-	bul-
amaç	atıl-	başarı	bilim	bulun-
aman	atılgan	başarıl-	bilin-	bulundur-
amca	atla-	başarılı	bilinç	bulundurul-

buluş	çık-	degil	diyebil-	düşünce
buluş-	çıkabil-	değiş-	doğ-	düşünme
bulut	çıkar-	değişik	doğa	düz
buna-	çıkarıl-	değişim	doğru	düzel-
bunal-	çıkıl-	değiştir-	doğrula-	düzenle-
buruk	çiçek	deha	doğrultu	düzenlen-
burukluk	çift	delalet	doğruluk	düzenli
buz	çiftçi	dene-	doğum	düzgün
bürü-	çiftçilik	denen-	doğur-	ebedi
bürün-	çocuk	deneyim	doğurt-	ev
bütçe	çoğal-	denge	doğuş	evet
bütün	çoğalt-	dengeli	doktor	evlat
büyü	çoğaltabil-	denil-	doktor	evlen-
büyü-	çoğu	deniz	dol-	evlilik
büyük	çoğunluk	denk	dolan-	evrensel
büyüklük	çok	depo	dolar	ey
büyülen-	çöküntü	dere	dolaş-	ez-
büyüülü	çöp	derece	dolaş-	ezan
büyüt-	çöz-	derin	dolayı	ezber
büyütebil-	çözebil-	derken	dolayısıyla	ezberci
büyüyüver-	çözüm	derle-	doldur-	ezberle-
cadde	çözümlen-	derman	dolmuş	fabrika
cami	cuval	ders	dolu	facia
can	çünkü	dertlen-	dost	fakat
canlandır-	dağ	dertleş-	dostluk	fakir
canlı	dağıt-	derya	dostum	faktör
cennet	daha	destan	doy-	falso
cevap	dahi	destekle-	doyur-	fark
cevaplayabil-	dahil	dev	dozer	farklılaş-
ciddi	daima	devam	dök-	farklı
ciger	dair	deve	dön-	farklılık
cumhuriyet	dakika	devlet	dönüm	fatura
cümle	dal	deyim	dönüş	fayans
çaba	dalga	diş	dönüş-	fayda
çabala-	damar	dışarı	dönüsebil-	faydalanan-
çal-	damla	diğer	dönüştür-	faydalandır-
çalış-	damla-	diğeri	dönüştürebil-	faydalı
çalışkan	dans	dikil-	dört	fazla
çalışma	dar	dikkat	dönüm	fazlalık
çanta	davet	dikkatsız	duman	fedakarlık
çap	davran-	dil	dur-	feryat
çarçur	davranış	dile-	durabil-	fethet-
çare	dayalı	dilek	durak	fırm
çaresizlik	dayan-	dilen-	durmaksızın	fırla-
çarp-	dayı	dilim	durum	fırsat
çarşı-	de	dimdik	duy-	firtına
çat-	de-	din	duygu	fikir
çati	dede	dinç	düğün	fil
çatışma	defa	dinle-	dün	fobi
çatla-	değ-	dinlen-	dünya	fotoğraf
çek-	değer	dip	dürüst	fren
çekil-	değerbil-	direk	düş	gaflet
çeşitli	değerlen-	direkt	düş-	garanti
çeşme	değerlendir-	diren-	düşebil-	gayret
çevre	değerlendiril-	dirençli	düşman	gazete
çığlık	değerli	diye	düşün-	gece

geç	görün-	hareketlen-	hiçte	insanoğlu
geç-	görüş	harika	his	inşaat
geçerli	görüş-	hasat	hisset-	ipucu
geçim	göster-	hassas	hizmet	irkil-
geçindir-	gösteri-	hasta	hoca	ise
geçir-	gösteril-	hastalan-	hortum	ispatla-
geçmiş	götür-	hastalık	hoş	iste-
gel-	göz	hastane	huy	istek
gelecek	gözde	hat	hükmet-	isten-
gelir	gözle-	hata	hür	istenil-
geliş-	gözlemle-	hatra	hürmet	istiklal
gelişim	gözlük	hatırala-	hürriyet	iş
gelişmiş	grup	hatırlan-	hüzünlü	işkence
geliştir-	gurur	hatırlat-	ırmak	işleniş
genç	güç	hatta	ıslan-	ışleyiş
gençlik	güçlendir-	hava	ıssız	iste
genel	güçlü	havale	ışık	it-
genellik	güçlük	hayal	ibaret	itaat
geniş	gül-	hayat	ıç	itfaiye
genişle-	gülebil-	hayır	ıç-	itraf
gerçek	güleç	hayırkı	ıçeri	iyi
gerçekleş-	gülmek	haykırı-	ıçın	iyice
gerçekleştir-	gülümse-	haykırış	ıçtenlik	iyileş-
gerile-	gülüş-	hayvan	ideal	iyilik
gerek	gün	hayvancılık	ifade	iz
gerek-	güneş	hazır	ihmal	izin
gerekli	güneşlen-	hazırla-	ıhtiyaç	izinli
gereksin-	günlük	hazırlan-	ikiz	kabullen-
geri	gür	hazırlık	ıksır	kabullen-
gerile-	gürültü	hazine	ilan	kaç-
getir-	güven	hedef	ilçe	kaçın-
getirebil-	güvenebil-	hedefle-	ile	kadar
getiril-	güvenlik	hediye	ilelebet	kafa
gez-	güzel	hele	ilerde	kağıt
gezdir-	güzellik	hem	ileri	kahkaha
gezi	haber	hem...hem	ilerle-	kahvaltı
gezin-	haberleş-	hemen	ilgilene-	kal-
gezinti	hacı	hep	ilgili	kaldır-
gibi	hadise	hepimiz	ilk	kaldırıl-
gider-	hafif	hepsi	ilkin	kalem
giderebil-	hafta	her	ilkokul	kalıcı
gideril-	hak	herhalde	illet	kalıplaş-
gir-	hakikat	herhangi	imkan	kalk-
git-	hakkında	herkes	imtihan	kalkıl-
gitme	hâl	hersey	imzala-	kalp
giyin-	hala	hesapla-	in-	kamp
gol	hâlâ	heyecan	inan-	kan
göl	halı	heyecanlan-	inanç	kanaatim
gölet	halk	heyecanlı	inandır-	kandır-
gölge	hallet-	hırs	inanıl-	kanıt
gönül	hangi	hırsızla-	ince	kanıtla-
gör-	hani	hırsılan-	indir-	kanıtlan-
göre	harap	hız	insaf	kapan-
görev	harca-	hızlı	insaf	kapı
görül-	harçlık	hic	insan	kapıl-
görül-	hareket	hicbir	insanlık	kapla-

karalarası-	kismet	uullanıl-	mesir	o
karanlık	kış	uullanım	meslek	oda
kararlaştır-	kıvılcım	kumbara	meslektaş	oğul
kardeş	kıymet	kur-	metot	oku-
karın	kız	kurtar-	meydan	okul
karınca	kız-	kurtarma	miktar	okumak
karişik	ki	kurtul-	millet	okun-
karşı	kilise	kurut-	milletvekili	okur
karşılaş-	kim	kuş	milli	okutul-
karşılaştı-	kimi	kuşku	milyon	okyanus
karşılık	kimlik	kutla-	misal	ol-
kasala-	kimse	kutlama	misali	olabil-
kasap	kinlen-	kutsal	moda	olağanüstü
kaşık	kıralan-	kuzen	modern	olanak
kat	kirpik	küçük	mola	olay
kat-	kişi	küçüklük	moral	olgu
katılabil-	kişilik	küçümse-	muhabaza	olumlu
katlaş-	kitap	kül	muhteşem	olumsuz
katışık	klasik	kültür	mum	oluş-
katkı	koca	künye	mutfak	oluşabil-
katre	kocaman	küs-	mutfak	oluştur-
kavga,	kokain	lastik	mutlaka	oluşturabil-
kavram	kol	lav	mutlu	omuz
kavuş-	kolala-	layık	mutluluk	onlar
kay-	kolay	lazım	mücadele	orta
kayıp	kolayca	leh	mücadeleci	ortaokul
kayısı	kolaylaştır-	lise	müdafaa	otobüs
kayıt	kolaylık	lüks	müfredat	otur-
kaynak	kolla-	lütfet-	mühim	oyna-
kaz-	kompozisyon	lüzum	mükafat	oynat-
kaza	kon-	maç	mükemmel	oysa
kazak	konu	madde	mümkürün	oyun
kazan-	konum	maddî	müze	oyuncu
kazanç	konuş-	maddiyat	müzik	öde-
kazanıl-	konuşma	mahkum	namus	ödet-
kazın-	kork-	makyaj	nasıl	ödev
kedi	korku	malzeme	ne	ögle
kekik	koru-	manalı	neden	öğren-
kelime	koruluk	manevi	nedir	öğrenci
kemik	koş-	mantık	nefes	öğrenil-
kenar	koşul	mâruz	negatif	öğrenim
kendi	kova	matematiksel	nere	öğrenme
kere	koy-	mazi	neredeyse	öğret-
kesil-	koyul-	mecaz	nesil	öğretmen
kesin	koyun	mecburiyet	neşelendir-	öl-
kesinlik	köprü	medeniyet	net	ölçü
kesinlikle	köşe	mekan	netice	ölüm
keyif	kötü	mektup	ney	ölümzsüzleştir-
kez	kötüyük	memleket	neyse	ömür
keza	köy	memur	neyseki	ön
kına	köye	menfaat	nezaket	önce
kırıl-	kriz	meraklan-	nice	öncelik
kısa	kucak	merdiven	nihat	önem
kısaca	kucakla-	merhamet	nitelendirebil-	önemli
kısım	kullan-	merkez	niye	önemse-
kısıtlama	kullanıcı-	mesele	nokta	önemsemeyzlik

önemsen-	roman	servet	sözlü	tane
ör-	ruh	ses	spor	tanı-
örneğin	ruhsal	sev-	stadyum	tapınak
örnek	rüya	sevebil-	standart	taraf
öte	rüzgar	sevgi	stres	tarih
öyle	saat	sevgili	su	tarihî
öz	sabah	sevil-	sun-	tarla
özel	sabır	sevimli	surat	tasarruf
özellik	sabırlı	sevin-	sus-	taşılı-
özen	sabırsızlan-	sevinç	sürpriz	taşın-
özetle-	sabırsızlık	sevinçli	sür-	tat
özgürlik	sabret-	sevindir-	sürdürü-	tat-
özlem	sadece	sevk	süre	tatil
paha	sağla-	seyret-	sürece	tatlı
paket	sağlam	sıfır	süreç	tattır-
panikle-	sağlamlaştır-	siğ-	süreç	tattır-
pansiyon	sağlık	siğın-	sürekli	tebessüm
papağan	sağlıklı	sık-	sürpriz	tecrübe
para	saha	sıkı	sürü	tedavi
parasal	sahiden	sıkıcı	süs	tehdit
parça	sahil	sıkıl-	şahsi	tehlike
parçala-	sahip	sıkıntı	şahsiyet	tek
parıldala-	sakin	sıkış-	şan	tekme
parti	sakla-	simsıki	şarkı	teknoloji
pasta	saklan-	sınav	şart	teknolojik
patla-	san-	sınıf	şاشkınlık	tekrar
patlat-	saniye	sınır	şefkat	tekrarla-
pay	sanki	sır	şehir	tekrarlan-
paylaş-	sar-	sıra	şehit	telaşlan-
paylaşılı-	sarıll-	siyirl-	şekil	telaşlı
pazar	satıl-	sigara	şelale	telefon
pek	satır	sil-	şenlik	telefoncu
pekala	savaş	sinir	şey	telefonlaş-
peki	savaş-	sistem	şiddetli	temel
perde	savaşıl	siyaset	şifali	temelli
performans	savrul-	siz	şimdi	tempo
peş	savun-	sofra	şirket	tepki
piknik	savur-	soğuk	şirket	ter
pişman	savurgan	sohbet	şok	tercih
pişmanlık	say-	sok-	şöyle	teriple-
pozitif	saye	solu-	şu	terzi
problem	sayfa	soluk	şuan	teslim
püskür-	saygı	son	şuur	teyze
raigmen	saygılı	sonra	şükret-	tipki
rahat	saygısızlık	sonuç	şükür	tırnak
rahatla-	sayı	sonuncu	tabi	ticaret
rahatlat-	sayıl-	sor-	tahmin	titre-
rahatlık	sebep	sorgula-	tak-	tokat
rahatsızlık	seç-	soru	takı	toparla-
rastla-	seçil-	sorumlu	takım	toparla-
razi	seçim	sorumluluk	takip	toplama-
refah	sel	sorun	talep	toplantı
resmen	sen	söndürül-	talih	toplantı
restoran	sene	söyle-	tam	toplum
rezil	sermaye	söylen-	tamam	toplumsal
riskli	sert	söz	tamamla-	toprak

trafik	uzaklaş-	yadırga-	yaşamak	yoksa
traverten	uzaklaştır-	yağ-	yaşan-	yoksun
trenle	uzat-	yağmur	yaşar-	yoktu
tuğla	uzmanlık	yahut	yaşat-	yol
turist	uzun	yakala-	yaşayış	yolculuk
turistik	ülke	yakıl-	yaşlı	yorul-
tut-	ümit	yakın	yat-	yön
tutul-	ümitlen-	yaklaş-	yatak	yönelik
tuvalet	ümitsizlik	yaklaşık	yatma	yönetim
tüccar	üniversite	yaklaştır-	yavaşlat-	yönlendir-
tüh	üretim	yalın	yavru	yönlendirebil-
tüken-	ürper-	yalnız	yaygın	yöntem
tüm	ürün	yalnızlık	yaz	yukarı
tünel	üst	yan	yaz-	yumruk
tür	üste	yan-	yazar	yurt
türk	üstelik	yanardağ	yazık	yuva
türlü	üşen-	yandır-	yazılı-	yüksek
tüy	üz-	yangın	yazılı	yükseklik
uç	üzeri	yani	ye-	yüksel-
uçuş-	üzücü	yanılı-	yegane	yürek
ufak	üzül-	yani	yemek	yürü-
uğra-	üzül-	yanlış	yen-	yürütl-
uğraş	vaat	yanlışlık	yeni	yüz
uğraş-	vakıt	yansıt-	yer	yüz-
uğur	vana	yap-	yerel	yüzden
ulaş-	var	yapay	yerleş-	yüzebil-
ulaşılıl-	var-	yapıl-	yerleşim-	yüzlü
ulaşım	varabil-	yaprak	yerleştir-	yüzük
ulaştırm-	varlık	yaptır-	yeryüzü	zaaf
umul-	vatan	yaptır-	yet-	zam
umursa-	vazgeç-	yar	yetenek	zaman
umursamazlık	vazife	yara	yeterince	zarar
umut	ve	yara-	yeterli	zararlı
umutsuzluk	vedalaş-	yaralan-	yetin-	zaten
unut-	veli	yaralı	yetiş-	zavallı
unutul-	ver-	yarar	yetiştir-	zayıf
usan-	verici	yararlan-	yığıl-	zehir
utan-	veril-	yarat-	yığın	zengin
uyan-	verimli	yaraticı-	yıklıl-	zevkli
uygula-	veteriner	yardımcı	yıl	zihin
uygulan-	veya	yardımlaş-	yıl-	zihniyet
uygulat-	vezir	yarı	yıldız	ziyade
uygun	vicdan	yarım	yıprat-	ziyan
uyu-	vurgula-	yarın	yine	ziyaret-
uyuşturucu	vurma	yarış	yitir-	ziynet
uyut-	vücut	yarış-	yiyerek	zor
uza-	ya	yaş	yoğun	zoraki
uza-	yabancı	yaşa-	yok	zorlaş-
uzak	yada	yaşam	yokla-	
zorluk	zorunlulu			

1-Atasözleri

akıl akıldan üstündür.
 Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık.
 Azla yetinmeyen çoğu bulamaz
 İnsanlar konuşa konuşa hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır.
 Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.
 Öfkeyle kalkan zararla oturur"
 Ölume çare bulunmaz.
 Sakla samanı gelir zamanı
 Yalancının mumu yatsıya kadar yanar

2-devimler

Açı çek-	hayal kur-	sağ salim çı-
Alabora et-	hüsranı uğra-	sahip çık-
Alın teri dök-	içi içine sığma-	sahip ol-
Başını alıp yürütü-	içi kan ağla-	sifirdan başla-
Bayram et-	içler acısı	sıkıntı çek-
Dalgaya al-	ilgisini çek-	söz et-
Dile getir-	meydana gel-	söz ver-
Dişinden tırnağından artır-	meydana getir-	tadı damağında kal-
Fırsat kolla-	ortada kal-	telaş kapla-
Gırırgır şamata geç-	ortaya çık-	teşekkür et-
Göz kamaştır-	ortaya çıkar-	vakit geçir-
Gülüp oyna-	ortaya koy-	vicdan azabı çek-
hak'ın rahmetine kavuş-	pes et-	yarıń başı
hâl hatırlı sormak	sağ ol-	

3-ikilemeler

Azar azar	İçin için	Yumak yumak
Belli belirsiz	Karşı karşı	
Birike birike	Kırık dökük	
Bol bol	Kolay kolay	
Boşu boşuna	Koşa koşa	
Çiçek çiçek	Pat çat	
Damlaya damlaya	Sırlı sıklam	
Duyar duymaz	Teker teker	
Geze geze	Tığa basa	
Güle oynaya	Türlü türlü	
Günden güne	Üst üste	
Günü gününne	Yavaş yavaş	
Gürül gürül	Yeni yeni	
Hemen hemen	Yeşil yeşil	

4.mecazlar

alın-	dağıt-	kat-	sil-
art-	değ-	kavuş-	söyle-
ateşlen-	doy-	kırıl-	tak-
atıl-	duy-	kolla-	tani-
atlat-	düşün-	koru-	toparla-
aydınlat-	faydalân-	koy-	tut-
ayır-	geç-	kur-	uğraş-
bağ	genişle-	küs-	ver-
bağla-	gel-	patlat-	yaklaş-
bağlan-	getir-	say-	yap-
bak-	git-	sar-	yat-
bekle-	gör-	sarıl-	yer
beklen-	görün-	seçil-	yet-
bil-	kaçın-	sık-	yıprat-
bit-	kapıl-	sıkış-	yüksel-

EK:27 11.SINIF ERKEK ÖĞRENCİLER ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(21 Öğrenci)
Toplam:1970

abla	alıştır-	asker	bahar	belirlen-
acaba	alışveriş	asla	bahçe	belirli
acemi	alim	aş-	bahset-	belirt-
acı	alkol	aşağı	bahtiyar	belirti
acık-	alt	aşama	bak-	belki
acımasızlık	altın	aşıl-	bakıl-	belli
aç-	ama	aşk	bakım	ben
açı	amaç	at-	bakış	bencil
açık	aman	ata	bakkal	benimse-
açıklama-	ambulans	atabil-	bal	benimset-
açıklık	amca	atasözü	balık	benlik
açıl-	ameliyat	ates	balo	benze-
açılım	ameliyathane	ateşlen-	banka	benzet-
açlık	ameliyathı-	atıl-	baraj	beraber
ad	an	atılgan	barış	beraberlik
ada	ana	atılım	bariz	beri
ada-	anahtar	atla-	basit	berrak
adalet	ancak	atlat-	baskı	beslen-
adam	anda	atlatabil-	bastır-	beslenme
adan-	anı	avlu	baş	beton
adet	anıl-	avuç	başak	bık-
ağabey	anıt	ay	başar-	bırak-
ağaç	ani	ayak	başarı	biçim
ağla-	aniden	aydınlat-	başarılı	biçimde
ağlamaklı	anla-	ayı	başka	bil-
ağlat-	anlam	ayır-	başkan	bildir-
ahlak	anlaş-	ayırt-	başkanlık	bile
ahlaken	anlaşıl-	aynı	başla-	bilebil-
aile	anlat-	ayrı	başla-	bilebile
ait	anlatıl-	ayrıca	başlangıç	bilgisayar
ak-	anlayış	ayricalık	başlıca	bilim
akarsu	anlık	ayrıl-	başlık	bilimsel
akciğer	anne	ayrılık	başlık	bilin-
akıl	antlaşma	ayrılma	başta	bilinç
akraba	apartman	ayrıntı	başvur-	bilinçlen-
aksat-	ara	az	bat-	bilinçli
aksi	ara-	azal-	baya	bilme-
aksine	araba	azap	bayağı	bin-
akşam	araç	azımsa-	bayıl-	bina
al-	arazi	azim	bazen	binil-
alan	arıt-	azmet-	bazı	binlerce
alçı	arka	baba	bebek	bir
aldat-	arkadaş	babaanne	bebeklik	bira
aldatmacılık	arkadaşlık	bacak	becer-	biran
aldır-	arpa	bağ	becer-	biraz
alem	art-	bağdaş	becerebil-	birbiri
alet	artı	bağdaş-	bedel	birde
aleyh	artık	bağımlı	beden	birden
alın	artır-	bağımlılık	beğen-	birey
alın-	arzu	bağır-	bekle-	bireysel
alış-	asansör	bağla-	beklen-	biri
alışkanlık	asıł	bağlan-	beklenti	birik-
alışkin	asıł	bağlı	belirle-	birikim

birikinti	cihan	dayan-	doğruluk	düş
biriktir-	coşku	dayı	doğum	düş-
biriktiril-	cumartesi	de	doğumgünü	düşkün
birim	cümle	de-	doğuş	düşle-
birinci	çaba	değer	doktor	düşman
birkaç	çabala-	değerlendir-	dol-	düşün-
birleş-	çağ	değerli	dola-	düşünme
birleştir-	çağıır-	degil	dolan-	düz
birlik	çal-	değiş-	dolandırıcılık	düzel-
birlikte	çalış-	değişim	dolar	düzel-
birtakım	çalışkan	dek	dolaş-	düzen
bisiklet	çalışma	delil	dolaşım	düzenle-
bit-	çap	deneyim	dolayı	düzenli
bitir-	çaresizlik	denge	dolayıyla	düzungün
bitki	çarp-	dengeli	dolaylı	düzele-
biz	çay	deniz	doldur-	ebedi
boğaz	çek	depresyon	dolmuş	edep
bol	çek-	deree	dolu	edepeli
bomba	çekil-	ders	dolum	edil-
borç	çeşitli	dert	domates	eğer
boş	çevir-	destek	dost	eğitil-
boşla-	çeviri	destele-	dostluk	eğitim
boşluk	çevre	devam	dostu	eğlen-
boyun	çeyiz	devlet	doy-	eğlence
boyuncu	çığlık	devril-	doyur-	ekmek
boz-	çık-	deyim	dök-	ekonomik
bozgun-	çıkar	deyiş	dön-	el
bozuk	çıkar-	dışlan-	dönem	emel
bozul-	çıkma-	diğeri	dönemeç	emin
böl-	çicek	dikim	dönüm	emret-
bölüm	çirkin	dikkatli	dönüş	en
böлün-	çirkinlik	dikleş-	dönüşebil-	engin
böyle	çiz-	dil	dönüştür-	enkaz
bu	çizgi	dile-	dört	er-
buçuk	çocuk	dilek	dördörtlük	erdemli
bugün	çocukluk	dilen-	dörtlük	eri-
bul-	çoğal-	dilim	döşen-	eriş-
bulaş-	çoğunluk	dimdik	dövün-	erken
bulun-	çok	din	dul	ertesi
buluş	çökert-	dinç	duman	esirge-
buluş-	çünkü	dinle-	dur-	eski
bunalım	da	dinlen-	duradura	esnada
büfe	dağıl-	dip	durak	eşlik
bürün-	daha	direk	durdur-	eşsiz
bütün	dahi	direksiyon	durgun	eşya
bütünle-	daima	direkt	durula-	et-
bütünlük	dair	diren-	durum	etki
büyü-	dakika	dirençli	duvar	etkile-
büyük	damla	diye	duy-	etraf
camla-	daniş-	doğ-	duygu	ev
can	dava	doğa	duygulandır-	evet
canlan-	davetli	doğal	duyul-	evlat
cenaze	davran-	doğallık	düğün	evlen-
ceset	davranış	doğru	dün	evlilik
cevap	davul	doğrula-	dünya	evrensel
cevapla-	dayalı	doğrultu	dürüst	ey

eyalet	geçir-	görgü	hakikat	hediye
ez-	geçmiş	görül-	hakimiyet	hele
ezan	gel-	görün-	hala	helikopter
ezber	gelecek	görüş	hâlâ	hem
ezberci	gelenek	görüş-	halı	hem...hem
ezberle-	gelir	gösterge	halinde	hemen
fabrika	geliş-	gösteri	halk	henüz
facia	geliştir-	gösteril-	halsiz	hep
fakat	geliştirebil-	götür-	hangi	hepsi
fakir	geliştiril-	göz	hani	her
faktör	genç	gözde	haram	herhalde
fal	gençlik	gözet-	hararet	herhangi
falso	genel	gözetim	hararetlen-	herkes
far	genelle-	gözle-	harca-	hesap
fark	genellik	gözyası	harçlık	hesapla-
farklı	geniş	grup	hareket	heveslen-
farklılaş-	genişle-	gurur	harf	heves
farklılık	gerçek	güç	harika	heyecan
fatura	gerçekleş-	güçlendir-	harman	heyecanlan-
fay	gerek	güçlü	hasat	heyecanlı
fayda	gerek-	güçlük	hassas	hırs
faydalân-	gerekçe	gündü	hasta	hırslan-
faydalı	gerekli	gül	hastalan-	hız
faziletli	gerekşim-	gül-	hastalık	hızlı
fazla	gerekşimim	güleç	hastane	hiç
feda	geri	gülümse-	haşla-	hiçbir
fedakarlık	geril-	gülünç	hat	hiçte
felaket	gerile-	gülüş-	hata	hidayet
felç	getir-	gün	hatıra	hile
felsefe	getiri	güneş	hatıra	hilekarlık
fener	getiril-	güneşlen-	hatırla-	hinlik
feryat	geveze	günlük	hatırlan-	his
fırın	gevşe-	günlük	hatırlat-	hisse
fırıldak	gez-	gür	hatta	hizmet
fırsat	gezdir-	gürültü	hava	hoca
fırsatçı-	gezi	güve	havale	hortum
fırtına	gezinti	güven	havuz	hoş
fikir	gibi	güven-	hayal	huy
fil	gider-	güvenebil-	hayalle-	huzur
fobi	giderebil-	güvenil-	hayat	huzurlu
fotoğraf	gideril-	güvenilir	hayır	huzursuzlan-
fren	gir-	güvenlik	hayırkı	hükmet-
füze	git-	güvensizlik	haykır-	hür
gaflet	gitme	güzel	hayran	hürmet
garanti	gol	güzellik	hayvan	hürüyet
garip	göç-	haber	hayvancılık	hüzünlü
gaye	göl	haberleş-	hazır	irmak
gayret	gölet	hacı	hazır	ısrar-
gayretlen-	gölge	hadise	hazırla-	ısit-
gazete	gönül	hafif	hazırlan-	ıslan-
geç	gör-	hafiflet-	hazırlık	ısrar
geç-	göre	hafiflik	hazırlıklı	ıssız
geçerli	görebil-	hafta	hazine	ışık
geçim	görenek	hafta	hazla-	ibaret
geçimsiz	görev	hakaret	hedef	ibre
geçindir-	görevlendir-	hakem	hedefle-	ibret

icat	ise	kanun	kelime	kolluk
icra	ispatla-	kapan-	kemik	kompleks
iç	iste-	kapat-	kenar	kompozisyon
iç-	istek	kapı	kendi	komşu
içeri	isten-	kapıl-	kere	kon-
için	istet-	kapla-	kesele-	kontrol
içki	istikbal	kaptır-	kesil-	konu
içlen-	istiklâl	kar	kesin	konum
içten	istikrar	kâr	kesinlik	konuş-
içtenlik	isyan	karakol	keşke	konuşma
ideal	ış	karala-	keten	kop-
ifade	işçi	karanlık	keyif	kork-
iftira	ışkence	karar	kez	korku
iğrenç	işle-	karar-	keza	korkunç
ihmal	işlem	kararlaştır-	kına	korkut-
ihtiyaç	işleyiş	kardeş	kınan-	koru-
ikiz	iste	kari	kırıl-	koskoca
iksir	it-	karın	kırmızı	koş-
ilave	itaat	karinca	kısa	koştur-
ilçe	itfaiye	karişık	kısaca	koşul
ile	itibar	karışım	kısım	kova
ilelebet	itibaren	karıştır-	kısr	koy-
ileri	itiraf	karmaşa	kısıtlama	koyul-
ilerle-	iyi	karşı	kısmet	koyun
ilet-	iyiles-	karşıla-	kış	kömür
ilginç	iz	karşılaş-	kıvılcım	köpek
ilgilen-	izin	karşılık	kıyı	köprü
ilgili	kabullen-	kasa	kiyimet	köşe
ilişki	kaç-	kasap	kız	kötü
ilk	kaçın-	kaşık	kız-	kötülük
ilkin	kaçır-	kat	ki	köy
ilkokul	kadar	kat-	kibir	közle-
illet	kafa	katıl-	kibirli	kriz
iman	kağıt	katışık	kilise	kucak
imkan	kahkaha	katkı	kim	kucakla-
imtihan	kahvaltı	katre	kimi	kuğu
imzala-	kal-	kavga	kimlik	kukla
in-	kalabalık	kavram	kimse	kulak
inan-	kaldr-	kavrat-	kiralan-	kullan-
inanç	kaldırıム	kavun	kiraz	kullanıl-
inandır-	kalem	kavuş-	kirlen-	kullanım
inanıl-	kalıcı	kaydır-	kirlen-	kumar
inatlaş-	kalın	kaydırak	kirlet-	kumbara
ince	kalıplı	kayıp	kirpik	kur-
indir-	kalk-	kayır-	kişi	kurum
inlet-	kalkındır-	kayısı	kişilik	kurtar-
insaf	kalp	kayıt	kitap	kurtul-
insan	kalp	kaynak	klasik	kurul-
insanlık	kamp	kaza	koca	kurula-
insanoğlu	kampanya	kazak	kocaman	kuruş
inşallah	kamyon	kazan-	kodla-	kurut-
intihar	kan	kazanç	kokain	kuş
ipucu	kanaat	kazandır-	kol	kuşak
irade	kanat	kazın-	kolay	kuşku
irkil-	kanıt	kedi	kolaylık	kutla-
isabet	kanıtlan-	kekik	kolla-	kutsal

kutup	meğer	mükemmel	oluşturabil-	öz
kuzen	mekan	mümkürün	oluşum	özel
kuzula-	mektup	mümkürün	oluşuver-	özellik
küçük	melek	müsvedde	omuz	özen
küçüklük	memleket	müteahhit	onlar	özetle-
küçümse-	memur	müze	oranti	özgürlük
kül	menfaat	müzik	ordu	özlem
külfetli	merak	namaz	orta	paha
külle-	merdiven	namus	ortal-	paket
kültür	merhamet	nasıl	ortam	pansiyon
kültürel	merhum	ne	ortaokul	papağan
künye	merkez	ne...ne	otel	para
küp	mermer	neden	otla-	parasal
kürt	mesela	nefes	otobüs	parça
küs-	mesele	nefis	otur-	parçala-
kütüphane	mesir	nefret	oy	parıldı-
lamba	meslek	negatif	oyala-	parlak
lastik	meslektaş	nehir	oyna-	parti
lav	metot	nem	oynat-	pasta
layık	mevcut	nere	oysa	patlat-
lazım	meydan	neredeyse	oyun	patlat-
leh	meyve	nesil	oyuncak	pay
leylek	miktar	nesne	oyuncu	paylaş-
lise	millet	neşe	öde-	paylaşıl-
lor	milletvekili	neşeli	ödet-	paylaşım
lunapark	milli	net	ödev	pazar
lüks	milyon	netice	öggle	pehlivan
macera	misal	ney	öğren-	pek
maç	moda	neyse	öğrenci	pekala
madde	model	nezle	öğrenim	peki
maddi	modern	nice	öğretim-	perde
maddiyat	moloz	nihatet	öğretimmen	performans
maden	moral	nimet	ögütül-	peş
mağrur	motor	nitelendir-	öl-	peynir
mahalle	muayene	niye	ölçü	piknik
mahcup	muhafaza	nokta	ölüm	pişmanlık
mahkum	muhakeme	o	öltümsüzleştir-	plan
makas	muhakkak	oda	ömür	planla-
makyaj	muhtaç	oğul	ön	polis
mal	muhtar	oku-	önce	pozitif
malzeme	muhteşem	okul	öncelik	problem
manalı	mum	okumak	önem	psikolojik
manevi	musluk	okun-	önemli	püskür-
mantık	mutfak	okur	önemse-	rab
manzara	mutlaka	oklava	önemsemeyzlik	radar
marka	mutlu	okyanus	önemsen-	rağmen
masa	mutluluk	ol-	önle-	rahat
masal	mutsuz	olağanüstü	ör-	rahatla-
masraf	muz	olanak	örf	rahatlık
masum	mücadele	olanak	örgü	rastla-
matematiksel	müddet	olay	örneğin	refah
mazi	müdür	olgu	örnek	rekor
mecaz	müfredat	olgunlaş-	öte	resmen
mecbur	mühendis	oluk	övün-	restoran
mecburiyet	mühim	olumlu	öyle	rezil
medeniyet	mükafat	oluş-	öylece	rıza

riskli	saye	sıra	süs	tarih
roman	sayfa	siyir-	süz-	tarihî
roman	saygı	siyirl-	şahsi	tarla
ruh	saygılı	sigara	şahsiyet	tasarla-
ruhsal	saygısızlık	sil-	şakacı	tasarruf
rüya	sayı	sindir-	şampiyon	tasarruflu
rüzgar	sayıl-	sinir	şan	taşı-
saat	sayım	sistem	şanlı	taşın-
sabah	sebep	sistemli	şarkı	taşıt
sabır	sebeplen-	siyaset	şart	tat
sabırlı	seç-	siyasi	şasırt-	tat-
sabırsızlan-	seçil-	siz	şاشkınlık	tatbikat
sabırsızlık	seçim	sofra	şefkat	tatil
sade	sel	soğuk	şehir	tatlı
sadece	semt	sohbet	şehit	tattır-
saf	sen	sokak	şekil	tavla-
sağıl	sene	sokul-	şelale	tebessüm
sağlam	serin	soluk	şenlik	tecrübe
sağlan-	serinle-	son	şey	tedbir
sağlık	sermaye	sonra	şeyler	tedbirli
sağlıklı	sert	sonuç	şırıltı	tehdit
saha	sert	sonuçlan-	şiddetli	tehlike
sahici	servet	sor-	şifali	tek
sahil	servis	sorgula-	şıir	tekme
sahip	ses	soru	şimdi	teknoloji
sahiplen-	sev-	sorumlu	şirket	tekrar
sahtekarlık	sevdir-	sorumluluk	şış	tekrarla-
sakin	sevgi	sorun	şışman	tel
sakin	sevgili	sorun	şışmanlık	telaş
sakla-	sevgisizlik	soy-	şoför	telaşlan-
saklan-	sevil-	söndür-	şok	telaşlı
saldır-	sevimli	söyle-	şöyle	telefon
salla-	sevin-	söylet-	şu	telefonlaş-
salon	sevinç	söz	şuan	televizyon
saman	sevinçli	sözgelimi	şuur	tellendir-
samimiyet	sevindir-	sözlen-	şükür-	temel
san-	seviye	sözlü	ta	temelli
saniye	sevk	sözlük	tabi	temizle-
sanki	seyir	spor	tabiki	temizlen-
saplan-	sıcak	stadyum	tablo	tempo
sar-	sıcaklık	standart	tak-	tepe
sarıł-	sıfır	stres	takı	tepki
sarışın	sıfır-	su	takım	ter
sarımsak	sig-	sulh	taklit	terbiye
sarraf	sığın-	sun-	talep	terbiyeli
satılı-	sık-	surat	talih	tercih
satır	sıkı	sus-	tam	tereddüt
savaş	sıkıcı	susa-	tamam	terör
savaş-	sıkıl-	sürpriz	tamamla-	ters
savaşlı	sıkıntı	sür-	tamir	tertiple-
savruk-	sıkış-	sürdür-	tampon	terzi
savrul-	simsıkı	süre	tane	teselli
savun-	sınav	süreç	tani-	teslim
savur-	sınıf	sürekli	tanıt-	teşkilat
savurgan	sınır	sürpriz	tapınak	teyze
say-	sır	sürü	taraf	tipki

tırnak	unut-	veresiye	yar	yer
ticaret	unutul-	vergilendir-	yara	yerel
tiner	usan-	verici	yara-	yerleş-
titre-	utan-	verim	yarala-	yerleştir-
tokat	uy-	verimli	yaralı	yeryüzü
top	uygar	veteriner	yaramaz	yeşillik
toparla-	uygula-	veya	yarar	yet-
topla-	uygulan-	vezir	yararlan-	yeter
toplan-	uygulat-	vicdan	yararlanıl-	yeterince
toplantı	uygun	vida	yarat-	yeterli
topluluk	uyu-	viraj-	yaratabil-	yetin-
toplum	uyuşturucu	vur-	yardım	yetiş-
toplumsal	uyut-	vurgula-	yardımcı	yetiştir-
toprak	uza-	vurgulan-	yarı	yığıl-
trafik	uzak	vurgun	yaryl-	yığın
traverten	uzaklaş-	vücut	yarım	yıkıl-
tuğla	uzaklaştır-	ya	yarın	yıl
turist	uzat-	yabancı	yarıntı	yıldız
turistik	uzman	yabancılık	yaris	yıpran-
tut-	uzmanlık	yada	yasa	yıprat-
tutku	uzun	yadırğa-	yasla-	yine
tutul-	ülke	yadırga-	yash	yitir-
tutum	ümít	yağ-	yaş	yiyecek
tutumlu	ümítlen-	yağmur	yaşa-	yoğun
tuvalet	üniversite	yahut	yaşam	yok
tüccar	ünlen-	yak-	yaşamak	yokla-
tüh	üretim	yakala-	yaşan-	yoksa
tüken-	ürper-	yakalayıver-	yaşat-	yoksul
tüm	ürün	yakıl-	yaşayabil-	yoksun
tünel	üst	yakın	yaşayış	yokuş
tüp	üste	yakınlık	yaşlan-	yol
tür	üstelik	yakışıklılık	yaşlı	yolculuk
türk	üstün	yaklaş-	yat-	yolla-
türlü	üstünlük	yaklaş-	yatak	yorgun
tüy	üşen-	yaklaşık	yatırım	yorul-
uç	üz-	yaklaştırt-	yatma	yorumla-
uçurum	üzere	yalan	yavaş	yön
uçuş-	üzücü	yalın	yavaşlat-	yönel-
ufak	üzül-	yalnız	yavru	yönelik
ufuk	vaat	yalnızlık	yaygın	yönetim
uğra-	vahşileş-	yalvar-	yaz	yönlendir-
uğraş	vaka	yaman	yaz-	yönlendir-
uğraş-	vakıt	yan	yazar	yöntem
uğur	var	yan-	yazık	yukarı
ula-	var-	yangın	yazıl-	yumruk
ulaş-	varlık	yanı	yazılı	yurt
ulaşabil-	varlık	yani	ye-	yuva
ulaşım	vasıta	yanlış	yegane	yük
ulaştırm-	vatan	yanlışlık	yekun	yükle-
ulus	vatandaş	yap-	yelle-	yüksek
um-	vazgeç-	yapay	yemek	yükseklik
umul-	vazife	yapış-	yemle-	yünlen-
umursa-	vazo	yapıt	yen-	yürek
umursamazlık	ve	yapma	yenİ	yürü-
umut	vedalaş-	yaprak	yenil-	yüz
umutsuzluk	ver-	yaptır-	yenil-	yüz-

yüzden	zaman	zehir	zil	zorunluluk
yüzebil-	zarar	zengin	ziyan	
yüzlü	zararlı	zevkli	ziyaret	Toplam:199
yüzsüz	zaten	zeytin	zor	
zaaf	zavallı	zihin	zorlaş-	2
zam	zayıf	zihniyet	zorluk	

1-devimler

Aldırış et-
Acı çek-
Alın teri dök-
Alabora et-
Başını alıp yürü-
Azar işit-
Baştan sav-
Bayram et-
Ders al-
Ders çıkar-
Dile getir-
Elde et-
Eline yüzüne bulaştır-
El uzat-

Dişinden tırnağından artır-
Etekleri tutuş
Göz kamaştır-
Göz önüne ser-
Göz aç
Gina gel-
Hayal kur-
Hali vakti yerinde
Hüsranı ugra-
Har vurup harman savur-
ışık tut-
içi içine siğ-
içi kan ağla-
içler acısı
ilgisini çek-
meydan oku-
ortada kal-
ortaya çık-

ortaya koy-
pes et-
pişmanlık duy-
sahip çık-
sıkıntı çek-
selam ver-
ters düş-
tadını çıkar-
tadı tuzu kalma-
ütesinden gel-
varlık göster-
vidaları gevşe-
vurdumduymaz
yüzünü kara çıkar-
yüreği yan-
yol aç-
yön ver-

2-ikilemeler

Alt alta
Akıp geç-
Azar azar
Az az
Az çok
Birike birike
Belli belirsiz
Bol bol
Boşu boşuna
Büyüye büyüye
Duya duya
Donup kal-
Gurul gurul

Güle güle
Güllük gülistanlık
Gülüp oyna-
Gürül gürül
Gizli gizli
Güzel güzel
Hemen hemen
İçli içli
İçten içe
Kaçı kaçı
Kana kana
Karınca kararınca
Kirli kirli
Koşa koşa

Körü körüne
Kolay kolay
Oya oya
Sırıl sıklam
Söke söke
Şırıl şırıl
Teker teker
Yapa yalnız
Yavaş yavaş
Yeni yeni
Yeşil yeşil
Yüze yüze
Zorlaya zorlaya

3-mecazlar

ateşlen-
atıl-
ayril-
ayır-

aydınlat-
azal-
bağ
bağla-

bağlan-
bak-
baş
başla-

bat-
bekle-
beklen-
bırak-

bil-	hazırla-	kullan-	toplan-
birik-	ışıt-	kur-	tut-
bit-	ilerle-	küs-	uğraş-
bul-	in-	ol-	ulaş-
bulun-	aş-	oluş-	ulaşılı-
bürün-	doy-	oluştur-	umul-
çalış-	dön-	oyna-	uyan-
çek-	dur-	oynat-	uyandır-
çekil-	duy-	öğren-	uzat-
çevir-	düş-	öl-	var-
çık-	düşün-	ölümüşzlestir-	ver-
çıkar-	ez-	ör-	veril-
çök-	faydalanan-	parçala-	yakala-
dağıl-	geç-	patlat-	yaklaş-
dayan-	geç	paylaş-	yansıt-
de-	geçindir-	paylaşıl-	yap-
doğurt-	iste-	sağla-	yapabil-
dolan-	it-	sar-	yapıl-
dolaş-	kaçın-	sarıl-	yaptır-
doy-	kaçınıl-	savaş	yaptırıl-
dön-	kal-	savrul-	yararlan-
dur-	kaldır-	savun-	yarat-
duy-	kaldırıl-	say-	yaş
düş-	kalıplas-	sayıl-	yaşa-
düşün-	kalk-	seçil-	yaşan-
ez-	kalkıl-	sık-	yaşat-
faydalanan-	kapıl-	sıkış-	yat-
geç-	kapla-	sil-	yer
geçindir-	karşıla-	sındır-	yerleş-
dayan-	karşılaş-	sok-	yet-
de-	kat-	söyle-	yetiş-
doğurt-	kavuş-	sür-	yetiştir-
dolan-	kaybet-	sürükle-	yıprat-
gör-	kazan-	tak-	yitir-
görün-	kazandır-	tanı-	yüksel-
göster-	kesil-	taşı-	
götür-	kırıl-	tat-	
gün	kolla-	temizlen-	
güven-	koru-	toparla-	
haykır-	koy-	topla-	

4-Atasözleri

İşleyen demir pas tutmaz
Arik at yol almaz arık it av almaz
Bugünün işini yarına bırakma”
Yavuz hırsız ev sahibini bastırır
Ağustosta beyni kaynayanın kışın aşısı pişer.
ak akçe kara gün içindir.

EK:28 11.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER ANI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİŞİ) Toplam:366

acı	birkaç	doktor	hallet-	maç
çek-	birlik	dol-	hareket	müjde
ağla-	birlikte	dolaş-	hastane	mecbur
aile	bisiklet	dolaş-	hava	meraket-
ak-	bit-	dolayı	havale	mesir
akşam	biz	dolmuş	hayat	milyon
	boyunca	dolu	hazırlan-	moral
al-	boz-	dön-	hemen	muhteşem
alan	bozul-	dönüş	hep	mutlu
alt	bu	dua	hepsi	mükemmel
ama	bugün	duy-	her	nasıl
amca	bul-	düğün	herhangi	ne
ameliyat	bulan-	düş-	herkes	nefes
ameliyathane	bulun-	düşün-	heyecan	nere
ameliyatlı	bütün	düzenle-	heyecanlan-	nesil
an	büyük	düzenlen-	hız	neşe
anıt	büyülen-	efsane	hızlı	o
ani	büyüülü	eğlen-	hic	oğul
anla-	cami	eğlenceli	hicbir	okul
anlat-	cevap	el	ıslan-	okyanus
anlatıl-	çal-	en	ıç	ol-
ara-	çarşı-	erken	ichern	olay
ara	çat-	eşya	içiniçin	onlar
araç	çeşitli	etki	ile	otobüs
arka	çık-	etraf	ileri	otur-
arkadaş	çıkar-	ev	indir-	oyna-
art-	çok	fark	insan	oyuncu
asıl	çuvalla-	fazla	iste-	öde-
asker	çünkü	fedakarlık	iyi	ögren-
aşağı	daha	fırla-	iyice	öğretmen
at-	dakika	gece	izin	ön
ateş	dans	geç-	kadar	önce
ateşlen-	de	geçir-	kal-	önemli
atla-	de-	gel-	kalk-	patla-
atlat-	defa	gerek-	kan	piknik
ayı	değer	geri	karar	problem
ayır-	değil	gez-	karşı	rağmen
ayrıl-	değiş-	gezdir-	karışlaş-	rahat
ayrıntı	değiştir-	gezi	kavuş-	rahatla-
baba	dene-	gibi	kaybet-	rahatsızlık
bak-	derken	gir-	kına	riskli
balo	ders	git-	kız	saat
başla-	destan	gol	ki	sabah
bekle-	destekle-	gör-	kimse	sabırsızlık
ben	devam	göster-	kişi	sağlık
beraber	devlet	götür-	kokain	saklan-
bırak-	dışarı	gurur	kol	saniye
bin-	diğer	gülüş-	köy	sanki
bir	dil	gün	kurtul-	satılı-
biraz	dilek	güneş	kuş	savaş
birazcık	dilen-	güzel	kutlama	savaşçı-
birbiri	dinlen-	güzellik	kuzen	sen
birçok	diye	haber	küçük	ses
birde	doğa	hafta	künye	sev-
biri	doğuş	hâlâ	lastik	sevin-

sevinç	şehir	teşekkür	ve	yaşat-
seyret-	şehit	teyze	ver-	yat-
sıcak	şekil	topla-	verici	yatak
sıg-	şenlik	toplan-	veya	yaz
sınıf	şey	tut-	yağ-	yen-
siz	şiddetli	tüy	yağmur	yeni
son	şükür	uçur	yakıl-	yer
sonaer-	tat	unut-	yakın	yıl
sonra	takı	uyu-	yaklaşık	yine
sonuç	takım	uzaklaş-	yalnız	yoğun
sor-	tam	uzun	yan	yok
söyle-	tane	ürper-	yani	yolculuk
stadyum	tarih	üz-	yap-	yuva
sun-	tarihi	üzeri	yapıl-	yürü-
sürpriz	tatil	üzücü	yara	zaman
sür-	tehdit	üzül-	yaralan-	zevkli
süre	telaşlan-	var-	yarış	
sürekli	telefon	var	yaş	
süs	telefonlaş-	vatan	yaşa-	

1-atasözleri*Rastlanmamıştır.***2-Deyimler**

Güle oynaya

İçi içine sığma-:2

Sağ salım çıkış-

Tadını çıkar-

Çuvalla-:2

3-mecazlar

Art-(parası)

Çal-(yoğurt)

Çek-

(sıkıntı,acı,dert):3

Çık-(ateşi,yola):2

Çık-(işten)

Destekle-

(güvendiğini)

Dön-(başı):2

Gel-(tuvaleti)

Gör-(iş)

Götür-(paraları)

İndir-(mideye)

Kal-(sınıfta) :2

Ver(haber,müjde)

Yaş(ömür)(2)

4-İkilemeler

Duyar duymaz

Güle oynaya

İçin için

Kolay kolay

Koşa koşa

Sırılsıklam

Yeni yeni

EK:29 11.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER ANI CESİT SÖZLÜĞÜ (18KİSİ) Toplam:792

aç-	aynı	birlik	dakika	düş-
açık	ayril-	birlikte	davul	düşün-
açıklar-	az	birtakım	davullu	düzel-
açılı-	azar	bit-	dayı	düzen
adam	baba	bitir-	de	düzenle-
adan-	babaanne	biz	de-	düzenlen-
adeta	babam	boğaz	dede	ebedi
ağaç	bacak	boylu	defa	eğlen-
ağla-	bağır-	boyunca	değ-	eğlence
aile	bağla-	bölüm	değer	eğlenceli
akıl	bağlı	böyle	değerli	ekmek
akraba	bahçe	bu	değil	eksik
akşam	bahset-	bugün	değişik	emin
al-	bak-	bul-	dek	emret-
alan	bakakal-	bulun-	delil	en
alçı	bakım	buluş-	deniz	engin
aldır-	balık	bunal-	ders	erken
aldırış	baraj	burukluk	dertleş-	ertele-
alm-	basit	büfe	deve	ertesi
alış	bastır-	bütün	devril-	eser
alt	baş	büyük	deyiş	eski
altın	başarılı-	can	dişlan-	eş
ama	başka	cenaze	diğer	eşlik
ambulans	başkan	cennet	dilek	eşsiz
amca	başla-	ceset	din	eşya
an	baya	cevap	dinlen-	et-
ana	bayıl-	cevapla-	direksiyon	etkile-
anı	bazı	coşku	diye	etraf
aniden	beden	çal-	doğa	ev
anla-	bekle-	çalış-	doğru	evet
anlam	belirle-	çanta	doğumgünü	evlen-
anlaş-	belki	çaresizlik	doktor	ezan
anlaşıl-	belli	çarp-	dol-	fabrika
anlat-	ben	çatı	dolaş-	fakat
anne	benlik	çatla-	dolayılarıyla	fark
ara	benze-	çay	domates	farklı-
ara-	beraber	çek-	don-	farklılık
araba	beri	çekil-	dost	fazla
araç	biçim	çeşme	doy-	felç
arka	bil-	çeviri	dök-	fikir
arkadaş	bildir-	çevre	dön-	fotoğraf
arkadaşlık	bile	çeyiz	dönemeç	garip
art-	bilin-	çığlık	dört	gayretlen-
artık	bin-	çık-	dörtlük	gazete
asıl	binil-	çıkar-	döşen-	gece
asla	bir	çıkık	duman	geç
aslında	biraz	çift	dur-	geç-
aşağı	birçok	çocuk	durum	geçir-
aşk	birde	çoğu	duvar	gel-
atasözü	birden	çok	duy-	gelecek
ateş	birey	çök-	duygu	geliştir-
atla-	birgün	çünkü	duygulandır-	gerçek
avlu	biri	dağıl-	duyul-	gerçekleş-
ay	birkaç	daha	düğün	gerek-
ayır-	birleş-	daha	dünya	gereksinim

geri	hayal	itibaren	kız	muhakkak.
getir-	hayat	itiraf	ki	muhteşem
gez-	hayvan	iyi	kim	mum
gezi	hayvanatbahçesi	iyice	kimse	mutlaka
gibi	hazırla-	iyileş-	kiralan-	mutlu
gider-	hazırlan-	kaç-	kişi	mümkün
gir-	hazırlık	kadar	kişilik	müze
git-	hazırlıklı-	kafa	kitap	nasıl
göç-	hem	kahvaltı	kol	ne
gönderil-	hem...hem	kal-	kolay	neden
gönül	hemen	kalabil-	kolayla-	nere
gör-	hep	kaldırıl-	kolcu	neşelendir-
göre	hepsi	kalk-	kompozisyon	neşeli
görev	her	kampanya	komşu	neye
görme-	herkes	kamyon	kontrol	neyseki
görül-	hersey	kan	konu	nihayet
görün-	heves	kanat	koklaş-	o
görüş-	hevesli	kapat-	konuş-	oda
göster-	heyecan	kapı	kop-	oğlu
gösteri-	heyecanlı	kapıl-	kork-	oku-
götür-	hız	kaptır-	korku	okul
göz	hızlı	karakol	korkut-	ol-
gözle-	hiç	karanlık	koştur-	olağanüstü
gözlem	hiçbir	karar	koyul-	olay
grup	hiçte	kararlaştır-	köpek	olumlu
güç	hisset-	karın	kötü	oluştur-.
gül-	hoca	kariştır-	köy	onlar
gün	hoş	karşı	kuğu	orta
güneş	huzurlu	karşılaş-	kullan-	ortal-
güneşlen-	hüsran	kasa	kur-	otel
gür	isır-	katıl-	kurul-	otobüs
güvenlik	israr	katış-	kutla-	otur-
güzel	ışık	kavram	kuzen	oyna-
güzellik	iç	kaydırak	küçük	oysa
haber	iç-	kayıp-	külfetli	oyun
haberleş-	içeri	kayısı	kütüphane	ögle
hacı	için	kayıt	lamba	öğren-
hafif	ihtiyaç	kaza	lunapark	öğret-
hafta	ilçe	kazan-	macerası	öğretmen
haftasonu	ile	kazandır-	maceralı	öl-
hakimiyet	ileri	kazın-	maddi	ölüm
hal	ilgili	kelime	mağrur	ön
hâlâ	ilk	kemik	mahalle	önce
harca-	in-	kenar	makas	önem
harçlık	inan-	kendi	malzeme	önemli
hareketlen-	inan-	kesil-	manzara	önle-
harika	inanıl-	keyif	masa	örgü
hasta	indir-	kez	masal	öte
hastane	insan	kırıl-	meğer	öyle
hata	ise	kısa	mekütup	paha
hatıra	iste-	kısaca	merak	paket
hatırla-	isyan	kısım	merdiven	para
hatta	ış	kısır	meydan	parça
hatta	işle-	kismet	mola	parıldalık
hava	iste	kış	moral	parti
havuz	itfaiye	kıvılcım	muhakeme-	pasta

paylaş-	sokak	telefon	yaklaş-	yüz-
paylaş-	son	telefonlaş-	yaklaşık	yüzden
paylaşım-	sonra	televizyon	yalnız	zaman
pazar	sonunda	tepe	yalnızlık	zaten
pek	sor-	tertiple-	yan	zengin
peynir	soru	teslim-	yan-	zevkli-
piknik	sorun	teyze	yangın	zeytin
pişmanlık	söndürül-	tipki	yani	zil
plan	söyle-	top	yanlışlık	ziyaret-
planla-	söz	topla-	yap-	zor
polis	sözleş-	toplantı	yapıl-	zorunluluk
rab	sözlü	traverten	yaptır-	zurna
restoran	su	trenle	yaralı	zurnalı
rüya	surat	turist	yaramaz	
saat	sürpriz	turistik	yarı	
sabah	şakacı	tut-	yarın	
sabırsızlan-	şarkı	tutku	yarıntı	
sabırsızlık	şart	tutul-	yaş	
sadece	şAŞKİNLİK	tüp	yaşa-	
sahil	şekil	uçurum	yaşan-	
saldır-	şelale	ufak	yasat-	
san-	şey	ufuk	yat-	
sanki	şifali	uğra-	yatak	
saplan-	şiiR	ulaş-	yatık	
sar-	şİMDİ	um-	yavaş	
sarıł-	şİŞLİK	umut	yaz	
sarışın	şİŞMAN	unut-	yaz-	
sayfa	şOFÖR	unutul-	yazık	
sebep	şÖYLE	uyu-	yazılı-	
selam	şUAN	uza-	yazılı	
semİt	ta	uzak	ye-	
sen	tabİ	uzaklaş-	yemek	
sene	tat	uzun	yeni	
serinle-	tahmin	ÜMİTSİZLİK	yer	
servis	takım	üst	yerleş-	
ses	tam	ÜSTELİK	yeşillik	
sev-	tamam	üz-	yeşil	
sevgi	tane	üzere	yet-	
sevin-	tanı-	üzeri	yeter	
sevinç	tapınak	ÜZÜL-	yıl	
sevinçli	taraf	vaka	yıldız	
sevindir-	tarih	vakıt	yine	
sevk	tarihî	var-	yoğun	
seyir	tarla	vazgeç-	yok	
sıcak	tasarla-	vazo	yol	
sığın-	taşın-	ve	yolculuk	
sıkıl-	tatbikat	vedalaş-	yorgun	
sıkıntı	tatİL	ver-	yorul-	
sınav	tatlı	ya	yön	
sınıf	tattır-	yabancı	yukarı	
sıra	tebessüm	yada	yükle-	
sırala-	tek	yağmur	yüksek	
sıyrı-	tekrar	yak-	yüksel-	
sız.	tekrarla-	yakala-	yürek	
soğuk	tel	yakalat-	yürü-	
sok-	telaş	yakın	yüz	

1-atasözleri

“Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık”
 “Ölüme çare bulunmaz”
 “İnsanlar konuşa konuşa hayvanlar koklaşa
 koklaşa anlaşır”

2-İkilemeler

Az çok:2
 Gürül gürül
 Karşı karşıya
 Koklaşa koklaşa
 Konuşa konuşa
 Pat çat
 Sağ sol
 Söyleye söyleye
 Türlü türlü
 Yavaş yavaş:3
 Yeni yeni
 Yeşil yeşil
 Yıl yıl:4

3-Deyimler

Aldırış etme-:2
 Azar işit-
 Dank et-
 Donup kal-
 Eşi benzeri bulunma-
 Gözlerini dünyaya yum-
 Güle oynaya
 Hüsrana uğra-
 Israr et-
 Oldu bittiye getir-
 Olmazsa olmaz
 Selam ver-
 Tadı damağında kal-
 Tıka basa doldur-:2
 Yüreği yan-

4-Mecazlar

Al-(karar):2
 Bırak-(alışkanlık)
 Çık-(oyundan)
 Çök-(omuzları)
 Dağıl-(kafası)
 Doy-(gözü)
 Geçir-(vakit)
 Sarıl-(işine)
 Ver-(karar):3
 Yap-(yanlışlık)

EK:30 11.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLERİN ANI ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ (6ÖĞRENCİ) TOPLAM:444

acı	belli	dev	gül-	iyi
acı-	ben	devam-	güldür-	iyileş-
acımasızlık	beraber	düğüri	güleç	iz
aç-	bırak-	dil	gülmek	izin
ağla-	bil-	dinle-	gülümse-	izle-
ağlamaklı	bile	diye	gülüş-	kaç-
aile	bilebile	doğru	gün	kadar
ak-	bilinç	doktor	güzel	kahkaha
al-	bin-	dolaş-	haber	kal-
aldat-	bina	dostum	hafta	kalk-
alışkanlık	bir	doy-	hak	kalp
ama	biran	dön-	hâl	kamp
ameliyat	biraz	dönem	hâlâ	kan
an	birbiri	durak	halk	kapı
ancak	birçok	durum	hangi	karanlık
anı	birgün	duy-	harçlık	kardeş
anla-	biri	düşün-	hareket	karişik
anlam	bırkaç	düşünce	hareketet-	karıştır-
anlat-	bit-	edebiyat	hasta	karşı
anlatıl-	biz	elbet	hastalan-	karşılaş-
anlık	boş	eleal-	hastane	kaşık
anne	boşluk	elektrik	hat	kat
apartman	boyunca	eleştir-	hatırla-	kaybet-
ara-	bu	emek	hava	kaza
ara	buçuk	en	hayat	kedi
araba	buluş-	epeyce	haykır-	kendi
arka	buruk	esir	hayvan	kesil-
arkadaş	bütün	eşya	hazırlan-	kısaca
art-	büyü	ev	hazırlık	kış
artık	büyük	facia	hedef	kız-
asansör	cadde	fakat	hele	ki
asıl	can	fark	hep	kilise
ası	canlı	fayda	hepsi	kimse
asla	çal-	fırm	her	kocaman
at-	çalış-	fobi	herkes	kolla-
atla-	çalışma	fren	hiç	konu
atlat-	çanta	gaflet	hicbir	konuş-
ay	çare	gece	his	kork-
ayak	çığlık	geç	hoş	korku
aynı	çık-	geç-	huy	koş-
azap	çıkar-	geçmiş	huzur-	koy-
bacak	çok	gel-	iç	kötü
bağdaş-	çünkü	gelebil-	için	köy
bağır-	daha	geliştir-	içten	kucak
bak-	dâhil	gerek-	ifade	kullanıl-
bakıcı	dair	gez-	ile	kurtar-
basit	dalga	gezi	ilk	kurtarma
baş	dayı	gezinti	in-	kurtul-
başarılı	de	gibi	inan-	küçük
başka	de-	git-	inandır-	kül
başla-	dede	gölge	insan	küs-
başlatıl-	değil	gör-	irkil-	lise
bazen	değiş-	götür-	iste-	makyaj
bazı	değişim	göz	ışkence	malzeme
becer-	destekle-	gözlemle-	ışte	manevi

maruzkal-	ses	uçuş-	zorluk
merak	sev-	uğra-	
mesela	sevimli	uğraş-	
meslektəş	sevinç	ulaş-	
misal	sevindir-	unut-	
mutlu	sıkı	unutul	
mutluluk	sıkıl-	usan-	
mücadale	sınıf	uyan-	
mühim	sır	uyut-	
müzik	sofra	uzaklaş-	
ne	soğuk	uzat-	
nekadar	sohbet	ümít	
neredeyse	son	ümítlen-	
neyse	sonra	ümitsizlik	
nice	sonuç	üzere	
nitelendir-	sonunda	üzeri	
niye	sorun	var	
o	söyle-	ve	
okul	süre	veteriner	
ol-	sürpriz	vicdan	
onlar	sürükle-	vur-	
orta	şاشkınlık	ya	
ortaokul	şekil	yakıl-	
otobüs	şey	yaklaş-	
otur-	şimdi	yaklaşık	
oy-	şok	yalın	
oysa	şükür	yan	
ögle	tabi	yap-	
öğren-	tak-	yapıl-	
öğretmen	takı	yaş	
önce	talih	yaşa-	
öte	tam	yaşam	
öyle	tanı-	yaşlı	
pansiyon	tapınak	yat-	
parti	tarih	yavru	
patlat-	tarihi	yaz	
peset-	tat	yazık	
peş	tatil	yazılı	
pişmanlık	tekme	yemek	
pozitif	tekrar	yenİ	
raigmen	telaşlan-	yer	
ruh	telaşlı	yetiş-	
rüya	telefon	yıkkıl-	
saat	temelli	yl	
sabah	tempo	yok	
sadece	ter	yol	
sağla-	titre-	yumruk	
sağlık	toparla-	yükseklik	
sağlıklı	toplantı	yürek	
sağol	turist	yürü-	
sakin	turistik	yüz	
san-	tüh	yüzlü	
sanki	tüm	zaman	
sar-	tünel	zarar	
savrul-	tür	zavallı	
sen	türk	zor	

1-Atasözleri

Rastlanmamıştır.

2-ikilemeler

Belli belirsiz

Bilebile(3)

Birbiri

dördörtlük

Gülüp oyna-

Sürükleye sürükleye

Üst üste(2)

3-Deyimler

Dalgaya al-(3)

Dile getir-

Ele al-(2)

Gırgır şamata geç-

Güle oynaya

Hak'ın rahmetine kavuş-

Hâl hatır sor-

İçi kan ağla-

İçler acısı

Pes et-(2)

Sağ ol

Vicdan azabı çek-

4-Mecazlar

Al-(gönlü):2

Art-(parası)

At-(aklından)

Atlat-(peşinden)

Bırak-(peşini)

Çık-(yola):4

Çıkar-(aklından)

Destekle-(onu):2

Geç-(emeği)

Gör-(küçük):5

Kal-(geriye,geç):2

Karıştır-(birbirine)

Kolla-(fırsat)

Patlat-(ödünü)

Tak-(kafaya):2

Toparla-(kendini)

Yer(kaplamak):3

EK:31 11.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİŞİ)**TOPLAM:304**

abla	bit-	fayda	kadar	olgunlaş-
aç-	biz	faydalı	kardeş	olumlu
açıkla-	boyunca	fazlalık	karşı	oluş-
açlık	böyle	felaket	karşılaş-	oluştur-
ağabey	bu	felsefe	kavuş-	onayla-
ağla-	bulun-	geç-	kayıbet-	onlar
aksi	bulundur-	gel-	kayıp	oysa
akşam	bütün	gelecek	kazandır-	öğren-
al-	büyük	genel	kenar	ön
alet	çal-	geniş	kendi	önem
alt	çalış-	gerek-	kez	önemli
ama	çık-	getir-	keza	önemse-
amaç	çıkabil-	getiri	kısim	örneğin
an	çocuk	gibi	kıymet	örnek
anla-	çoğal-	git-	ki	para
anlam	çoğu	göl	kim	pay
anlatıl-	çoğunluk	gör-	kimi	problem
anne	çözebil-	görebil-	kimse	sadece
ara	çok	görüş	kişi	sağla-
araç	çünkü	göz	koca	savur-
arkadaş	dağ	gün	kolay	savurgan
art-	daha	güzel	kolaylık	sebep
asıl	damla	halledil-	kon-	sen
asla	damlal-	hallet-	konu	sermaye
at-	davran-	harca-	konusma	sert
atasözü	de	harçlık	koy-	servet
ay	de-	hassas	kötü	sev-
ayır-	değer	hatırlat-	kullan-	sevk
aynı	değirlendiril-	hayat	kullanıl-	sınır
ayrıl-	değil	haykır-	kumbara	son
az	deniz	hedef	küçük	sonra
azımsa-	devlet	hem	küçümse-	sonuç
baba	dış	hem...hem	lazım	sorun
bak-	diye	her	lütfen	soy-
banka	doğru	herkes	madde	söyle-
baş	doğur-	hicbir	maddi	söylen-
bazı	düşün-	için	malzeme	söz
bebek	düşünce	ihmal	manevi	sözleş-
belki	edin-	ihtiyaç	mantık	su
ben	el	ile	menfaat	süre
bencil	elbet	ileri	mesela	sürekli
bil-	elbise	ilgililen-	mesele	şey
bile	en	imkan	meydan	tane
bina	enkaz	inan-	miktar	tasarruf
bir	esirge-	inlet-	millet	teknolojik
biraz	eş	insan	mutlaka	telefon
birçok	et-	ise	müteahhit	temel
biri	evet	iste-	ne	tepki
birik-	evlilik	istek	neden	tipki
birikim	fakat	isten-	nere	toplant-
birikinti	fakir	iş	o	toprak
biriktir-	fark	işte	okul	tuğla
birleş-	fatura	iyi	okyanus	türlü
birlik-			ol-	ufak

ulaş-	varyemez	yara-	yok	zihniyet
umursa-	vatandaş	yarar	yol	ziyan-
umursamazlık	ve	yardım	yüzden	
unut-	ver-	yaşam	zaman	
uzmanlık	vergile-	yer	zarar	
ülke	yada	yet-	zararlı	
var	yap-	yıl	zengin	
varlık	yapay	yine	zengin	

1-Atasözleri*Rastlanmamıştır***2-İkilemeler**

Azar azar:2

Birike birike:2

Çarçur

Elden ele

Hemen hemen

3-Mecazlar

Çık-(boşa)

Geç-(zamanı)

Karşılaş-(maçta)

Sağla-(çıkar)

4-Devimler

Çarçur et-

Elde et-

Meydana getir-

Ortada kal-

varyemez

EK:32 11.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ(18KİŞİ) Toplam:616

acaba	basit	büyük	doğ-	geliştiril-
aç-	baş	büyüüt-	doğru	genişle-
açı	başar-	büyüütül-	doğrula-	gerçek
açıkla-	başarı	camı	doğur-	gerçekleş-
açıl-	başarılı	çabala-	doktor	gerçekleştir-
adalet	başka	çalış-	dol-	gerek
adam	başkan	çalışkan	dolandırıcılık	geri
aile	başla-	çalışma	dolu	getir-
ait	başlangıç	çap	dönem	getirebil-
ak-	bazen	çevir-	dönüş-	gevše-
akarsu	bazı	çevre	dörtörtlük	gibi
akıl	beğen-	çık-	durum	gideril-
aksat-	bekle-	çıkabil-	duy-	gir-
al-	belirt-	çıkar-	dürüst	git-
alan	belki	çıkar-	düş-	göl
aldatmacılık	belli	çıkart-	düşün-	gölet
aldır-	ben	çiz-	düşünce	gör-
alış-	bichert	çizgi	düz	göre
alışkanlık	bil-	çocuk	düzel-	görev
alt	bile	çocukluk	ebeveyn	görün-
ama	bilgi	çoğal-	edil-	görüş
amaç	bilim	çoğalt-	eğer	götür-
an	bir	çok	ekmek	göz
ancak	birçok	çöz-	eksi	güç
ani	birgün	çözümlen-	el	gün
anlam	biri	çünkü	emek	güvenilir
anlaşıl-	birik-	daha	en	güvensizlik
anlat-	birikim	dahi	engel	güzel
anlatıl-	biriktir-	damla	epeyce	hafta
anne	biriktiril-	dar	er-	hak
ara	birleş-	davran-	ertesi	hâl
araba	birleştir-	davranış	eski	halbuki
araç	birtakım	de	esnaf	halledil-
arka	bisiklet	de-	et-	hallet-
art-	bit-	değer	etek	hani
arti	bitir-	değerlendir-	fakat	hararet
arzu	biz	değil	faktör	harca-
asıl	borç	değiş-	fark	harçlık
aş-	boş	deha	farklı	harf
at-	boşla-	denen-	fayda	harman
ata	boy	denil-	faydalan-	hastalan-
atasözü	boyunca	deniz	faydalı	hastalık
atıl-	bozuk	depo	fazla	hastane
ay	bölüm	derece	fırsat	hatta
aynı	böyle	ders	fikir	hayat
ayril-	böylece	derya	garanti	hazırlıklı
az	böylelikle	destek	gece	hazine
azimsa-	bu	devam	geç-	hedef
azim	bugün	diğer	geçmiş	hem...hem
azmet-	bul-	dikkat	geçmiş	hem
baba	bulun-	dile-	gel-	hemen
bağla-	buluş	dilim	gelecek	hep
bak-	bunalım	direkt	gelir	hepsi
bakıl-	bütün	diren-	geliş-	her
bakım	büyü-	diye	geliştir-	herhangi

herkes	kavuş-	maddi	örneğin	süre
hesap	kavuştur-	maden	örnek	sürü
hesapla-	kaybet-	mahcup	öte	şart
hiç	kaybol-	mal	öyle	şasırt-
hiçbir	kayıp	manalı	öylece	şekil
hilekarlık	kaynak	manevi	öz	şey
huzur	kazak	masraf	özel	şimdi
ırmak	kazan-	mecaz	özellik	şirket
ibaret	kazanç	mesela	özen	şu
icat	kazandır-	meydan	özetle-	şuan
ic	kelime	meyve	para	şükret-
iceri	kenar	miktar	parça	tabi
için	kendi	millet	pek	tabiki
ideal	kere	motor	pozitif	tamamla-
ifade	kesin	muhtaç	problem	tamir
ihtiyaç	kez	musluk	rahat	tarih
ile	kısa	mutlaka	roman	tasarruf
ileri	kısim	mutlu	sabır	tasarruflu
ilerle-	kısıtlı-	mutluluk	sabırlı	taşı-
ilk	kıyi	mutsuz	sabret-	taşıt
ilkindi	kıymet	mücadele	sağla-	tecrübe
ilkokul	ki	müddet	sağlam	tedavi-
inan-	kibir	mümkürn	sağlan-	tedbir
inanç	kibirli	nasıl	sağlık	tedbirli
ince	kim	ne...ne	sahip	tek
insan	kimlik	ne	sahtekarlık	temel
insanlık	kimse	neden	sakla-	teşekkür
insanoğlu	kişi	negatif	san-	topla-
ipucu	kişilik	kadar	savaş-	toplantı-
ise	kitap	nere	savur-	tut-
ispatla-	koca	net	say-	tutum
iste-	kocaman	o	saye	tutumlu
istek	kol	oku-	sayfa	tüm
istem	kolay	okul	saygılı	türk
isten-	kolaylık	ol-	sayı	türlü
istenil-	kompozisyon	olay	sebep	uç
ış	kon-	oldur-	sel	ufak
işçi	konu	olumlu	sermaye	ulaş-
ışte	konum	oluş-	seviye	ulaşılık
iyi	koru-	oluştur-	sıfır	ulaşım-
izin	koy-	oluşturul-	sıkış-	umul-
kadar	köşe	oluşum-	sız	umut
kal-	kötü	orta	sok-	unut-
kalıcı	kullan-	ögren-	son	uygun
kanıt	kullanıl-	öğrenci	sonlandır-	uzun
kanıtlan-	kumbara	ögrenim	sonra	ümit
kapıl-	kurtar-	ögrenme	sonuç	üşen-
kar	kurtul-	ön	sor-	üzeri
karı	küçük	önce	soru	üzgün
karın	küçümse-	öncelik	sorun	var-
karşı	kültür	öncülük	söylet-	var
karşila-	layık	önem	söz	varılık
karşılaştırıl-	lazım	önemli	su	varlık
karşılık	lise	önemse-	suluk	vasıta
kat-	lütfet-	önemsemeyzlik	sür-	vatandaş
kat	madde	önemsen-	sürdür-	vazgeç-

ve	ziyan
ver-	zor
veya	zorlaş-
vida	zorluk
vur-	zorunlu
vurgulan-	
vücut	
ya...ya	
yada	
yani	
yanlış	
yansıt-	
yap-	
yapıl-	
yapılaş-	
yapma	
yaptır-	
yara-	
yara	
yaralı	
yarar	
yararlan-	
yararlanıl-	
yarat-	
yardımcı	
yardımlaş-	
yarın	
yaşa-	
yaşam	
yaşayış	
yaşlan-	
yatır-	
yatırım	
yavaş	
yaz-	
yazılı	
ye-	
yekun	
yeni	
yenile-	
yer	
yet-	
yeterince	
yetin-	
yıl	
yne	
yol	
yön	
yönelik	
yönlendir-	
yöntem	
yüksel-	
yüzden	
zaman	
zaten	
zengin	

1-atasözleri

Akıl akıldan üstündür

Ne oldum dememeli ne olacağım demeli

2-İkilemeler

Azar azar:2

Az az:3

Birike birike

Bol bol

Büyüye büyüye:6

Günden güne

Yavaş yavaş:4

yapayalnız

İcat et-

Karinca kararınca

Ortaya çıkar-

Sahip çık-:3

Sarf et-

Sıfırdan başla-:2

Çık-(yola)

Çıkar-(ders):4

Gel-(zor)

Genişle-(büyük)-

Getir-(uykuyu)

Gör-(sonunu)

Görün-(uğrama-)

İste-(gönülden)

Ver-(izin)

Kal-(uyuya)

Karşıla-(hoş)

Kavuştur-(parayı)

Kullan-(kötüye)

Sıkış-(paraya)

Sok-(işe)

Yansıt-(sorunları)

Yatır-(parayı):5

3-Devimler

Baştan sav-

Boşla-

Dile getir-

Dördörtlük

Elde et-

Ele alın-

Etekleri tutuş-

Har vurup harman savur-

4-Mecazlar

Anlat-(boşa)

At-(yalan)

Atil-(okuldan)

Bak-(işine)

Başı(işin)

Bekle-(dükkanı)

Bul-(belayı)

Bulun-(derman)

Büyü-(gözünde)

Çalış-(kazanmaya):3

Çevir-(şansını)

EK:33 11.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLERİN ATASÖZÜ AÇIKLAMASI ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİSİ) Toplam: 381

acaba	birikim	doğa	götür-	kazanıl-
adam	biriktir-	doğrultu	gün	kenar
ak	biriktiril-	doğruluk	günlük	kendi
akçe	birkaç	doğum	gürültü	kesinlik
al-	birleştir-	doldur-	güzel	kısa
alan	birlik	dön-	haber	kısaca
aldır-	bit-	dönül-	hâl	kısim
alın	bitir-	dönüm	halk	kış
alışkın	biz	dönüş-	hangi	kiyimet
âlim	bol	dönüştür-	hani	ki
alt	boş	duy-	harca-	kitap
ama	bu	duygu	harçlık	kolaylaştır-
amaç	bugün	dün	hasat	koşul
aman	bulun-	dünya	hata	kova
ara	bulut	düşün-	hatta	koy-
arazi	büyü-	düşünce	hayal	koyun
arka	büyük	düzenli	hayat	köşe
art-	can	edin-	hazine	kötü
asıl	canlı	eger	hedef	kullan-
aş-	ciddi	ekle-	hediye	kumbara
aşağı	çaba	ekonomi	hem...hem	kurut-
aşama	çalış-	el	hep	küçük
at-	çalışma	elektrik	hepsi	küçüklük
ata	çap	emek	her	lise
atasözü	çek-	emin	herhalde	lüks
avuç	çeşme	en	herkes	maddiyat
ay	çevre	enerji	hic	mazi
ayak	çiftçi	et-	hicbir	memur
ayır-	çoğal-	evet	hürmet	mesele
az	çoğalt-	fakat	içiçe	miktar
bahset-	çoğalttır-	falso	için	millet
bak-	çok	fark	ihtiyaç	milletvekili
başar-	çöp	faydalans-	ile	mutlaka
başla-	çünkü	fazla	ileri	mümkin
bazı	daha	geç-	ilerle-	nasıl
belirle-	dahi	geçmiş	imkan	ne
belki	dair	gel-	insan	neden
ben	damla	gelir	inşaat-	nere
beraberlik	de	geliş-	ise	nice
beyin	de-	geliştir-	iste-	niçin
bırak-	dedirt-	genç	itaat	nokta
bil-	değer	genel	iyi	o
bile	değerlendir-	genellik	kabullen-	oku-
bilebile	değerli	gerçek	kadar	okyanus
bilgi	değil	gerçekleştir-	kal-	ol-
bilgilen-	değiş-	gerçekleştiril-	kanıtlan-	olabil-
bilin-	deniz	gerek	kapan-	olanak
bilinç	derin	gerekli	kapla-	olay
bilinçli	dev	geri	karagün	oluş-
bir	devam-	getir-	kardeş	oluştur-
birey	devlet	gibi	karşı	onlar
bireysel	dış	göl	karşılık	oysa
birgün	diğer	gör-	katre	öğren-
biri	dikkat	göster-	kazan	öğrenci
birik-	dikkatli	gösteril-	kazan-	öğrenim

ölçü	toplum
ölüm	toplumsal
önce	trafik
önem	tuvalet
örneğin	tüm
örnek	türk
para	uğraş-
parça	ulaş-
pek	unut-
perde	unutul-
performans	uygun
piş-	ürün
rahat	üstüste
rastla-	üzeri
sağla-	vaat
savaş	var
saye	var-
sayfa	ve
saygı	ver-
sayıl-	veril-
sebep	verimli
seçim	vurgula-
sev-	yada
sevil-	yahut
seyret-	yani
sık-	yanlış
sınır	yap-
sinir	yapıl-
siz	yaptır-
son	yaptırıl-
sonra	yarat-
sonuç	yardımcı-
sor-	yarım
sorun	yarım
söyle-	yaşa-
söz	yaşam
standart	yer
su	yerleştir-
sun-	yeryüzü
süre	yetin-
şekil	yığıl-
şekil	yığın
şey	yıl
şu	yok
tabi	yokla-
talep	yol
tamam	zam
tamamla-	zaman
tane	zoraki
taraf	zorluk
tasarruf	
tecrübe	
tek	
teknoloji	
tekrarlan-	
ter	

1-Atasözleri

Ağustosta beyni kaynayanın kışın aşısı pişer
Ak akçe kara gün içindir

2-İkilemeler

Bilebile
Boşu boşuna
Damlaya damlaya
İç içe
Karşı karşıya
Teker teker
Üst üsté
Yerli yerinde

3-Deyimler

Dişinden tırnağından artır-
Elde et:2
Elini kolunu bağlamak

4-Mecazlar

Alın teri(emek)
At-(yalan)
Ayır-(birbirinden)
Bırak-(tiryakiliği)
Bit-(yorul-)
Çalış-(konuşmaya)
Çek-(dert)
Dön-(deliye)
Edin-(bilgi)
Et-(yardım)
Geç-(sınıfı):3
Gel-(zamanı):2
Gör-(haklı)
Göster-(gününü)
Kal-(sınıfta)
Kapla-(yer):4
Kara gün(zor an)
Kazan-(düşman)
Koy-(kafaya):2
Sağla-(yarar):3
Sayıl-(hatırı):2
Sık-(canını):5
Ulaş-(hedefe)
Ver-(değer,karar,söz):3
Yap-(hata):2

EK:34 11.SINIF ALT GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU ÇEŞIT SÖZLÜĞÜ (6öğrenci) Toplam:387

abla	bilgi	duy-	gözlük	kelime
açık	binlerce	duygu	güç	kenar
aile	bir	dün	gün	kendi
akciğer	biraz	dürüst	güven	ki
akşam	birbiri	düş-	güzel	kim
al-	birçok	düşman	güzellik	kimse
alan	biri	düşün-	hak	kirala-
alm-	birlikte	düşünce	hâl	kişi
alış-	biz	düzungün	hangi	kitap
alışkanlık	boyunca	edin-	hareketlendir-	kocaman
alışveriş	böyle	eğer	hastalık	kokain
alkol	bu	eğitim	hata	kolaylaştır-
alt	bugün	eglenn-	hatırla-	konu
ama	bulut	ekonomik	hatırlat-	konuşma
an	bütçe	el	hatta	koru-
ani	bütün	emin	hava	koy-
anla-	büyük	en	hayat	köprü
anne	can	endeksle-	hayvan	kötü
araç	cevap	enflasyon	hazır	kriz
arkadaş	çalış-	engel	hazırla-	kullan-
arkadaşlık	çare	engelle-	hazırlık	kullanım
art-	çek-	engellen-	hedef	kurtul-
artık	çık-	erken	hep	kutsal
artır-	çıkar-	ertesi	hepsi	madde
asla	çıklıl-	esrar	her	matematiksel
asıl	çocuk	eşitle-	herkes	mecburiyet
aşk	çok	esya	heyecanlan-	medeniyet
at-	çöküntü	et-	hırsız	merkez
ayak	çünkü	et	hirslan-	mesele
aynı	dağ	ev	hiç	miktar
ayril-	dağıt-	fakat	his	millet
baba	daha	fark	hisset-	mutfak
bağımlılı	dair	fedakarlık	ibret	mutlaka
bağımlılık	davran-	fırsat	iç	mutlu
bak-	dayan-	geçindir-	icin	mutluluk-
baskı	de	geçir-	ietenlik	mükemmel
bastır-	de-	geçmiş	ile	nasıl
baş	değer	gel-	ilerde	ne
başarısızlık	değerlendir-	gelecek	ilk	neden
başka	değil	geliştir-	insan	nesil
başla-	den-	gerçek	insanlık	neşe
başta	deneyim	gerek-	ise	neye
bazı	dengeli	gerekli	ış	niye
bekle-	dere	gereksinim	iyi	nokta
belirle-	devam	getir-.	kabullen-	o
belirlen-	devlet	getiri	kadar	okul
belki	dikkat	gibi	karanlık	ol-
ben	dilen-	gir-	kardeş	olanak
beslenme	dirençli	git-	karşı	olay
bırak-	dolar	gör-	karşılaş-	oluştur-
bil-	dolaş-	göre	karşılık	onlar
bildir-	dost	göster-	kaybet-	öde-
bile	durabil-	göz	kazan-	öğren-
	durum	gözde	kekik	öğret-

ön	toplan-	yürü-
önce	tut-	yüzünden
örneğin	tür	zaaf
özel	türk	zaman
özellik	türlü	zararlı
özlem	uğraş-	zor
para	unutul-	
parasal	uyan-	
pazar	uygula-	
piknik	uygun	
rastla-	uyuşturucu	
resmen	uzun	
ruhsal	ülke	
rüya	üzere	
sabah	var	
sağlık	var-	
sağlıklı	vatan	
sahiden	vazgeç-	
sahip	ve	
sahipsiz-	ver-	
sanki	veya	
sataş-	vücut	
saye	yada	
saygısızlık	yağ-	
sebep	yağmur	
seç-	yakın	
seçil-	yani	
sev-	yap-	
sevgi	yaralı	
sevil-	yarat-	
sevin-	yaşa-	
sıfır	yaşam	
sigara	yaşan-	
sil-	yavuz	
sonra	yavaşlat-	
sonuç	yaygın	
sorumlu	ye-	
sorgula-	yemek	
sorun	yer	
söyle-	yerel	
su	yerleştir-	
sus-	yeterince	
süre	yeterli	
süreç	yetin-	
şarkı	yığın	
şekil	yıl	
şelale	yıl-	
şey	yine	
şöyle	yiyecek	
takım	yok	
tanı-	yol	
tarih	yön	
tat-	yönelik	
tehdit	yönetim	
ticaret	yönlendir-	
topla-	yurt	

1-Atasözü

Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.

2-İkileme

AKİP GEÇ-

3-Deyimler

Baş vur-

Elde et-

Göz kamaştır-

4-mecazlar

Al-(gönlünü)

Alın-(küsmek)

Art-(parası)

At-(imza,stres):2

Bak-(çocuğa)

Bırak-(tiryakiliği):4

Çek-(ilgisini,sıkıntısını):2

Çık-(ortaya,yola):2

Çıkar-(zararı)

Dayan-(acıya):2

Dolaş-(gez-):3

Duy-(mutluluk,pişmanlık):2

Düş-(aklına)

Geçir-(hastalık)

Gel-(uykusu)

Getir-(neşe)

Gir-(riske):2

Gör-(büyük)

Koy-(ortaya):3

Sil-(hayatından)

Söyle-(şarkı)

Tut-(uzak)

Uyan-(rüyadan)

Ver-(ceza,karar)

Yap-(hata)

EK:35 11.SINIF ORTA GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (18KİSİ)**Toplam:790**

acı	atılgan	bırak-	çeşitli	dolaş-
acı-	ayak	bil-	çevre	dolaylı
açıkla-	aydınlat-	bildir-	çığlık	dost
açıl-	ayırt-	bile	çıkar-	dostluk
ada	aynı	bilgi	çıkar	doyumsuzluk
ada-	ayrı	bilgin-	çiçek	doyur-
adalet	ayricalık	bilgisayar	çırkin	dönem
adet	ayrılık	bir	çırkinlik	dua-
ağla-	az	biraz	çocuk	dur-
ağlat-	azal-	birbiri	çoğu	durdur-
ahlak	bağ	birçok	çok	durak
ahlaken	bağdaş-	birden	çünkü	durum
ait	bağla-	birer	dağıl-	duygu
ak-	bağlan-	birey	daha	dün
akıl	bağlı	biri	dahi	dünya
akıllan-	bahar	birik-	daima	dürüst
aksine	bak-	birinci	damla	düş-
al-	bakkal	birkaç	davran-	düşman
alan	barış	birlikte	davranış	düşme
aldat-	basit	bisiklet	dayalı	düşün-
aldırış	baş	bit-	de	düşünce
alem	başarı	bitki	de-	düzenli
aleyh	başarıl-	biz	değer	ebedi
alış-	başarılı	bol	değerlendiril-	edep
alışkanlık	başarsız-	bomba	değerli	edepli
alıştır-	başka	borç	değil	eğer
alkol	başla-	böl-	değiş-	eğitim
alt	başlangıç	böyle	değişik	eğlen-
ama	başlık	bu	değişil-	ekonomik
amaç	başvur-	bugün	deneyim	el
an	bayağı	bul-	denge	emel
anahtar	bayram	bulun-	dengeli	er
ancak	bazen	bürün-	depresyon	erdemli
anla-	bazı	bütün	derece	eriş-
anlam	bebek	bütünlük	ders	es-
anlaş-	bebeklik	büyü-	dert	eski
anlatıl-	becer-	büyük	dertli	esnada
anlayış	beceriksiz	can	devamlı	etkile-
anne	bekle-	canlandır-	devlet	etmen
antlaşma	beklenti	cevapla-	deyim	etraf
ara	belirle-	ciger	diğer	ev
ara-	belirli	cihan	diğeri	fakat
arka	belirt-	coşku	dikil-	evlat
arkadaş	belki	cumhuriyet	dikkat-	ey
arkadaşlık	belli	cümle	din	eyalet
art-	ben	çaba	dinç	ez-
artık	benimse-	çağ	dinle-	faktör
asıl	benimset-	çalış-	direk	fark
asker	benlik	çalışkan	diye	farklı
at-	benze-	çap	doğa	farklılaş-
ata	berrak	çare	doğallık	faydalanan-
atasözü	beslen-	çatışma	doğru	faziletli
atıcı	beslenme	çek	doğumgünü	fazla
atıl-	bık-	çekil-	doktor	

fedakarlık	hak	ilerle-	kişi	nefes
fener	haksızlık	ilgili	kişilik	nice
feryat	hâl	ilişki	kitap	nimet
fetih	hangi	inan-	kolay	niye
fırtına	haraplaş-	inatlaş-	kolayca	nokta
fikir	harca-	insaf	kolaylık	o
fil	hareket	insan	kolla-	oklava
gaye	hasta	insanlık	kompleks	oku-
gayret	hata	insanoğlu	konu	oku-
gazete	hatırla-	ise	konuş-	okul
geç-	hatta	iste-	kork-	okumak
geçir-	hava	istiklâl	korkunç	okun-
geçmiş	hayal	iş	koru-	ol-
gel-	hayalle-	işte	koskoca	olanak
gelecek	hayat	it-	koştur-	olay
gelenek	hayır	iyi	koy-	oluk
gelin	hayırlı	kabullen-	kötü	olumlu
genç	haykır-	kadar	kötülük	olumsuz
gençlik	hayvan	kafa	kucakla-	olüşabil-
gerçek	hedef	kal-	kullanıl-	onlar
gerçekleş-	hemen	kalk-	kumar	orantılı
gerek	hem...hem	kalkıl-	kur-	ordu
gerek-	hep	kan	kurul-	oyna-
gereksin-	hepsi	kanun	kuruşluk	oynan-
getir-	her	kapıl-	kuşak	oynat-
getiril-	herhangi	karınca	kuşku	oysa
gez-	herkes	karışım	küçük	oyun
gibi	hiç	karlı	kültürel	oyuncak
giderebil-	hicbir	karşı	küp	ödev
gir-	hile	karşılaş-	küs-	öğren-
git-	his	kasap	lav	öğrenci
gönül	hortum	kat-	leh	öğrencilik-
gör-	huy	kavga	maddi	ögrenme
göre	huzurlu	kavra-	mahkum	öğret-
görenek	hükmet-	kavram	manevi	öğretmen
görev	hür	kavuş-	masum	öl-
görüş	hürriyet	kaybet-	mektup	ölüm
göster-	hüzünlü	kayıp	memleket	ölümsüzleştir
gösterebil-	irmak	kazan-	memur	-
gösterge	ısın-	kazandır-	meraklan	ömür
götür-	ıssız	kelime	merhamet	ön
güç	ışık	kendi	millet	önce
güçlendir-	ibret	kesin	milli	önem
güçlü	ıç	keşke	moral	önemli
gündü	ıç-	kez	muhafaza	örf
gül-	iceri	kınan-	mutfak	örneğin
gülümse-	icin	kırıl-	mutlaka	öyle
gülünç	icerca	kısaca	mutlu	özellik
gün	ichten	kıymet	mutluluk	özgürlük
günlük	ichtenlik	ki	mücadele	paha
güven	ığrenç	kim	müdafaa	para
güven-	iksir	kimi	namaz	parça
güvenil-	ilan	kimlik	namus	parçala-
güvensizlik	ile	kimse	nasıl	parlak
güzel	ilelebet	kirlen-	ne	patla-
hafiflet-	ileri	kirlet-	neden	pay

paylaş-	sistem	tercih	ya	yön
paylaşıl-	sistemli	tereddüt	yabancılık	yönetim
pek	siyasi	terör	yada	yönlendir-
peki	soğuk	ters	yadırğa-	yurt
psikolojik	son	terzi	yakın	yük
püskür-	sonra	teslim	yakınlık	yüksek
rahatla-	sonuç	teşkilat	yakışıklı	yürüt-
rahatlat-	sonuçlan-	tipki	yaklaş-	yüzden
rahatsızlık	sonunda	topluluk	yaklaştır-	yüzük
rezil	sorumlu	toplum	yalan	zaman
ruhsal	sorumluluk	toprak	yalnız	zarar
rüya	sorun	tut-	yalnızlık	zaten
rüzgar	söyle-	tüccar	yan	zavallı
sade	söyletil-	tüken-	yanardağ	zihin
sadece	söz	tüm	yani	zor
saf	spor	tür	yani	zorluk
sağla-	stres	türk	yap-	zorunluluk
sağlam	su	türlü	yapıl-	
sağlamlaştır-	sulh	uğra-	yaptır-	
sağlık	sun-	uğraş-	yaptırım	
sağlıklı	sür-	uğur	yar	
sahip	sürekli	ulaş-	yara-	
sakın	sürü	ulaştır-	yarala-	
samimiyet	sürükle-	ulus	yarat-	
san-	şahsî	umman	yardım	
sarıl-	şanlı	umutsuzluk	yardımcı	
satır	şefkat	unut-	yardımlaş-	
savaş	şekil	unutul-	yarın	
savaş-	şey	usan-	yasa	
savun-	şirilti	uy-	yaş	
saygı	şikayet	uyandır-	yaşa-	
saygılı	şimdi	uzak	yaşam	
sayı	şöyle	uzat-	yaşan-	
sebep	şu	uzun	yaşar-	
seç-	şuur	ülke	yaşat-	
selamlas-	tabi	ümit	yaşlı	
sen	tabir	ümitlen-	yat-	
sepetle-	tam	üst	yazık	
ses	tamamla-	üstün	yeni	
sev-	tane	üstünlük	yenilik	
sevdir-	tanı-	üzeri	yenilik	
sevgi	tanıt-	üzül-	yer	
sevgili	taraf	var	yerel	
sevgisizlik	tarih	var-	yet-	
sevil-	tarihî	varlık	yeter	
sevinç	taşı-	vatan	yeterli	
sıcak	tat	vazife	yıl	
sıcaklık	tattır-	ve	yıpran-	
sıkıntı	tecrübe	ver-	yine	
simsiki	tehlike	verdir-	yitir-	
sınır	tek	verim	yok	
sır	temizle-	verimli	yoksa	
sıra	temizlen-	veya	yoksul	
sigara	tepki	vezir	yoksun	
sil-	terbiye	vicdan	yol	
sindir-	terbiyeli	vücut	yorgunluk	

1-Atasözleri

Bugünün işini yarına bırakma

2-İkilemeler

Bol bol:4
Çiçek çiçek
Geze geze:2
Günü gününe:2
Kaçta kaçtı
Kana kana
Kıpir kıpir
Koskoca
Tığa basa
Sımsıkı
Üst üsté
Zaman zaman:2

3-Deyimler

Aldırış etme:-2
Bayram et-
Dur durak(bilme-)
Elde et-
Elineyüzüne bulaştır-
El uzat-
Gelip geç-
Göz at-:2
Hayal kur-
Işık tut-
İçi içine sığma:-3
Kırık dökük
Mest et-
Ortaya koy:-3
Rüya gör-
Sahip çık-
Selamlaş-
Sepetle-
Sözelimi:2
Ters düş-
Üstesinden gel:-4
Yol aç-
Yüzünü kara çıkar-

Bit-(işi)
Bul-(cesareti)
bulun-(boş)
ver-(can)
çek(sıkıntı):3
dur-(boş)
düş-(aklına):4
es-(aklına)
geç-(hesaba)
gir-(işe)
göster(kendini)
isın-(işe)
kal-(geç):3
kalkıl-(sahura)
kapıl-(korkuya)
karşılaşıl-(güçlüklere)
kat-(can)
kırıl-(kalbi):4
kolla-(arkasını)
koştur-(peşinden)
kurul-(koltuğa)
oynat-(yerinden)
paylaş-(dertleri):2
sağla-(gelir)
sil-(aklından)
sindir-(içine)
sür-(ömür boyu)
tut(takım):4
tut-(uzak)
ver-(akıl):2
yaklaş-(bakış açısı)
yürüt-(işi)
yaşat-(parayla)
yat-(eli)

4-Mecazlar

Al-(dersini)
Ara-(hakkını)
Atıl-(temeli)
Aydınlat-
(düşünceleriyle):2
Bağ(duygusal):3
Bağlan-(tutkuyla)
Bak-(hâline)
Bekle-(değişmesini)
Birik-(dertleri):2

EK: 36 11.SINIF ÜST GRUP ÖĞRENCİLER SERBEST KONU ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ (6KİSİ) Toplam:467

aci	bırak-	denk	geç	ilk
açılım	büçümde	derman	geçerli	illet
ad	bile	ders	geçim	imkan
adeta	bilebile	dertlen-	geçmiş	imtihan
aile	bir	devam	gel-	in-
ak-	biraz	dış	geliş-	inandır-
akıl	birbiri	dikkat	gelişmiş	insan
al-	birçok	dikkatli	genç	insanoğlu
alan	bireysel	dinle-	gençlik	ise
alt	birgün	dip	gerçek	iste-
ama	biri	diyebil-	geri	istek
amaç	birim	doğrula-	gibi	istikbal
an	bırkaç	doğurt-	git-	iş
ancak	birtakım	dolan-	gölge	isle-
anı	biz	dolu	gör-	işleniş
anla-	boşla-	dost	göre	işleyiş
anlam	boyunca	dostluk	görüş	iste
anlat-	böyle	dön-	göz	it-
anlayış	bu	dört	güç	iyi
anlık	bul-	durmaksızın	güçlük	iz
ara	bul-	durum	gül-	kabullen-
artık	bulun-	duy-	gülümse-	kaçın-
asla	bulundur-	duygu	gün	kaçır-
aslında	buluş	dünya	güven	kağıt
ayak	bunak	düş	güvenil-	kal-
aydınlat-	burukluk	düşünme	hadise	kaldır-
ayır-	buz	edin-	hak	kaldırt-
aynı	bürü-	eğer	hakikat	kalem
ayrı	bütün	eğitim	haklı	kalıplas-
ayrıca	büyük	eğlence	hâl	kalk-
ayricalık	büyüklük	el	hareket	kalp
ayril-	canlı	eleal-	hata	kanaatim
azim	cümle	elek	hatta	karanlık
bahtiyar	çalış-	emir	hayal	kardeş
bak-	çare	en	hayat	karşı
bakis	çaresizlik	erdem	hayvancılık	karşılık
bariz	çarp-	esir	hedef	kat-
başka	çık-	et	hele	katışık
başla-	çıkıntı	et-	hem	katkı
başlıca	çiftçilik	etki	hep	kavram
başlık	çoğal-	etkin-	her	kazan-
bat-	çoğu	etraf	herkes	kazanç-
bazen	çok	ev	hırs	kazandır-
bazı	çözüm	evrensel	hızlı	kelime
bedel	çünkü	ezber	hiç	kenar
bekle-	daha	ezberci	hiçbir	kendi
beklen-	dal-	ezberle-	his	kesinlik
belirli	damar	fakat	hizmet	kısa
belirti	de	fakir	hür	kısaca
ben	de-	fark-	ıç	ki
benimse-	değer	fayda	ıç-	kimse
benze-	değil	fedakarlık	ıçın	kirpik
benzet-	delalet	fırsat	ikiz	kişi
beraber	denil-	fikir	ile	klasik
beton	deniz	gaflet	ilgilene-	kolla-

konu	olumsuz	say-	tipki	yaptır-
konusma	oluştur-	sayfa	tırnak	yararlan-
koşul	omuz	sel	tokat	yardımcı-
kötüle-	onlar	sev-	toplan-	yarış
köy	orta	sevgi	toplum	yaş
kullan-	ödev	sığın-	toplumsal	yaşa-
kur-	öğren-	sıkıcı	toprak	yaşam
maddi	öğrenci	sınıf	tüken-	yat-
manevi	öğrenme	siyirl-	tüm	yazar
medeniyet	öğretim-	sistem	türlü	yazık
mekan	öğretmen	siyaset	uç	yazılı
menfaat	öl-	soluk	ulaş-	ye-
meslek	ömür	son	ulaşım	yegane
metot	ön	sonra	umut	yeni
meydan	önce	sonuç	umutsuzluk	yer
misali	önem	sonuncu	unut-	yerleş-
moda	önemli	sor-	unutul-	yerleştir-
modern	ör-	sorun	utan-	yet-
mum	örneğin	söyle-	uygula-	yetiştir-
mutfak	örnek	stres	uygulan-	yıl
mutlu	öyle	süre	uygulat-	yıl-
mutluluk-	özellik	sürece	uygun	yıprat-
müfredat	papağan	süreç	uzaklaştır-	yok
mükafat	paylaş-	şahsi	ülke	yoksa
mükemmel	pekala	şahsiyet	üniversite	yoksun
mümkürün	peki	şan	üretim	yol
nasıl	pozitif	şart	üst	yön
ne	raigmen	şehir	var	yüksel-
neden	rahatlık	şekil	vazgeç-	yürütl-
nerede	rastla-	şey	ve	yüz
netice	refah	şirket	ver-	yüzden
ney	rüzgar	şu	yakala-	yüz-
o	sadece	takip	yan	zaman
okul	sağla-	tam	yanibaşı	zayıf
okur	saha	tat-	yanılı-	zehir
okutul-	sar-	teknoloji	yanlış	zengin
ol-	sarıl-	tekrar	yap-	
olay	savrul-	tekrarla-	yaprak	
olgu	savun-	tercih		

1-atasözleri

Rastlanmamıştır.

2-İkilemeler

Bilebile

Yumak yumak

3-Devimler

Alabora et-

Ele al-

Meydana gel-

4-mecazlar

Al-(havasını)

Ayır(birbirinden)

Ayrıl-(boşan-)

Bak-(hasta)

Bat-(iflas et-):3

Bekle-(yardım)

Bırak-(dinlemeyi):2

Bul-(belayı)

Çalış-(bırakmaya)

Çarp-(hava)

Çık-(yola):5

Dolan-(peşinde)

Dön-(deliye)

Duy-(mutluluk)

Gel-(aklına)

Git-(hoşuna):2

Gör-(zoru)

İN-(havası)

İste-(canı)

İşle-(ders):4

Kaçın-(kötülükten)

Kaçır-(ağzından)

Kaldır-(sözü)

Kalk-(tahtaya)

Ver-(karar):2

Kur-(iş):5

Paylaş-(sorunları)

Sağla-(yarar):4

Sar-(belayı)

Say-(büyügü)

Tat-(acıyı):3

Yakala-(şansı):2

Yap-(panik)

Yetiştir-(haberi)

Yüksel-(makam mevki)

EK:37

5., 8. SINIFLAR ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:557

abla	azımsa-	bu	dış	geliştir-
aç-	baba	bugün	dışarı	gençlik
açık	bağ	bul-	diger	gerçek
açıkla-	bağır-	burun	dikkatet-	gerek
ad	bahçe	bütün	dinle-	gerek-
adam	bak-	büyü-	diye	gerekli
ağabey	bakım	büyük	doğu	gereksinim
ağaç	balık	büyük-	dokun-	gerekтир-
ağla-	banka	can	dol-	geri
aile	baş	canlı	dolaş-	getir-
ak-	başarı	cehalet	dolu	gez-
akıl	başarılı	çağıır-	dost	gezi
akit-	başka	çalış-	dön-	gibi
akraba	başla-	çanta	dönüş-	gir-
akşam	başla-	çarp-	dur-	git-
al-	bayram	çarşı	durdur-	gizli
alın-	bazen	çay	durum	göl
alış-	bazı	çek-	duygu	gör-
alışkanlık	bazı	çevre	düğün	göre
alışveriş	bekle-	çık-	dünya	görev
alt	belirle-	çikar-	dürüst	görevli
ama	belirt-	çocuk	düş-	görüş
amca	belki	çoğal-	düşün-	göster-
an	belli	çoğalt-	düşünce	götür-
ancak	ben	çok	düşüş	göz
ani	benze-	çukur	düzen	grup
anımsat-	benzet-	çünkü	edil-	güç
anla-	beraber	dağ	edin-	gül-
anlam	beslen-	dağıt-	eğer	gün
anlat-	bırak-	daha	eğlen-	güneş
anlatıl-	bırak-	daima	el	güvence
anne	bil-	dakika	elbet	güzell
anneanne	bile	dal-	elle-	hâl
ara	bilgi	damla	emek	halâ
ara-	bilgili	damla-	emin	harca-
araba	bir	damlacık	en	harcayıver-
araç	biraz	davran-	erken	harçlık
arkadaş	birbiri	davranış	ertesi	hasta
arkadaşlık	birçok	dayan-	eşya	hastabakıcı
asıl	birde	de	et-	hastalan-
asker	birden	de-	etki	hastane
asla	birgün	dede	etraf	hata
aslında	biri	defa	ev	havuz
aşırı	birik-	değer	facia	hayat
at-	birikim	değerlendir-	fakat	hayvan
ata	biriktir-	değil	fark	hazırlan-
atasözü	bırkaç	değiş-	fatura	hem
atla-	bisiklet	deli	fazla	hemen
ay	biz	deniz	gece	hep
ayak	boyunca	dere	geç	hepsi
ayır-	bozuk	derin	geç-	her
aynen	böcek	ders	geçin-	hergün
aynı	bölüm	devamet-	geçir-	herkes
ayrıca	böyle	devamlı	gel-	hızlı
az	böylece	devlet	gelecek	hiç

hiçbir	kısa	ol-	sermaye	ufak
hisset-	kısım	olabil-	servet	uğraş-
hüzün	kiymet	olay	servis	uğur
hüzünlü	kiymetlen-	olumlu	ses	ulaş-
irmak	kız	olumsuzluk	sev-	unut-
ısin-	ki	oluş-	sevgi	ülke
ışık	kim	olostur-	sevin-	üst
iç	kimse	onlar	sevinç	üz-
iç-	kişi	orman	sıcak	üzeri
İçeri	kitap	otobüs	sıklıl-	üzgün
için	koca	otur-	sıkıntı	üzül-
İhtiyaç	kolayca	oyna-	sıra	üzüm
ile	kon-	öde-	siyah	üzüntü
ile	konu	ödev	siz	vakit
ileri	konuş-	ögren-	sokak	var
ilgili	konuşma	öğrenci	son	varlık
ilişki	kork-	ögrenibil-	sonra	ve
ilk	koru-	öğretmen	sonuç	ver-
inan-	koş-	öl-	sor-	veril-
insan	kova	ölüm	sorun	verim
insanlık	kovala-	ön	söyle-	verimli
insanoğlu	koy-	önce	söylen-	veya
ise	kötü	önceki	söz	vur-
israfet-	kötülük	önem	su	vurgula-
iste-	köy	önemli	sür-	ya
istek	kullan-	önemse-	sürtür-	yada
ış	kumbara	örneğin	süre	yağ-
işte	kur-	öyle	şart	yağmur
iyi	kurtar-	öyleyse	şekil	yakın
kaç-	kurum	özle-	şelale	yan
kaçın-	kutsal	para	şey	yan-
kadar	küçük	park	şimdi	yani
kağıt	küçümse-	peki	şoför	yanlış
kal-	laf	pencere	şu	yap-
kalk-	lazım	piknik	taksi	yapıl-
kapat-	maddî	polis	taktirde	yaprak
kapla-	matematik	problem	tane	yara-
kapsa-	merak-	saat	tani-	yarar
karar	mesela	sabah	taraf	yararlı
kardeş	meydan	sabır	tarla	yarayabil-
karşı	miktar	sadece	tatil	yardım
karşılık	mola	sağlık	tatlı	yardımet-
katıl-	motor	sahip	tedbir	yarı
katkı	musluk	sahiplen-	tek	yarın
kavga	mutlaka	sakin-	telefon	yaş
kavram	mutlu	sakla-	temel	yaşa-
kavuş-	mutluluk	san-	teyze	yaşam
kayıp	nasıl	saniye	tıpkı	yaşanti
kaynak	ne	sarıl	top	yatırım
kazan	neden	savaş-	topla-	yazı
kazanç	neyse	saygı	toplantı-	yazılı
kenar	normal	saygılı	toplum	ye-
kendi	o	sezbeci	tut-	yemek
kez	oksijen	sel	tutumlu	yen-
kır-	oku-	sen	uç	yenİ
kısa	okul	sene	uçurum	yer

yıl	yol	yut-	zaman	ziyanet-
yine	yolla-	yuvarlan-	zarar	zor
yiyecek	yorul-	yüksek	zararver	
yok	yön	yüz-	zengin	
yoksa	yönel-	yüzden	ziyan	

EK:38**5. , 11. SINIFLAR ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:696**

abla	aynı	birtakım	damlayadamlı	dünya
acemi	az	bisiklet	ya	dürüst
aci	azarazar	bit-	davran-	düş-
aç-	azımsa-	biz	davranış	düşebil-
açık	azim	bol	dayan-	düşme
açıklar-	baba	bomba	dayı	düşün-
ad	bağ	boyunca	de	düşünce
adam	bağdaş	bozuk	de-	düzen
ağabey	bağıır-	bozul-	dede	düzenle-
ağaç	bağlı	bozulabil-	defa	düzenli
ağla-	bahçe	bölüm	değ-	edil-
ahlak	bak-	böyle	değer	eğer
aile	bakım	böylece	değerlendir-	eğlen-
ak-	bakış	bu	değil	el
akıl	balık	bugün	değiş-	eldeet-
akraba	banka	bul-	denil-	emin
akşam	baş	bunalım	deniz	en
al-	başar-	bütün	dere	erken
alın-	başarı	büyü-	derin	ertesi
alış-	başarılı	büyük	ders	eşya
alışkanlık	başka	büyük-	dert	et-
alışveriş	başla-	büyüybüyüye	devam	etki
alkol	bazen	cami	devlet	etraf
alt	bazı	can	deyim	ev
altın	bebek	çabalas-	dış	evlen-
ama	bekle-	çağ	dışarı	facia
amca	belirle-	çağır-	dışlan-	fakat
an	belirt-	çal-	diğer	fark
ancak	belki	çalış-	dikkat	fatura
anı	belli	çanta	dikkatli	fazla
anla-	ben	çaresizlik	dinle-	fedakarlık
anlam	benze-	çarp-	direk	gece
anlat-	beraber	çay	diren-	geç
anlatıl-	beslen-	çek	diye	geç-
anne	bırak-	çeşme	doğ-	geçir-
ara	biçim	çevre	doğu	gel-
ara-	bil-	çık-	doğrultu	gelebil-
araba	bile	çıkabil-	doğum	gelecek
araç	bilgi	çıkar-	doğumgünü	gelir
arkadaş	bilim	çıkarabil-	dol-	geliştir-
arkadaşlık	bilinç	çiz-	dolaş-	genç
arzu	bir	çizgi	doldur-	gençlik
asil	biraz	çocuk	dolmuş	geniş
asker	birbiri	çocukluk	dolu	gerçek
asla	birçok	çoğal-	dost	gerek
aş-	birde	çok	dostluk	gerek-
at-	birden	çünkü	dön-	gerekli
ata	birer	dağ	dönüşt-	gereksim
atasözü	birgün	dağıt-	dur-	geri
atla-	birik-	daha	durdur-	getir-
avlu	birikebirike	dahi	durum	getiril-
ay	birikim	daima	duyu-	gez-
ayak	birikinti	dakika	duygu	gezi
ayı	biriktir-	damla	duygu	gibi
ayır-	bırkaç	damla-	düğün	

giderebil-	iç	kiyimet	neden	raziol-
gir-	iç-	kız	nesil	rezil
git-	İçeri	ki	neyse	ruh
göl	için	kim	o	ruhsal
gönül	ideal	kimse	oda	rüya
gör-	ihtiyaç	kişi	oğul	saat
göre	ile	kitap	oku-	sabah
görev	ilgili	koca	okul	sabah
görüş-	ilişki	kolayca	ol-	sabır
göster-	ilk	komşu	olabil-	sadece
gösterge	ilkokul	kon-	olanak	sağla-
götür-	inan-	konu	olay	sağlık
götürebil-	insan	konuş-	olumlu	saha
göz	insanlık	konuşma	oluş-	sahip
grup	insanoğlu	kop-	olştur-	sahiplen-
güç	ise	kork-	onlar	sakla
gül-	iste-	koru-	otobüs	saldır-
gün	istek	koş-	otur-	san-
güneş	iş	kova	oyna-	saniye
günlük	işle-	koy-	oyun	sanki
güven-	işte	köpek	öde-	sar-
güzel	iyi	kötü	ödev	sarıl
hâl	iz	kötülpük	öğren-	savaş
hâlâ	izin	köy	öğrenci	saygı
halledil-	kaç-	kullan-	ögrenebil-	saygılı
hallet-	kaçın-	kumbara	öğret-	sebep
hangi	kadar	kur-	öğretmen	seç-
harca-	kağıt	kurtar-	öl-	seçim
harçlık	kal-	kurul-	ölçü	sel
hasta	kalk-	kuş	ölüm	sen
hastane	kapat-	kutsal	ön	sene
hata	kararlaştırt-	küçük	önce	sermaye
hatıra	kararver-	küçümse-	önem	servet
hatta	kardeş	lazım	önemli	servis
hava	karın	maç	önemse-	ses
havuz	karişık	madde	örneğin	sev-
hayal	karşı	maddi	öyle	sevgi
hayır	karşılık	mal	özen	sevil-
hayvan	kaşık	masa	özen	sevin-
hazırlan-	kat	menfaat	özgürlük	sevinç
hazırlık	katıl-	meraket-	paha	sıcak
hedef	katkı	mesela	para	sıkıl-
hediye	kavram	meslek	parça	sıkıntı
hem	kavuş-	meydan	patla-	sınır
hemen	kaynak	meydanagel-	pay	sır
hep	kaza	meyve	paylaş-	sıra
hepsi	kazan-	miktar	paylaşabil-	sigara
her	kazanç	misal	pazar	siz
hergün	kenar	motor	pek	sok-
herkes	kendi	musluk	piknik	sokak
hesap	kere	mutlaka	pişmanlık	son
hızlı	kesil-	mutlu	polis	sonra
hiç	kez	mutluluk	problem	sonuç
hiçbir	kısa	müddet	rahatla-	sor-
hisset-	kısaca	nasıl	rahatlık	sorun
ışiktut-	kısımlı	ne	rahatsızlık	soy-

söyle-	telaş	üz-	yaralan	yok
söylen-	telefon	üzeri	yarar	yokla-
söyleyesöyleye	temel	üzül-	yararlan-	yoksa
söz	teşekkür	vakit	yardım	yol
su	teyze	var	yardımcı	yolculuk
sür-	tipki	var-	yardımet-	yorul-
sürdürü-	titre-	varlık	yarı	yön
süre	tokat	ve	yarın	yuva
sürü	top	ver-	yaş	yüksek
şart	topla-	verebil-	yaşa-	yürü-
şekil	toplan-	veya	yaşam	yüz-
şelale	toplantı	vezir	yaşan-	yüzden
şey	topluluk	vur-	yatak	yüzlü
şimdi	toplum	vurgula-	yatırım	zaman
şoför	tut-	ya	yavaşyavaş	zarar
şu	tutul-	yada	yavru	zararlı
tane	tutumlu	yağmur	yaz	zavallı
tanı-	tuvalet	yakala-	yazıl-	zehir
taraf	uçurum	yakın	yazılı	zengin
tarla	ufak	yan	ye	zevkli
tasarruf	uğra-	yan-	yemek	zil
taş-	uğraş-	yangın	yen-	ziyan
taşın-	uçur	yani	yenİ	ziyanet-
tat	ulaş-	yanlış	yer	ziyaret
tatil	unut-	yap-	yet-	zor
tatlı	uzun	yapıl-	yıkıl-	zorunlu
tecrübe	ülke	yaprak	yıl	
tedbir	ümitsizlik	yara	yne	
tek	üst	yara-	yiyerek	

EK:39 8., 11. SINIFORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:839

acaba	aslında	bil-	cevapla-	dışarı
acı	aşağı	bildir-	coşku	diğer
aç-	aşk	bile	cümle	dikkat
açık	at-	bilgi	çağır-	dikkatli
açıkla-	ata	bilin-	çalış-	dikkatsiz
açıl-	atasözü	bin-	çanta	dil
ad	ateş	bir	çarçur	dile-
adam	atla-	biraz	çarp-	dinle-
adeta	ay	birbiri	çay	dip
ağabey	ayak	birçok	çek	diye
ağaç	ayır-	birdaha	çekil-	doğa
ağla-	aynı	birde	çevre	doğu
aile	ayrıca	birden	çığlık	doktor
ak-	ayril-	birey	çık-	dol-
akıl	ayrintı	birgün	çıkar-	dolaş-
akraba	az	biri	çiçek	dolu
aksat-	azimsa-	birik-	çirkin	dost
aksi	baba	birikim	çocuk	doy-
akşam	babaanne	birikinti	çoğal-	dök-
al-	bağ	birikmiş	çoğu	dön-
alabil-	bağır-	biriktir-	çok	dönem
alan	bağla-	birkaç	çöp	dönüş-
alçı	bahar	birleş-	cuval	dur-
alıdır-	bahçe	birleştir-	çünkü	durak
alın-	bahset-	birlik	dağ	durdur-
alış-	bak-	birlikte	daha	durum
alışkanlık	bakım	bisiklet	daima	duvar
alıştır-	balık	bit-	dakika	duygù
alışveriş	banka	bitir-	dal	dügün
alt	basit	bitki	damla	dünya
ama	baskı	biz	davran-	dürüst
ambulans	baş	boş	davranış	düş-
amca	başarabil-	boşluk	dayan-	düşün-
ameliyat	başarı	boylu	de	düşünce
an	başarılı	boyunca	de-	düzel-
ancak	başka	bozuk	dede	düzel-
anda	başla-	bölüm	defa	düzen
anı	bayıl-	böyle	değer	düzenlen-
anlam	bazen	böylece	değerlendir-	düzenli
anlaş-	bazı	bu	değerli	edep
anlat-	bekle-	bugün	değil	edil-
anlatıl-	beklen-	bul-	değiş-	eğer
anne	belirle-	bulun-	değişik	eğitim
ara	belirli	bulunabil-	değiştir-	eglen-
ara-	belirt-	buluş-	dek	el
araba	belki	bütün	dene-	emin
araç	belli	büyü-	deniz	en
arka	ben	büyük	dere	erken
arkadaş	benimse-	büyük-	derece	ertesi
arkadaşlık	benze-	büyütebil-	derin	eski
art-	benzet-	büyüyüver-	ders	eşya
artık	beraber	can	devam	et-
asıl	beri	canlı	devlet	etki
asker	beslen-	cehalet	deyim	etkile-
asla	bırak-	ceset	dış	etraf

ev	gün	his	karanlık	koy-
evet	güneş	hisset-	kararver-	köprü
evlen-	güven-	hoş	kardeş	köşe
fabrika	güzel	huzur	karlı	kötü
facia	güzellik	hüzünlü	karşı	kötülük
fakat	haber	ırmak	karşıla-	köy
fakir	hafta	ışık	karşılaş-	kucak
fark	haftasonu	ibaret	karşılık	kucakla-
farket-	hak	iç	kasa	kullan-
farklı	hal	iç-	kat-	kullanıl-
fatura	hala	İçeri	katıl-	kumbara
fayda	hâlâ	icin	katkı	kur-
fazla	halk	ifade	kavga,	kurtar-
gayret	halledil-	ihmal	kavram	kurtul-
gece	hallet-	İhtiyaç	kavuş-	kurut-
geç	hangi	ile	kaybet-	kutsal
geç-	hani	ilerde	kayıp	küçük
geçir-	harca-	ileri	kaynak	küçümse-
geçmiş	harçlık	ilerle-	kaza	laf
gel-	hareket	ilişki	kazan-	lazım
gelecek	hareketlen-	ilk	kazanabil-	lise
geliş-	harika	in-	kazanç	maddi
geliştir-	harman	inan-	kelime	mahalle
gençlik	hasat	insan	kemik	manevi
gerçek	hasta	insanlık	kenar	manzara
gerçekleştir-	hastalan-	insanoğlu	kendi	mecaz
gerek	hastane	inşaet-	kesinlikle	memur
gerek-	hata	ise	keşke	merak
gerekli	hatıra	iste-	kez	meraket-
gereksinim	hatta	istek	kırıl-	merkez
geri	hava	isten-	kısa	mesela
getir-	havuz	istenil-	kısaca	mesele
gez-	hayat	iş	kısim	meydan
gezi	hayvan	işçi	kiymet	miktar
gibi	hazırla-	işte	kız	millet
gidebil-	hazırlan-	iyi	ki	mola
gider	hazine	iyice	kim	motor
gideril-	hem	iyileş-	kimse	mum
gir-	hemen	kabullen-	kişi	musluk
git-	hep	kaç-	kişilik	mutlaka
göl	hepimiz	kaçın-	kitap	mutlu
gör-	hepsi	kadar	koca	mutluluk
göre	her	kafa	kocaman	mükemmel
görebil-	hergün	kağıt	kol	mümkin
görev	herhalde	kahvaltı	kolay	müzik
görül-	herhangi	kal-	kolayca	nasıl
görün-	herkes	kaldır-	kon-	ne
görüntü	hersey	kalk-	kontrol	neden
görüş-	heves	kalp	konu	nedenol-
göster-	heyecanlan-	kamyon	konuş-	neşe
götür-	heyecanlı	kan	konuşma	neşeli
göz	hırs	kapat-	kork-	neyse
grup	hız	kapı	korku	nihatet
güç	hızlı	kapla-	koru-	niye
gül-	hic	kar	koş-	nokta
gülümse-	hicbir	karakol	kova	o

of	rastla-	söylen-	tutum	yapıl-
oğul	ruhsal	söz	tutumlu	yapma
oku-	rüya	sözgelimi	türlü	yaprak
okul	rüzgar	su	uç	yaptır-
ol-	saat	sun-	uçurum	yara-
olabil-	sabah	sür-	ufak	yarar
olay	sabır	sürdür-	uğraş-	yardım
olumlu	sabırsızlık	süre	uğur	yardımcı
olumsuz	sadece	sürece	ulaş-	yardımlaş-
oluş-	sağ	sürekli	ulaşılı-	yarı
oluştur-	sağla-	şart	um-	yarın
onlar	sağlık	şehit	umursa-	yarış
ordu	sahip	şekil	unut-	yaş
orta	sakla-	şelale	utan-	yaşa-
ortaokul	san-	şey	uyan-	yaşam
otobüs	saniye	şimdi	uygula-	yaşat-
otur-	sanki	şoför	uyu-	yaşlan-
oyna-	sarıl-	şöyle	ülke	yat-
oysa	savaş	şu	ümít	yatak
oyuncak	savun-	şuan	üniversite	yatırım
öde-	saye	tabi	üst	yaygın
ödev	saygı	tabiki	üstelik	yaz-
öğren-	saygılı	tahminet-	üz-	yazılı
öğrenci	sayıl-	tak-	üzere	ye
ögrenebil-	sebep	takım	üzeri	yemek
ögrenme	sel	tam	üzücü	yen-
öğretmen	sen	tamam	üzül-	yeni
öl-	sene	tane	vakıt	yer
ölüm	sermaye	tanı-	var	yerleş-
ömür	servet	taraf	varlık	yeşillik
ön	servis	tarihi	ve	yeter
önce	ses	tarla	vedalaş-	yeterli
önem	sev-	tat	ver-	yetin-
önemli	sevgi	tatil	veril-	yıl
önemse-	sevin-	tatlı	verim	yıldız
örneğin	sevinç	tebessüm	verimli	yine
örnek	sevinçli	tedbir	veya	yiyecek
öyle	seviye	tek	vur-	yok
öylece	sevket-	tekrar	vurgula-	yoksa
öz	sıcak	telaşlan-	ya	yoksun
özel	sıkı	telefon	yada	yol
paha	sıkıl-	televizyon	yağ-	yorgun
para	sıkıntı	temel	yağmur	yorul-
pay	sınav	tepe	yak-	yön
paylaş-	sınıf	ters	yakın	yukarı
pazar	sıra	teyze	yaklaş-	yurt
pek	siz	tipki	yalan	yükle-
peki	sofra	top	yalnız	yüksek
piknik	soğuk	topla-	yan	yüz
pişmanlık	sokak	toplantı-	yan-	yüz-
plan	son	toplum	yanı	yüzden
polis	sonra	toplumsal	yani	zaman
problem	sonuç	toprak	yanlış	zarar
rahat	sor-	trafik	yanlışlık	zaten
rahatla-	sorun	traverten	yap-	zayıf
rahatsızlık	söyle-	tut-	yapabil-	zengin

ziyan

ziyanet-

zor

zorunluluk

EK:40 5., 8., 11. SINIFLAR ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:474

abla	bakım	çıkar-	en	her
aç-	balık	çocuk	erken	hergün
açık	banka	çoğal-	ertesi	herkes
açıkla-	baş	çok	eşya	hızlı
ad	başarı	çünkü	et-	hiç
adam	başarılı	dağ	etki	hicbir
ağabey	başka	dağıt-	etraf	hisset-
ağaç	başla-	daha	ev	ışık
ağla-	bazen	daima	fakat	ibaret
aile	bazı	dakika	fark	iç
ak-	bekle-	damla	fatura	içeri
akıl	belirle-	davran-	fazla	için
akşam	belirt-	davranış	gece	ihiyaç
al-	belki	dayan-	geç	ile
alın-	belli	de	geç-	ileri
alış-	ben	de-	geçir-	ilişki
alışkanlık	benze-	dede	gel-	ilk
alışveriş	beslen-	defa	gelecek	inan-
alt	bırak-	değer	gençlik	insan
ama	bil-	değerlend	gerçek	insanlık
amca	bile	ir-	gerek	insanoğlu
an	bilgi	değil	gerek-	ise
ancak	bir	değiş-	gerekli	iste-
anı	biraz	deniz	gereksinim	istek
anla-	birbiri	dere	geri	ış
anlam	birçok	derin	getir-	iste
anlat-	birde	ders	gez-	iyi
anlatıl-	birden	dış	gezi	kaç-
anne	birgün	dışarı	gibi	kaçın-
ara	birik-	dışla-	gir-	kadar
ara-	birikim	diğer	git-	kağıt
araba	biriktir-	dikkat	göl	kal-
araç	birkaç	dinle-	gör-	kalk-
arkadaş	bisiklet	diye	göre	kapat-
arkadaşlık	bit-	doğru	görev	karar
asıl	biz	dol-	göster-	kardeş
asker	bölüm	dolaş-	götür-	karşı
asla	böyle	dolu	göz	karşılık
aslında	böylece	dost	grup	katıl-
at-	bu	dönüş-	guç	katkı
ata	bugün	dur-	gün	kavga,
atasözü	bul-	durdur-	güneş	kavram
atla-	bütün	duygu	hâl	kavuş-
ay	büyü-	düğün	hâlâ	kayıp
ayak	büyük	dünya	harca-	kaynak
ayır-	büyük-	dürüst	harçlık	kazan-
aynı	canlı	düş-	hasta	kazanç
ayrıca	çağıır-	düşün-	hastane	kenar
az	çalış-	düşünce	hata	kendi
azımsa-	çanta	edil-	havuz	kez
baba	çarp-	eğer	hayvan	kısa
bağ	çay	eglent-	hazırlan-	kıscaya
bağır-	çek	el	hem	kısım
bahçe	çevre	elbet	hemen	kız
bak-	çık-	emin	hep	ki

kim	ol-	sanki	taraf	yanlış
kimse	olabil-	sarıl	tarla	yap-
kişi	olay	saygı	tatil	yapıl-
kitap	olumlu	saygılı	tatlı	yaprak
koca	oluş-	sel	tedbir	yara-
kolayca	oluştur-	sen	tek	yarar
kon-	onlar	sene	telefon	yardım
konu	otobüs	sermaye	temel	yardımet-
konuş-	otur-	servet	teyze	yarı
konuşma	oyna-	servis	tipki	yarın
kork-	öde-	ses	top	yaş
koru-	ödev	sev-	topla-	yaşa-
koş-	öğren-	sevgi	toplantı	yaşam
koy-	öğrenci	sevinç	tut-	yatırım
kötü	ögrenebil-	sıcak	tutumlu	yazılı
kötülük	öğretmen	sıkıl-	uçurum	ye
köy	öl-	sıkıntı	ufak	yemek
kullan-	ölüm	sıra	uğraş-	yen-
kumbara	ön	sız	uğur	yeni
kur-	once	sokak	unut-	yer
kurtar-	önem	son	ülke	yıl
kutsal	önemli	sonra	üst	yine
küçük	önemse-	sonuç	üz-	yiyerek
küçümse-	örneğin	sor-	üzeri	yok
lazım	öyle	sorun	üzül-	yoksa
maddi	para	söyle-	vakıt	yol
meraklan-	paylaş-	söylen-	var	yorul-
mesela	piknik	söz	varlık	yön
meydan	polis	su	ve	yüksek
miktar	problem	sür-	ver-	yüz-
motor	saat	sürdür-	veril-	yüzden
musluk	sabah	süre	veya	zaman
mutlaka	sabır	şart	vur-	zarar
mutlu	sadece	şekil	vurgula-	zengin
mutluluk	sağla-	şelale	ya	ziyan
nasıl	sağlık	şey	yada	zor
ne	sahip	şimdi	yağmur	
neden	sakin-	şoför	yakın	
neyse	sakla	şu	yan	
o	san-	tane	yan-	
okul	saniye	tanı-	yani	

**EK:41 90 ÖĞRENCİNİN ANI, ATASÖZÜ ve SERBEST KONUDA KULLANMIS OLDUKLARI
KELİMELERİN ALFABETİK SIRALANMASI**

abla	24	alacak	1	anlayabil-	4	avci	2
acaba	7	alan	13	anlayış	3	avl-	10
acele	10	alçak	1	anlayıver-	1	avlu	2
acemi	2	alçı	5	anlık	2	avuç	1
acı	20	aldan-	1	anne	65	avut-	1
acık-	1	aldat-	1	anneanne	11	ay	25
acımasızlık	1	aldatıl-	1	ansiklopedi	1	ayak	20
acil	8	aldatmacılık	1	antlaşma	1	ayakkabı	2
aç-	43	aldır-	3	apartman	1	aydınlan-	1
açabil-	1	aldırışet-	2	ara-	65	aydınlat-	5
açı	2	alem	1	araba	59	ayı	2
açık	8	alet	2	araç	10	ayıp	1
açıkla-	3	aleyh	1	arada	3	ayıplan-	1
açıklayabil-	3	alın	13	arala-	1	ayır-	26
açıl-	8	alınabil-	2	araştır-	4	ayırıver-	1
açılım	1	alıntıeri	1	araştırma	2	aylık	1
açlık	1	alış-	13	arazi	1	aynen	3
ad	9	alışkanlık	17	arı	1	aynı	38
ada-	2	alışkin	1	arka	9	ayıri	2
adalet	4	alıştır-	4	arkadaş	178	ayrıca	5
adam	23	alışveriş	10	arkadaşlık	19	ayricalık	1
adan-	1	alim	1	art-	19	ayrıl-	14
adet	1	alkol	12	artakal-	1	ayrılık	1
adeta	5	alt	33	arti	1	ayrılma	1
adım	3	altı	2	artık	29	ayrıntı	3
adres	1	altın	3	artır-	1	az	57
ağabey	14	ama	156	arzu	4	azal-	2
ağaç	23	amaç	7	asansör	9	azap	1
ağaçlık	1	aman	1	asıl	20	azımsa-	9
ağır	1	amansız	1	asıl	25	azim	4
ağla-	35	ambalaj	1	asil	1	azmet-	2
ağlamaklı	2	ambulans	2	asker	10	baba	121
ağlayabil-	1	amca	26	askerlik	1	babaanne	7
ağrı-	1	ameliyat	2	asla	16	bacak	3
ahlak	8	ameliyathane	2	asmalı	1	bağ	16
ahlâken	1	an	49	aş-	4	bağdaş	2
aile	70	ana	2	aşağı	5	bağır-	12
ait	2	anadolu	1	aşağılaştır-	1	bağla-	2
ak-	37	anahtar	2	aşama	1	bağlantı	1
akarsu	3	ancak	25	aşırı	5	bağlı	2
akçiğer	1	anda	7	aşk	5	bağırs-	1
akıl	27	anı	41	at-	86	bahane	1
akıllı	3	anımsat-	6	ata	18	bahar	8
akit-	4	ani.	4	atabil-	1	bahçe	9
akraba	25	aniden	4	atasözü	88	bahset-	4
aksaklık	1	anla-	65	ateş	3	bak-	79
aksat-	6	anlam	26	ateşlen-	1	bakakal-	1
aksi	4	anlamlı	4	atıl-	2	bakıl-	1
aksine	1	anlaş-	2	atılgan	2	bakım	8
akşam	30	anlaşıl-	2	atla-	9	bakis	1
al-	136	anlat-	49	atlat-	4	baktr-	2
alabil-	12	anlatıl-	19	atlatabil-	1	balık	13

balkon	1	beraber	21	bisiklet	24	cadde	1
balo	5	beraberlik	1	bit-	21	cahil	2
banka	5	beri	3	bitir-	10	cahil	5
baraj	1	besin	1	bitki	12	cam	4
bardak	2	beslen-	5	biz	311	cambaz	1
barınma	2	beşik	2	bogaz	1	cami	6
barıştır-	1	bey	2	bol	2	can	12
basıl-	1	beyin	2	bomba	3	canlandır-	1
basın	1	bıçak	1	bombalama	1	canlı	7
basit	7	bırak-	38	borç	1	cehalet	10
bastır-	1	bıçım	6	bos	9	ceket	1
baş	32	bil-	111	boşla-	1	cenaze	1
başar-	4	bildir-	4	boşluk	2	cennet	1
başarabil-	3	bile	50	boy	2	cep	1
başarı-	1	bilezik	2	boyacılık	3	ceset	2
başarı	11	bilgi	55	boylu	2	cevap	3
başarıl-	6	bilgiedin-	2	boyu	1	cevaplayabil-	1
başarılı	6	bilgili	3	boyunca	22	cezalandırıl-	1
başka	35	bilim	3	boyut	1	cezaver-	1
başkaları	2	bilin-	5	boz-	1	ciddi	3
başkan	1	bilinç	4	bozuk	14	ciger	1
başla-	93	bilinçlendir-	1	bozukluk	1	cihan	1
başlangıç	2	bilinçli	1	bozul-	3	cilve	2
başlayabil-	1	bin-	20	bozulabil-	2	cimri	3
batır-	2	bina	2	böcek	5	coşku	1
baya	1	bindir-	1	bölge	1	cümle	1
bayıl-	3	binil-	1	bölüm	13	çaba	4
bayram	9	binlerce	1	böyle	32	çabala-	7
bayramlaş-	1	bir	995	böylece	13	çağ	5
bayramlık	3	bir	1	böylelikle	1	çağıır-	14
bazen	22	iran	3	bu	590	çal-	9
bazı	95	biraz	66	büyük	1	çalış-	113
bebek	5	birbiri	12	budan-	1	çalışabil-	1
becer-	2	birçok	16	bugün	24	çalışkan	4
beceri	3	birdaha	3	bul-	27	çalışma	6
beden	1	birde	13	bulun-	19	çalışmak	1
beğen-	2	birden	4	bulunabil-	4	çalıştırıl-	1
bekle-	25	birer	1	bulundur-	1	çamur	3
beklen-	2	birey	4	buluş-	8	çamurlu	1
bela	1	bireysel	1	bulut	1	çanta	5
belirle-	7	birgün	33	bunal-	1	çap	3
belirli	3	biri	77	bunalım	2	çapala-	1
belirt-	11	birik-	46	bunca	2	çare	4
belirtıl-	4	birikim	134	buruk	1	çaresizlik	3
belki	37	birikinti	3	burukluk	1	çarp-	16
belli	18	birikmiş	1	burun	4	çarpış-	1
belliet-	1	biriktir-	98	büfe	2	çarşı	6
belliol-	1	biriktirebil-	1	bütçe	2	çat-	1
ben	336	biriktiril-	6	bütün	39	çati	2
bence	13	birinde	1	büyü-	40	çatışma	1
bencil	1	birkaç	10	büyük	187	çatla-	3
benimse-	4	birleş-	11	büyülen-	2	çay	18
benlik	1	birleştir-	7	büyüülü	1	çekebil-	1
benze-	8	birlilik	15	büyüüt-	5	çekiç	1
benzer	3	birlikte	7	büyütebil-	4	çekil-	4
benzet-	2	birtakım	5	büyüyüver-	4	çeşit	1

çeşitli	2	dalga	2	depresyon	1	doğal	3
çeşme	26	dalgınlık	1	dere	24	doğallık	1
çevir-	1	damar	1	derece	6	doğrula-	1
çeviri	1	damla	55	derecik	1	doğrultu	2
çevre	12	damlacık	4	dergi	3	doğruluk	1
çeyiz	3	damlat-	1	derin	3	doğu	1
çığlık	7	dar	1	derken	1	doğum	3
çık-	104	darbe	1	derman	1	doğur-	5
çıkabil-	4	davran-	12	ders	38	doğurt-	1
çıkar-	25	davran-	2	dert	8	doğuş	1
çıkarabil-	3	davranış	20	dertlen-	1	doktor	9
çıkart-	1	davul	2	dertleş-	1	dokun-	4
çıkıl-	2	davullu	1	derya	1	dokunabil-	1
çıkış	2	dayak	1	destan	1	dol-	12
çiçek	12	dayalı	2	destek	1	dolan-	1
çift	1	dayan-	8	destekle-	2	dolandırıcılık	1
çiftçi	1	dayanışma	1	dev	1	dolar	1
çiftçilik	1	dayı	17	devamet-	18	dolaş-	16
çığnen-	1	de	380	devamlı	5	dolayı	1
çırkin	3	de-	165	deve	1	dolayısıyla	1
çırkinlik	1	dede	24	devril-	1	dolaylı	1
çiz-	2	defa	8	deyim	4	doldur-	3
çizgi	3	defter	2	deyiş	1	dolmuş	4
çocuk	58	değ-	5	dış	5	dolu	5
çocukluk	2	değer	58	dışarı	3	doluş-	1
çoğal-	45	değerlendir-	11	dışla-	1	domates	1
çoğalt-	5	değerlendirebil-	3	dışlan-	2	don-	1
çoğaltabil-	3	değerlendiril-	2	düger	20	doruk	2
çoğu	7	değerli	7	düğüri	4	dost	47
çoğunluk	1	değil	80	dik-	3	dostluk	23
çok	352	değiş-	10	dikkat	2	doy-	3
çök-	1	değişik	6	dikkatet-	6	doyum	2
çöp	2	değişil-	1	dil	1	doyumsuzluk	1
çöz-	1	değişim	1	dile-	1	doyur-	4
çözebil-	1	değiştir-	2	dilek	3	dök-	5
çözül-	2	değnek	2	dilen-	1	dökül-	1
çözüm	2	deha	1	dilim	1	dön-	22
çözümbul-	1	dek	2	din	2	dönebil-	1
çözümle-	1	del-	1	dinç	1	dönem	8
çözümlen-	1	delalet	1	dinle-	9	dönemeç	1
çukur	5	deli	7	dilnen-	2	dönme	1
çuval	2	delil	1	dilnenme	2	dönüm	1
çünkü	80	delin-	2	dip	3	dönüş-	9
çürü-	2	demir	1	direk	3	dönüştür-	2
dağ	29	den-	7	direksiyon	1	dönüştür-	1
dağarcık	1	dene-	2	direkt	1	dönüştürebil-	1
dağıl-	5	denen-	1	diren-	2	dört	1
dağıt-	4	deneyebil-	2	dirençli	1	dörtlük	2
daha	161	deneyim	7	dış	2	döşen-	1
dahi	6	denge	2	dışçı	4	döv-	1
dâhil	1	dengeli	5	diye	56	dudak	2
daima	13	denil-	6	diyebil-	7	duman	1
dair	4	deniz	22	dizi	1	dur-	15
dakika	8	denk	1	doğ-	2	durabil-	1
dal	3	depo	1	doğa	8	durak	4
dal-	4	deprem	1	doğacak	1	durdur-	3

durgunluk	1	ekonomi	5	evlen-	8	fren	1
durmaksızın	1	ekonomik	8	evli	2	frenle-	1
durum	51	eksi	2	evlilik	1	futbol	1
duvar	2	eksik	2	evrensel	1	gaflet	1
duy-	21	el	66	eyalet	1	garanti	2
duygu	29	elbet	7	ez-	2	garantili	1
duygulan-	1	elbette	3	ezan	2	garip	1
duygulandır-	1	elbise	2	ezber	2	gaye	1
duyul-	3	elektrik	3	ezberci	2	gayret	3
düğün	11	eleştir-	1	ezbercilik	2	gayretet-	1
dükkan	2	emek	11	ezberle-	2	gazete	2
dün	4	emel	4	faaliyet	4	gece	14
dünya	29	emin	9	fabrika	3	gecik-	1
dürüst	5	emir	1	facia	6	geç-	122
düş-	45	emret-	1	faizlen-	1	geçebil-	2
düşebil-	3	en	127	fakat	43	geçerli	1
düşkünlük	1	endeksle-	1	fakir	5	geçim	1
düşman	1	enerji	1	faktör	2	geçin-	5
düşüm	4	enflasyon	1	falan	1	geçindir-	1
düşün-	84	engelle-	1	falso	1	geçir-	14
düşünce	25	engin	1	fark	17	geçmiş	22
düşünme	1	enişte	8	farkındaol-	1	gel-	306
düşür-	2	enkaz	1	farklı	5	gelebil-	5
düşürebil-	1	epeyce	2	farklılaş-	1	gelecek	46
düşüş	2	er-	1	farklılaşım	1	gelenek	1
düz	1	erdem	2	fatura	8	gelin	2
düzel-	1	erdemli	1	fayda	11	gelir	4
düzelebil-	1	eriş-	1	faydalans-	2	geliş-	6
düzelt-	3	erkek	1	faydalansabil-	1	gelişmiş	1
düzen	4	erken	8	faydalı	3	geliştirebil-	10
düzenle-	3	ertele-	1	faydalıol-	3	geliştir-	1
düzenlen-	4	ertesi	12	faziletli	1	geliştirebil-	1
düzenli	3	es-	1	fazla	37	gelmek	2
düzungün	1	eser	2	fazlalaş-	2	genç	10
düzlük	3	esir	3	Fazlalık	5	gençlik	17
ebe	2	esirge-	1	fedakarlık	5	genel	2
ebedi	2	eski	6	felaket	4	genellik	1
ebeveyn	1	esnada	1	felç	4	genellikle	4
edebil-	4	esnaf	2	felsefe	1	geniş	1
edebiyat	1	esrar	1	fen	1	genişle-	1
edep	3	eş	2	fener	1	gerçek	26
edil-	13	eşek	4	feryat	1	gerçekleştir-	6
edin-	9	eşitle-	1	fethet-	2	gerçekleştiril-	1
efsane	1	eşlik	1	fırın	2	gerek	99
eğer	46	eşsiz	1	fırla-	2	gerekli	13
eğitici	2	eşya	26	fırsat	5	gerekse	1
eğiticilik	2	et-	23	fırtına	1	gerekse	1
eğitil-	1	etek	1	fidan	1	gerekse	1
eğitim	16	etki	5	fikir	1	gerekse	4
eğlen-	18	etkile-	7	fil	7	gerekstir-	3
eğlence	5	etmen	1	film	3	gerçek	1
eğlenceli	3	etraf	19	firen	4	gergin	18
eğlenme	2	ev	91	fobi	2	geri	3
ekle-	1	evet	8	forma	2	getir-	36
ekmek	2	evlat	3	fotoğraf	1	getirebil-	3
					2	getiril-	2
					2	gevşe-	1

gez-	41	gözlüklü	1	halbuki	1	hedef	14
gezdir-	1	gözük-	1	halde	1	hedefle-	1
gezi	48	gözyaşı	1	haledil-	1	hediye	7
gezinti	1	gram	1	halinde	1	hele	2
gezme	2	grup	8	halk	7	hem	31
gezmeye	1	gurur	2	halledebil-	1	hem...hem	...2
gibi	157	gübrele-	1	hallet-	2	hemen	40
gidebil-	2	güç	123	hamile	1	hep	37
gider	5	güçlendir-	1	hangi	5	hepimiz	18
gider-	5	güçlük	1	hani	3	hepsi	21
giderebil-	2	gündü	1	har	1	her	285
gideril-	2	gül-	15	harca-	53	hergün	6
gidici	1	gülebil-	2	harcama	3	herhalde	2
gir-	28	güleç	1	harcayabil-	1	herhangi	7
git-	209	gülückük	2	harcayıver-	2	herkes	65
gitgide	2	gülümse-	5	harçlık	13	herkese	1
gitme	2	gülünç	1	hareket	8	hersey	19
gittikçe	2	gülüş-	2	harf	2	hesap	3
giy-	5	gün	254	harika	2	hesapla-	1
giyin-	1	günaydın	3	harita	1	heves	2
giysi	3	günde	1	harman	1	heyecan	4
gizli	3	güneş	5	hasat	2	heyecanlan-	3
gol	1	güneşlen-	1	hassas	1	heyecanlı	4
göç-	1	günlük	6	hasta	6	heykel	1
gökyüzü	1	gür	1	hastabakıcı	1	hidrellez	1
göl	6	gürültü	1	hastalan-	5	hırs	2
gölet	1	güven-	8	hastalık	5	hırslan-	2
gölge	3	güvence	6	hastane	41	hız	4
göm-	1	güvenebil-	1	hat	1	hızlan-	1
gömülü-	1	güvenil-	2	hata	19	hızlı	8
gönder-	1	güvenilir	2	hatur	1	hic	82
gönderil-	1	güvenli	2	hatıra	2	hicbir	31
gönül	5	güvenlik	1	hatırla-	5	hicte	1
gör-	108	güvensizlik	3	hatırlan-	1	hikaye	2
göre	22	güzel	104	hatırlat-	1	hile	1
görebil-	3	güzelce	2	hatta	13	hilekarlık	1
görenek	1	güzellik	16	hava	28	his	2
görev	13	haber	8	havale	1	hisset-	16
görevli	3	haberleş-	1	havuz	6	hissettir-	1
görme-	1	haberleşme	1	hayal	10	hizmet	3
görül-	3	hac	1	hayalet-	1	hizmetli	2
görün-	7	hacı	1	hayat	137	hoca	1
görüntü	2	hadise	1	hayatı	2	hortum	1
görünüş	2	hafıza	2	hayır	3	hoş	3
görüş-	12	hafif	1	hayırlı	2	husus	1
göster-	23	hafiflet-	1	haykır-	3	huy	3
gösterebil-	2	hafta	20	haylazlık	1	huylan-	1
gösterge	2	haftasonu	2	hayrol-	1	huzur	3
gösteril-	1	hak	13	hayvan	16	huzurlu	2
götür-	28	hakikat	1	hayvanatbahçes	1	hükmet-	1
götürebil-	2	hakimiyet	1	hayvancılık	1	hür	5
göz	29	hakkında	1	hazır	1	hürmet	1
gözde	1	haklar	1	hazırla-	13	hürriyet	1
gözle-	1	hâl	36	hazırlan-	10	hüzün	2
gözlemleyebil-	1	hala	2	hazırlıklı	1	hüzünlü	3
gözlü	2	hâlâ	9	hazine	6	irmak	12

ısin-	2	imza	4	iz	6	kararal-	1
ısır-	1	imzalat-	2	izin	2	kararlaştır-	4
ısit-	3	in-	13	izle-	1	kararver-	28
ısrar	1	inan-	16	izmarit	1	kardeş	26
ısrarlı	2	inanç	2	kabiliyet	1	kardeşlik	1
ışık	6	inandır-	2	kaçınıl-	1	karı	1
ibaret	4	inanıl-	1	kaçıր-	2	karın	4
ibret	1	inat	2	kadar	78	karinca	2
ibretol-	1	indir-	1	kader	1	karişık	2
icat	2	inebil-	1	kadın	15	karışım	1
icatedil-	1	ingilizce	5	kafa	12	karıştır-	2
icatet-	1	iniş	2	kafes	4	karlı	5
iç	100	inlet-	1	kağıt	4	karne	4
içeri	8	insaf	1	kahkaha	1	karşı	47
içerik	1	insan	461	kahvaltı	11	karşıla-	10
içil-	1	insanlık	6	kal-	71	karşılan-	3
için	313	insanoğlu	11	kalabil-	4	karşılaş-	12
içinde	3	intizam	1	kalan	2	karşılaşabil-	1
içir-	1	ipucu	2	kaldır-	3	karşılaştırıl-	1
içki	2	irkil-	2	kaldırıl-	2	karşılayabil-	1
içme	1	ise	64	kalem	1	karşılık	11
içten	1	isim	2	kalıcı	1	kartopu	1
içtenlik.	.3	ispatla-	1	kalıplaş-	1	kasa	5
idareli	1	israf	6	kalk-	15	kasap	1
ideal	3	israfçı	2	kalkıl-	1	kaşık	3
ifade	4	istasyon	1	kalp	4	kat-	8
iğrenç	1	iste-	116	kamaştır-	1	katıl-	4
ihmal	4	istikbal	6	kamp	2	katılabil-	1
ihmaledil-	6	istekli	2	kampanya	1	katışık	1
ihmalet-	2	isten-	14	kamyon	9	katkı	5
ihtiyaç	46	istenil-	5	kamyonet	2	katlan-	1
ikiz	1	ister	2	kan	8	katre	1
iknaet-	1	istikbal	1	kanaat	1	kavga,	4
ilaç	2	istiklal	1	kanaatim	1	kavra-	1
ilan	2	istirahat	1	kanal	1	kavram	10
ilanedil-	1	isyan	1	kanat	1	kavrayabil-	1
ilanet-	1	iş	142	151anıt	1	kavrul-	1
ilçe	2	işçi	3	kanıtlan-	2	kavuş-	5
ile	1	işgal	1	kanun	1	kavuşabil-	2
ile	344	işkence	2	kap	2	kavuşmak	1
ilelebet	1	isle-	2	kapak	1	kavuştur-	1
ilerde	4	işlen-	1	kapan-	2	kay-	5
ileri	30	işleniş	1	kapat-	12	kaybedebil-	1
ileride	1	işlev	1	kapı	8	kaybet-	14
ilerle-	6	işleyiş	1	kapıl-	4	kaybol-	4
ilgilen-	1	isportacılık	1	kapla-	6	kaydırak	1
ilgili	8	işsiz	1	kaplan-	1	kayıp	16
ilişki	5	işte	28	kapsa-	2	kayısı	1
ilk	29	it-	3	kaptır-	1	kayıt	1
ilke	6	itaat	1	kar	1	kaynak	11
ilkin	1	itfaiye	2	kâr	1	kaz-	9
ilkokul	2	itibaren	1	kara	1	kaza	13
illet	2	iyi	122	karagün	1	kazak	2
imdat	1	iyice	4	karakol	4	kazan-	17
imkan	7	iyileş-	3	karanlık	8	kazanabil-	2
imtihan	1	iyileştir-	2	karar	1	kazanç	22

kazançlı	1	kibirli	1	kök	1	künye	1
kazandır-	6	kilise	1	köpeğ	17	küp	1
kazandırabil-	2	kilo	1	köprü	7	kürt	1
kazanılı-	1	kim	11	köreltil-	1	küs-	3
kazı-	2	kimi	9	köşe	7	kütüphane	2
kazın-	1	kimlik	2	kötü	59	lafla-	2
keder	1	kimse	41	kötüle-	1	lamba	2
kedi	5	kin	1	kötüleş-	1	lastik	1
kekik	1	kira	1	kötülik	5	lav	2
kelime	13	kıralan-	1	köy	32	lavabo	2
kemer	4	kırlen-	1	köye	1	layık	1
kemik	3	kirlet-	1	köylü	1	lazım	13
kenar	58	kirpik	1	kriz	6	lazımlı-	13
kendi	5	kişi	115	kucak	3	leh	2
kere	2	kişilik	5	kucakla-	3	lise	4
kertenkele	1	kitap	74	kuğu	1	liste	6
kes-	2	klasik	1	kul	1	lunapark	1
kese	1	koca	5	kulak	1	lüks	1
kesil-	3	kocaman	6	kule	1	lütfet-	1
kesin	2	kokain	1	kullan-	21	lüzum	2
kesinlik	1	kol	10	kullanabil-	2	maaş	2
kesinlikle	2	kolay	7	kullanıl-	8	macera	2
keşke	6	kolaylaştır-	2	kullanım	2	maceralı	1
keyif	1	kolaylık	6	kumar	1	maç	4
kez	10	kolla-	1	kumbara	30	madde	14
keza	4	kolla-	2	kumral	1	maddi	27
kıl-	1	kolu	1	kur-	12	maddiyat	1
kına	2	kompleks	1	kural	1	maden	1
kınan-	1	kompozisyon	3	kurbanlık	2	mağaza	2
kır-	2	komşu	10	kurtar-	10	mağrur	1
kıraç	1	kon-	10	kurtarma	1	mahalle	2
kırıcı	1	konak	1	kurtul-	7	mahcup	1
kırık	1	kondur-	1	kuru-	1	mahkum	1
kırıl-	4	konfeksiyon	1	kurul-	2	makas	2
kırmızı	1	kontrol	2	kurulabil-	1	makyaj	1
kıṣ-	4	konu	44	kuruluş	1	mal	3
kısa	8	konum	1	kurum	2	malzeme	4
kıscıca	16	konuş-	24	kuşluğ	1	manalı	1
kısil-	2	konuşma	7	kurut-	2	manevi	10
kısim	12	konut	1	kuş	5	mantık	1
kıṣır	1	kop-	3	kuşak	1	manzara	6
kısıtlama	1	kork-	18	kuşku	1	masa	1
kısmet	1	korkma	1	kutla-	7	masal	1
kış	2	korku	5	kutlama	2	masraf	1
kıvılcım	1	korkunç	1	kutsal	4	masum	2
kıy-	1	korkut-	2	kuyu	3	matematik	5
kıyafet	1	koru-	12	kuzen	11	matematiksel	1
kıyasla-	2	koş-	10	küçük	2	mazi	1
kıyı	1	koşabil-	1	küçük	238	mecaz	6
kıymet	16	koştur-	1	küçüklük	1	mecbur	1
kıymetlen-	5	koşul	2	küçümse-	9	mecburiyet	1
kız	21	kova	7	kül	1	medeniyet	7
kızdır-	2	kovala-	10	külfetli	2	meğer	2
kızı	1	koy-	63	kültür	1	mekan	1
ki	195	koyul-	1	kültürel	1	meküp	2
kibir	1	koyun	4	kültürlü	1	memleket	1

memur	4	mümkin	8	onlar	62	öykü	2
menfaat	4	müslüman	1	onur	2	öyle	20
merak	2	müteahhit	2	ordu	1	öylece	2
meraklan-	1	müze	2	orman	19	öz	7
merdiven	1	müzik	5	orta	1	özel	3
merhamet	2	namaz	1	ortalık	1	özellik	5
merkez	1	nasıl	41	ortaokul	1	özen	2
mermi	1	ne	109	ot	2	özetle-	1
mesela	32	neden	37	otobüs	8	özgü	1
mesele	4	nefes	2	otur-	16	özgürlik	3
mesir	7	nefretet-	2	oyna-	7	özle-	2
meslek	8	negatif	1	oysa	5	özlem	1
meslektaş	1	nehir	2	oyun	1	paha	2
metod	1	nekadar	12	oyuncak	1	paket	1
mevsim	5	nerde	1	öbür	2	pansiyon	1
meydan	13	nere	6	öde-	3	pansuman	1
meyve	3	nerede	1	ödev	13	papağan	1
mezarlık	1	neredeyse	1	ödeyebil-	1	para	272
mırıldan-	1	nesil	9	öfkeli	3	parasal	1
mide	2	nesne	2	öğren-	38	parça	15
miktar	35	neşe	3	öğrenci	20	parçala-	1
millet	28	neşelen-	6	ögrenibile-	5	parılda-	1
milletvekili	1	neşelendir-	1	ögrenil-	7	park	2
milli	2	neşeli	6	ögrenim	5	parlak	1
milyon	1	net	1	ögrenme	4	parti	3
misafirlik	1	netice	1	öğret-	6	pasta	1
misal	3	ney	1	öğretici	2	patla-	3
misali	1	neyse	4	öğretmen	84	patlat-	1
mobilya	1	nice	2	öğretmenlik	2	pay	2
moda	1	niçin	2	ögüt	2	paylaş-	12
model	2	nihatet	4	öl-	14	paylaşabil-	6
modern	3	nimet	1	ölçü	3	pazar	2
mola	1	nitekim	1	ölçülü	2	peki	8
moral	3	nitelendirebil-	1	oldur-	1	pekala	1
motor	8	nitelendiril-	2	ölüm	7	peki	4
muhaftaza	1	niye	5	ölümsüzleştir-	6	pencere	2
muhakkak	2	nokta	6	ömür	3	perde	1
muhtaç	2	normal	4	ön	5	performans	1
muhteşem	2	not	2	önce	61	peş	1
mum	4	o	303	öncelik	1	pet	1
musluk	21	oğul	8	önem	70	peynir	1
mutfak	1	oksijen	2	önemli	50	piknik	28
mutlaka	20	oku-	28	önemse-	24	pişmanlık	2
mutlu	25	okul	39	önemsemeyzlik	1	pişmiş	2
mutluluk	25	okuma	3	önemsen-	2	plan	2
mutsuz	1	okut-	2	önemsiz	1	planla-	1
muzur	1	ol-	393	önle-	2	plastik	2
mücadele	2	olabil-	35	Öp-	2	polis	9
müdahale	1	olanak	1	öpücüük	2	pop	1
müddet	4	olay	29	Ör-	1	pozitif	2
müdür	2	olumlu	4	örf	1	problem	16
müfredat	2	olumsuz	2	örbü	1	psikolojik	2
mühim	1	olumsuzluk	4	örneğin	52	puan	1
mükafat	1	oluş-	10	örnek	33	püskür-	8
mükemmel	5	oluştur-	13	öte	3	rağmen	6
mulk	2	oluver-	2	övgü	1	rahat	9

rahatla-	5	saniye	6	sevinçli	4	sonuç	56
rahatlayabil-	6	sanki	11	sevindir-	3	sonuçlan-	1
rahatlık	3	sapan	2	sevindirebil-	1	sonunda	18
rahatsızlık	2	sapittir-	1	seviye	2	sopa	1
ranza	1	saplan-	1	sevket-	3	sor-	16
rastla-	4	sar-	9	seyret-	3	sorgula-	4
ray	3	saray	3	sıcak	7	soru	2
refah	1	sarfet-	1	sıcaklık	1	sorumlu	1
renk	1	sarışım	1	sıfır	2	sorumluluk	2
resmen	1	satabil-	2	sığ-	2	sorun	34
restoran	1	satıl-	1	sığın-	2	sosyal	4
rezil	3	satır	10	sık-	1	soy-	2
riskli	1	savaş	10	sıkıcı	1	sömür-	2
roman	2	savrul-	2	sıkıl-	7	sön-	1
ruh	2	savun-	4	sıkıntı	8	söndür-	1
ruhsal	2	savur-	3	sıkıntılı	2	söndürül-	1
rüya	8	savurgan	4	sıkış-	1	sönüver-	1
rüzgar	4	say-	3	sıklaş-	1	söyle-	47
saat	34	saye	7	sınav	8	söylen-	5
sabah	31	sayfa	5	sınıf	34	söleyebil-	2
sabahleyin	1	saygı	8	sinir	5	söz	41
sabır	7	saygılı	3	sınırsız	1	sözcük	1
sabırlı	2	saygısızlık	1	sır	9	sözlü	1
sabırsızlan-	1	sayı	2	sıra	11	spor	6
sabırsızlı	1	sayıl-	5	sırada	6	stadyum	3
sabırsızlık	4	sayın	2	sırdaş	1	stres	2
sabret-	2	sebep	13	siyir-	1	su	60
sade	1	sebzeci	6	siyirl-	1	suç	2
sadece	18	seç-	10	sızı	1	sula-	1
sadık	1	seçil-	3	sigara	13	sulan-	1
saf	1	seçim	5	sil-	3	sulh	2
sağla-	33	seda	1	silah	1	sun-	7
sağlam	8	sefer	1	sima	1	surat	1
sağlan-	1	sel	1	sindir-	1	sus-	1
sağlanabil-	2	sel	5	sinek	3	suy	1
sağlık	27	selamla-	1	sinir	1	süpriz	1
sağlıklı	10	selamlAŞ-	1	sistem	8	sür-	13
saha	4	semt	1	sistemli	1	sürdürü-	4
sahiden	1	sen	35	sivri	1	sürdürebil-	1
sahil	2	sene	17	siyah	5	süre	25
sahtekarlık	1	senet	1	siyaset	1	sürece	2
sakin-	3	serbest	1	siyasi	1	süreç	3
sakinma	1	serinle-	1	siz	23	sürekli	19
sakin	1	sermaye	11	sofra	2	sürpriz	10
sakla-	12	sert	1	soğuk	7	sürü	10
saklamaBaç	1	servet	9	sok-	3	sürükle-	1
saklan-	1	servis	3	sokak	9	süs	1
saldır-	4	ses	18	sol	1	süt	1
salise	2	sev-	86	soluk	1	şakalaş-	4
sallan-	1	sevgi	3	son	61	şans	1
saman	1	sevgili	4	sonbahar	7	şarap	1
samimiyet	1	sevgisizlik	1	sonlandır-	1	şarkı	1
san-	8	sevil-	47	sonra	183	şart	3
sana	1	sevimli	2	sonsuz	1	şaş-	2
sancı	4	sevin-	15	sonucu	1	şaşırt-	2
sandalye	2	sevinç	17	sonucunda	1	şehit	1

şeker	5	tavır	1	toplan-	25	umursa-	4
şekil	10	tebessüm	5	toplantı	2	umursamazlık	2
şelale	2	tecrübe	5	toplu	2	umut	5
şerit	1	tecrübeli	3	topluluk	2	umutsuzluk	9
şey	320	tedavi	2	toplum	19	un	1
şikayetçi	2	tedbir	6	toplumsal	3	unut-	35
şimartıl-	2	tedbirli	1	toprak	13	unuttur-	2
şimdi	15	tehdit	1	trafik	3	unutul-	8
şişe	1	tehlike	4	traktör	1	usan-	2
şoför	7	tek	15	traverten	2	usta	1
şöyle	3	tekbir	1	trenle	1	utan-	3
şu	33	tekme	1	tuğla	1	uy-	1
şuan	2	teknoloji	4	turist	3	uyan-	6
şüphelen-	1	teknolojik	1	turistik	2	uyandır-	1
ta	1	tekrar	6	tut-	15	uyar-	1
tabi	14	tekrarla-	1	tutku	1	uygula-	5
tabiki	5	tekrarlan-	1	tutsak	1	uygulan-	1
tabiret-	1	tel	1	tutukla-	1	uygulat-	1
tadilabil-	1	telaş	5	tutul-	2	uygun	4
tahminet-	2	telaşlan-	3	tutum	1	uyku	1
tahta	1	telaşlı	1	tutum	4	uykusuz	1
takı	2	telefon	9	tutumlu	26	uyu-	5
takım	3	televizyon	4	tutumluluk	12	uyuştur-	1
taki	1	tembel	1	tutumsuz	1	uyuşturucu	1
takipet-	2	tembih	1	tuvalet	2	uyut-	1
taksi	2	temel	10	tüccar	1	uza-	1
taktirde	3	temelli	1	tüh	1	uzak	4
talep	1	tempo	1	tüken-	2	uzaklaş-	3
talih	1	teneffüs	2	tüm	9	uzaklaşabil-	1
tam	22	tepe	5	tünel	1	uzaklaştır-	1
tamam	3	tepki	2	tüp	1	uzat-	4
tamamla-	4	ter	2	tür	9	uzman	2
tamir	1	terbiye	1	türk	14	uzmanlık	1
tamirci	1	terbiyeli	1	türkçe	6	uzun	13
tane	9	tercihet-	2	türlü	11	ülke	29
tanı-	12	terk	1	tüy	1	ümit	4
tanıt-	1	terör	1	uç-	4	ümitlen-	1
tapınak	2	ters	3	uçak	2	ümitsizlik	3
taraf	19	terslen-	1	uçurum	5	üniversite	2
tarih	18	tertip	1	uçuş-	1	üretim	1
tarihi	6	tertiple-	1	ufak	26	ürper-	1
tarla	13	terzi	1	ufuk	4	ürün	1
tasarla-	1	test	1	uğra-	5	üst	10
tasarruf	35	teşkilat	1	uğraş-	12	üstelik	3
tasarruflu	1	teyze	23	uğur	4	üstlen-	1
taş-	4	tipki	16	uğurla-	1	üstün	1
taşı-	2	turnak	1	ulaş-	25	üstünlük	1
taşın-	3	ticaret	1	ulaşabil-	2	üşen-	1
taşıt	1	titiz	2	ulaşıl-	4	üz-	5
taşıyabil-	1	titre-	4	ulaşım	1	üzere	7
tat-	3	tokat	2	ulaştırm-	1	üzeri	21
tat	6	tonton	2	ulus	2	üzgün	7
tatbikat	1	top	8	um-	4	üzücü	4
tatil	20	toparla-	2	umma-	2	üzül-	16
tatlı	5	toparlan-	1	umman	2	üzüm	1
tattır-	1	topla-	13	umul-	1	üzüntü	3

üzüntülü	1	yakışıklılık	1	yaş	20	yetiştir-	1
vaat	2	yaklaş-	4	yaşa-	85	yığıl-	1
vaka	3	yaklaşık	4	yaşam	29	yığın	3
vakit	7	yaklaştırm-	1	yasamak	3	yıkma-	5
var-	22	yalan	5	yaşan-	11	yıkıcı	1
var	152	yalancı	1	yaşantı	4	yıkıl-	3
varabil-	1	yalın	1	yaşat-	5	yıl	50
varken	1	yalnız	13	yaşayabil-	1	yılan	10
varlık	20	yalnızlık	10	yaşayış	1	yıldız	3
varol-	2	yalvar-	15	yaşlan-	2	yıpran-	1
varyemez	1	yalvar-	2	yaşlı	1	yıprat-	1
vasıta	3	yan-	44	yat-	7	yırt-	3
vatan	14	yanak	1	yatak	7	yne	32
vatandaş	2	yanardağ	4	yatır-	1	yitir-	2
vazgeç-	6	yangın	6	yatırım	9	iyebil-	1
vazgeçil-	1	yani	6	yatma	1	iyicek	3
vazife	1	yanına	1	yavaş	1	yoğun	2
vazo	2	yani	50	yavaşlat-	1	yok	47
ve	624	yalış	9	yavru	2	yokluk	1
vedalaş-	3	yanlışlık	2	yaygın	2	yoksa	5
velhasıl	1	Yansıt-	1	yaygınlaş-	1	yoksul	1
veli	2	yap-	207	yaz-	19	yoksun	3
ver-	65	yapabil-	23	yazabil-	2	yokuş	4
verebil-	6	yapay	1	yazar	1	yol	88
verici	1	yapı	2	yazdır-	2	yolculuk	8
veril-	13	yapıl-	25	yazı	6	yorgan	5
verim	3	yapma	3	yazık	7	yorgun	2
verimli	5	yaprak	5	yazılı	10	yorgunluk	1
veteriner	1	Yaptır-	8	yazma	1	yorucu	1
veya	30	yaptırıl-	1	ye-	31	yorul-	4
vezir	3	yar	1	yegane	1	yorum	2
vicdan	3	yara	31	yekün	1	yön	24
vida	4	Yarala-	1	yel	1	yönden	2
viraj	3	yaralan-	2	yemek	17	yönel-	5
voleybol	1	yaralı	3	yen-	9	yönelik	3
vur-	13	yaramaz	2	yenge	4	yöneltil-	2
vurgula-	4	yarar	14	yeni	23	yönetim	2
vurgulan-	1	yararlan-	5	yeniden	1	yönlendir-	2
vurma	1	yararlanıl-	1	yenil-	1	yönlendirebil-	2
vücut	10	yargarlı	6	yer	158	yönlü	1
ya	18	yarat-	3	yere	3	yöntem	3
yabancı	1	yaratabil-	1	yerleş-	5	yukarı	3
yabancılık	1	yaratıl-	2	yerleştir-	1	yumruk	1
yada	36	yaratıbil-	6	yerlestirebil-	1	yumurta	5
yadırga-	1	yardım	26	yeryüzü	2	yurt	5
yağ-	7	yardımcı	2	yesil	1	yut-	4
yağmala-	1	yarı	9	yeşillik	3	yuva	4
yağmur	15	yarıda	3	yet-	11	yuvarlan-	5
yahut	1	yaryl-	1	yeter	5	yük	1
yak-	3	yarım	2	yeterince	2	yükle-	4
yakala-	4	yarin	16	yeterli	3	yüksek	11
yakalayıver-	1	yarıntı	1	yetersiz	1	yükseklik	1
yakıl-	3	yarış	4	yetin-	6	yüksel-	4
yakın	10	yas	2	yetiş-	2	yürek	2
yakında	1	yasa	1	yetişebil-	1	yürü-	13
yakınlık	1	yasakla-	2	yetişkin	2	yürüttül-	1

yüz	14	zarfında	2	zihin	2	zorla-	2
yüzden	27	zaten	16	zihniyet	1	zorlaş-	1
yüzebil-	1	zavallı	3	zil	1	zorluk	7
yüzlü	3	zayıf	1	zincir	1	zorunda	2
yüzünden	4	zehir	1	zirve	2	zorunlu	3
zaaf	1	zehirlen-	1	ziyan	8	zurna	1
zam	1	zengin	18	ziyanet-	11	zurnah	1
zaman	252	zenginlik	2	ziyaretet-			
zarar	21	zevkli	2	zor	36		
zararlı	11	zeytin	1	zoraki	1		

**EK:42 90 ÖĞRENCİNİN ANI ATASÖZÜ SERBEST KONUDA KULLANMIŞ OLDUKLARI
KELİMELERİN KULLANIM SIKLIKLARINA GÖRE SIRALANMASI**

acık-	1	ayırıver-	1	budan-	1	davullu	1
acımasızlık	1	aylık	1	bulundur-	1	dayak	1
açabil-	1	ayricalık	1	bulut	1	dayanışma	1
açılım	1	ayrılık	1	bunal-	1	değişil-	1
açlık	1	ayrılma	1	buruk	1	değişim	1
adan-	1	azap	1	burukluk	1	deha	1
adet	1	bağlantı	1	büyüülü	1	del-	1
adres	1	bağış-	1	cadde	1	delalat	1
ağaçlık	1	bahane	1	cambaz	1	delil	1
ağır	1	bakakal-	1	canlandırm-	1	demir	1
ağlayabil-	1	bakıl-	1	ceket	1	denen-	1
ağrı-	1	bakış	1	cenaze	1	denk	1
ahlâken	1	balkon	1	cennet	1	depo	1
akciğer	1	baraj	1	cep	1	deprem	1
aksaklık	1	bariştir-	1	cevaplayabil-	1	depresyon	1
aksine	1	basıl-	1	cezalandırıl-	1	derecik	1
alacak	1	basın	1	cezaver-	1	derken	1
alçak	1	bastır-	1	cığır	1	derman	1
aldan-	1	başarı-	1	cihan	1	dertlen-	1
aldat-	1	başkan	1	coşku	1	dertleş-	1
aldatıl-	1	başlayabil-	1	cümle	1	derya	1
aldatmacılık	1	baya	1	çalışabil-	1	destan	1
alem	1	bayramlaş-	1	çalışmak	1	destek	1
aleyh	1	beden	1	çalıştırıl-	1	dev	1
alinteri	1	bela	1	çamurlu	1	deve	1
alışkin	1	belliet-	1	çapala-	1	devril-	1
alim	1	belliol-	1	çarpış-	1	deyiş	1
aman	1	bencil	1	çat-	1	dışla-	1
amansız	1	benlik	1	çatışma	1	dil	1
ambalaj	1	beraberlik	1	çekebil-	1	dile-	1
anadolу	1	besin	1	çekiç	1	dilen-	1
anlayıcı-	1	bıçak	1	çeşit	1	dilim	1
ansiklopedi	1	bilinçlendir-	1	çevir-	1	dinç	1
antlaşma	1	bilinçli	1	çeviri	1	direksiyon	1
apartman	1	bindir-	1	çıkart-	1	direkt	1
arala-	1	binil-	1	çift	1	dirençli	1
arazi	1	binlerce	1	çiftçi	1	dizi	1
arı	1	bir	1	çiftçilik	1	doğacak	1
artakal-	1	birer	1	çığnen-	1	doğallık	1
arti	1	bireysel	1	çirkinlik	1	doğrula-	1
artır-	1	birikmiş	1	çoğunluk	1	doğruluk	1
asil	1	biriktirebil-	1	çök-	1	doğu	1
askerlik	1	birinde	1	çöz-	1	doğurt-	1
asmalı	1	boğaz	1	çözebil-	1	doğuş	1
aşağılaştır-	1	bombalama	1	çözümbul-	1	dokunabil-	1
aşama	1	borç	1	çözümle-	1	dolan-	1
atabil-	1	boşla-	1	çözümlen-	1	dolandırıcılık	1
ateşlen-	1	boyu	1	dağarcık	1	dolar	1
atlatabil-	1	boyut	1	dâhil	1	dolayı	1
avuç	1	boz-	1	dalgınlık	1	dolayısıyla	1
avut-	1	bozukluk	1	damar	1	dolaylı	1
aydınlan-	1	bölge	1	damlat-	1	doluş-	1
ayıp	1	böylelikle	1	dar	1	domates	1
ayıplan-	1	buçuk	1	darbe	1	don-	1

doyumsuzluk	1	eyalet	1	görme-	1	hedefle-	1
dökül-	1	faizlen-	1	gösteril-	1	herkese	1
dönebil-	1	falan	1	gözde	1	hesapla-	1
dönemeç	1	falso	1	gözle-	1	heykel	1
dönme	1	farkındaol-	1	gözlemleyebil-	1	hidrellez	1
dönüm	1	farklılaş-	1	gözlüklü	1	hızlan-	1
dönüştür-	1	farklılaşım	1	gözük-	1	hiçte	1
dönüştürebil-	1	faydalabil-	1	gözyası	1	hile	1
dört	1	faziletli	1	gram	1	hilekarlık	1
döşen-	1	felç	1	gübrele-	1	hissettir-	1
döv-	1	felsefe	1	güçlendir-	1	hoca	1
duman	1	fen	1	güçlük	1	hortum	1
durabil-	1	fener	1	gündü	1	husus	1
durgunluk	1	feryat	1	güleç	1	huylan-	1
durmaksızın	1	fırla-	1	gülünç	1	hükmet-	1
duygulan-	1	fırtına	1	günde	1	hürmet	1
duygulandır-	1	fidan	1	güneslen-	1	hürriyet	1
düşkün	1	forma	1	gür	1	ısrar-	1
düşkünlük	1	fren	1	gürültü	1	ısrar	1
düşüm	1	frenle-	1	güvenebil-	1	ibret	1
düşünme	1	futbol	1	güvenlik	1	ibretol-	1
düşürebil-	1	gaflet	1	haberleş-	1	icatedil-	1
düz	1	garantili	1	haberleşme	1	icatet-	1
düzel-	1	garip	1	hac	1	icerik	1
düzelebil-	1	gaye	1	hacı	1	icil-	1
düzgün	1	gayretet-	1	hadise	1	icir-	1
ebeveyn	1	gecik-	1	hafif	1	içme	1
edebiyat	1	geçerli	1	hafiflet-	1	içten	1
efsane	1	geçim	1	hakikat	1	idareli	1
eğitil-	1	geçindir-	1	hakimiyet	1	ığrenç	1
ekle-	1	gelenek	1	hakkında	1	ıkız	1
eleştir-	1	gelişmiş	1	haklar	1	iknaet-	1
emir	1	geliştirebil-	1	halbüki	1	ilanedil-	1
emret-	1	geliştiril-	1	halde	1	ilanet-	1
endeksle-	1	genellik	1	haledil-	1	ile	1
enerji	1	genişle-	1	halinde	1	ilelebet	1
enflasyon	1	gerçekleştiril-	1	halledebil-	1	ileride	1
engelle-	1	gereklik	1	hamile	1	ilgilen-	1
engin	1	gerekse	1	har	1	ilkin	1
enkaz	1	gerekzin-	1	harcayabil-	1	imdat	1
er-	1	gergin	1	harita	1	imtihan	1
erdemli	1	gevşe-	1	harman	1	inanıl-	1
eriş-	1	gezdir-	1	hassas	1	indir-	1
erkek	1	gezinti	1	hastabakıcı	1	inebil-	1
ertele-	1	gezmeye	1	hat	1	inlet-	1
es-	1	gidici	1	hatur	1	insaf	1
esirge-	1	giyin-	1	hatırlan-	1	intizam	1
esnada	1	gol	1	hatırlat-	1	ispatla-	1
esrar	1	göç-	1	havale	1	istasyon	1
esitle-	1	gökyüzü	1	hayalet-	1	istikbal	1
eşlik	1	gölet	1	haylazlık	1	istiklal	1
eşsiz	1	göm-	1	hayrol-	1	istirahat	1
etek	1	gömül-	1	hayvanatabahçes	1	isyan	1
etmen	1	gonder-	1	hayvancılık	1	ışgal	1
evlilik	1	gonderil-	1	hazır	1	işlen-	1
evrensel	1	görenek	1	hazırlıklı	1	işleniş	1

işlev	1	kazın-	1	kumar	1	muhofaza	1
işleyiş	1	keder	1	kumral	1	mutfak	1
ışportacılık	1	kekik	1	kural	1	mutsuz	1
işsiz	1	kertenkele	1	kurtarma	1	muzur	1
itaat	1	kese	1	kuru-	1	müdahale	1
itibaren	1	kesinlik	1	kurulabil-	1	mühim	1
izle-	1	keyif	1	kuruluş	1	mükafat	1
izmarit	1	kıl-	1	kuruşluk	1	müslüman	1
kabiliyet	1	kınan-	1	kuşak	1	namaz	1
kaçınıl-	1	kıraç	1	kuşku	1	negatif	1
kader	1	kırıcı	1	küçüklük	1	nerde	1
kahkahah	1	kırık	1	kül	1	nerede	1
kalem	1	kırmızı	1	kültür	1	neredeyse	1
kalıcı	1	kısır	1	kültürel	1	neşelendir-	1
kalıplas-	1	kısıtlama	1	kültürlü	1	net	1
kalkıl-	1	kismet	1	künye	1	netice	1
kamaştır-	1	kıvılçım	1	küp	1	ney	1
kampanya	1	kıy-	1	kürt	1	nemet	1
kanaat	1	kıyafet	1	lastik	1	nitekim	1
kanaatım	1	kıyı	1	layık	1	nitelendirebil-	1
kanal	1	kızı	1	lunapark	1	olanak	1
kanat	1	kibir	1	lüks	1	ordu	1
kanıt	1	kibirli	1	lütfet-	1	orta	1
kanun	1	kilise	1	maceralı	1	ortalık	1
kapak	1	kilo	1	maddiyat	1	ortaokul	1
kaplan-	1	kin	1	maden	1	oyun	1
kaptır-	1	kira	1	mağrur	1	oyuncak	1
kar	1	kiralan-	1	mahcup	1	ödeyebil-	1
kâr	1	kirlen-	1	mahkum	1	öldür-	1
kara	1	kirlet-	1	makyaj	1	öncelik	1
karagün	1	kirpik	1	manalı	1	önemsemeyzlik	1
karar	1	klasik	1	mantık	1	önemsiz	1
kararal-	1	kokain	1	masa	1	Ör-	1
kardeşlik	1	kolla-	1	masal	1	örf	1
kari	1	kolu	1	masraf	1	örgü	1
karışım	1	kompleks	1	matematiksel	1	övgü	1
karşılaşabil-	1	konak	1	mazi	1	özetle-	1
karşılaştırıl-	1	kondur-	1	mecbur	1	özgү	1
karşılıyabil-	1	konfeksiyon	1	mecburiyet	1	özlem	1
kartopu	1	konum	1	mekan	1	paket	1
kasap	1	konut	1	memleket	1	pansiyon	1
katılabil-	1	korkma	1	meraklan-	1	pansuman	1
katışık	1	korkunç	1	merdiven	1	papağan	1
katlan-	1	koşabil-	1	merkez	1	parasal	1
katre	1	koştur-	1	mermi	1	parçala-	1
kavra-	1	koyul-	1	meslektaş	1	parıldı-	1
kavrayabil-	1	kök	1	metod	1	parlak	1
kavrul-	1	köreltil-	1	mezarlık	1	pasta	1
kavuşmak	1	kötüle-	1	mirıldan-	1	patlat-	1
kavuştur-	1	kötüleş-	1	milletvekili	1	pekala	1
kaybedebil-	1	köye	1	milyon	1	perde	1
kaydırak	1	köylü	1	misafirlik	1	performans	1
kayısı	1	kuğu	1	misali	1	peş	1
kayıt	1	kul	1	mobilya	1	pet	1
kazançlı	1	kulak	1	moda	1	peynir	1
kazanıl-	1	kule	1	mola	1	planla-	1

pop	1	sinir	1	tekbir	1	uzaklaştır-	1
puan	1	sistemli	1	tekme	1	uzmanlık	1
ranza	1	sivri	1	teknolojik	1	ümitlen-	1
refah	1	siyaset	1	tekrarla-	1	ürtim	1
renk	1	siyasi	1	tekrarlan-	1	ürper-	1
resmen	1	sol	1	tel	1	ürün	1
restorant	1	soluk	1	telaşlı	1	üstlen-	1
riskli	1	sonlandır-	1	tembel	1	üstün	1
sabahleyin	1	sonsuz	1	tembih	1	üstünlük	1
sabırsızlan-	1	sonucu	1	temelli	1	üşen-	1
sabırsızlı	1	sonucunda	1	tempo	1	üzüm	1
sade	1	sonuçlan-	1	terbiye	1	üzüntülü	1
sadık	1	sopa	1	terbiyeli	1	varabil-	1
saf	1	sorumlu	1	terk	1	varken	1
sağlan-	1	sön-	1	terör	1	varyemez	1
sahiden	1	söndür-	1	terslen-	1	vazgeçil-	1
sahtekarlık	1	söndürül-	1	tertip	1	vazife	1
sakinma	1	sönüver-	1	tertiple-	1	velhasıl	1
sakin	1	sözcük	1	terzi	1	verici	1
saklambaç	1	sözlü	1	test	1	veteriner	1
saklan-	1	sula-	1	teşkilat	1	voleybol	1
sallan-	1	sulan-	1	tırnak	1	vurgulan-	1
saman	1	surat	1	ticaret	1	vurma	1
samimiyet	1	sus-	1	toparlan-	1	yabancı	1
sana	1	suy	1	traktör	1	yabancılık	1
sapittir-	1	süpriz	1	trenle	1	yadırğa-	1
saplan-	1	sürdürebil-	1	tuğla	1	yağmala-	1
arfet-	1	sürükle-	1	tutku	1	yahut	1
sarışın	1	süs	1	tutsak	1	yakalayıver-	1
satıl-	1	süt	1	tutukla-	1	yakında	1
saygısızlık	1	şans	1	tutum	1	yakınlık	1
seda	1	şarap	1	tutumsuz	1	yakışıklılık	1
sefer	1	şarkı	1	tüccar	1	yaklaştı-	1
sel	1	şehit	1	tüh	1	yalancı	1
selamla-	1	şerit	1	tünel	1	yalın	1
selamlas-	1	şise	1	tüp	1	yanak	1
sem̄t	1	şüphelen-	1	tüy	1	yanına	1
senet	1	ta	1	uçuş-	1	Yansıt-	1
serbest	1	tabiret-	1	ugurla-	1	yapay	1
serinle-	1	tadılabil-	1	ulaşım	1	yaptırıl-	1
sert	1	tahta	1	ulaştır-	1	yar	1
sevgisizlik	1	taki	1	umul-	1	Yarala-	1
sevindirebil-	1	talep	1	un	1	yararlanıl-	1
sıcaklık	1	talih	1	usta	1	yaratabil-	1
sık-	1	tamir	1	uy-	1	yarıl-	1
sıkıcı	1	tamirci	1	uyandır-	1	yarantu	1
sıkış-	1	tanıt-	1	uyar-	1	yasa	1
sıklaş-	1	tasarla-	1	uygulan-	1	yaşayabil-	1
sınırsız	1	tasarruflu	1	uygulat-	1	yaşayış	1
sırdaş	1	taşıt	1	uyku	1	yaşlı	1
siyir-	1	taşıyabil-	1	uykusuz	1	yatır-	1
siyirl-	1	tatbikat	1	uyuştur-	1	yatma	1
sizi	1	tattır-	1	uyuşturucu	1	yavaş	1
silah	1	tavr	1	uyut-	1	yavaşlat-	1
sima	1	tedbirli	1	uza-	1	yaygınlaş-	1
sindir-	1	tehdit	1	uzaklaşabil-	1	yazar	1

yazma	1	anlaşıl-	2	davran-	2	fazlalaş-	2
yegane	1	anlık	2	davul	2	fethet-	2
yekün	1	arastırma	2	dayalı	2	fırın	2
yel	1	atıl-	2	defter	2	firen	2
yeniden	1	atılgan	2	değerlendiril-	2	fobi	2
yenil-	1	avcı	2	değiştir-	2	fotoğraf	2
yerleştir-	1	avlu	2	değnek	2	garanti	2
yerleştirebil-	1	ayakkabı	2	dek	2	gazete	2
yeşil	1	ayı	2	delin-	2	geçebil-	2
yetersiz	1	ayrı	2	dene-	2	gelin	2
yetişebil-	1	azal-	2	deneyebil-	2	gelmek	2
yetiştir-	1	azmet-	2	denge	2	genel	2
yığıl-	1	bağdaş	2	destekle-	2	geniş	2
yıkıcı	1	bağla-	2	dışlan-	2	getiril-	2
yıpran-	1	bağlı	2	dikkat	2	gezme	2
yıprat-	1	baktır-	2	din	2	gidebil-	2
yiyebil-	1	bardak	2	dinlen-	2	giderebil-	2
yokluk	1	barınma	2	dinlenme	2	gideril-	2
yoksul	1	başkaları	2	diren-	2	gitgide	2
yorgunluk	1	başlangıç	2	diş	2	gitme	2
yorucu	1	batır-	2	doğ-	2	gittikçe	2
yönlü	1	becer-	2	doğrultu	2	görüntü	2
yumruk	1	beğen-	2	doruk	2	görünüş	2
yük	1	beklen-	2	doyum	2	gösterebil-	2
yükseklik	1	benzet-	2	dönüştür-	2	gösterge	2
yürütl-	1	beşik	2	dörtlük	2	götürebil-	2
yüzebil-	1	bey	2	dudak	2	gözlü	2
zaaf	1	beyin	2	duvar	2	gurur	2
zam	1	bilezik	2	dükkan	2	gülebil-	2
zayıf	1	bilgiedin-	2	düşür-	2	gülük	2
zehir	1	bina	2	düşüş	2	gülüş-	2
zehirlen-	1	bol	2	ebe	2	güvenil-	2
zeytin	1	boşluk	2	ebedi	2	güvenilir	2
zihniyet	1	boy	2	eğitici	2	güvenli	2
zil	1	boylu	2	eğiticilik	2	güzelce	2
zincir	1	bozulabil-	2	eglene	2	hafıza	2
ziyaretet-	1	bunalım	2	ekmek	2	haftasonu	2
zoraki	1	bunca	2	eksi	2	hala	2
zorlaş-	1	büfe	2	eksik	2	hallet-	2
zurna	1	bütçe	2	elbise	2	harçayıver-	2
zurnalı	1	büyülen-	2	engel	2	harf	2
acemi	2	cahil	2	epeyce	2	harika	2
açı	2	ceset	2	erdem	2	hasat	2
ada-	2	cilve	2	eser	2	hatıra	2
ağlamaklı	2	çatı	2	esnaf	2	hayatı	2
ait	2	çeşitli	2	es	2	hayırlı	2
aldırışet-	2	çıkıl-	2	evli	2	hele	2
aleł	2	çıkış	2	ez-	2	hem...hem	...2
alinabil-	2	çiz-	2	ezan	2	herhalde	2
altı	2	çocukluk	2	ezber	2	heves	2
ambulans	2	çöp	2	ezberci	2	hırs	2
ameliyat	2	çözül-	2	ezbercilik	2	hırslan-	2
ameliyathane	2	çözüm	2	ezberle-	2	hikaye	2
ana	2	cuval	2	faktör	2	his	2
anahtar	2	çürü-	2	farket-	2	hizmetli	2
anlaş-	2	dalga	2	faydalan-	2	huzurlu	2

hüzün	2	kolla-	2	öbür	2	şasırt-	2
ısin-	2	kontrol	2	öğretici	2	şelale	2
ısrarlı	2	korkut-	2	öğretmenlik	2	şikayetçi	2
icat	2	koşul	2	ögüt	2	şimartıl-	2
içki	2	kullanabil-	2	ölçülü	2	şuan	2
ihmalet-	2	kullanım	2	önemsen-	2	tahminet-	2
ilaç	2	kurbanlık	2	önle-	2	takı	2
ilan	2	kurul-	2	Öp-	2	takipet-	2
ilçe	2	kurum	2	öpücük	2	taksi	2
ilkokul	2	kurut-	2	öykü	2	tapınak	2
illet	2	kutlama	2	öylece	2	taşılı-	2
imzalat-	2	küçükük	2	özen	2	tedavi	2
inanç	2	külfetli	2	özle-	2	teneffüs	2
inandır-	2	kütüphane	2	paha	2	tepki	2
inat	2	lafla-	2	park	2	ter	2
iniş	2	lamba	2	pay	2	tercihet-	2
ipucu	2	lav	2	pazar	2	titiz	2
irkil-	2	lavabo	2	pencere	2	tokat	2
isim	2	leh	2	pişmanlık	2	tonton	2
israfçı	2	lüzum	2	pişmiş	2	toparla-	2
istekli	2	maaş	2	plan	2	toplantı	2
ister	2	macera	2	plastik	2	toplu	2
işkence	2	mağaza	2	pozitif	2	topluluk	2
işle-	2	mahalle	2	psikolojik	2	traverten	2
itfaiye	2	makas	2	rahatsızlık	2	turistik	2
iyileştir-	2	masum	2	roman	2	tutul-	2
izin	2	meğer	2	ruh	2	tuvalet	2
kaçır-	2	mektup	2	ruhsal	2	tüken-	2
kalan	2	merak	2	sabırlı	2	uçak	2
kaldırıl-	2	merhamet	2	sabret-	2	ulaşabil-	2
kamp	2	mide	2	sağlanabil-	2	ulus	2
kamyonet	2	milli	2	sahil	2	umma-	2
kanıtlan-	2	model	2	salise	2	umman	2
kap	2	muhakkak	2	sandalye	2	umursamazlık	2
kapan-	2	muhtaç	2	sapan	2	unuttur-	2
kapsa-	2	muhteşem	2	satabil-	2	usan-	2
karınca	2	mücadele	2	savrul-	2	uzman	2
karışık	2	müdür	2	sayı	2	üniversite	2
kariştır-	2	müfredat	2	sayın	2	vaat	2
kavuşabil-	2	mülk	2	sevimli	2	varol-	2
kazak	2	müteahhit	2	seviye	2	vatandaş	2
kazanabil-	2	müze	2	sıfır	2	vazo	2
kazandırabil-	2	nefes	2	siğ-	2	veli	2
kazı-	2	nefretet-	2	siğın-	2	yalvar-	2
kere	2	nehir	2	sıkıntılı	2	yanlışlık	2
kes-	2	nesne	2	sofra	2	yapı	2
kesin	2	nice	2	soru	2	yaralan-	2
kesinlikle	2	niçin	2	sorumluluk	2	yaramaz	2
kına	2	nitelendiril-	2	soy-	2	yaratıl-	2
kır-	2	not	2	sömür-	2	yardımcı	2
kısil-	2	oksijen	2	söyleyebil-	2	yarım	2
kış	2	okut-	2	stres	2	yas	2
kıyasla-	2	olumsuz	2	suç	2	yasakla-	2
kızdır-	2	oluver-	2	sulh	2	yaşlan-	2
kimlik	2	onur	2	sürece	2	yavru	2
kolaylaştır-	2	ot	2	şas-	2	yaygın	2

yazabil-	2	çaresizlik	3	huy	3	şart	3
yazdır-	2	çatla-	3	huzur	3	şöyle	3
yeryüzü	2	çeyiz	3	hüzünlü	3	takım	3
yeterince	2	çıkarabil-	3	isıt-	3	taktirde	3
yetiş-	2	çırkin	3	içinde	3	tamam	3
yetişkin	2	çizgi	3	içtenlik.	.3	taşın-	3
yitir-	2	çoğaltabil-	3	ideal	3	tat-	3
yoğun	2	dal	3	işçi	3	tecrübeli	3
yorgun	2	değerlendirebil-	3	it-	3	telaşlan-	3
yorum	2	dergi	3	iyileş-	3	ters	3
yönden	2	derin	3	kaldır-	3	toplumsal	3
yönelt-	2	dışarı	3	karşılan-	3	trafik	3
yönetim	2	dik-	3	kaşık	3	turist	3
yönlendir-	2	dilek	3	kemik	3	utan-	3
yönlendirebil-	2	dip	3	kesil-	3	uzaklaş-	3
yürek	2	direk	3	kompozisyon	3	ümitsizlik	3
zarfında	2	doğal	3	kop-	3	üstelik	3
zenginlik	2	doğum	3	kucak	3	üzüntü	3
zevkli	2	doldur-	3	kucakla-	3	vaka	3
zihin	2	doy-	3	kuyu	3	vasıta	3
zirve	2	durdur-	3	küs-	3	vedalaş-	3
zorla-	2	duyul-	3	mal	3	verim	3
zorunda	2	düşebil-	3	meyve	3	vezir	3
açıкла-	3	düzeltil-	3	misal	3	vicdan	3
açıklayabil-	3	düzenle-	3	modern	3	viraj	3
adım	3	düzenli	3	moral	3	yak-	3
akarsu	3	düzlük	3	neşe	3	yakıl-	3
akıllı	3	edep	3	okuma	3	yapma	3
aldır-	3	eğlenceli	3	öde-	3	yaralı	3
altın	3	elbette	3	öfkeli	3	yarat-	3
anlayış	3	elektrik	3	ölçü	3	yarıda	3
arada	3	esir	3	ömür	3	yaşamak	3
ateş	3	evlat	3	öte	3	yere	3
aynen	3	fabrika	3	özel	3	yeşillik	3
ayrintı	3	faydalı	3	özgürlik	3	yeterli	3
bacak	3	faydalıol-	3	parti	3	yığın	3
başarabil-	3	fil	3	patla-	3	yıkıl-	3
bayıl-	3	gayret	3	rahatlık	3	yıldız	3
bayramlık	3	gerektil-	3	ray	3	yırt-	3
beceri	3	getirebil-	3	rezil	3	yiyecek	3
belirli	3	giysi	3	sakın-	3	yoksun	3
benzer	3	gizli	3	saray	3	yönelik	3
beri	3	gölge	3	savur-	3	yöntem	3
bilgili	3	görebil-	3	say-	3	yukarı	3
bilim	3	görevli	3	saygılı	3	yüzlü	3
biran	3	görül-	3	seçil-	3	zavallı	3
birdaha	3	günaydın	3	servis	3	zorunlu	3
birikinti	3	güvensizlik	3	sevgi	3	adalet	4
bomba	3	hani	3	sevindir-	3	akit-	4
boyacılık	3	harcama	3	sevket-	3	aksi	4
bozul-	3	hayır	3	seyret-	3	alıştır-	4
cevap	3	haykır-	3	sil-	3	ani.	4
ciddi	3	hesap	3	sinek	3	aniden	4
cimri	3	heyecanlan-	3	sok-	3	anlamlı	4
çamur	3	hizmet	3	stadyum	3	anlayabil-	4
çap	3	hoş	3	süreç	3	araştır-	4

arzu	4	kağıt	4	ulaşıl-	4	fakir	5
aş-	4	kalabil-	4	um-	4	farklı	5
atlat-	4	kalp	4	umursa-	4	Fazlalık	5
azim	4	kapıl-	4	uygun	4	fedakarlık	5
bahset-	4	karakol	4	uzak	4	fırsat	5
başar-	4	kararlaştır-	4	uzat-	4	geçin-	5
belirtil-	4	karın	4	ümit	4	gelebil-	5
benimse-	4	karne	4	üzücü	4	gider	5
bildir-	4	katıl-	4	vida	4	gider-	5
bilinç	4	kavga,	4	vurgula-	4	giy-	5
birden	4	kaybol-	4	yakala-	4	gönül	5
birey	4	kemer	4	yaklaş-	4	gülümse-	5
bulunabil-	4	keza	4	yaklaşık	4	güneş	5
burun	4	kırıl-	4	yanardağ	4	hangi	5
büyütebil-	4	kış-	4	yarış	4	hastalan-	5
büyüyüver-	4	koyun	4	yaşantı	4	hastalık	5
cam	4	kutsal	4	yenge	4	hatırla-	5
çaba	4	lise	4	yokuş	4	hür	5
çalışkan	4	maç	4	yorul-	4	ilişki	5
çare	4	malzeme	4	yut-	4	İngilizce	5
çekil-	4	memur	4	yuva	4	istenil-	5
çıkabil-	4	menfaat	4	yükle-	4	karlı	5
dağıt-	4	mesele	4	yüksel-	4	kasa	5
dair	4	mum	4	yüzünden	4	katkı	5
dal-	4	müddet	4	adeta	5	kavuş-	5
damlacık	4	neyse	4	alçı	5	kay-	5
deyim	4	nihatet	4	aşağı	5	kedi	5
diğeri	4	normal	4	aşırı	5	kendi	5
dişçi	4	olumlu	4	aşk	5	kiymetlen-	5
dokun-	4	olumsuzluk	4	aydınlat-	5	kişilik	5
dolmuş	4	öğrenme	4	ayrıca	5	koca	5
doyur-	4	peki	4	balo	5	korku	5
durak	4	rastla-	4	banka	5	kötülük	5
dün	4	rüzgar	4	bebek	5	kuş	5
düşman	4	sabırsızlık	4	beslen-	5	matematik	5
düzen	4	saha	4	bilin-	5	mevsim	5
düzenlen-	4	saldır-	4	birtakım	5	mükemmel	5
edebil-	4	sancı	4	böcek	5	müzik	5
emel	4	savun-	4	büyük-	5	niye	5
eşek	4	savurgan	4	cahil	5	oysa	5
faaliyet	4	sevgili	4	çağ	5	öğrenebil-	5
felaket	4	sevinçli	4	çanta	5	öğrenim	5
film	4	sorgula-	4	çoğalt-	5	ön	5
gelir	4	sosyal	4	cukur	5	özellik	5
genellikle	4	sürdürü-	4	dağıl-	5	rahatla-	5
gerekşimim	4	şakalaş-	4	değ-	5	sayfa	5
heyecan	4	tamamla-	4	dengeli	5	sayıl-	5
heyecanlı	4	taş-	4	devamlı	5	seçim	5
hız	4	tehlike	4	dış	5	sel	5
ibaret	4	teknoloji	4	doğur-	5	sınır	5
ifade	4	televizyon	4	dolu	5	siyah	5
ihmal	4	titre-	4	dök-	5	söylen-	5
ilerde	4	tutum	4	dürüst	5	şeker	5
imza	4	uç-	4	eğlence	5	tabiki	5
iyice	4	ufuk	4	ekonomi	5	tatlı	5
kafes	4	uğur	4	etki	5	tebessüm	5

tecrübe	5	kapla-	6	görün-	7	haber	8
telaş	5	kazandır-	6	halk	7	hareket	8
tepe	5	keşke	6	hedİYE	7	hızlı	8
uçurum	5	kocaman	6	herhangi	7	İçeri	8
uğra-	5	kolaylık	6	imkan	7	ilgili	8
umut	5	kriz	6	kolay	7	kan	8
uygula-	5	liste	6	konuşma	7	kapı	8
uyu-	5	manzara	6	kova	7	karanlık	8
üz-	5	mecaz	6	köprü	7	kat-	8
verimli	5	nere	6	köşe	7	kısa	8
yalan	5	neşelen-	6	kurtul-	7	kullanıl-	8
yaprak	5	neşeli	6	kutla-	7	meslek	8
yararlan-	5	nokta	6	medeniyet	7	motor	8
yaşat-	5	öğret-	6	mesir	7	mümkin	8
yerleş-	5	ölümzsüzleştir-	6	oyna-	7	oğul	8
yeter	5	paylaşabil-	6	öğrenil-	7	otobüs	8
yıka-	5	raigmen	6	ölüm	7	pek	8
yoksa	5	rahatlayabil-	6	öz	7	püskür-	8
yorgan	5	saniye	6	sabır	7	rüya	8
yönel-	5	sebzeci	6	saye	7	sağlam	8
yumurta	5	sırada	6	sıcak	7	san-	8
yurt	5	spor	6	sıkıl-	7	saygı	8
yuvarlan-	5	tarihi	6	soğuk	7	sıkıntı	8
aksat-	6	tat	6	sonbahar	7	sinav	8
anımsat-	6	tedbir	6	sun-	7	sistem	8
başarıl-	6	tekrar	6	şoför	7	top	8
başarılı	6	türkçe	6	üzere	7	unutul-	8
biçim	6	uyan-	6	üzgün	7	Yaptır-	8
biriktiril-	6	vazgeç-	6	vakıt	7	yolculuk	8
cami	6	verebil-	6	yağ-	7	ziyan	8
çalışma	6	yangın	6	yat-	7	ad	9
çarşı	6	yarıńı	6	yatak	7	arka	9
dahi	6	yayarlı	6	yazık	7	asansör	9
değişik	6	yarayabil-	6	zorluk	7	atla-	9
denil-	6	yazı	6	acıl	8	azımsa-	9
derece	6	yetin-	6	açık	8	bahçe	9
dikkatet-	6	acaba	7	açıl-	8	bayram	9
eski	6	amaç	7	ahlak	8	boş	9
facia	6	anda	7	bahar	8	çal-	9
geliş-	6	babaanne	7	bakım	8	dinle-	9
gerçekleştir-	6	basit	7	benze-	8	doktor	9
göl	6	belirle-	7	buluş-	8	dönüş-	9
günlük	6	birleştir-	7	dakika	8	edin-	9
güvence	6	birlikte	7	dayan-	8	emin	9
hasta	6	canlı	7	defa	8	hâlâ	9
havuz	6	cabala-	7	dert	8	kamyon	9
hazine	6	çığlık	7	doğa	8	kaz-	9
hergün	6	çoğu	7	dönem	8	kimi	9
ışık	6	değerli	7	ekonomik	8	küçümse-	9
ihhaledil-	6	deli	7	enişte	8	nesil	9
ilerle-	6	den-	7	erken	8	polis	9
ilke	6	deneyim	7	evet	8	rahat	9
insanlık	6	diyebil-	7	evlen-	8	sar-	9
israf	6	elbet	7	fatura	8	servet	9
istek	6	etkile-	7	grup	8	sır	9
iz	6	fikir	7	güven-	8	sokak	9

tane	9	kahvaltı	11	kaza	13	kayıp	16
telefon	9	karşılık	11	kelime	13	kısaça	16
tüm	9	kaynak	11	lazım	13	kiyimet	16
tür	9	kim	11	lazımol-	13	otur-	16
umutsuzluk	9	kuzen	11	meydan	13	problem	16
YANLIŞ	9	sanki	11	oluştur-	13	sor-	16
yarı	9	sermaye	11	ödev	13	tipki	16
yatırım	9	sıra	11	sebep	13	üzül-	16
yen-	9	türlü	11	sigara	13	yarın	16
acele	10	yaşan-	11	sür-	13	zaten	16
alışveriş	10	yet-	11	tarla	13	alışkanlık	17
araç	10	yüksek	11	topla-	13	dayı	17
asker	10	zararlı	11	toplak	13	fark	17
avla-	10	ziyanet-	11	uzun	13	gençlik	17
bırkaç	10	alabil-	12	veril-	13	kazan-	17
bitir-	10	alkol	12	vur-	13	köpek	17
cehalet	10	bağır-	12	yalnız	13	sene	17
değiş-	10	birbiri	12	yürü-	13	sevinç	17
geliştir-	10	bitki	12	ağabey	14	yemek	17
genç	10	can	12	ayril-	14	ata	18
hayal	10	çevre	12	bozuk	14	belli	18
hazırlan-	10	çiçek	12	çağır-	14	çay	18
karşıla-	10	davran-	12	gece	14	devamet-	18
kavram	10	dol-	12	geçir-	14	eğlen-	18
kez	10	ertesi	12	hedef	14	geri	18
kol	10	görüş-	12	isten-	14	hepimiz	18
komşu	10	ırmak	12	kaybet-	14	kork-	18
kon-	10	kafa	12	madde	14	sadece	18
koş-	10	kapat-	12	öl-	14	ses	18
kovala-	10	karşılaş-	12	tabi	14	sonunda	18
kurtar-	10	kısım	12	türk	14	tarih	18
manevi	10	koru-	12	vatan	14	ya	18
oluş-	10	kur-	12	yarar	14	zengin	18
sağlıklı	10	nekadar	12	yüz	14	anlatıl-	19
satır	10	paylaş-	12	birlik	15	arkadaşlık	19
savaş	10	sakla-	12	dur-	15	art-	19
seç-	10	tanı-	12	gül-	15	bulun-	19
sürpriz	10	tutumluluk	12	kadın	15	etraf	19
sürü	10	uğraş-	12	kalk-	15	hata	19
şekil	10	alan	13	parça	15	hersey	19
temel	10	alın	13	sevin-	15	orman	19
üst	10	alış-	13	şimdi	15	sürekli	19
vücut	10	balık	13	tek	15	taraf	19
yakın	10	bence	13	tut-	15	toplum	19
yalnızlık	10	birde	13	yağmur	15	yaz-	19
yazılı	10	bölüm	13	yalvar-	15	acı	20
yılan	10	böylece	13	asla	16	asıl	20
anneanne	11	daima	13	bağ	16	ayak	20
başarı	11	edil-	13	birçok	16	bin-	20
belirt-	11	gerekli	13	çarp-	16	davranış	20
birleş-	11	görev	13	dolaş-	16	diğer	20
değerlendir-	11	hak	13	eğitim	16	hafta	20
düğün	11	harçlık	13	güzellik	16	mutlaka	20
emek	11	hatta	13	hayvan	16	öğrenci	20
fayda	11	hazırla-	13	hisset-	16	öyle	20
insanoğlu	11	in-	13	inan-	16	tatil	20

varlık	20	kardeş	26	hâl	36	kötü	59
yaş	20	tutumlu	26	yada	36	su	60
beraber	21	ufak	26	zor	36	önce	61
bit-	21	yardım	26	ak-	37	son	61
duy-	21	akıl	27	belki	37	onlar	62
hepsi	21	bul-	27	fazla	37	koy-	63
kız	21	maddi	27	hep	37	ise	64
kullan-	21	sağlık	27	neden	37	anla-	65
musluk	21	yüzden	27	aynı	38	anne	65
üzeri	21	gir-	28	bırak-	38	ara-	65
zarar	21	götür-	28	ders	38	herkes	65
bazen	22	hava	28	öğren-	38	ver-	65
boyunca	22	işte	28	bütün	39	biraz	66
deniz	22	kararver-	28	okul	39	el	66
dön-	22	millet	28	büyü-	40	aile	70
geçmiş	22	oku-	28	hemen	40	önem	70
göre	22	piknik	28	anı	41	kal-	71
kazanç	22	artık	29	gez-	41	kitap	74
tam	22	dağ	29	hastane	41	biri	77
var-	22	duygu	29	kimse	41	kadar	78
adam	23	dünya	29	nasıl	41	bak-	79
ağaç	23	göz	29	söz	41	çünkü	80
dostluk	23	ilk	29	aç-	43	değil	80
et-	23	olay	29	fakat	43	hiç	82
göster-	23	ülke	29	konu	44	düşün-	84
siz	23	yaşam	29	yan-	44	öğretmen	84
teyze	23	akşam	30	çoğal-	45	yaşa-	85
yapabil-	23	ileri	30	düş-	45	at-	86
yeni	23	kumbara	30	birik-	46	sev-	86
abla	24	veya	30	eğer	46	atasözü	88
bisiklet	24	hem	31	gelecek	46	yol	88
bugün	24	hiçbir	31	ihtiyaç	46	ev	91
dede	24	sabah	31	dost	47	başla-	93
dere	24	yara	31	karşı	47	bazı	95
konuş-	24	ye-	31	sevil-	47	biriktir-	98
önemse-	24	baş	32	söyle-	47	gerek	99
yön	24	böyle	32	yok	47	ış	100
akraba	25	köy	32	gezi	48	çık-	104
ancak	25	mesela	32	an	49	güzel	104
asıl	25	yine	32	anlat-	49	gör-	108
ay	25	alt	33	bile	50	ne	109
bekle-	25	birgün	33	önemli	50	bil-	111
çıkar-	25	örnek	33	yani	50	çalış-	113
düşünce	25	sağla-	33	yıl	50	kişi	115
mutlu	25	şu	33	durum	51	iste-	116
mutluluk	25	saat	34	örneğin	52	baba	121
süre	25	sınıf	34	harca-	53	geç-	122
toplan-	25	sorun	34	bilgi	55	iyi	122
ulaş-	25	ağla-	35	damla	55	güç	123
yapıl-	25	başka	35	diye	56	en	127
amca	26	miktar	35	sonuç	56	birikim	134
anlam	26	olabil-	35	az	57	al-	136
ayır-	26	sen	35	çocuk	58	hayat	137
çeşme	26	tasarruf	35	değer	58	ış	142 151
eşya	26	unut-	35	kenar	58	var	152
gerçek	26	getir-	36	araba	59	ama	156

gibi	157	yap-	207	gel-	306	ol-	393
yer	158	git-	209	biz	311	insan	461
daha	161	küçük	238	için	313	bu	590
de-	165	zaman	252	şey	320	ve	624
arkadaş	178	gün	254	ben	336	bir	995
sonra	183	para	272	ile	344		
büyük	187	her	285	cok	352		
ki	195	o	303	de	380		

EK:43 ANI TÜRÜ ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:1205

abla	anla-	baktıkça	bit-	çek-
acele	anlam	balık	biz	çekiç
acemi	anlaş-	balo	boğaz	çekil-
acı	anlat-	baraj	boşluk	çeşme
acı-	anlayabil-	barıştır-	boy	çeviri
acık-	anlayıver-	basit	boylu	çeyiz
acımasızlık	anlık	bastır-	boyunca	çığlık
acıl	anne	baş	boz-	çık-
aç-	anneanne	başarabil-	bozul-	çık-
açık	apartman	başarı	bozulabil-	çıkabil-
açıklama	ara-	başarılı	böcek	çıkar-
açıl-	araba	başkan	bölge	çıkma-
ad	araç	başla-	böyle	çift
adam	arka	başlayabil-	buçuk	çirkin
adan-	arkadaş	baya	bugün	çiz-
adeta	arkadaşlık	bayıl-	bul-	çök-
adres	art-	bayram	buluş-	çukur
ağabey	artık	bayramlaş-	bunal-	çuval
ağaç	artık	bazen	buruk	çünkü
ağır	asansör	bebek	burun	dağ
ağla-	asker	becer-	büfe	dağıl-
ağlamaklı	aslında	beden	bütün	dağıt-
ağrı-	aş-	bela	büyük	daha
ahlak	aşağı	belirt-	büyülen-	dâhil
aile	aşırı	belki	büyüülü	dair
ak-	aşk	belli	cadde	dakika
akıl	ateş	ben	cam	dakika
akıt-	ateşlen-	beraber	camî	dal-
akraba	atla-	beri	can	dalga
akşam	atlat-	besle-	sıkıl-	dalgınlık
alan	atlatabil-	besik	cehalet	damlat-
alçı	avcı	bey	ceket	dans
aldan-	avlu	bil-	cenaze	darbe
aldır-	ay	bile	cennet	darbele-
aldırış	ayak	bilgi	ceset	davet
alın-	ayı	bilin-	cevap	davran-
alış-	ayır-	bin-	ceza	davul
alışkanlık	aylık	binil-	coşku	davullu
alışveriş	aynen	bir	cumartesi	dayak
alt	ayrıl-	biran	cüzdan	dayan-
altın	ayrıntı	birara	çağıır-	dayı
ama	azap	biraz	çağıır-	de
ambulans	azar	birazcık	çal-	de-
amca	baba	birbiri	çalış-	dede
ameliyat	babaanne	birçok	çamur	defa
ameliyathane	bacak	birde	çamurlu	defter
an	bağdaş	birden	çanta	değ-
ana	bağır-	birey	çare	değer
anadolu	bagla-	birgün	çaresizlik	değil
ancak	bağlı	biri	çarp-	değişik
anda	bağış-	bırkaç	çarşı-	değişim
anı	bahçe	birleş-	çat-	değiştir-
anımsat-	bahset-	birlik	çati	dek
anıt	bak-	birlikte	çatla-	del-
aniden	bakakal-	bisiklet	çay	deli

delil	dönüş-	fazla	görüş-	hazırla-
delin-	dört	felç	göster-	hazırlan-
dene-	dörtlük	fen	gösterebil-	hazırlık
deniz	döşen-	fırın	götür-	hem
denk	döv-	fırla-	göz	hemen
dere	dudak	fırsat	gözle-	hep
dergi	duman	fikir	gözlemle-	hepimiz
derin	dur-	firen	gözlü	hepsi
derken	durak	fobi	gözlüklü	hergün
ders	durdur-	forma	gözük-	herhalde
dertleş-	durgunluk	fotoğraf	grup	herhangi
destan	duvar	fren	gurur	herkes
destek	duy-	garip	güç	hersey
devam	duygulan-	gazete	gül-	heves
deve	duygulandır-	gece	güleç	heyecan
devlet	duyul-	gecik-	gülütük	heyecanlan-
devril-	düğün	geç-	gülümse-	heyecanlı
deyiş	dükkan	geçir-	gülümse-	hıdrellez
diş	düş-	geçmiş	gülüş-	hırs
dışarı	düşebil-	gel-	gün	hız
dışlan-	düşün-	gelebil-	günaydın	hızlan-
diğer	düşüş	geliştirebil-	güneş	hızlı
dik-	düzel-	gerek-	güneşlen-	hiçte
dikiş	düzen	gerekli	gür	hikaye
dikkat	düzenle-	gerekse	güvenlik	hisset-
dikkatli	düzenlen-	gerekşim	güzel	hizmetli
dil	düzenli	geri	güzellik	hoca
dilek	düzlük	getir-	haber	huy
dinle-	ebe	gez-	haberleş-	huyلان-
dinlen-	eglenn-	gezdir-	hacı	huzur
dip	eglence	gezi	hafif	huzurlu
direksiyon	ekmek	gezinti	hafta	huzursuz
diş	emek	gezme	hak	hüsran
dişçi	emret-	gibi	hakimiyet	hüzünlü
diye	engin	gider-	hâl	ısin-
doğa	erken	gidici	hâlâ	ıslar-
doğru	ertesi	gir-	hala	ıslan-
doğum	eski	git-	hallet-	ısrar
doğuş	eş	giy-	hangi	ışık
doktor	eşek	giyin-	hareket	ışık
dokun-	eşlik	giysi	harika	iç-
dol-	eşsiz	gizli	hasta	İçeri
dolaş-	eşya	gol	hastane	için
dolayı	et-	göç-	hastalan-	içir-
dolmuş	etki	gölge	hat	ifade
dolu	etraf	göm-	hatıra	ikna
domates	ev	gonder-	hatırla-	ilan
don-	evet	gonderil-	hatta	ilçe
dost	evlen-	gör-	hava	ile
doy-	evlen-	göre	havale	ilerle-
dök-	ezan	görevli	havuz	ilgili
dökül-	fabrika	görme-	hayal	ilk
dön-	facia	görül-	hayati	imdat
dönem	fakat	görün-	haykır-	imza
dönemeç	fark	görüntü	hayır	imzalat-
dönme	farklı	görünüş	hayvan	in-

inan-	karıştır-	kiralan-	makas	nitelendirebil-
inandır-	karlı	kişilik	makyaj	niye
inanıl-	karşı	kol	mantar	normal
inat	karşılan-	kolay	manzara	notal-
indir-	karşılaş-	komşu	maruz	o
insanlık	kartopu	kontrol	masa	oda
intikam	kasa	konusu-	matematik	oğul
irkil-	kaşık	konusma	mecbur	okşa-
isim	kat	kop-	meğer	okul
istasyon	katıl-	kork-	mektup	okut-
iste-	katılabil-	korkma	merak	olağanüstü
istirahat	katkı	korku	meraklan-	olay
isyan	kavga	korkut-	merdiven	oluştur-
ışkence	kavram	koş-	merkez	onlar
işle-	kavrul-	koştur-	mermi	ordu
işlen-	kay-	kova	mesela	orta
iste	kaybet-	kovala-	mesir	ortaokul
iftaiye	kaybol-	koy-	meslektaş	ot
itibaren	kaydırak	koyul-	metin	otel
itiraf	kayısı	köpek	meydan	otobüs
iyice	kayıt	kötü	mırıldan-	otur-
iyileş-	kaz-	kötülük	milyon	oyna-
iyileştir-	kaza	köy	misafirlik	oysa
iz	kazan	köylü	misal	oyun
izin	kazan-	kucak	mola	oyuncu
izinli	kazandır-	kucaklı-	moral	öbür
izinsiz	kazın-	kuğu	motor	öde-
kabul	kedi	kullanıl-	muhakeme	ödeyebil-
kaç-	kemer	kumral	muhtesem	oğlu
kadar	kemik	kur-	mum	öğretmen
kader	kertenkele	kurbanlık	mutlu	ögüt
kafa	kes-	kurtar-	mutluluk	öl-
kağıt	kesil-	kurtarma	mutsuz	ölüm
kahkaha	keşke	kurtul-	muzur	ön
kahvaltı	keyif	kurul-	müdahale	önce
kal-	kez	kuş	müdür	önemli
kaldır-	kına	kutla-	mühim	önem
kaldırıl-	kır-	kutlama	müze	öte
kalk-	kırıl-	kuyu	müzik	övgü
kamp	kırmızı	kuzen	nene	öykü
kampanya	kısa	kül	neden	öyle
kamyon	kısil-	külfetli	nefret	paha
kan	kısım	künye	nere	paket
kanat	kısır	küs-	nerede	pansiyon
kapak	kismet	kütüphane	neredeyse	pansuman
kapat-	kış	laf	nereye	parça
kapı	kıvılcım	lamba	nesne	parıldı-
kaplan-	kiyafet	lastik	neşe	park
kaptır-	kız	lavabo	neşelendir-	parti
karakol	kız-	lise	neşeli	pasta
karar	kızdır-	lunapark	neye	patçat
karala-	ki	macera	neyse	patla-
kararlaştır-	kilise	maceralı	neyseki	patlat-
kardeş	kilo	maç	niçin	paylaş-
karın	kimse	mağrur	nihat	paylaşabil-
karışık	kin	mahalle	nine	pazar

peki	sen	şakacı	tekme	ümit
pencere	sene	şaka	tel	üniversite
pes	senet	şamata	telaş	ürper-
peş	serinle-	şarap	telaşlan-	üst
peynir	servis	şarkı	telaşlı	üstelik
piknik	ses	şAŞİR-	telefon	üz-
pişmanlık	sevimli	şAŞKİNLİK	televizyon	üzere
plan	sevin-	şehit	temelli	üzeri
planla-	sevinç	şekil	tempo	üzgün
plastik	sevinçli	şelale	tencere	üzücü
polis	sevindir-	şemsiye	teneffüs	üzül-
rab	sevk	şenlik	tepe	üzüm
raigmen	seyir	şİDDETLİ	terk	üzüntü
rahatla-	sıcak	şİFALI	tertiple-	vaka
rahatsızlık	suğ-	şİJİR	teslim	vakit
rastla-	sıkı	şİKAYEÇİ	teşekkür	var-
resim	sıkıl-	şİMDİ	teyze	var
restorant	sinav	şİŞMAN	titre-	varlık
rica	sınıf	şİŞLİK	tokat	vasita
riskli	sıra	şOFÖR	top	vatan
ruh	siyir-	şOK	toparla-	vazo
rüya	sızı	şU	toparlan-	ve
saat	sinek	şUAN	topla-	vedalaş-
sabah	sivri	şÜKÜR	toplantı	vefât
sabırsızlan-	siyah	şÜPHE	toplantı	velhasıl
sabırsızlık	siz	ta	toz-	veli
sağ	sofra	tabi	trafik	verici
sahil	soğuk	tat	traverten	veril-
sahip	sohbet	tahmin	tren	veteriner
sakin	sok-	tak-	turist	vicdan
sakla	sokak	takı	turistik	viraj
saklan-	sol	takıl-	tutku	voleybol
saklambaç	son	taki	tutul-	vurma
saldır-	sonra	takla	tünel	yabancı
sallan-	sonuç	talih	tüp	yağ-
san-	sonunda	tam	türkçe	yağ
sandalye	sor-	tamam	türlü	yağış
saniye	soru	tamirci	tüy	yağmur
sanki	sön-	tane	uç-	yağmurlu
sapan	söndürül-	tanı-	uçurum	yak-
saplan-	sönüver-	tanık	uçuş-	yakala-
sar-	söyle-	tapınak	uğra-	yaka
sarıl-	söz	taraf	uğurla-	yakıl-
sarışın	sözlü	tarihi	ulaş-	yakın
satıl-	sözlen-	tarla	um-	yaklaş-
savaş-	stadyum	tasarla-	unut-	yaklaşık
savaşıl	su	taş	unutul	yalancı
savrul-	sun-	taşın-	utan-	yalan
savun-	surat	tat	uyan-	yalın
saygılı	süpriz	tatbikat	uyu-	yalnız
sayın	sür-	tatil	uyut-	yalnızlık
sebep	sür-	tatlı	uza-	yalvar-
sezbeci	sürekli	tattır-	uzaklaş-	yan
sel	sürpriz	tavır	uzat-	yangın
selam	sürü	tebessüm	ümitsizlik	yani
semıt	süs	tek	yanlışlık	

yap-	yat-	yerleş-	yol	yüz
yapıl-	yatak	yeşillik	yolculuk	yüzden
yara	yatma	yeşil	yorgan	yüzlü
yaralan	yavaş	yet-	yorgun	zarar
yaramaz	yavru	yetiş-	yorucu	zarfında
yararlı	yaz	yetişebil-	yorul-	zavallı
yardım	yaz-	yetişkin	yönel-	zehir
yarı	yazdır-	yıka-	yukarı	zevk
yarım	yazı	yıkıl-	yumruk	zevkli
yarın	yazık	yıl	yumurta	zeytin
yarıntı	yazılı-	yıldız	yuva	zil
yarış	yazılı	yırt-	yuvarlan-	zincir
yaş	ye-	yine	yükle-	ziyaret
yaşa-	yemek	yiyecek	yüksek	zor
yaşan-	yen-	yoğun	yükseklik	zorunlu
yaşat-	yenge	yok	yürek	zorunluluk
yaşlı	yeni	yoksa	yürü-	zurna
yat-	yer	yokuş	yüz-	zurnalı

1-Mecazlar

Al-(gönlü):4	Çök-(omuzları)	Gör-(iş)6	Sıkıl-(canı)
Art-(parası)2	Dağıl-(kafası)	Götür-(paraları)	Şeker(sevimli)
At-(aklından)	dal-(4)	Isın-(içi)2	Tak-(kafaya):2
Atlat-(peşinden)	Destekle-(onu):3	İndir-2	Toparla-(kendini)
Ay(zaman)	Doy-(gözü)	Kal-(geriye,geç):5	ver-(16)
Baş(okulun başında)	Dök-(gózyaşı)	Kapla-(sırayı)	Yap-(yanlışlık)
Bırak-(alışkanlık)2	Dön-(başı):2	Karıştır-(birbirine)	Yaş(ömür)(3)
çal-(4)	dur-(4)	kazı-	Yer(kaplamak):3
Çek-	el(6)	Kızdır-(sinirlendir-)	Yol 2
(sıkıntı,acı,dert):3	Geç-(emeği)2	Kolla-(fırsat)	Yut-(yalanı yut-)
Çık-(ateşi,yola):9	Geçir-(vakit)	Oyna-(kendiyle)	zayıfla-
Çıkar-(aklından)	Gel-(tuvaleti)	Patlat-(ödünü)	
	gir-(2)	Sarıl-(işine)	

Toplam Mecaz: 118/69**2-Atasözü**

Öfkeyle kalkan zararla oturur

Sakla samanı gelir zamanı

Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık

Ölüme çare bulunmaz

İnsanlar konuşa konuşa hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır

İkilemeler

Az çok:2
 Belli belirsiz
 Bilebile(3)
 Birbiri
 Dördörtlük
 Duyar duymaz(2)
 Güle oynaya
 Gülüp oyna-
 Gürül gürül
 İçin için
 Karşı karşıya
 Koklaşa koklaşa
 Kolay kolay
 Konuşa konuşa
 Koşa koşa
 Pat çat
 Sağ sol
 Sırılsıklam
 Söyleye söyleye
 Sürükleye sürükleye
 Türlü türlü
 Üst üste(2)
 Yavaş yavaş:3
 Yeni yeni(2)
 Yeşil yeşil
 Yıl yıl:4

TOPLAM İKİLEM:38/27

DEYİMLER

Açı çek-(2)	Hüsran uğra-
Aldırış etme-(3)	Israr et-
Azar işit-	İçi içine siğma-:2
Bayramlaş-	İçi kan ağla-
Çuvalla-:2	İçler acısı
Dalgaya al-(3)	Oldu bittiye getir-
Dank et-	Olmazsa olmaz
Denk gel-	Pes et-(2)
Dile getir-	Sağ ol(2)
Donup kal-	Sağ salim çıkış-
Ele al-(2)	Selam söyle-
Eşi benzeri bulunma-	Selam ver-
Geçmiş olsun	Tadı damağında kal-
Gırır şamata geç-	Tadını çıkar-
Gözlerini dünyaya yum-	Tıka basa doldur-:2
Güle oynaya(3)	Vicdan azabı çek-
Hak'ın rahmetine kavuş-	Yoluna gir-
Hâl hâtr sor-	Yüreği yan-
Hoş geldiniz	

TOPLAM DEYİM:54/42

EK:44 ATASÖZÜ AÇIKLAMASI TÜRÜNDE KULLANILAN ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ
Toplam: 891

acaba	aslında	beraber	buluş	değerlendir-
aç-	aş-	beraberlik	bunalım	değerlendirebil-
açabil-	aşama	besin	büyü-	değil
açı	aşırı	bırak-	büyük	değiş-
açık	ata	b içim	büyü-	değişik
açıkça	atabil-	bil-	büyütebil-	deha
açıklayabil-	atasözü	bildir-	ciddi	deli
açlık	atıl-	bile	cilve	demir
adam	avuç	bilgi	cimri	den-
adım	ay	bilim	cümle	dene-
ağabey	ayır-	bilin-	çabala-	denen-
aile	aynen	bilinç	çalış-	deniz
ak-	aynı	bilinçli	çalışma	depo
akarsu	ayrıca	bina	çap	dere
akıl	ayril-	bir	çapala-	derece
akit-	ayrıntı	biraz	çare	derin
akraba	az	birçok	çarşı	ders
aksaklık	azımsa-	birdaha	çay	derya
aksat-	azim	birey	çeşme	destek
aksi	azmet-	bireysel	çevir-	dev
al-	baba	birgün	çık-	devam
alabil-	bağ	birik-	çıkarabil-	devamlı
alacak	bağla-	birikim	çıkart-	devlet
aldatmacılık	bağlı	birikinti	çıkış	diş
aldır-	bahset-	birikmiş	çiftçi	diğer
alet	bakıl-	biriktir-	çiz-	dikkat
alin-	bakım	biriktirebil-	çizgi	dikkatli
alınabil-	bakis	biriktiril-	çocuk	dile-
alın	baktır-	birikaç	çocukluk	dilim
alışkin	balık	birleş-	çoğal-	direkt
alıstır-	banka	birleştir-	çoğalt-	diren-
alim	bardak	birtakım	çoğaltabil-	diş
alt	baş	bisiklet	çoğu	diye
amaç	başar-	bitir-	çoğunluk	diyebil-
aman	başarılı	bol	çok	doğ-
ancak	başarılı	boş	çöp	doğrula-
anımsat-	başkaları	boşla-	çöz-	doğrultu
ani	başla-	boyacılık	çözebil-	doğruluk
anlam	başlangıç	boy	çözül-	doğum
anlamlı	bayram	boyunca	çözümlen-	doğur-
anlaşıl-	beceri	bozuk	çünkü	dokun-
anlat-	beğen-	bozukluk	de	dol-
anlatıl-	bekle-	bölüm	daima	dolandırıcılık
ara	beklen-	böylece	dal	doldur-
araştır-	belirli	böylelikle	damla	dolu
araştırma	belirt-	bu	damla-	doruk
arazi	belirtılı	budan-	damlacık	doyum
arka	belki	bugün	dar	dönüm
art-	belli	bul-	davran-	dönüş-
arti	bencil	bulandır-	davranış	dönüshebil-
arzu	benimse-	bulunabil-	de-	dönüştür-
asıl	benze-	bulundur-	dede	durdur-
asla	benzer		değer	durum

duygu	gel-	halbuki	ilaç	karşılık
dünya	gelecek	haledil-	ile	karşısında
düş-	gelin	haline	ilerde	kaşık
düşebil-	gelir	halk	ileri	kat-
düşün-	geliş-	halledil-	ilerle-	katkı
düşünce	geliştir-	hani	ilgilene-	katre
düşündürt-	geliştiril-	har	ilk	kavram
düşür-	gelmek	harca-	ilke	kavram
düşüş	gençlik	harcama	ilkin	kavuş-
düz	genel	harçlık	ilkokul	kayıp
düzel-	genellik	hareket	imkan	kaynak
düzen	geniş	harf	inanç	kazak
edil-	genişle-	harman	ince	kazanç
edin-	gerçekleş-	hasat	iniş	kazançlı
ekonomi	gerçekleştir-	hassas	inlet-	kazandır-
el	gerçekleştiril-	hastalan-	insan	kazanıl-
elbet	gerek	hastane	insanlık	kelime
elbette	gerek-	hastaol-	insanoğlu	kenar
emin	gerekli	hata	inşa	kendi
en	gereklilik	hatır	intizam	kere
enişte	gerekter-	hatırlat-	ipucu	kese
enkaz	geri	hatta	ise	kesin
er-	getiril-	hayal	ispatla-	kesinlik
erkek	gevşe-	hayat	israf	kesinlikle
ertesi	gibi	hayat	israfçı	keza
esirge-	gidebil-	haylazlık	istek	kraç
eşya	gider	haz	istek	kis-
etek	gideril-	hazırlık	istekli	kısa
etkile-	git-	hazine	isten-	kısmaca
evli	gittikçe	hedef	istenil-	kısim
evlilik	gizli	hediye	ister	kısıtlama
faaliyet	göl	hem	ış	kıyasla-
faizlen-	gölet	her	ışçı	kıyı
fakat	göre	hergün	ışportacılık	kıymet
fakir	görebil-	herhalde	ışsız	kız
faktör	görül-	herhangi	işte	ki
falso	görün-	herşey	itaat	kibir
fark	göster-	hesap	kabullen-	kibirli
farklı	gösteril-	hesapla-	kachsen-	kim
fatura	götürebil-	hilekarlık	kadar	kimlik
fayda	gram	husus	kafa	kimse
faydalanan-	gübrel-	huzur	kalabil-	kişi
faydalı	guç	hürmet	kalıcı	kişilik
fazla	gün	ırmak	kanaat	kitap
fazlalaş-	günde	ibaret	kanıtlan-	koca
fazlalık	günlük	icat	kap	kocaman
felaket	gürültü	icen-	kapan-	kolayca
felsefe	güven-	icin	kapat-	kolaylaştır-
fırsat	güvence	iceri	kapla-	kompozisyon
garanti	güvenilir	icerik	kapısa-	kon-
garantili	güvenli	icil-	kar	konfeksiyon
gayret	güvensizlik	icin	kâr	konu
geç-	güzelce	idareli	karar	konum
geçebil-	hafıza	ideal	kari	konuşma
geçin-	hakkında	ihmal	karşıla-	koşul
geçmiş	hâlâ	ihtiyaç	karşılaştırıl-	kova

koy-	mutsuz	para	sonra	toplum
koyun	mücadele	pay	sonsuz	toplumsal
köprü	müddet	pek	sonuç	toprak
köşe	müddet	perde	sonunda	trafik
köşe	mükemmel	performans	soru	tuğla
kötü	mülk	plan	sorun	tut-
köy	mümkin	problem	sosyal	tutum
kullan-	müteahhit	rahat	soy-	tutumlu
kullanabil-	nasıl	rastla-	söylen-	tutumluluk
kullanıl-	neden	roman	söyle-	tuvalet
kumbara	negatif	saat	söz	tüm
kur-	nehir	sabahleyin	standart	tür
kurtar-	net	sabır	su	türk
kurut-	nitekim	sabırlı	sula-	ufak
küçük	nitelendiril-	sabırsızlık	sürdürü-	uğraş-
küçüklük	nokta	sabret-	süre	uğur
küçümse-	normal	sadece	sürece	ulaş-
kültür	oku-	sağla-	sürü	ulaşıl-
kültürlü	okul	sağlam	şart	umul-
layık	okyanus	sağlan-	şAŞıRT-	umursa-
lazım	ol-	sağlık	şeker	umursamazlık
lise	olsa	sahip	şekil	umut
liste	olumlu	sahtekarlık	şey	uygun
lütuf	olumlu	sakla-	şımartıl-	uzman
lüks	olumsuz	salise	şirket	uzmanlık
lüzum	oluş-	saniye	şu	uzun
maaş	oluştur-	sanki	şükret-	ülke
madde	orta	sapittir-	tabi	ümít
maddi	ortaklaşa	sarfet-	tabiki	ürün
maddiyat	oysa	satabil-	takım	üst
maden	oysaki	savaş	taktirde	üşen-
mağaza	ödev	savur-	talep	üzere
mahcup	öğren-	savurgan	tamam	üzüm
mal	öğrenci	say-	tamir	vaat
malzeme	öğrenim	saye	tane	vakit
manalı	öğrenme	sayfa	taraf	varabil-
mantık	ögüt	saygılı	tarla	varlık
masraf	ölçü	sayı	tasarruf	varlıklı
mazi	ölçüsüz	sayıl-	tasarruflu	varyemez
mecaz	ön	sebep	taş-	vasıta
merak	önceden	seçim	taşır-	vatandaş
mesela	öncelik	sel	taşıt	vazgeç-
mesele	önem	sen	tecrübe	ver-
meydan	önemse-	sene	tedavi	verebil-
meyve	önemsemeyzlik	sermaye	tedbir	verim
mide	önemsen-	sert	tedbirli	veya
miktar	öp-	servet	tekrarlan-	vida
millet	örneğin	seviye	tembih	vur-
milletvekili	örnek	sifirdan	temel	vurgula-
misal	öyle	sık-	ter	vurgulan-
model	öylece	sıkıntı	tertip	ya
motor	öyleyse	sıkış-	teşekkür	yada
muhtaç	öz	sınırsız	tipki	yağmur
musluk	özel	sinir	titiz	yahut
mutlaka	özen	siz	toplan-	yalan
mutlu	özetle-	sonlandır-	toplu	yanıt

yani	yerleştir-
yanlış	yeryüzü
yansıt-	yeterli
yapabil-	yetin-
yapay	yıgil-
yapı	yıl
yapıl-	yıldız
yapma	ye-
yaptır-	yok
yaptırıl-	yorum
yara-	yön
yara	yönlendir-
yaralı	yöntem
yarar	yurt
yararlan-	yut-
yararlanıl-	yüksel-
yararlı	yüzden
yarat-	zam
yardım	zaman
yardımcı	zamanla
yarı	zarar
yarış	zaten
yasakla-	zengin
yaş	zenginlik
yaşam	zihniyet
yaşamak	ziyan
yaşanti	zoraki
yaşayış	zorla-
yaşlan-	zorlaş-
yatır-	zorunlu
yatırım	
yavaş	
yaz-	
yekun	
yeni	

1-Mecazlar

Alın-(sözden alın-)	Çalış-(kazanmaya):4	Getir-(uyku)
Alın teri(emek)	çek-(3)	Gör-(sonunu)(3)
Anlat-(boşa)	Çevir-(şansını)	Görün-(uğrama-)
at-(yalan)(4)	çık-(5)	göster-(gününü)(2)
Atıl-(okuldan)	Çıkar-(ders):4	harcan-(2)
Ayır-(birbirinden)	çoğal-(ağzında)	İste-(gönülden)
Bak-(çocuk):3	doğur-(3)	Kal-(cebitde kalan para)
baş	Dön-(deliye)	Kapla-(yer):6
Başı(işin)	düş-	Kara gün
Bekle-(dükkanı)	Düş(hata)	Karşıla-(hoş)
Bırak-(tiryakiliği)	Edin-(bilgi)	Karşılaş-(maçta)
Birikmiş(birikmiş para)	el(7)	Kavuştur-(parayı)
Bit-(yorul-)	Et-(yardım)	Kazan-(düşman)
Bul-(belayı)	geç-(8)	Kır-(gönlünü)
bulun(boş)(2)	Gel-(zor)	Koy-(kafaya):3
Büyü-(gözünde)	Genişle-(büyü-)	Kullan-(kötüye)
	getir-(uyku)	otur-(2)

Sağla-(çıkar)5	Sür-(yaşam)	Yara-(işe)
Sayıl-(hatırı):2	Ulaş-(hedefe)	Yatır-(parayı):5
Sık-(canını):5	Ver-(değer,karar,söz):4	Yer(onun yerinde olsam)
Sıkış-(paraya)	Yansıt-(sorunları)	yol(3)
Sok-(işe)2	Yap-(hata):2	

2-Devimler

Baştan sav-	Elden çık-	Meydana gel-2
Boşa git-	Ele al-2	Muhtaç kal-
Boşla-	El ele ver-	Muhtaç ol
Çarçur et-3	Elini kolunu bağlamak	Ortada kal-
Çare ara-	Etekleri tutuş-	Ortaya çıkar-
Ders çıkar-	göz açıp kapa-	Rayına otur-
Ders ver-	Har vurup harman savur-:2	Sahip çık-:3
Dile getir-	Haz duy-	Sarf et-
Dişinden tırnağından artır-	İçat et-	Sıfırdan başla-:2
Dördörtlük	İhtiyaç duy-	Sıkı dur-
Elde et-8	Kafaya koy-	varyemez
	Kıymet bil-	yola gir-

4-Atasözleri

Bugünün işini yarına bırakma
 Büyük balık küçük balığı yutar
 Azla yetinmeyen çoğu bulamaz
 Ağustosta beyni kaynayanın kışın aşısı pişer
 Ak akçe kara gün içindir
 Akıl akıldan üstünür
 Ne oldum dememeli ne olacağım demeli

3-ikilemeler

Azar azar:4	Gitgide
Az az:3	Günden güne
Bilebile	Hemen hemen
Birikebirike3	Ivir zıvır
Bol bol	İç içe
Boşu boşuna	Karşı karşıya
Büyüké büyüké:6	Teker teker
Çarçur2	Ufak ufak
Damlaya damlaya	Üst üste
Elden ele	yapayalnız
El ele	Yavaş yavaş:4
	Yerli yerinde

EK:45 SERBEST KONU TÜRÜ ÇESİT SÖZLÜĞÜ
TOPLAM:1197

acaba	arı	başlıca	birde	çağ
acı	arkadaş	başlık	birden	çağır-
açılım	arkadaşlık	başta	birer	çalış-
ad	artır-	bat-	biri	çalışabil-
ada	asıl	batır-	birim	çalışkan
ada-	asker	bayağı	birinci	çalıştırıl-
adalet	asla	bayram	birsüre	çanta
adet	asmalı	bazen	birtakım	çaresizlik
adeta	aşağılaştır-	bazı	bit-	çarp-
ağaç	aşk	bebek	bitir-	çarşı
ağaçlık	at-	bebeklik	bitki	çatışma
ağla-	atasözü	becer-	bol	cek
ağlatıl-	ateş	bedel	bomba	çeşit
ahlak	atılgan	bekle-	bombala-	çeşitli
ahlaken	avla-	beklen-	bombalan-	çevre
aile	ayak	beklenti	borç	çıkar-
aitol-	ayakkabı	belirle-	boş	çikil-
akciğer	aydınlan-	belirlen-	boyut	çiçek
akıl	aydınlat-	belirli	bozul-	çiftçilik
aksat-	ayıp	belirt-	böcek	çığnen-
aksi	ayıplan-	belirti	böl-	çırkin
aksine	ayırt-	belki	böyle	çırkinlik
al-	ayrı	belli	böylece	çizgi
alabora	ayrı	bence	bu	çögalt-
alçak	ayrıca	benimse-	bulun-	çoğu
aldat-	ayrıcalık	benimset-	bulundurul-	çöküntü
aldatıl-	ayrılık	benlik	bulut	çöp
alem	ayrılma	benze-	bunca	çözüm
aleyh	azal-	benzet-	burukluk	çözümle-
alın-	azim	beraber	buz	çünkü
alış-	baba	berrak	bürü-	çürü-
alışkanlık	bağ	beslen-	bürün-	dağ
alıştır-	bağdaş-	beslenme	bütçe	dağarcık
alışveriş	bağımlılık	beton	bütün	dağıt-
alkol	bağlan-	beyin	bütünlük	daha
ama	bağlantı	bıçak	büyüklük	dahi
amansız	bağlı	bık-	bütüt-	daima
ambalaj	bahane	bırak-	cahil	dal
amca	bahar	bıçım	cahillik	dalga
anahtar	bahtiyar	bildir-	cami	damar
ancak	bakis	bile	can	davran-
anla-	bakkal	bilezik	canlandır-	davranış
anlam	barınma	bilgi	canlı	dayalı
anlaş-	barış	bilgili	cehalet	dayan-
anlat-	bariz	bilgisayar	cep	dayanışma
anlatıl-	basın	bilim	cevapla-	de
anlayış	baskı	bilinç	cezalandırıl-	dede
anne	baş	bilinçlendir-	ciger	defa
ansiklopedi	başar-	bilme-	cihan	değ-
antlaşma	başarabil-	bindir-	coşku	değerlen-
ara	başarılı	binlerce	cumhuriyet	değerlendiril-
araba	başarisızlık	birbiri	cümle	değerli
araç	başka	birçok	çaba	değil
arada	başla-	birdaha	çabala-	değiş-

değişil-	dönem	ezberci	görevli	hazırla-
değnek	dönüş-	ezbercilik	görüş	hazırlan-
delalet	dua	ezberle-	görüş-	hazırlıklı
deneyim	dur-	fakir	gösterge	hedef
denge	durabil-	fark	götür-	hedefle-
dengeli	durdur-	farklılaş-	götürebil-	hediye
denil-	durdurak	faydalanan-	göz	hele
denk	durmaksızın	faziletli	gözde	hem
deprem	duyu	fedakarlık	güç	hemen
depresyon	dün	fener	güçlendir-	hep
dere	dünya	feryat	güçlü	hepimiz
derecik	dürüst	fetih	güçlük	hepsi
derin	düşman	fırtına	gündü	herkes
derman	düşme	fidan	gül-	heves
ders	düşün-	fil	gülebil-	hirs
dert	düşünce	film	gülünç	hirslan-
dertlen-	düşünme	gaflet	gün	hiç
devam	düzel-	gaye	günlük	hiçbir
devlet	düzen	gayret	güven	hile
deyim	düzenle-	gayretlen-	güven-	his
dışla-	düzenli	gece	güvenil-	hissettir-
dışlan-	düzgün	geçerli	güzel	hizmet
diğeri	ebedi	geçim	güzellik	hortum
dikkat	edep	geçin-	haber	hükmet-
dikkat	edепли	geçindir-	haberleşme	hür
dikkatli	edil-	geçir-	hac	hürriyet
dil	edin-	geçmiş	hadise	hüzün
dilen-	eger	gel-	hafiflet-	hüzünlü
din	eger	gelecek	hak	ırmak
dinç	eğitici	gelenek	hakikat	ısit-
dinle-	eğiticilik	gelişmiş	haksızlık	ısrarlı
dinlenme	egitil-	geliştir-	hâl	ıssız
dip	egitim	genç	halı	ibret
direk	eglene	gençlik	hamile	iç
direk	ekonomik	genellikle	hangi	iç-
diren-	elbet	geniş	hani	için
dirençli	emek	gerçek	harap	içinde
dizi	emel	gerçekleş-	harca-	icherni
doğ-	emin	gerek	hareket	icme
doğa	en	gerek-	harita	icten
doğal	erdemli	gerekli	hasat	ictenlik
doğallık	eriş-	gereksin-	hasta	ığrenç
doğru	eser	gereksinim	hastalan-	ikiz
doğrultu	esir	gergin	hastalık	ıksır
doğum	esnada	getir-	hastane	ilan
doğurt-	et	getiril-	hata	ilelebet
dolan-	et-	gez-	hatır	ilerde
dolar	etki	gibi	hatırlan-	ilgili
dolaylı	etkile-	gidebil-	hatta	ilişki
dolu	etraf	giderebil-	hava	ilk
dost	evet	gökyüzü	hayalet-	ilkokul
dostluk	evlat	gömül-	hayır	illet
doy-	evrensəl	gönü'l	hayırlı	imtihan
doyumsuzluk	eyalet	gör-	hayvan	imza
doyur-	ez-	görenek	hayvancılık	in-
dönebil-	ezber	görev	hazır	inat

İngilizce	kavram	köretil-	misali	orta
insaf	kavuş-	kötüle-	mobilya	ortalık
insan	kavuştur-	kötüleş-	moda	otobüs
ise	kaynak	kötülük	modern	oyna-
iste-	kazan-	kriz	motor	oynat-
istek	kazı-	kucakla-	muhabaza	oyun
istikbal	keder	kul	muhakkak	oyuncak
ış	kekik	kulak	mum	öde-
işçi	kendi	kule	mutfak	ödev
ışgal	kere	kullanım	mutlu	öfkeli
işle-	kesil-	kumar	mutluluk	öğren-
işleniş	kesinlikle	kur-	mücadele	öğrenci
işlev	keşke	kural	müdafaa	öğrenil-
işleyiş	kıl-	kuru	müfredat	öğrenme
işte	kınan-	kurul-	mükafat	öğret-
it-	kıpırkıpır	kuruluş	mükemmel	öğretici
iyi	kır-	kurum	müslüman	öğretmen
izle-	kırıcı	kuruş	müzik	öğretmenlik
izmarit	kırık	kuş	namaz	öl-
kabul	kırıl-	kuşak	namus	ölçü
kaçın-	kısa	kuşku	nasıl	ölçülü
kaçınıl-	kısaca	kutsal	ne	öldür-
kaçır-	kıy-	kutsal	neden	ölüm
kadar	kız	küçükük	nefes	ölümsüzleştir-
kadın	ki	kültürel	nerde	ömür
kafa	kim	küp	nesil	ön
kağıt	kimi	küpe	netice	önce
kal-	kimse	kürt	ney	önceki
kaldır-	kira	lav	nice	önem
kalem	kirlen-	lazım	nimet	önemli
kalıplavaş-	kirlet-	leh	niye	önemse-
kalkıl-	kirpik	maç	nokta	önemsiz
kalp	kişi	madde	o	önle-
kalp	kitap	mahkum	oğul	öpücük
kamyonet	klasik	mahrum	oksijen	ör-
kan	koca	manevi	oku-	örf
kanaatim	kokain	masum	okumak	öyleyse
kanal	kolay	matematik	okun-	özel
kanun	kolayca	matematiksel	okur	özellik
kapıl-	kolaylık	mecburiyet	okutul-	özen
kapsa-	kolla-	medeniyet	ol-	özgü
kara	kompleks	mekan	olanak	özgürülük
karanlık	konak	memleket	olay	özle-
kardeşlik	kondur-	memur	olgu	özlem
karınca	konu	menfaat	oluk	paha
karışım	konuşma	merak	olumlu	papağan
karlı	konut	merhamet	olumsuz	para
karşı	kop-	merkez	olumsuzluk	parasal
karşıla-	korkunç	mesele	oluş-	parça
karşılık	koru-	meslek	oluşabil-	parçala-
kasap	koskoca	mest	omuz	parlak
katışık	koş-	metot	onlar	patla-
katkı	kök	mevsim	onur	pay
katlan-	köpek	meydan	orantılı	paylaş-
kavga	köprü	millet	ordu	paylaşıl-
kavra-	kör	milli	orman	peki

pekala	serbest	sus-	terbiye	uzak
peki	servis	sürdürü-	terbiyeli	uzaklaş-
pet	ses	süre	tercih	uzaklaştır-
piş-	sev-	sürece	tereddüd	uzun
pişmanlık	sevgi	süreç	terör	ülke
pop	sevgili	sürekli	ters	ümit
pozitif	sevgisizlik	sürükle-	terslen-	ümitlen-
psikolojik	sevil-	şahsî	terzi	ümitsizlik
puan	sevinç	şahsiyet	teşkilat	üniversite
püskür-	sıcak	şan	tipki	üretim
rahatla-	sıcaklık	şanlı	tırnak	üst
rahatlık	sıfir	şans	ticaret	üste
rahatsızlık	siğın-	şart	titre-	üstelik
ranza	sıkı	şas-	tokat	üstlen-
ray	sıkıcı	şefkat	toplantı	üstün
razi	sıkıl-	şehir	topluluk	üzül-
refah	sıkıntı	şey	toplum	üzüntü
renk	sıkıntılı	şırlıtı	toplumsal	üzüntülü
resmen	sıklaş-	şikayetet-	toprak	var
rezil	simsiki	şimdi	traktör	varken
ruh	sınır	şişe	tut-	varlık
ruhsal	sır	şoför	tutukla-	vazgeçil-
rüya	sıra	şöyle	tutul-	vazife
rüzgar	sırtlaş	şu	tutumsuz	ver-
sade	siyrlı-	şuur	tuvalet	veril-
sadece	sigara	tabir	tüccar	verim
sadık	sil-	tahmin	tüken-	verimli
saf	silah	takım	tür	veya
sağlan-	sima	takip	türlü	vezir
sağlık	sindir-	taksi	uç	vur-
sağlıklı	sistem	taktirde	uçak	vurgula-
saha	sistemli	tamamla-	uçurum	vücut
sahiden	siyaset	tanı-	ufuk	ya
sahip	siyasi	tanıt-	uğra-	yabancılık
sakın-	soğuk	taraf	uğraş-	yada
sakınma	sok-	tarih	uğur	yadırga-
samimiyet	soluk	taşılı-	ulaş-	yağmala-
san-	son	taşın-	ulaşım	yak-
sancı	sonbahar	tat	ulaştır-	yakın
saray	sonuç	tat-	ulus	yakında
sarıł	sonuçlan-	tecrübe	umman	yakınık
satır	sopa	tecrübeli	umutsuzluk	yakışıklık
savaş	sor-	tedavi	un	yaklaştır-
savun-	sorgula-	tehdit	unuttur-	yalan
saygı	sorumlu	tehlike	usan-	yalnız
saygılı	sorumluluk	tek	usta	yan
saygısızlık	sorun	teknoloji	utan-	yan-
sebep	soy-	tekrar	uy-	yanak
seç-	sömür-	tekrarla-	uyandır-	yanardağ
seçil-	söndür-	telefon	uyar-	yangın
seçim	söyle-	televizyon	uygula-	yani
seda	söz	tembel	uygulan-	yani
sefer	spor	temel	uygulat-	yanlış
sel	stres	temizle-	uyku	yap-
selamlas-	suç	temizlen-	uykusuz	yaprak
sen	sulh	tepki	yuşeturucu	yar

yarala-	yeter	yüksek
yarar	yeterince	yürütl-
yararlan-	yeterli	yüz
yaratıl-	yetersiz	yüzebil-
yardım	yetin-	yüzünden
yardımcı	yetiştir-	zaaf
yardımlaş-	yığın	zaman
yarın	yıkıcı	zarar
yas	yıl-	zararlı
yasa	yılan	zavallı
yaşa-	yıpran-	zayıf
yaşam	yıprat-	zayıfla-
yaşama	yine	zehir
yaşantu	yitir-	zehirlen-
yaşat-	yiyecek	zengin
yaşlan-	yok	zihin
yavaşlat-	yokluk	zirve
yaygın	yoksa	zorluk
yaygın	yoksul	zorunluluk
yaygınlaş-	yoksun	
yazar	yol	
yazı	yorgunluk	
yazıl-	yön	
yazılı	yönden	
ye-	yönel-	
yegane	yönelik	
yen-	yönel-	
yeni	yönetim	
yeniden	yönlendir-	
yenil-	yönlü	
yer	yumak	
yerleştir-	yurt	
yeşil	yut-	
yet-	yük	

1-Mecazlar

Açı(3)	Bit-(işi)	gel-(7)
aç-	Bul-(belayı):2	Getir-(neşe):2
al-4	Bulun-(boş):2	gir-(işe):3
Aldır-(sözlere)	Cep(telefon)	Git-(hoşuna):2
Alın-(küsmek)	Çalış-(birakmaya)	Gör-(büyük):2
Ara-(hakkını)	Çarp-(hava)	göster(kendini)
Art-(parası)	Çay(dere)	Göz(masasının gözü)
At-(imza,stres):3	Çek-(ilgisini,sıkıntısını):5	harca-
Atıl-(temeli)	çık-(11)	ısin-(işe)
Aydınlat-(düşünceleriyle):2	Çıkar-(zararı)	İn-(havası)
Ayrır-(birbirinden)	dalga	İste-(canı)
Ayrıl-(boşan-)	Dayan-(acya):2	İşle-(ders):6
Bağ:7	Dolan-(peşinde)	Kaçın-(kötülükten)
Bağlan-(tutkuyla)	Dolaş-(gez):3	Kaçır-(ağzından)
Bak-(çocuğa):3	Dön-(deliye)	kal-(geç):4
Baş:2	dur-(boş)	Kaldır-(sözü)
başla-	Duy-(muthuluk,pişmanlık):3	Kalk-(tahtaya)
Bat-(iflas et):3	düş-(aklinा):5	kapıl-(korkuya)
Bekle-(değişmesini):2	el(9)	karşılaş-(güçlüklere)
Bırak-(dinlemeyi):6	es-(aklinα)	kat-(can)
Bırık-(dertleri):2	geç-(hesaba):2	Kazi-(yarayı):2
	Geçir-(hastalık)	kırıl-(kalbi):4

kolla-(arkasını)	Sıkıl-(canı):2	Yap-(hata):2
koştur-(peşinden)	sil-(aklından):2	yaprak
Koy-(ortaya):3	sindir-(içine)	yarın
Kur-(iş):5	Sok-(işe)	yaşat-(parayla)
kurul-(koltuğa)	Söyle-(şarkı)	yat-(eli)
Otur-(mideye)	sür-(ömür boyu)	Yetiştir-(haberi)
oynat-(yerinden)	Tat-(acıyı):3	yol(4)
paylaş-(dertleri):3	Tut-(sır):8	Yüksel-(makam-mevki)
Sağla-(yarar):5	Uyan-(rüyadan)	yürüt-(isi)
Sar-(belayı)	ver-(akıl):6	Yüz(Yastık yüzü)
Say-(büyüüğü)	Yakala-(şansı):2	
Sıfır(araba)	yaklaş-(bakışacısı)	

2-Devimler

Alabora et-	Ele al-	Meydana gel-
Aldırış etme-:2	Elinden gel-	Ortaya koy-:3
Başvur-	Eline yüzüne bulaştır-	Rüya gör-
Bayram et-	El uzat-	Sahip çek-
Bayramlaş-(kutla-)	Gelip geç-	Selamlas-
Boşa git-	Göz at-:2	Sepetle-
Büyülen-(hayran ol-)	Göz kamaştır-	Söz gelimi:2
Can at-	Hayal kur-	Ters düş-
Canlan-	Işık tut-:2	Uyur uyanık ol-
Çözüm yolу	İçi içine sigma-:3	Üstesinden gel-:4
Dalga geç- :2	İçini dök-	Yol aç-
Dost görün-	Kırık dökük	Yüzünü kara çıkar-
Dur durak bilme-	Kulağına küpe ol-	
Elde et-:3	Mahrum kal-	
	Mest et-	

3-İkilemeler

Akıp geç-	Gitgide	Tıka basa
Bilebile	Günü gününə:2	uzun uzun
Birer birer	İçten içe	Üst üsté
Bol bol:4	Kaçta kaçı	Yer yer
Çiçek çiçek	Kana kana	Yumak yumak
dik dik	Kıpir kıpir	Zaman zaman:2
Geze geze:2	Koskoca	
	Sımsıki	

4-atasözleri

Arik at yol almaz arık it av olmaz
 Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
 Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.
 Bugünün işini yarına bırakma

EK:46	İŞİMLER ÇEŞİT SIKLIK SÖZLÜĞÜ			TOPLAM:1776
abla24	ama156	ateş3	bazi95	bisiklet24
acaba7	amaç7	atılgan2	bebek5	bitki12
acele10	aman1	avcı2	beceri3	biz 311
acemi2	amansız1	avlu2	beden1	boğaz1
acı20	ambalaj1	avuç1	bela1	bol2
acımasızlık1	ambulans2	ay25	belirli3	bomba3
acıl8	amca26	ayak20	belki37	bombalama1
açı2	ameliyat2	ayakkabı2	belli18	borç1
açık8	ameliyathane2	ayı2	ben 336	boş9
açılım1	an49	ayıp1	bence13	boşluk2
açlık1	ana2	aylık1	bencil1	boy2
ad9	anadolul1	aynen3	benlik1	boyacılık3
adalet4	anahtar2	aynı38	benzer3	boylu2
adam23	ancak25	ayrı2	beraber21	boyu1
adet1	anda7	ayrıca5	beraberlik1	boyunca22
adeta5	anı41	ayricalık1	beri3	boyut1
adım3	ani4.	ayrılık1	besin1	bozuk14
adres1	aniden4	ayrılma1	beşik2	bozukluk1
ağabey14	anlam26	ayrıntı3	bey2	böcek5
ağaç23	anlamlı4	az57	beyin2	bölge1
ağacılık1	anlayış3	azap1	bıçak1	bölüm13
ağır1	anlayıcıver-1	azim4	bıçım6	böyle32
ağlamaklı2	anlık2	baba121	bil-111	böylece13
ahlak8	anne65	babaanne7	bile50	böylelikle1
ahlâken1	anneanne11	bacak3	bilezik2	bu590
aile70	ansiklopedi1	bağ16	bilgi55	buçuk1
ait2	antlaşma1	bağdaş2	bilgili3	bugün24
akarsu3	apartman1	bağlantı1	bilim3	bulut1
akciğer1	araba59	bağılı2	bilinç4	bunalım2
akıl27	araç10	bahane1	bilinçli1	buncu2
akillı3	arada3	bahar8	bina2	buruk1
akraba25	araştırma2	bahçe9	binlerce1	burukluk1
aksaklı1	arazi1	bakım8	bir 995	burun4
aksi4	arı1	bakis1	bir1	büfe 2
aksine1	arka9	balık13	iran3	bütçe2
akşam30	arkadaş178	balkon1	biraz66	bütün39
alacak1	arkadaşlık19	balo 5	birbiri12	büyük187
alan13	arti1	banka5	birçok16	büyüülü1
alçak1	artık29	baraj1	birdaha3	cadde1
alçı5	arzu4	bardak2	birde13	cahil5
aldatmacılık1	asansör9	barınma2	birden4	cahil2
alem1	asıl20	basın1	birer1	cam4
alet2	asıl25	basit7	birey4	cambaz1
aleyh1	asil1	baş32	bireysel1	cami6
alın13	asker10	başarı11	birgün33	can12
alıntı1	askerlik1	başarılı6	biri77	canlı7
alışkanlık17	asla16	başka35	birikim134	cehalet10
alışkin1	asmalı1	başkalrı2	birikinti3	ceket1
alışveriş10	asağı5	başkan1	birikmiş1	cenaze1
alim1	aşama1	başlangıç2	birinde1	cennet1
alkol12	aşırı5	baya1	birkaç10	cep1
alt33	aşk5	bayram9	birlik15	ceset2
altı2	ata18	bayramlık3	birlikte 7	cevap3
altın3	atasözü88	bazen22	birtakım5	ciddi3

ciger1	dalga2	dış5	duvar2	erkek1
cihan1	dalgınlık1	dışarı3	duygu29	erken8
cilve2	damar1	diğer20	düğün 11	ertesi12
cimri3	damla55	diğer4	dükkan2	eser2
coşku1	damlacık4	dikkat2	dün4	esir3
cümle1	dar1	dil1	dünya29	eski6
çaba4	darbe1	dilek3	dürüst5	esnada1
çağ5	davranış20	dilim1	düşkün1	esnaf2
çalışkan4	davul2	din2	düşkünlük1	esrar1
çalışma6	davullu1	dinç1	düşman4	es2
çalışmak1	dayak1	dilenme2	düşme1	eşek4
çamur3	dayalı2	dip3	düşünce25	eşlik1
çamurlu1	dayanışma1	direk3	düşünme1	eşsiz1
çanta5	dayı17	direksiyon1	düşüş2	eşya26
çap3	de 380	direkt1	düz1	etek1
çare4	dede24	dirençli1	düzen4	etki5
çaresizlik3	defa8	diş2	düzenli3	etmen1
çarşı6	defter2	dişçi4	düzungün1	etraf 19
çati2	değ-5	diye56	düzlük3	ev 91
çatışma1	değer58	dizi1	ebe2	evet8
çay18	değerli7	doğa 8	ebedi2	evlat3
çekiç1	degil80	doğacak1	ebeveyn1	evli2
çeşit1	değişik6	doğal3	edebiyat1	evlilik1
çeşitli2	değişim1	doğallık1	edep3	evrensel1
çeşme26	değnek2	doğru48	efsane1	eyalet1
çeviri1	deha1	doğrultu2	eger46	ezan2
çevre12	dek2	doğruluk1	eğitimci2	ezber2
çeyiz3	delalet1	doğú1	eğiticilik2	ezberci2
çığlık7	deli7	doğum3	eğitim16	ezbercili2
çıkış2	delil1	doğuş1	eglence 5	faaliyet4
ççek12	demir1	doktor 9	eglenceli 3	fabrika3
çift1	deneyim7	dolandırıcılık1	eğlenme2	facia6
çiftçi1	denge2	dolar1	ekmek2	fakat43
çiftçilik1	dengeli5	dolayı1	ekonomi5	fakir5
çirkin3	deniz 22	dolayısıyla1	ekonomik8	faktör2
çirkinlik1	denk1	dolaylı1	eksi2	falan1
çizgi3	depo1	dolmuş4	eksik2	falso1
çocuk58	deprem1	dolu5	el66	fark17
çocukluk2	depresyon1	domates1	elbet7	farklı5
çoğu7	dere24	doruk2	elbette3	farklılaşım1
çoğunluk1	deree6	dost47	elbise2	fatura8
çok352	derekic1	dostluk23	elektrik3	fayda11
çöp2	dergi3	doyum2	emek11	faydalı3
çözüm2	derin3	doyumsuzluk1	emel4	faziletli1
çukur5	derken1	dönem8	emin9	fazla37
çuval2	derman1	dönemeç1	emir1	fazlalık
çünkü80	ders 38	dönme1	en127	fedakarlık5
dağ29	dert8	dönüm1	enerji1	felaket4
dağarcık1	derya1	dört1	enflasyon1	felç1
daha161	destan1	dörtlük2	engel2	felsefe1
dahi6	destek1	dudak2	engin1	fen1
dâhil1	dev1	duman1	enişte8	fener
daima13	devamlı5	durak4	enkaz1	feryat1
dair4	deve1	durgunluk1	epeyce2	fırın2
dakika8	deyim4	durmaksızın1	erdem2	fırsat5
dal3	deyiş1	durum51	erdemli1	fırtına1

fidan1	gölet1	halbuki1	hersey19	ilçe2
fikir7	gölge3	halde1	hesap3	ile344
fil3	gönül5	halinde1	heves2	ile1
film4	göre22	halk7	heyecan4	ilelebet1
firen2	görenek1	hamile1	heyecanlı4	ilerde4
fobi	görev13	hangi5	heykel1	ileri30
forma1	görevli3	hani3	hidrellez1	ileride1
fotoğraf2	görüntü2	har1	hırs2	ilgili8
fren1	görünüş2	harcama3	hız4	ilişki5
futbol1	gösterge2	harçlık13	hızlı8	ilk29
gaflet1	göz29	hareket8	hiç82	ilke6
garanti2	gözde1	harf2	hiçbir31	ilkin1
garantili1	gözlu2	harika2	hiçte1	ilkokul2
garip1	gözlüklü1	harita1	hikaye2	illet2
gayel1	gözyaş1	harman1	hile1	imdat1
gayret3	gram1	hasat2	hilekarlık1	imkan7
gazete2	grup8	hassas1	his2	imtihan1
gece 14	gurur 2	hasta6	hizmet3	imza4
geçerli1	güç123	hastabakıcı1	hizmetli2	inanç2
geçim1	güçlük1	hastalık5	hoca1	inat2
geçmiş22	gündü1	hastane41	hortum1	ingilizce5
gelecek46	güleç1	hat1	hoş3	iniş2
gelenek1	gülücük2	hata19	husus1	insaf1
gelin2	gülünç1	hatır1	huy3	insan461
gelir4	gün 254	hatıra2	huzur3	insanlık6
gelişmiş1	günaydın3	hatta13	huzurlu2	insanoğlu11
gelmek2	günde	hava 28	hür5	intizam1
genç10	güneş5	havale1	hürmet1	ipucu2
gençlik17	günlük6	havuz6	hürriyet1	ise64
genel2	gür1	hayal10	hüzün2	isim2
genellik1	gürültü1	hayat137	hüzünlü3	israf6
genellikle4	güvence6	hayatı2	ırmak12	israfçı2
geniş2	güvenilir	hayır3	ısrar1	istasyon1
gerçek26	güvenli2	hayırlı2	ısrarlı2	istek6
gerek99	güvenlik1	haylazlık1	ışık6	istekli2
gerekli13	güvensizlik3	hayvan16	ibaret4	ister2
gereklik1	güzel 104	hayvanatbahçesi1	ibret1	istikbal1
gerekse1	güzelce2	hayvancılık1	icat2	istiklal1
gerekşimim4	güzellik16	hazır1	iç100	istirahat1
gergin1	haber8	hazırlıklı1	iceri8	isyan1
geri 18	haberleşme1	hazine6	icerek1	ış142
gezi 48	hac1	hedef14	için 313	işçi3
gezinti1	hacı1	hediye7	içinde3	ışgal1
gezme2	hadise1	hele2	icerca2	ışkence2
gezmeye1	hafıza2	hem31	icmp1	işleniş1
gibi157	hafif1	hem...hem2	ichten1	islev1
gider5	hafta20	hemen40	ichtenlik.3	işleyiş1
gidici1	haftasonu2	hep37	idareli1	ışportacılık1
gitgide2	hak13	hepimiz18	ideal3	ıssız1
gitme2	hakikat1	hepsi21	ifade4	ışte28
gittikçe2	hakimiyet1	her285	iğrenç1	itaat1
giysi3	hakkında1	hergün6	ihmal4	itfaiye2
gizli3	haklar1	herhalde2	ihtiyaç46	itibaren1
gol1	hâl36	herhangi7	ikiz1	iyi122
gökyüzü1	hala2	herkes65	ilaç2	iyice4
göl6	hâlâ9	herkese1	ilan2	iz6

izin2	kavuşmak1	kira1	kuşku1	mazı1
izmarit1	kaydırak1	kirpi1	kutlama 2	mecaz6
kabiliyet1	kayıp16	kişi115	kutsal4	mecbur1
kadar78	kayısı1	kişilik5	kuyu3	mecburiyet1
kader1	kayıtlı	kitap74	kuzen11	medeniyet7
kadın15	kaynak11	klasik1	küçük2	meğer2
kafa12	kaza13	koca5	küçük238	mekan1
kafes4	kazak2	kocaman6	küçüklük1	mektup2
kağıt4	kazanç22	kokaïn1	kül1	memleket1
kahkahal1	kazançlı1	kol10	külfetli2	memur4
kahvaltı11	keder1	kolay7	kültür1	menfaat4
kalan2	kedi5	kolaylık6	kültürel1	merak2
kalem1	kekik1	kolu1	kültürlü1	merdiven1
kalıcı1	kelime13	kompleks1	künye1	merhamet2
kalp4	kemer4	kompozisyon3	küp1	merkez1
kamp2	kemik3	komşu10	kürt1	mermi1
kampanya1	kenar58	konak1	kütüphane2	mesela32
kamyon9	kendi151	konfeksiyon1	lamba2	mesela4
kamyonet2	kere2	kontrol2	lastik1	mesir 7
kan8	kertenkele1	konu44	lav2	meslek8
kanaat1	kese1	konum1	lavabo2	meslektaş1
kanaatım1	kesin2	konuşma7	layık1	metod1
kanal1	kesinlik1	konut1	lazım13	mevsim5
kanat1	kesinlikle2	korkma1	leh2	meydan13
kanıt1	keşke6	korku5	lige4	meyve3
kanun1	keyif1	korkunç1	liste6	mezarlık1
kap2	kez10	koşul2	lunapark1	mide2
kapak1	keza4	kova7	lüks1	miktar35
kapı8	kına 2	koyun4	lüzum2	millet28
kar1	kıracı1	kök1	maaş2	milletvekili1
kâr1	kırıcı1	köpek17	macera2	milli2
kara1	kırık1	köprü7	maceralı1	milyon1
karagün1	kırmızı1	köşe7	maç4	misafirlilik1
karakol4	kısa8	kötü59	madde14	misal3
karanlık8	kısaca16	kötü'lük5	maddi27	misali1
karar1	kısım12	köy 32	maddiyat1	mobilya1
kardeş26	kısrı1	köye1	maden1	moda1
kardeşlik1	kısıtlama1	köylü1	mağaza2	model2
kari1	kismet1	kriz6	mağrur1	modern3
karın4	kış2	kucak3	mahalle2	mola1
karınca2	kıvılcım1	kuğu1	mahcup1	moral3
karışık2	kıyaftı1	kull1	mahkum1	motor8
karışım1	kıyıl	kulak1	makas2	muhafaza1
karlı5	kiymet16	kule1	makyaj1	muhakkak2
karne4	kız 21	kullanım2	mal3	muhtaç2
karşı 47	kızı1	kumar1	malzeme4	muhtesem2
karşılık11	ki195	kumbara30	manalı1	mum4
kartopu1	kibir1	kumral1	manevi10	musluk21
kasa5	kibirli1	kural1	mantık1	mutfak1
kasap1	kilise1	kurbanlık2	manzara6	mutlaka20
kaşık3	kilo1	kurtarma1	masa1	mutlu 25
katışık1	kim11	kuruluş1	masal1	mutluluk25
katkı5	kimi9	kurum2	masraf1	mutsuz1
katre1	kimlik2	kuruşluk1	masum2	muzur1
kavga,4	kimse41	kuş5	matematik5	mücadele2
kavram10	kin1	kuşak1	matematiksel1	

müdahale1	orman19	parlak1	saha4	sıkıntı8
müddet4	orta1	parti3	sahiden1	sıkıntılı2
müdür2	ortalık1	pasta1	sahil 2	sinav8
müfredat2	ortaokul1	pay2	sahtekarlık1	simif34
mühim1	ot2	pazar2	sakinma1	sınır5
mükafat1	otobüs8	pek8	sakin1	sınırsız1
mükemmel5	oysa5	pekalı1	saklamaç1	sır9
mülk2	oyun1	peki4	salise2	sıra11
mümkin8	oyuncak1	pencere2	saman1	sıradı6
müslüman1	öbür2	perde1	samimiyet1	sırdaş1
müteahhit2	ödev13	performans1	sanal	sızı1
müze2	öfkeli3	peş1	sancı4	sigara13
müzik5	öğrenci20	pet1	sandalıye2	silah1
namaz1	öğrenim	peynir1	saniye6	sima1
nasıl41	öğrenme4	piknik28	sanki 11	sinek3
ne109	öğretimci2	pişmanlık2	sapan2	sinir1
neden37	öğretmen 84	pişmiş2	saray3	sistem8
nefes2	öğretmenlik2	plan2	sarışın1	sistemli1
negatif1	ögüt2	plastik2	satır10	sivri1
nehir2	ölçü3	polis9	savaş10	siyah5
nekadar12	ölçülü2	pop1	savurgan4	siyaset1
nerde1	ölüm7	pozitif2	saye7	siyasi1
nere6	ömür3	problem16	sayfa5	sız23
nerede1	ön5	psikolojik2	saygı8	sofra2
neredeyse1	önce61	puan1	saygılı3	soğuk7
nesil9	öncelik1	raigmen6	saygısızlık1	sokak9
nesne2	önem70	rahat9	sayı2	sol1
neşe3	önemli50	rahatlık3	sayın2	soluk1
neşeli6	önemsizemzlik1	rahatsızlık2	sebep13	son61
net1	önemsiz1	ranza1	sebzeci6	sonbahar7
netice1	öpücüük2	ray3	seçim5	sonra183
ney1	örf1	refah1	seda1	sonsuz1
neyse4	örgü1	renk1	sefer1	sonucu1
nice2	örneğin52	resmen1	sel5	sonucunda1
niçin2	örnek33	restorant1	sel11	sonuç56
nihatet4	öte3	rezil3	sem1	sonunda18
nimet1	övgü1	riskili1	sen35	sopa1
nitekim1	öykü2	roman2	sene17	soru2
niye5	öyle20	ruh2	senet1	sorumlu1
nokta6	öylece2	ruhsal2	serbest1	sorumluluk2
normal4	öz7	rüya8	sermaye11	sorun34
not2	özel3	rüzgar4	sert1	sosyal4
o303	özellik5	saat 34	servet9	söz41
oğul8	özen2	sabah 31	servis3	sözcük1
oksijen2	özgü1	sabahleyin1	ses18	sözlü1
okul39	özgürlük3	sabır7	sevgi3	spor6
okuma3	özlem1	sabırlı2	sevgili4	stadyum3
olanak1	paha2	sabırsızlı1	sevgisizlik1	stres2
olay29	paket1	sabırsızlık4	sevimli2	su60
olumlu4	pansiyon1	sade1	sevinç 17	suç2
olumsuz2	pansuman1	sadece18	sevinçli4	sulh2
olumsuzluk4	papağan1	sadık1	seviye2	surat1
onlar62	para272	saf1	sıcak7	suy1
onur2	parasal1	sağlam8	sıcaklıkl1	süpriz1
ordu1	parça15	sağlık27	sıfır2	süre25
	park2	sağlıklı10	sıkıcı1	sürece2

süreç3	tedbir6	tutsak1	vaat2	yar1
sürekli19	tedbirli1	tutum4	vaka3	yara31
sürpriz10	tehdit1	tutum1	vakıt7	yaralı3
sürü10	tehlike4	tutumlu26	var152	yaramaz2
süs1	tek15	tutumluluk12	varken1	yarar14
süt1	tekbir1	tutumsuz1	varlık20	yararlı6
şans1	tekme1	tuvalet2	varyemez1	yardım26
şarap1	teknoloji4	tüccar1	vasıta3	yardımcı2
şarkı1	teknolojik1	tüh1	vatan 14	yarı9
şart3	tekrar6	tüm9	vatandaş2	yarıda3
şehit1	tel1	tünel1	vazife1	yarım2
şeker5	telaş5	tüp1	vazo2	yarın16
şekil10	telaşlı1	tür9	ve624	yarıntı1
şelale2	telefon9	türk14	velhasıl1	yarış4
şerit1	televizyon4	türkçe6	veli2	yas2
şey320	tembel1	türlü11	verici1	yasa1
şikayetçi2	tembih1	tüy1	verim3	yaş20
şimdi15	temel10	uçak2	verimli5	yaşam 29
şise1	temelli1	uçurum5	veteriner1	yaşamak3
şoför7	tempo1	ufak26	veya30	yaşanti4
şöyle3	teneffüs2	ufuk4	vezir3	yaşayış1
şu33	tepe5	uğur4	vicedan3	yaşlı1
şuan2	tepki2	ulaşım1	vida4	yatak7
ta1	ter2	ulus2	viraj3	yatırım9
tabi14	terbiye1	umman2	voleybol1	yatma1
tabiki5	terbiyeli1	umursamazlık2	vurma1	yavaş1
tahta1	terk1	umut5	vücut10	yavru2
takı2	terör1	umutsuzluk9	ya18	yaygın2
takım3	ters3	un1	yabancı1	yazar1
taki1	tertip1	usta1	yabancılık1	yazı6
taksi2	terzi1	uygun4	yada36	yazık7
taktirde3	test1	uyku1	yağmur 15	yazılı10
talep1	teşkilat1	uykusuz1	yahut1	yazma1
talih1	teyze 23	uyuşturucu1	yakın10	yegane1
tam22	tipki16	uzak4	yakında1	yekün1
tamam3	tırnak1	uzman2	yakınlık1	yel1
tamir1	ticaret1	uzmanlık1	yakışıklılık1	yemek17
tamirci1	titiz2	uzun13	yaklaşık4	yenge4
tane9	tokat2	ülke29	yalan5	yeni23
tapınak2	tonton2	ümít4	yalancı1	yeniden1
taraf19	top8	ümitsizlik3	yalın1	yer 158
tarih18	toplantı2	üniversite2	yalnız13	yer3
tarihi6	toplu2	üretim1	yalnızlık10	yeryüzü2
tarla13	topluluk2	ürün1	yanak1	yeşil1
tasarruf35	toplum19	üst10	yanardağ4	yeşillik3
tasarruflu1	toplumsal3	üstelik3	yangın6	yeter5
taşıt1	toprak13	üstün1	yani6	yeterince2
tat6	trafik3	üstünlük1	yanına1	yeterli3
tatbikat1	traktör1	üzere7	yani 50	yetersiz1
tatil 20	traverten2	üzeri 21	yanlış9	yetişkin2
tatl 5	trenle1	üzgün7	yanlışlık2	yığın3
tavrı1	tuğla1	üzücü4	yapay1	yıkıcı1
tebessüm5	turist 3	üzüm1	yapı2	yıl 50
tecrübe5	turistik2	üzüntü3	yapma3	yılan10
tecrübeli3	tutku1	üzüntülü1	yaprak5	yıldız3
tedavi2				

yine 32	yorgunluk1	yuva	zararlı11	zincir1
yiyecek3	yorucu1	yük1	zarfinda2	zirve2
yoğun2	yorum2	yüksek11	zaten16	ziyan8
yok47	yön24	yükseklik1	zavallı3	zor36
yokluk1	yönden2	yürek2	zayıf1	zoraki1
yoksa5	yönelik3	yüz14	zehir1	zorluk7
yoksul1	yönetim2	yüzden27	zengin18	zorunda2
yoksun3	yönlü1	yüzlü3	zenginlik2	zorunlu3
yokuş4	yöntem3	yüzünden4	zevkli2	zurna1
yol 88	yukarı3	zaaf1	zeytin1	zurnalı1
yolculuk8	yumruk1	zam1	zihin2	
yorgan5	yumurta5	zaman252	zihniyet1	
yorgun2	yurt5	zarar21	zil1	

EK:47

acık-1
aç-43
açabil-1
açıkla-3
açıklayabil-3
açıl-8
ada-2
adan-1
ağla-35
ağlayabil-1
ağrı-1
ak-37
akit-4
aksat-6
al-136
alabil-12
aldan-1
aldat-1
aldatıl-1
aldır-3
aldırişet-2
alınabil-2
alış-13
alıştır-4
animsat-6
anla-65
anlaş-2
anlaşıl-2
anlat-49
anlatıl-19
anlayabil-4
anlayıver-1
ara-65
arala-1
araştır-4
art-19
artakal-1
artır-1
aş-4
aşağılaştır-1
at-86
atabil-1
ateşlen-1
atıl-2
atla-9
atlat-4
atlatabil-1
avla-10
avut-1
aydınlan-1
aydınlat-5
ayıplan-1
ayır-26
ayırıver-1
ayrıl-14

FİİLER ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ

azal-2
azimsa-9
azmet-2
bağır-12
bağla-2
bağış-1
bahset-4
bak-79
bakakal-1
bakıl-1
baktır-2
barıştır-1
basıl-1
bastır-1
başar-4
başarabil-3
başarı-1
başarılı-6
başla- 93
başlayabil-1
batır-2
bayıl-3
bayramlaş-1
becer-2
beğen-2
bekle-25
beklen-2
belirle-7
belirt-11
belirtıl-4
belliet-1
belliol-1
benimse-4
benze-8
benzet-2
beslen-5
birak-38
bil-111
bildir-4
bilgiedin-2
bilin-5
bilinçlendir-1
bin- 20
bindir-1
binil-1
birik- 46
biriktir-98
biriktirebil-1
biriktiril-6
birleş-11
birleştir-7
bit- 21
bitir-10
boşla-1
boyut1

TOPLAM:791

boz-1
bozul-3
bozulabil-2
budan-1
bul- 27
bulun- 19
bulunabil-4
bulundur-1
buluş-8
bunal-1
büyü-40
büyülen- 2
büyük-5
büyütebil-4
büyüyüver-4
canlandır-1
cevaplayabil-1
cezalandırıl-1
cezaver-1
çabala-7
çağır-14
çal-9
çalış- 113
çalışabil-1
çalıştırıl-1
çapala-1
çarp-16
çarpış-1
çat-1
çatla-3
çek15
çekebil-1
çekil-4
çevir-1
çık- 104
çıkabil-4
çıkla-25
çıkarabil-3
çıkart-1
çıklıl-2
çığnen-1
çız-2
çoğal-45
çoğalt-5
çoğaltabil-3
çök-1
çöz-1
çözebil-1
çözül-2
çözümbul-1
çözümle-1
çözümlen-1
çürü-2
dağıl-5
dağıt-4

dal-4
damlat-1
davran-12
davran-2
dayan-8
de-165
değ-5
değerlendir-11
değerlendirebil-3
değerlendiril-2
değiş-10
değişil-1
değiştir-2
del-1
delin-2
den-7
dene-2
denen-1
deneyebil-2
dertlen-1
dertleş-1
destekle-2
devamet-18
devril-1
dişla-1
dişlan-2
dik-3
dikkatet-6
dile-1
dilen-1
dinle-9
dokun-4
dokunabil-1
dol-12
dolan-1
dolaş-16
doldur-3
doluş-1
don-1
doy-3
doyur-4
dök-5
dökül-1
dön-22
dönebil-1
dönüş-9
dönüşebil-2

dönüştür-1
dönüştürebil-1
döşen-1
döv-1
dur-15
durabil-1
durdur-3
duy-21
duygulan-1
duygulandır-1
duyul-3
düş-45
düşebil-3
düşün-84
düşür-2
düşürebil-1
düzel-1
düzelebil-1
düzelt-3
düzenle-3
düzenlen-4
edebil-4
edil-13
edin-9
eğitil-1
eğlen-18
ekle-1
eleştir-1
emret-1
endeksle-1
engelle-1
er-1
eriş-1
ertele-1
es-1
esirge-1
eşitle-1
et-23
etkile-7
evlen-8
ez-2
ezberle-2
faizlen-1
farket-2
farkındaol-1
farklılaş-1
faydalanan-2
faydalabil-1
faydalıol-3
fazlalaş-2
fethet-2
fırla-1
frenle-1
gayretet-1
gecik-1

geç-122	güneşlen-1	isten-14	kazı-2	neşelen-6
geçebil-2	güven-8	istenil-5	kazın-1	neşelendir-1
geçin-5	güvenebil-1	işle-2	kes-2	nitelendirebil-1
geçindir-1	güvenil-2	işlen-1	kesil-3	nitelendiril-2
gecir- 14	haberleş-1	it-3	kıl-1	oku-28
gel-306	hafiflet-1	iyileş-3	kınan-1	okut-2
gelebil-5	haledil-1	iyileştir-2	kır-2	ol-393
geliş-6	halledebil-1	izle-1	kırıl-4	olabil-35
geliştir-10	hallet-2	kaçınıl-1	kış-4	oluş-10
geliştirebil-1	harca-53	kaçır-2	kısil-2	oluştur-13
geliştilir-1	harcayabil-1	kal-71	kıy-1	oluver-2
genişle-1	harcayıver-2	kalabil-4	kiyasla-2	otur-16
gerçekleştir-6	hastalan-5	kaldır-3	kıymetlen-5	oyna-7
gerçekleştiril-1	hatırla-5	kaldırıl-2	kızdır-2	öde-3
gerekşin-1	hatırlan-1	kalıplas-1	kıralan-1	ödeyebil-1
gerektr-3	hatırlat-1	kalk-15	kırilen-1	öğren-38
getir- 36	hayalet-1	kalkıl-1	kirlet-1	ögrenibil-5
getirebil-3	haykır-3	kamaştır-1	kolaylaştır-2	öğrenil-7
getiril-2	hayrol-1	kanıtlan-2	kolla-1	öğret-6
gevşe-1	hazırla-13	kapan-2	kolla-2	öl-14
gez-41	hazırlan-10	kapat-12	kon-10	oldür-1
gezdir-1	hedefle-1	kapıl-4	kondur-1	ölümsüzleştir-6
gidebil-2	hesapla-1	kapla-6	konus-24	önemse-24
gider-5	heyecanlan-3	kaplan-1	kop-3	önemsen-2
giderebil-2	hirslan-2	kapsa-2	kork-18	önle-2
gideril-2	hızlan-1	kaptır-1	korkut-2	Öp-2
gir- 28	hisset-16	kararal-1	koru-12	Ör-1
git- 209	hissettir-1	kararlaştır-4	koş-10	öztele-1
giy-5	huylan-1	kararver-28	koşabil-1	özle-2
giyin-1	hükmet-1	kariştır-2	koştur-1	parçala-1
göç-1	ısın-2	karşıla-10	kovala-10	parılda-1
göm-1	ısır-1	karşılan-3	koy-63	patla-3
gömul-1	ısıt-3	karşılaş-12	koyul-1	patlat-1
gönder-1	ibretol-1	karşılaşabil-1	köreltil-1	paylaş-12
gönderil-1	icatedil-1	karşılaştırıl-1	kötüle-1	paylaşabil-6
gör-108	icatet-1	karşılıyabil-1	kötüleş-1	planla-1
görebil-3	içil-1	kat-8	kucakla-3	püskür-8
görme-1	içir-1	katıl-4	kullan-21	rahatla-5
görül-3	ihmaledil-6	katılabil-1	kullanabil-2	rahatlayabil-6
görün-7	ihmalet-2	katlan-1	kullanıl-8	rastla-4
görüş-12	iknaet-1	kavra-1	kur-12	sabırsızlan-1
göster-23	ilanedil-1	kavrayabil-1	kurtar-10	sabret-2
gösterebil-2	ilanet-1	kavrul-1	kurtul-7	sağla-33
gösteril-1	ilerle-6	kavuş-5	kuru-1	sağlan-1
götür-28	ilgilen-1	kavuşabil-2	kurul-2	sağlanabil-2
götürebil-2	imzalat-2	kavuştur-1	kurulabil-1	sakın-3
gözle-1	in-13	kay-5	kurut-2	sakla-12
gözlemleyebil-1	inan-16	kaybedebil-1	kutla-7	saklan-1
gözlüklü1	inandır-2	kaybet-14	küçümse-9	saldır-4
gözük-1	inanıl-1	kaybol-4	küs-3	sallan-1
gübrele-1	indir-1	kaz-9	lafla-2	san-8
güçlendir-1	inebil-1	kazan-17	lazımol-13	sapittir-1
gül-15	inlet-1	kazanabil-2	lüt fet-1	saplan-1
gülebil-2	irkil-2	kazandır-6	meraklan-1	sar-9
gülümse-5	ispatla-1	kazandırabil-2	mırıldan-1	sarfet-1
gülüş-2	iste-116	kazanıl-1	nefretet-2	satabil-2

satıl-1	sulh2	uğra-5	verebil-6	yaz-19
savrul-2	sun- 7	uğras-12	veril-13	yazabil-2
savun-4	sus-1	uçurla-1	vur-13	yazdır-2
savur-3	sür-13	ulaş-25	vurgula-4	ye- 31
say-3	sürdürü-4	ulaşabil-2	vurgulan-1	yen-9
sayıl-5	sürdürebil-1	ulaşılı-4	yadırıga-1	yenil-1
seç-10	sürükle-1	ulaştı-1	yağ-7	yerleş-5
seçil-3	şakalaş-4	um-4	yağmala-1	yerleştir-1
selamla-1	şas-2	umma-2	yak-3	yerlestirebil-1
selamlaş-1	şasırt-2	umul-1	yakala-4	yet-11
serinle-1	şimartıl-2	umursa-4	yakalayıver-1	yetin-6
sev-86	şüphelen-1	unut-35	yakıl-3	yetiş-2
sevil-47	tabiret-1	unuttur-2	yaklaş-4	yetişebil-1
sevin-15	tadılabil-1	unutul-8	yaklaştır-1	yetiştir-1
sevindir-3	tahminet-2	usan-2	yalvar-15	yığıl-1
sevindirebil-1	takipet-2	utan-3	yalvar-2	yıka-5
sevket-3	tamamla-4	uy-1	yan- 44	yıkıl-3
seyret-3	tanı-12	uyan-6	Yansıt-1	yıpran-1
sig- 2	tanıt-1	uyandır-1	yap-207	yıprat-1
sığın-2	tasarla-1	uyar-1	yapabil-23	yırt-3
sık-1	taş-4	uygula-5	yapıl- 25	yitir-2
sıkıl-7	taşı-2	uygulan-1	Yaptır-8	yiyebil-1
sıkış-1	taşın-3	uygulat-1	yaptırıl-1	yok47
sıklaş-1	taşıyabil-1	uyu-5	Yarala-1	yorul-4
sıyrı-1	tat-3	uyuştur-1	yaralan-2	yönel-5
sıyrıl-1	tattır-1	uyut-1	yararlan-5	yönelt-2
sil-3	tavır1	uza-1	yararlanı-1	yönlendir-2
sındır-1	tekrarla-1	uzaklaş-3	yarat-3	yönlendirebil-2
sok-3	tekrarlan-1	uzaklaşabil-1	yaratabil-1	yut-4
sonlandır-1	telaşlan-3	uzaklaştır-1	yaratıl-2	yuvarlan-5
sonuçlan-1	tercihet-2	uzat-4	yarayabil-6	yükle-4
sor-16	terslen-1	ümİtlen-1	yaryl-1	yüksel-4
sorgula-4	tertiple-1	ürper-1	yasaklı-2	yürü-13
soy-2	titre-4	üstlen-1	yaşa-85	yürütl-1
sömür-2	toparla-2	üşen-1	yaşan-11	yüzebil-1
sön-1	toparlan-1	üz-5	yaşantı4	zehirlen-1
söndür-1	topla-13	üzül-16	yaşat- 5	ziyanet-11
söndürül-1	toplan-25	var- 22	yaşayabil-1	ziyaretet-1
sönüver-1	tut-15	varabil-1	yaşlan-2	zorla-2
söyle-47	tutukla-1	varol-2	yaşlı1	zorlaş-1
söylen-5	tutul-2	vazgeç-6	yat-7	
söyleyebil-2	tüken-2	vazgeçil-1	yatur-1	TOPLAM:791
sula-1	uç-4	vedalaş-3	yavaşlat-1	
sulan-1	uçuş-1	ver-65	yaygınlaş-1	

EK:48 ATASÖZLERİ SÖZLÜĞÜ

Ağustosta beyni kaynayanın kışın aşı pişer.
ak akçe kara gün içindir.
akıl akıldan üstündür.
Arik at yol almaz arık it av almaz
Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık.
Azla yetinmeyecek çoğu bulamaz
Bugünün işini yarına bırakma.
Bugünün işini yarına bırakma”
İnsanlar konuşa konuşa hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır.
İşleyen demir pas tutmaz
Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.
Öfkeyle kalkan zararla oturur”
Ölümে çare bulunmaz.
Sakla samanı gelir zamanı
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar
Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.

EK:49 DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

Açı çek-	Ele al-(5)	İçler acısı
Aklını başına al-	El ele ver-	İhtiyaç duy-2
Alabora et-	Elinden gel-	İmdada yetiş-
Aldırış etme-3	Eline yüzüne bulaştır-	İntikam al-
Azar işit-	Elini kolunu bağlamak	Kırık dökük
Başkalarının sırtından geçin-	El uzat-	Kolay gelsin
Baştan sav-	Eşi benzeri bulunma-	Mahrum kal-
Başvur-	Garanti altın al-	Mest et-
Bayram et-	Gelip geç-	Metin ol-
Boşa git-	Gırgır şamata geç-	Meydana gel-2
Boşa harca-	Göz at-2	Meydana getir-
Boşla-	Göz kamaştır-	Oldu bittiye getir-
Büyülen-	Gözlerini dünyaya yum-	Olmazsa olmaz
Canından bez-	Güle oynaya3	Ortada kal-
Canı sıkıl-	Hak'kin rahmetine kavuş-	Ortaya koy-3
Çarçur et-3	Hál hatırlı sor-	Pes et-(2)
Çuvalla-:	Har vurup harman savur-2	Rüya gör-
Dalga geç-:	Hatırı sayıl-	Sağ ol
Dalgaya al-	Hayal kırıklığına uğra-	Sağ olasın
Dank et-	Hayal kur-	Sağ salim çık-
Denk gel-	Haz duy-	Sahip çık-
Diklen-	Hoş geldin	Selamlas-
Dile getir-2	Hoş görülü	Selam ver-
Dil yarası	Hüsranı uğra-	Sepetle-
Dişinden tırnağından artır-	Israr et-	Sıkıntı çek-
Donup kal-	Işık tut-2	Sönük kal-
Dört gözle bekle-	İçi içine sığma-2	Söz gelimi:2
Dur durak bilme-	İçi kan ağla-	Tadı damağında kal-
Elde et-6	İçini dök-	Tadını çıkar-

Ters düş-	Yastık altı	Yüreği yan-
Tığa basa doldur-:2	Yas tut-	Yüzünü kara çıkar-
Üstesinden gel-:4	Yol aç-	Zor durumda kal-
Var yemez	Yola koyul-	
Vicdan azabı çek-	Yoluna girmek-	

TOPLAM:115

EK:50 İKİLEMELER SÖZLÜĞÜ

Aka aka	Düše düşe	Olmazsa olmaz
Akıp geç-	Elden ele	Pat çat
Azar azar	Geze geze:2	Renk renk
Az az:3	Gide gide	Sağ sol
Az çok:2	Git gide	Seve seve
Bel bel	Güleynaya2	Simsıkı
Belli belirsiz	Günü gününe:2	Sırıl sıklam
Bembeyaz	Gürül gürül	Söyleye söyleye
Bilebile(3)	Hemen hemen	Sürükleye sürükleye
Bir biri	Hüzünlü hüzünlü	Teker teker
Birike birike	İç içe	Tıklım tıklım
Biriktire biriktire	İçin için	Türlü türlü
Biriktirir biriktirmez	İçten içe	Ufak tefek
Bol bol:4	İster istemez	Ufak ufak
Boşu boşuna	Kaçta kaçtı	Uzun uzun
Bucak bucak	Kana kana	Üst üste(3)
Buram buram	Karşı karşıya2	Üzgün üzgün
Büyüye büyüye	Kazana kazana	Yavaş yavaş
Çarçur	Kıpir kıpir	Yeni yeni
Çiçek çiçek	Kıs kıs	Yerli yerinde
Damla damla	Koklaşa koklaşa	Yeşil yeşil
Dik dik	Kolay kolay	Yıl yıl:4
Dinleye dinleye	Konuşa konuşa	Yumak yumak
Dört dörtlük	Koskoca	Zaman zaman:2
Dur durak	Koşa koşa	
Duyar duymaz	Küçük küçük	

EK:51 MECAZLAR SÖZLÜĞÜ

Açı(haber) :2	Duy-(mutluluk)	koştur-(peşinden)
Alın-(küsmek)	Düş-(aklına)	Koy-(kafaya):2
Alıntıteri(emek)	Düşürt-(ateşini)	Kullan-(kötüye)
Anlat-(boşa)	Edin-(bilgi)	Kur-(iş):5
Ara-(hakkını)	El(elimizegeçenpara)	kurul-(koltuğa)
Art-(parası)	es-(aklına)	oynat-(yerinden)
At-(aklından)	Et-(yardım)	Patlat-(ödünü)
Atil-(okuldan)	Geç-(zamanı)	paylaş-(dertleri):2
Atlat-(peşinden)	Geçir-(hastalık)	Sağla-(çırkar)
Aydınlat-(düşünceleriyle):2	Gel-(aklına)	Sar-(belayı)
Ayır-(birbirinden)	Genişle-(büyük)-	Sarıl-(işine)
Ayrıl-(boşan-)	Getir-(neşe)	Say-(büyükü)
Bağ(duygusal):3	gir-(işe)	Sayıl-(hatırı):2
Bağlan-(tutkuyla)	Git-(hoşuna):2	Sık-(canını):5
Bak-(çocuğa)	Gör-(büyük)	Sıkıl-(canı)
Baş(lider)	Görün-(uğrama-)	Sıkış-(paraya)
Bat-(iflaset-):3	Göster-(gününü)	sil-(aklından)
Bekle-(değişmesini)	Götür-(paraları)	sindir-(icbine)
Bırak-(alışkanlık)	Göz(birgözoda)	Sok-(işe)
Birik-(dertleri):2	Isın-(ichi)	Söyle-(şarkı)
Bit-(işi)	İn-(havası)	sür-(ömürboyu)
Bul-(belayı)	İndir-(mideye)	Tak-(kafaya):2
bulun-(boş)	İste-(canı)	Tat-(acıyi):3
Büyü-(gözünde)	İşle-(ders):4	Toparla-(kendini)
Cep(telefon)	Kaçın-(kötülükten)	Tut-(sır)
Çal-(kapıyı)	Kaçır-(ağzından)	Ulaş-(hedefe)
Çalış-(bırakmaya)	kal-(geç):3	Uyan-(rüyadan)
Çarp-(hava)	Kaldır-(sözü)	Uyanık(insanlar)
Çek-(dert)	Kalk-(tahtaya)	ver-(akıl):2
Çevir-(şansını)	kalkıl-(sahura)	Yakala-(şansı):2
Çık-(ateşi,yola):2	kapıl-(korkuya)	yaklaş-(bakışacısı)
Çıkar-(aklından)	Kapla-(yer):4	Yansıt-(sorunları)
çoğal-(ağzında)	Karagün(zor an)	Yap-(hata)
Çök-(omuzları)	Karıştır-(birbirine)	Yaprak(hayatınbirbölmü)
Dağıl-(kafası)	Karşıla-(hoş)	Yaş(ömür)(2)
dal-(uykuya)	Karşılaş-(maçta)	yaşat-(parayla)
Dayan-(acıyla)	kat-(can)	yat-(eli)
Destekle-(güvendiğini)	Kavuştur-(parayı)	Yatır-(parayı):5
Dolan-(peşinde)	Kazan-(düşman)	Yer(kaplamak):3
Dolaş-(gez-):3	Kazı-(yarayı)	Yetiştir-(haberi)
Doy-(gözü)	kırıl-(kalbi):4	Yüksel-(makam-mevki)
dök-(gözyaşı)	Kıymet(bilmek)	yürüt-(iş)
Dön-(başı):2	kızdır-(sinirlendir-)	Zorla-(sabrı)
dur-(boş)	kolla-(arkasını)	

EK:52 ALT GURUP GENEL ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:1601

abla	araba	bazi	bozuk	çoğal-
acaba	araç	bebek	bozul-	çoğalt-
acele	aradabir	beceri	bozulabil-	çoğu
acı	arka	bekle-	böcek	çoğunluk
aç-	arkadaş	belirle-	bölüm	çok
açık	arkadaşlık	belirlen-	böyle	çoluk
açıkça	art-	belirli	bu	çöküntü
aça-	artık	belki	bugün	çözebil-
açıl-	artır-	belli	bul-	çözümle-
açılık	asil	belliet-	bulun-	çuval
adam	asker	ben	bulunabil-	çünkü
adeta	asla	bence	bulundur-	dağ
ağabey	asıl	bencil	bulut	dağıt-
ağaç	aş-	benze-	bunları	daha
ağla-	aşağı	benzer	bura	daima
ağrı-	aşk	beraber	burun	daire
aile	at-	besle-	bütçe	dakika
ak-	ata	beslen-	bütün	dal-
akciğer	atasözü	beslenme	büyü-	damla
akıl	ateşlen-	bırak-	büyük	damla-
akit-	atla-	bil-	büyülen-	damlacık
aksat-	atlat-	bildir-	büyülu	damlayadamlaya
aksi	avla-	bile	büyüt-	danset
akşam	ay	bilebil-	cahil	davran-
al-	ayak	bilgi	cam	davranış
alacak	ayı	bilgili	cami	dayan-
alan	ayır-	bilim	can	dayı
alçı	aynı	bin-	cehalet	de
alet	ayrıca	bin	cehennem	de-
alm-	ayrıılma	bina	cevap	defa
alış-	ayrıntı	binlerce	cevapla-	değer
alışkanlık	az	bir	cilve	değerlen-
alışveriş	azımsa-	birara	cabala-	değerlendiril-
alkol	baba	birazcılık	çağır-	değil
alt	bağ	birbiri	çal-	değiş-
ama	bağımlılık	birçok	çalış-	değişik
amaç	bağır-	birde	çalıştırıl-	değiştir-
ambulans	bak-	birgün	çanta	den-
amca	bakım	biri	çare	dene-
ameliyat	balık	biri-	çarp-	deneyim
ameliyathane	balo	birik-	çarşıp-	dengeli
an	banka	birkim	çarşı	denil-
ancak	barınma	birkinti	çat-	deniz
ani	baskı	birkittir-	çay	dere
anıt	baş	birkittirebil-	çek-	derken
ani	başarabil-	bırkaç	çeşitli	ders
anla-	başarı	birleş-	çeşme	destan
anlam	başarısızlık	birlilik	çevre	destekle-
anlamlı	yürü-	birlikte	çık-	ettir-
anlat-	başka	biset	çıkabil-	devlet
anlatıl-	başla-	bit-	çıkar-	dış
anne	başta	biz	çıkl-	dışarı
anneanne	başvur-	boşluk	çiçek	diger
ara-	bayramlaş-	boyunca	çığnen-	dikkat
ara	bazen	boz-	çocuk	dil

dilek	eğitim	geçir-	hâl	hüzünlü
dilen-	eğlen-	geçmiş	hala	ıslan-
dinle-	eğlence	gel-	halledebil-	ışık
dinlen-	eğlenceli	gelecek	halledil-	ibaret
dinlenme	eğlenme	geliştir-	hallet-	iç-
direk	ekonomik	genel	hangi	içi
dirençli	el	geniş	harca-	içeri
diye	elbette	gerçek	harçlık	için
doğa	elbise	gerek	hareket	içinde
doğal	emek	gerek-	hareketlen-	içme
doğru	emin	gerekli	hassas	içtenlik
doğru	ens	gereksinim	hastabakıcı	ifade
doğumgünü	endeksle-	geri	hastalan-	ihmal
doğur-	enflasyon	getir-	hastalık	İhtiyaç
doğuş	engel	getirebil-	hastane	duyur-
doktor	engelle-	getiril-	hastaol-	ilan
dokun-	engellen-	gez-	hata	ile
dokunabil-	enkaz	gezdir-	hatırla-	ilerde
dol-	erken	gezi	hatırlan-	ileri
dolar	ertesi	gezme	hatırlat-	ilerle-
dolaş-	esirge-	gibi	hatta	ilgilen-
dolayı	eski	gir-	hava	ilgi
doldur-	esrar	git-	havale	ilişki
dolmuş	eş	giy-	hayat	ilk
dolu	eşitle-	gisi	hayati	imkan
dost	eşya	gol	haykır-	imzala-
dostu	et-	göl	hayvan	in-
dök-	etki	gonder-	hazır	inan-
dön-	etraf	gör-	hazırla-	iniş
dönüş	ev	göre	hazırlan-	inlet-
dönüşebil-	evet	görebil-	hazırlık	insan
dua	evlen-	görev	hedef	insanoğlu
dur-	evlilik	görevli	hedefle-	ise
durabil-	faaliyet	üstlen-	hediye	iste-
durum	fabrika	görüş	heme	istek
duy-	facia	göster-	hem...hem	istekli
duygu	faizlen-	götür-	hemen	isten-
düğün	fakat	göz	hemenhemen	istirahat
dükkan	fakir	gözde	hep	ış
dün	fark	kamaştır-	hepimiz	işçi
dünya	farklı	grup	hepsi	yaran-
dürüst	fatura	gurur	her	işte
düş-	fayda	güç	herhangi	ışyeri
düşebil-	faydalı	gül-	herkes	iyi
düşman	fazla	gülüş-	heves	iyice
düşün-	fazlalık	gün	heyecan	iyileş-
düşünce	fedakarlık	günde	heyecanlan-	izinsiz
düzelebil-	felaket	güneş	hirslan-	kabullen-
düzenle-	felsefe	güven	hız	kaç-
düzenlen-	fırla-	güvence	hızlı	kadar
düzgün	fırsat	güzel	hic	kafa
edebil-	fuar	güzellik	hicbir	kal-
edil-	gece	haber	hikaye	kalk-
edin-	geç-	haberleşme	his	kan
efsane	geç	hafta	hisset-	kapat-
eğere	geçindir-	hak		

kapla-	kontrol	milyon	önemli	satıl-
karakol	konu	misal	önemse-	savaş
karanlık	konusu-	moral	öpüçük	savaşıl
kararlaştı-	konusma	morar-	örneğin	savur-
kardeş	konut	muhteşem	örnek	savurgan
karne	kork-	musluk	öylece	saye
karşı	korku	mutlaka	özel	saygı
karşılan-	koru-	mutlu	özellik	saygısızlık
karşılaş-	koş-	duyur-	özlem	sayıl-
karşılayabil-	kova	müdahale	özür	sebep
karşılık	kovala-	mükemmel	dile-	seç-
kat	koy-	mümkürün	pansuman	seçil-
katkı	köpek	müteahhit	para	sel
kavuş-	köprü	nasıl	parasal	sen
kay-	kötü	ne	park	sene
kayıbet-	köy	neden	patla-	sermaye
kayıp	kriz	nefes	pay	sert
kaza	kullan-	nere	pekit	servet
kazan-	kullanıl-	nesil	pencere	ses
kazanç	kullanım	neşe	pezo	sev-
kazandır-	kumbara	neye	piknik	sevgi
kekik	kurtar-	neyi	pişmanlık	sevil-
kelime	kurtul-	nokta	duygulandır-	sevin-
kemik	kuruluş	o	plan	sevinç
kenar	kurum	oğul	polis	sevket-
kendi	kuş	oku-	problem	seyret-
keşke	kutlama	okul	rağmen	sıcak
kez	kutsal	okyanus	rahat	sıfır
keza	kuzen	ol-	rahatla-	sığ-
kıl-	küçük	olabil-	rahatsızlık	sıkıl-
kına	küçümse-	olay	razi	sıkıntı
kiril-	künye	olumlu	resmen	çekil-
kısaca	lastik	oluş-	riskli	sınır
kısım	lavabo	oluştur-	ruhsal	sıra
kiyimet	lazım	oluşturabil-	rüya	sigara
kiyimetlen-	lüzum	onlar	saat	sil-
kız	maç	orman	sabah	sima
kız-	madde	orta	sabahleyin	siz
kızdır-	maddi	çıkıl-	sabır	sokak
ki	mahrum	koydur-	sabırlı	son
kim	malzeme	otobüs	sabırsızlık	sonra
kimi	manevi	otur-	sadece	sonuçlandır-
kimse	mantık	oyna-	sağla-	sonunda
kira	matematiksel	oysa	sağlık	sor-
kişi	mecbur	oyuncu	sağlıklı	sorgula-
kitap	medeniyet	öde-	sağlıksız	sorun
koca	memur	ödeyebil-	sağ	soru
kocaman	menfaat	öğren-	sahiden	soy
kokain	meraklan-	ögrenil-	sahip	sömür-
kol	merkez	öğret-	sahiplen-	söyle-
kolay	mesela	öğretmen	sakla-	söylen-
kolayca	mesele	ögüt	saklan-	söz
kolaylaştır-	mesir	öl-	saman	sözleş-
kolaylık	meydan	ön	saniye	stadyum
kon-	miktar	önce	sanki	su
kondur-	millet	önem	sar-	suç

sun-	teknolojik	uzaklaş-	yarı	yığın
sus-	telaş	uzak	yani	yıka-
süpriz	telaşlan-	tutul-	yap-	yıl
sür-	telefon	uzat	yaptır-	yılan
sürdürebil-	telefonet-	uzmanlık	yapay	yine
süre	temel	uzun	yapıl-	yiyecek
süreç	tencere	ülke	yapma	yoğun
sürekli	tepe	üniversite	yara-	yok
sürü	tepki	ürper-	yara	yoksun
süs	terk	üst	yaralan-	yokuş
süt	teşekkür	üstelik	yaralı	yol
şarkı	teyze	üstlen-	yarar	yolculuk
şart	tipki	üz-	yararlı	yolla-
şasır-	ticaret	üzere	yarat-	yorgan
şasıkın	titre-	üzeri	yaratıl-	yön
şehir	top	üzgün	yardım	yönel-
şehit	topla-	üzücü	yarın	yönel-
şekil	toplantı-	üzül-	yarış	yönelik
şelale	topluluk	var-	yarış	yöneltil-
şenlik	toplum	var	yaş	yönetim
şey	toplumsal	varlık	yaşa-	yönlendir-
şiddetli	toprak	vatan	yaşam	yönet-
şöyle	trafik	vatandaş	yaşan-	yurt
şu	tuğla	vazgeç-	yaşantı	yut-
şükür	tut-	ve	yaşat-	yuva
şüpheet	tutumlu	velhasıl	yat-	yürü-
tabi	tür	ver-	yatak	yüz
tat	türk	verebil-	yatırım	yüzden
çıkar-	türlü	verici	yavaşlat-	yüzlü
tahmin	tüy	veril-	yaygın	yüzünden
takıl-	uçurum	verimli	yaz-	zaaf
takım	ufak	veya	yaz	zaman
tam	uğraş-	vur-	ye-	zarar
tane	uğur	vurgula-	yeme	zararlı
tani-	ulaş-	vücut	yemek	zarfında
taraf	umursa-	yada	yen-	zaten
tarih	umursamazlık	yağ-	yenge	zengin
tarihî	unut-	yağmur	yeni	zevkli
tarla	unutul-	yakala-	yer	zihniyet
tasarruf	usta	yakıl-	tere	zor
taş-	uyan-	yakın	yerleştir-	zorunlu
tat-	uygula-	yaklaşık	yet-	zorunluluk
tatil	uygun	yalnız	yeter	
tecrübe	uykusuz	yalnızlık	yeterince	
tehdit	uyu-	yani	yeterlilik	
tek	uyuşturucu	yanak	yetin-	

EK:53 ORTA GRUP GENEL ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:2129

abla	aldır-	arzu	başlan-	belki
acaba	aldırış	asıl	bağlantı	belli
acele	alem	asker	bağlı	belliol-
aceleet	aleyh	asla	bağış-	ben
acemi	almın	aslında	bahane	bence
acı	alınabil-	aş-	bahar	bence
acı-	alış-	aşağı	bahçe	benimse-
acık-	alışkanlık	aşağılaştır-	bahset-	benimset-
acil	alıştır-	aşırı	bak-	benlik
aç-	alışveriş	aşk	bakakal-	benze-
açabil-	alkol	at-	bakıl-	benzer
açı	alt	ata	bakım	benzet-
açık-	altın	atabil-	bakış	beraber
açıkla-	ama	atasözü	bakkal	beri
açıklayabil-	amaç	ateş	balık	berrak
açıl-	ambalaj	atıl-	banka	besin
ad	ambulans	atılgan	baraj	beslen-
ada-	amca	atla-	bardak	beslenme
adalet	an	atla-	barış	beşik
adam	ana	avla-	barıştır-	beyin
adan-	anahtar	avut-	basıl-	bıçak
adet	ancak	ay	basın	bık-
adeta	anda	ayak	basit	birak-
adım	anı	aydınlan-	bastır-	bicism
ağabey	anımsat-	aydınlat-	baş	bil-
ağaç	ani	ayı	başar-	bildir-
ağaçlık	aniden	ayıp	başarabil-	bile
ağır	anla-	ayıplan-	başarı	bilen
ağla-	anlam	ayır-	başarılı	bilengin
ağlayabil-	anlamlı	ayırıver-	başka	bilgi
ahlak	anlaş-	ayırt-	başkaları	bilgilen-
ahlaken	anlaşılı-	aylık	başkan	bilgisayar
aile	anlat-	aynen	başla-	bilim
aitol-	anlatıl-	aynı	başlangıç	bilin-
ak-	anlayabil-	ayrı	başlıca	bilme-
akarsu	anlayış	ayrıca	bayağı	bin-
akıl	anlayıver-	ayril-	bayıl-	binil-
akıllı	anne	ayrlık	bayram	bir
akıt-	anneanne	ayrintı	bayramlaş-	biraz
akraba	ansiklopedi	az	bazen	birbiri
aksaklık	antlaşma	azal-	bazı	birçok
aksat-	ara	azarlan-	bebek	birdaha
aksi	ara-	azçok	bebeklik	birde
aksine	araba	azımsa-	becer-	birden
akşam	araç	azim	becerebil-	birer
al-	arada	azmet-	beden	birey
alabil-	araştır-	baba	beğen-	birgün
alan	araştırma	babaanne	bekle-	biri
alçak	arat-	babam	beklen-	birik-
alçı	arka	bacak	beklenti	birikim
aldan-	arkadaş	bağ	bela	biriktir-
aldat-	arkadaşlık	bağdaş	belirle-	biriktiril-
aldatıl-	art-	bağdaş-	belirli	birinci
aldatmacılık	arti	bağır-	belirt-	birkaç
aldır-	artık	bağla-	belirtıl-	birleş-

birleştir-	büyük-	çevir-	davullu	dışarı
birlik	büyütebil-	çeviri	dayalı	dışlan-
birlikte	cahil	çevre	dayan-	diğer
birlikteilik	cahillik	çeyiz	dayı	diğeri
birtakım	cambaz	çığlık	de	dik-
bisiklet	cami	çık-	de-	dikkat
bit-	can	çıkabil-	dede	dikkatli
bitir-	canlandır-	çıkar	defa	dile-
bitki	canlı	çıkar-	defter	dilek
biz	canver-	çıkarabil-	değ-	dilim
boğaz	cehalet	çıkart-	değer	din
bol	ceket	çıkış	değerlendir-	dinç
bolbol	cenaze	çıkma-	değerlendirebil-	dinle-
bomba	cennet	çicek	değerlendiril-	dinlen-
bombala-	ceset	çift	değerli	dip
bombalan-	cevap	çırkin	değil	direk
bombalat-	cevaplayabil-	çırkinlik	değiş-	direksiyon
borç	ceza	çız-	değişik	direkt
boş	ciddi	çizgi	değişil-	diren-
boşla-	ciger	çocuk	değiştir-	diş
boy	cihan	çocukluk	deha	diye
boylu	cimri	çoğal-	dek	diyebil-
boya	çoşku	çoğaltabil-	deli	doğ-
boyunca	cumhuriyet	çoğu	delil	doğa
boyut	cümle	çok	delin-	doğal
bozdur-	çaba	çök-	demir	doğallık
bozuk	cabala-	çöp	den-	doğru
bozukluk	çağ	çöz-	denen-	doğumgünü
bozul-	çağır-	çözül-	denen-	doğur-
böcek	çal-	çözüm	deneyim	doktor
böl-	çalış-	çözümlen-	denge	dokun-
bölüm	çalışabil-	çukur	dengeli	dol-
böyle	çalışkan	çuval	denil-	dolandırıcılık
böylece	çalışma	çünkü	deniz	dolaş-
böylelikle	çamur	da	denkleş-	dolayısıyla
bu	çamurlu	dağ	depo	dolaylı
budan-	çanta	dağarcık	deprem	doldur-
bugün	çap	dağıl-	depresyon	dolu
bul-	çapala-	daha	dere	doluş-
bulandır-	çarçur	dahi	derece	domates
bulun-	çarçuret-	daima	derekik	don-
buluş	çare	dakika	dergi	don-
buluş-	çaresiz	dal-	derin	doruk
bunal-	çaresizlik	dalga	ders	dost
bunalım	çarp-	dalgınlık	dersal-	dostluk
bunca	çarşı	damak	dert	doy-
burukluk	çatı	damla	dertleş-	doyum
burun	çatışma	damlacık	derya	doyumsuzluk
büfe	çatla-	damlat-	destek	doyur-
bürün-	çay	dar	devamlı	dök-
bütçe	çek-	darbe	deve	dökük
bütün	çekibil-	davet	devlet	dökül-
bütünlük	çekiç	davran-	devril-	dön-
büyü-	çekil-	davran-	deyim	dönem
büyük	çeşitli	davranış	deyiş	dönemeç
büyük	çeşme	davul	dış	dönme

dönüş	eğlen-	fakat	genellikle	göster-
dönüş-	eğlence	faktör	geniş	gösterebil-
dört	eğlenceli	fark	genişle-	gösterge
dörtlük	ekmek	farkında	gerçek	götür-
döşen-	ekonomi	farklı	gerçekleş-	götürebil-
duaet-	eksi	farklaş-	gerçekleştir-	göz
dudak	eksik	fatura	gerçekol-	gözetle-
duman	el	fayda	gerek	gözle-
dur-	elbet	faydalans-	gerek-	gözlü
durak	elbette	faydalansabil-	gerekli	gözlüklü
durak	emek	faydalı	gereklik	gözük-
durdur-	emekle-	faziletli	gerekse	gram
durgunluk	emel	fazla	gereksin-	grup
durum	emin	fazlalaş-	gereksim	gübrele-
duvar	emret-	fedakarlık	gerektil-	güç
duy-	en	felç	gergin	güçlendir-
duygu	engel	fener	geri	güçlü
duygulan-	engin	feryat	getir-	gündü
duygulandır-	enişte	fetih	getirebil-	gül-
duyul-	epeyce	fırsat	gevşe-	gülebil-
düğün	er-	fırtına	gez-	gülçük
dükkan	erdemli	fikir	gezi	gülümse-
dün	eriş-	fil	gezme	gülünç
dünya	erkek	film	gezmeye	gün
dürüst	erken	firen	gibi	günaydın
düş-	ertele-	forma	gidebil-	güneş
düşebil-	ertesi	fotograf	gider	güneşlen-
düşen	es-	frenle-	gider-	günlük
düşkün	eser	garanti	giderebil-	gündengüne
düşman	esir	garip	gideril-	gündünde
düşme	eski	gaye	gidici	gür
düşün-	esnada	gayret	gir-	güven
düşünce	esnaf	gayretlen-	git-	güven-
düşür-	eş	gazete	gitgide	güvence
düşürebil-	eşek	gece	gitme	güvenil-
düşüş	eşlik	gecik-	gittikçe	güvenilir
düz	eşsiz	geç	giy-	güvenli
düzel-	eşya	geç-	giyin-	güvenlik
düzel-	et-	geçebil-	gizli	güvensizlik
düzen-	etek	geçin-	göç-	güzel
düzenle-	etki	geçir-	göl	güzellik
düzenlen-	etkile-	geçmiş	gölet	haber
düzenli	etmen	gel-	gömül-	haberleş-
düzlük	etraf	gelebil-	gönderil-	hac
ebe	ev	gelecek	gönü'l	hacı
ebedi	evet	gelen	gör-	hafıza
ebeveyn	evlat	gelenek	göre	hafif
edebil-	evlen-	gelin	görebil-	hafiflet-
edep	evli	gelir	görenek	hafta
edil-	ey	geliş-	görev	haftasonu
edin-	eyalet	geliştir-	görme-	hak
eğer	ez-	gelistirebil-	görül-	hakimiyet
eğitici	ezan	geliştiril-	görün-	hakkında
eğiticilik	ezbercilik	gelmek	görüntü	haksızlık
eğitil-	fabrika	genç	görünüş	hâl
eğitim	facia	gençlik	görüş-	hâlâ

halbuki	her	için	israf	kap
halde	hergün	içinde	israfçı	kapak
haline	herhalde	içir-	israfet-	kapat-
halk	herhangi	içki	iste-	kapı
halledil-	herkes	içten	istek	kapıl-
hallet-	hersey	içtenlik	istem	kapla-
hangi	hesap	idareli	isten-	kaplan-
hani	hesapla-	ideal	istenil-	kapsa-
har	heves	ifade	istiklal	kaptır-
harap	heyecan	iğrenç	isyan	kar
harca-	heyecanlı	ihmal	ış	kár
harcama	heykel	ihtiyaç	işçi	karakol
harcat-	hirs	ikna	işçilik	karala-
harcayabil-	hız	iksir	işgal	karanlık
harçlık	hızlan-	ilaç	işle-	karar
hareket	hızlı	ilan	işlev	kararal-
hareketlen-	hiç	ilanedil-	ışportacılık	kararlaştır-
harf	hicbir	ilçe	ışsız	karart-
harika	hiçte	ile	işte	kardeş
harita	hile	ilelebet	it-	kardeşlik
harman	hilekarlık	ilerde	itfaiye	karı
hasat	his	ileri	itibaren	karın
hasta	hisler	ilerle-	itiraf	karinca
hastalan-	hisset-	ilet-	iyi	karişık
hastalık	hissettir-	ilgili	iyice	karişim
hastane	hizmetli	ilişki	iyileş-	karıştır-
hata	hoca	ilk	iyileştir-	karlı
hatasız	hortum	ilke	iz	karşı
hatır	hoş	ilkin	izin	karşıla-
hatıra	hoşgör-	ilkokul	izleyici-	karşılan-
hatırla-	husus	imdat	kabullen-	karşılaş-
hatırlat-	huy	imkan	kaç-	karşılaştırıl-
hatta	huylan-	imza	kaçın-	karşılık
hava	huzur	imzalat-	kadar	kartopu
havuz	huzurlu	in-	kader	kasa
hayal	hükmet-	inan-	kadın	kasap
hayalet-	hür	inanç	kafa	kaşık
hayat	hürriyet	inanıl-	kağıt	kat
hayır	hüsran	inat	kahvaltı	kat-
hayırkı-	hüzüün	inatlaş-	kal-	katıl-
haykır-	hüzünlü	ince	kalabil-	katılabil-
haylazlık	irmak	indir-	kaldırıl-	katkı
hayvan	ısın-	ingilizce	kalıcı	kavga
haz	ısır-	iniş	kalk-	kavra-
hazırla-	ısıt-	insaf	kalkıl-	kavram
hazırlan-	ısracı	insan	kalp	kavrayabil-
hazırlık	ısrarlı	insanlık	kampanya	kavrul-
hazine	ıssız	insanoğlu	kamyon	kavuş-
hedef	ışık	inşaat	kamyonet	kavuşabil-
hediye	ibaret	intikam	kan	kavuştur-
hem	ibret	intizam	kan-	kay-
hem...hem	icat	ipucu	kanaat	kaybet-
hemen	iç	isabet	kanat	kaybol-
hep	iç-	ise	kanıt	kaydırak
hepimiz	iceri	isim	kanıtlan-	kayıp
hepsi	icil-	ispatla-	kanun	kayısı

kayıt	kibirli	kötüleş-	lüzum	muhakeme
kaynak	kilo	kötülük	lüzum	muhakkak
kaz-	kim	köy	macera	muhtaç
kaza	kimi	köylü	maceralı	muhtesem
kazak	kimlik	kriz	maç	mum
kazan-	kimse	kucak	madde	musluk
kazanabil-	kin	kucakla-	maddi	mutlaka
kazanç	kiralan-	kuğu	maden	mutlu
kazançlı	kirlen-	kul	mağaza	mutluluk
kazandır-	kirlet-	kulak	mağrur	mutsuz
kazandırabil-	kişi	kule	mahalle	muzur
kazı-	kişilik	kullan-	mahcup	mücadele
kazın-	kitap	kullanabil-	mahkum	müddet
keder	koca	kullanıl-	mahrum	müdür
kelime	kocaman	kumar	makas	mükemmel
kemik	kokla-	kumbara	mal	mülk
kenar	kol	kumral	malzeme	mümkür
kendi	kola	kur-	manalı	müze
kere	kolay	kural	manevi	nasıl
kertenkele	kolayaca	kurbanlık	mantar	ne
kes-	kolaylık	kurdur-	manzara	neden
kese	kolaylık	kurtar-	masa	nedir
kesil-	kolla-	kurtul-	masraf	nefes
kesin	kompleks	kurul-	masum	negatif
kesinlikle	kompozisyon	kurulabil-	matematik	nehir
keşke	komşu	kuşuluk	mecaz	nere
keyif	kon-	kurut-	meğer	nesil
kez	konfeksiyon	kuş	mektup	nesne
keza	kontrol	kuşak	memleket	neşe
kınan-	konu	kuşku	memur	neşelendir-
kır-	konum	kutla-	menfaat	neşeli
kıraç	konuş-	kutsal	merak	net
kırıcı	konuşma	kuzen	meraket-	neye
kırık	kop-	küçük	meraklıol-	neyse
kırıl-	kork-	küçük	merdiven	neyseki
kırmızı	korkma	küçümse-	merhamet	nice
kış-	korku	külfetli	mesela	nihat
kısa	korkunç	kültür	mesele	nimet
kısaca	korkut-	kültürel	meslek	nitekim
kısil-	koru-	kültürlü	mest	nitelendiril-
kısım	koskoca	küp	metin	niye
kısır	koş-	küpe	mevsim	nokta
kısıtlama	koşabil-	kürt	meydan	normal
kismet	koştur-	küs-	meyve	o
kış	kova	kütüphane	mirıldan-	oda
kıvılcım	kovala-	laf	mide	of
kıy-	koy-	lamba	miktar	oğlu
kıyafet	koyul-	lav	millet	oklava
kıyasla-	kök	lavabo	milli	oksijen
kıyı	köpek	layık	misafirlik	oku-
kıymet	köprü	lazım	model	okul
kıymetli	köreltil-	leh	mola	okuma
kız	körol-	lise	molaver-	okumak
kız-	köşe	liste	moral	okun-
ki	kötü	lunapark	motor	okut-
kibir	kötüle-	lütfen	muafaza	ol-

olabil-	önce	pozitif	sapittir-	sevk
olağanüstü	önceki	problem	saplan-	sıcak
olanak	öncelik	psikolojik	sar-	sıcaklık
olarak	önem	püskür-	saray	sıfır
olay	önemli	rab	zarfet-	sığ-
oluk	önemse-	rahat	sarınl-	sığın-
olumlu	önemsemeyenlik	rahatet-	sarışın	sıkı
olumsuz	önemsen-	rahatla-	satabil-	sıkılık
olumsuzluk	önemsiz	rahatlayabil-	satır	sıkıntı
oluş-	önlem	rahatsızlık	sav-	sıkış-
oluşabil-	öp-	ranza	savaş	sınav
oluştur-	örf	ray	savaş-	sınıf
oluşturabil-	örbü	restoran	savun-	sınır
oluşuver-	örneğin	rezil	savur-	simrsız
oluver-	örnek	rica	savur-	sır
onlar	öte	roman	say-	sıra
onur	övgü	ruh	saydır-	sıradan
orantılı	öykü	ruhsal	saye	sırala-
ordu	öyle	rüya	sayfa	siyir-
orman	öylecce	rüzgar	saygı	sız-
orta	öyleyse	saat	saygılı	sızı
ortak	öz	sabah	sayı	sigara
ortaklaşa	özel	sabır	sayıl-	sil-
ortaokul	özellik	sabırlı	sayın	silah
otel	özen	sabırsızlan-	sebep	sindir-
otobüs	özetle-	sabırsızlık	sebetle-	sinek
otur-	özgü	sabret-	seç-	sistem
oyna-	özgürülük	sade	seçim	sistemli
oynat-	özle-	sadece	seda	sivri
oynayabil-	paha	saf	sefer	siyah
oysa	paket	sağla-	sek-	siyasi
oysaki	para	sağlam	sel	siz
oyun	parça	sağlanabil-	selamlan-	soğuk
oyuncak	parçala-	sağlık	selamlas-	sok-
öbür	park	sağlıklı	semt	sokak
öde-	parlak	sağsol	sen	sol
ödev	parti	saha	sene	son
öfkeli	pasta	sahil	ser-	sonbahar
ögle	patçat	sahip	serbest	sonlandır-
öğren-	patla-	sahipçik-	serinle-	sonra
öğrenci	pay	sahiplen-	sermaye	sonsuz
öğrenebil-	paylaş-	sahtekarlık	sert	sonuç
öğrenim	paylaşabil-	sakin	servet	sonuçlan-
öğrenme	paylaşıl-	sakin-	servis	sonunda
öğret-	pazar	sakinma	ses	sor-
öğretici	pek	sakla	seslen-	soru
öğretmen	peki	saklamaç	sev-	sorumlu
öğretmenlik	pencere	saldır-	sevgi	sorumluluk
öğütle-	peynir	salise	sevgili	sorun
öl-	piknik	sallan-	sevgisizlik	sosyal
ölçü	pişmanlık	samimiyyet	sevil-	sön-
oldür-	pişmiş	san-	sevin-	söndür-
ölüm	plan	sana	sevinç	söndürüle-
ölümsüzleştir-	planla-	sandalye	sevinçli	sönüklük
ömür	plastik	saniye	sevindir-	söyle-
ön	polis	sanki	seviye	söylen-

söleyebil-	şüphelen-	tembih	tüp	üşen-
söz	ta	temel	tür	üz-
sözlü	tabi	temizle-	türk	üzere
sözlük	tabiki	temizlen-	türkçe	üzeri
spor	tabiret-	teneffüs	türlü	üzgün
standart	tahminet-	tepe	uç	üzücü
stres	tahta	tepele-	uç-	üzül-
su	tak-	tepki	uçak	üzüm
suç	takım	terbiye	uçurum	üzüntü
sula-	tâki	terbiyeli	ufak	vaka
sulh	takla	tercihet-	ufuk	vakit
sun-	taksi	tereddüd	uğra-	var
surat	taktirde	terk	uğraş-	var-
suy	tam	terör	uğur	varabil-
sür-	tamam	ters	uğurla-	varlık
sürdürü-	tamamla-	tertip	ulaş-	varlıklı
süre	tamir	teriple-	ulaşabil-	vasıta
sürece	tane	terzi	ulaşıl-	vatan
sürekli	tanı-	teslimet-	ulaştır-	vatandaş
sürpriz	tanıkol-	teşkilat	ulus	vazgeç-
sürü	tanıt-	teyze	um-	vazife
sürükle-	tapınak	tipki	umma-	vazo
şahsî	taraf	titiz	umman	ve
şakacı	tarih	titre-	umul-	vedalaş-
şakayap-	tarihi	tokat	umursa-	vefat
şanlı	tarla	top	umut	veli
şans	tasarla-	toparlan-	umutsuzluk	ver-
şarkı	tasarruf	topla-	un	verebil-
şart	tasarruflu	toplan-	unut-	veril-
şAŞİR-	taş	toplantı	unuttur-	verim
şAŞİRT-	taşısı-	toplu	unutul-	verimli
şAŞKINLIK	taşın-	topluluk	usan-	veya
şefkat	taşıt	toplum	utan-	vezir
şehit	taşışyabil-	toprak	uy-	vicdan
şeker	tat	toz-	uyan-	vida
şekil	tatbikat	trafik	uyandır-	viraj
şelale	tatil	traktör	uyar-	voleybol
şemsiye	tatlı	traverten	uygula-	vur-
şey	tattır-	tren	uygun	vurgula-
şeyler	tavır	trenle	uyku	vurgulan-
şımartılı-	tebessüm	turist	uyu-	vurul-
şırıltı	tecrübe	turistik	uzası-	vücut
şıfaklı	tedavi	tut-	uzak	ya
şıir	tedbir	tutku	uzaklaş-	yabancı
şikayet	tedbirli	tutukla-	uzat-	yabancılık
şikayetçi	tehlike	tutul-	uzman	yada
şimdi	tek	tutum	uzun	yadırga-
şirket	tekle-	tutumlu	ülke	yağ
şışman	tekrar	tutumluluk	ümit	yağış
şıstık	tel	tutumluol-	ümitlen-	yağmala-
şoför	telaş	tutumsuz	ümitsizlik	yağmur
şöyle	telaşlan-	tutuş-	ürküt-	yak-
şu	telefon	tuvalet	üst	yakala-
şuan	telefonlaş-	tüccar	üstelik	yakalat-
şuur	televizyon	tüken-	üstün	yakın
şükret-	tembel	tüm	üстünlük	yakınlık

yakışıklık	yararlı	yazı	yitir-	yük
yaklaş-	yarat-	yazık	yiyebil-	yükle-
yaklaşık	yaratıl-	yazılı	yiyecek	yüksek
yalan	yardım	yazılı	yoğun	yüksel-
yalancı	yardımcı	yazma	yoğurt	yün
yalanla-	yardımlaş-	ye	yok	yürek
yalnız	yarı	yekun	yokluk	yürü-
yalnızlık	yaryl-	yel	yoksa	yüz
yalvar-	yarıla-	yemek	yoksul	yüz-
yan	yarın	yen-	yoksun	yüzden
yan-	yarıntı	yeni	yokuş	yüzünden
yanardağ	yarış	yeniden	yol	zaman
yangın	yas	yenil-	yolcu	zamanla
yani	yasa	yer	yolculuk	zarar
yanlış	yasaklı-	yerleş-	yollan-	zarfında
yanlışlık	yaş	yeşil	yorgan	zaten
yansıt-	yaşa-	yeşil	yorgun	zavallı
yap-	yaşam	yeşillik	yorucu	zayıfla-
yapabil-	yaşama	yet-	yorul-	zehir
yapı	yaşamak	yeter	yorum	zehirlen-
yapıl-	yaşantu	yeterince	yön	zengin
yapma	yaşat-	yeterli	yönden	zenginlik
yapmacık	yaşayabil-	yetersiz	yönel-	zevkli
yaprak	yaşayış	yetin-	yönelik	zeytin
yaptır-	yaşlan-	yetiş-	yönetim	zihin
yar	yat-	yetişebil-	yönlendir-	zil
yara	yatak	yetişkin	yönlü	ziyan
yara-	yatırım	yığa-	yöntem	ziyaret
yarala-	yatma	yıkıcı	yukarı	zor
yaralan-	yavaş	yıkıl-	yum-	zorla-
yaralı	yavru	yıl	yumurta	zorlaş-
yaramaz	yaz	yıldız	yurt	zorluk
yarar	yaz-	yılıyl	yut-	zorunlu
yararlan-	yazabil-	yıpran-	yuva	zorunluluk
yararlanıl-	yazdır-	yine	yuvarlan-	

EK:54 ÜST GRUP GENEL ORTAK ÇEŞİT SÖZLÜĞÜ TOPLAM:1258

abla	apartman	bahset-	bilgili	buruk
acaba	ara-	bahtiyar	bilin-	burukluk
acele	ara	bak-	bilinç	buz
aci	araba	bakım	bilinçli	bürü-
aci-	araç	bakış	bin-	bütün
acımasızlık	arazi	baktıkça	bina	büyü-
acil	arı	baktır-	binlerce	büyük
aç-	arka	banka	bir	büyüklük
açılım	arkadaş	bariz	iran	cadde
ad	art-	basit	iraz	can
adam	artakal-	baş	birbiri	canlı
adeta	artık	başar-	birçok	ceket
adres	arzu	başarılı-	birde	ceset
ağabey	asansör	başarılı	birey	cevaplan-
ağaç	asıl	başka	bireyse	ciddi
ağla-	asi	başkaları	birgün	civcivli
ağlamaklı	asker	başla-	biri	cümle
aile	askerlik	başlayabil-	birik-	cüzdan
ak-	asla.	başlıca	birikim	çaba
akıl	aslında	başlık	birikmiş	çabala-
akraba	asmalı	bat-	biriktir-	çağ
akşam	aş-	batır-	biriktiril-	çağır-
al-	aşağı	bayıl-	birim	çal-
alabil-	aşama	bazen.	birkaç	çalış-
alan	at-	bazı.	birkez	çalışma
alın-	ata	becer-	birleştir	çanta
alın	atasözü	bedel	birlik	çap
alıntı	atla-	bekle-	birtakım	çare
alış-	atlatabil-	beklen-	bit-	çaresizlik
alışkanlık	avcı	belirle-	bitir-	çarp-
alışkin	avuç	belirli	bitki	çay
alışveriş	ay	belirt	biz	çek-
alim	ayak	belirti	bol	çeşme
alt	ayakkabı	belki	boş	çevre
ama	aydınlat-	belli	harca-	çığlık
amaç	ayır-	belirsiz	boşluk	çık-
aman	aynen	ben	boyan-	çıkarıl-
amca	aynı	benimse-	boyacılık	çıkar-
ameliyat	ayrıca	benze-	boyunca	çıkart-
an	ayralık	benzet-	bozuk	çıkıl-
anadolu	ayril-	beraber	böcek	çiçek
ancak	az	beraber	bölge	çiftçi
anda	azap	beraberlik	böyle	çiftçilik
ani	azımsa-	besle-	böylece	çocuk
anımsat-	azim	beslen-	bu	çocukluk
anla-	baba	beton	büyük	çoğal-
anlam	babaanne	bey	bugün	çoğalt-
anlat-	bacak	bırak-	bul-	çoğaltabil-
anlatıl-	bağ	biçimde	bulun-	çoğu
anlayabil-	bağır-	bil-	bulundurul-	çok
anlayış	bağla-	bile	buluş-	çöp
anlık	bağlı	bilgi	buluş	çözüm
anne	bahçe	bilgilen-	bunalım	çukur

çünkü	diş	ekle-	geç	gunes
dağ	tırnak	ekonomi	geç-	günlük
daha	artır-	el	geçerli	gürültü
dahi	diye	elbet	geçim	güven-
dâhil	diyebil-	elbette	geçkal-	güven
dair	dizi	eldeet-	geçmiş	güvenebil-
dal-	doğa	eleal-	gel-	güzel
dalga	doğru	elektrik	gelebil-	güzelce
dalgalan-	doğrultu	eleştir-	gelecek	haber
damar	doğruluk	elinden	gelir	hafta
damla	doğum	kol	geliş-	haftasonu
davran-	doğurt-	bağlan-	gelişmiş	hak
davraniş	doktor	emek	geliştir-	rahmet
dayak	dokun-	emin	genç	kavuş-
dayı	dolan-	emir	gençlik	hakikat
de	dolaş-	en	genel	haklar
de-	doldur-	enerji	genellik	hâl
dede	dolmuş	epeyce	genellikle	hâlâ
defter	dolu	erdem	gerçek	hatır
değer	dost	erken	gerçekleştir-	sor-
değerlendir-	dostluk	esir	gerçekleştiril-	halinde
değerli	doy-	eşya	gerek-	haline
değerlen-	dön-	et-	gerek	halk
değil	dönebil-	et	gerekli	halledil-
değiş-	dönem	etki	gerektilir-	hangi
değişim	dönüm	etraf	geri	hani
del-	dönüş-	ev	getir-	harca-
delalet	dönüşebil-	evet	getiril-	harçlık
deli	dönüştür-	evlen-	gez-	hareket
den-	dönüştürebil-	evrensel	gezi	hareketlen-
denil-	döv-	ezber	gezinti	hasat
deniz	durak	ezberci	gibi	hastane
denk	durmaksızın	ezberle-	gir-	hat
dere	durum	faaliyet	git-	hata
derece	duy-	facia	göl	hatırla-
derin	duygu	fakat	gölge	hatta
derman	düğün	fakir	göm-	hava
ders	dün	falso	gör-	havuz
dert	dünya	fark	göre	hayal
dertlen-	düş-	faydalı	görüş	hayat
destekle-	düş	far	göster-	haykır-
dev	düşebil-	fayda	gösteril-	hayrol-
demle-	düşün-	filizlen-	götür-	hayvan
denetle-	düşünce	fazla	götürebil-	hayvancılık
devamlı	düşünme	fedakarlık	göz	hazırlan-
devlet	düzelt-	fen	gözlemleyebil-	hazırlık
diş	düzenli	fırın	güz	hazine
dışarı	düzlük	fırsat	güçlü	hedef
diğer	ebe	kontrol	gül-	hediye
dik-	edebil-	fikir	gülebil-	hele
dikkat	edebiyat	film	güleç	hem
dikkatli	edil-	fobi	gülmek	hem...hem
dinle-	edin-	fren	gülümse-	hemen
dip	eğer	gaflet	gülüpoyna-	hep
diş	eğitim	garantili	gülüş-	hepimiz
dişçi	eğlence	gece	gün	hepsi

her	istikbal	kaşık	köpek	millet
hergün	iş	kat-	köşe	milletvekili
herhalde	ışeyara-	katışık	kötü	misal
herhangi	işi	katkı	köy	moda
herkes	ışkence	katre	köye	modern
herşey	işlen-	kavram	kucak	mola
herzaman	işleniş	kaybet-	kullan-	motor
heyecanlan-	ışleyiş	kaz-	kullanıl-	mum
hırs	işte	kaza	kumbara	musluk
hızlı	it-	kazan-	kur-	mutfak
hiç	itaat	kazanabil-	kurtar-	mutlaka
hicbir	iyi	kazandır-	kurtarma	mutlu
hikaye	iyice	kazanıl-	kurtul-	mutluluk
hisset-	iyileş-	kedi	kuru-	mücadele
hizmet	iyileştir-	kelime	kurut-	müfredat
hoş	iz	kemer	kuş	mühim
huy	izin	kenar	kutla-	mükafat
huzur	izle-	kendi	kuyu	mükemmel
hür	kaç-	kesil-	kuzen	mümkin
hürmet	kaçın-	kesinlik	küçük	müzik
ısın-	kaçınıl-	kesinlikle	küçüklük	nasıl
iç-	kadar	keza	kül	ne
iç	kafa	kısa	küs-	ne...ne
icerik	kafa	kısaca	lavabo	neden
iciçe	koyul-	kısil-	lazım	nekadar
kan	kafes	kısim	lise	nere
ağla-	kağıt	kış	lüks	nerede
için	kahkahा	kiymet	maaş	neredeyse
ideal	kahvaltı	kız	madde	neşe
ifade	kal-	kız-	maddi	neşeli
İhtiyaç	kalabil-	kızdır-	maddiyat	netice
ikiz	kaldır-	ki	mağaza	ney
ile	kaldırıl-	kilise	mahalle	neyse
ileri	kalem	kim	makyaj	nice
ileride	kalıplas-	kimse	malzeme	niçin
ilerle-	kalk-	kirpik	manevi	nine
ilgilen-	kalp	kişi	masa	nitelendirebil-
ilk	kamp	kitap	matematik	niye
illet	kan	klasik	mazi	nokta
imkan	kanaatim	kocaman	mecaz	normal
imkan	kanal	kolayca	medeniyet	o
imtihan	kanıtlan-	kolaylaştır-	mekan	ofla-
imza	kapan-	kolla-	memur	oğul
in-	kapat-	komşu	menfaat	okşa-
inan-	kapı	kon-	merak	oku-
inandır-	kapla-	konak	meraket-	okul
inat	kapsa-	konu	meraklan-	okur
insan	karanlık	konuş-	merkez	okutul-
insanoğlu	kararver-	konuşma	mermi	okyanus
inle-	kardeş	kork-	mesela	ol-
irkil-	karişık	korku	meslek	olabil-
ise	karşı	koş-	meslektaş	olanak
israf	karşikarşı	koşul	metot	olay
istasyon	karşılaş-	kova	meydan	olgu
iste-	karşılaşabil-	koy-	meyve	olsa
istek	karşılık	koyun	miktar	olumsuz

oluş-	pişmanlık	sevil-	şahsiyet	tepe
oluştur-	polis	sevimli	şamata	ter
oluşturabil-	pop	sevin-	şan	tercih
omuz	pozitif	sevinç	şarap	teyze
onlar	problem	sevinçli	şart	tıpkı
orta	raigmen	sevindir-	şasırt-	tırnak
ortalık	rahat	seyret-	şaskınlık	titre-
ortaokul	rahatlık	sığın-	şehir	tokat
ot	rastla-	sık-	şeker	tonton
otobüs	ray	sıkı	şekil	toparla-
otur-	otur-	sıkıcı	şey	toplama-
oyna-	refah	sıkıdır-	şimdi	toplana-
oysa	renk	sıkıl-	şirket	toplantı
oyun	resim	sıkıntı	şok	toplum
oyuncak	ruh	sınav	şu	toplumsal
ödev	rüya	sınıf	şükür	toplak
öğle	rüzgar	sınır	tabi	trafik
öğren-	saat	sır	tak-	tren
öğrenci	sabah	sırdaş	takı	turist
öğrenim	sabırsızlık	sıyrıl-	takip	turistik
öğrenme	sadece	sinek	talep	tut-
öğretim-	sağla-	sinir	talih	tutumlu
öğretmen	sağlık	sistem	tam	tuvalet
ögütver-	sağlıklı	siyah	tamam	tüh
öl-	sağlan-	siyaset	tamamlama-	tüken-
ölçü	saha	sız	tamirci	tüm
ölüm	sahip	sofra	tane	tünel
ömür	sakin	soğuk	tani-	tür
ön	sakla	sohbet	tapinak	türk
önce	saklambaç	sokak	taraf	türlü
önceden	san-	soluk	tarih	uç
önem	saniye	son	tarihi	uçuş-
önemli	sanki	sonra	tarla	ufak
önemse-	sapan	sonucu	tasarruf	uğra-
ör-	sar-	sonucunda	tat-	uğraş-
örneğin	sarıl-	sonuç	tat	ulaş-
örnek	savaş	sonunda	tatil	ulaşılı-
örnek	savrul-	sor-	tatlı	ulaşım
öte	savun-	sorun	tecrübe	um-
öykü	say-	sosyal	tecrübeli	umut
öyle	saye	söyle-	tedbir	umutsuzluk
özellik	sayfa	söz	tek	unut-
pansiyon	saygı	sözcük	tekerteker	unutul
papağan	sayıl-	süz-	tekme	usan-
para	sayın	standart	teknoloji	utan-
parça	sebep	stres	tekrar	uyan-
parti	sebzeci	su	tekrarla-	uygulama-
patlat-	seçim	sun-	tekrarlan-	uygulan-
paylaş-	sel	sür-	telaş	uygulat-
pek	selam	sürdürü-	kapplat-	uygun
pekala	sen	süre	telaşlı	uyut-
peki	sene	sürece	telefon	uzaklaş-
perde	servis	süreç	televizyon	uzaklaştır-
performans	ses	sürpriz	temelli	uzat-
peş	sev-	sürükle-	tempo	ülke
piknik	sevgi	şahsi	teneffüs	ümít

ümitsizlik	vurgula-	yaratabil-	yenge	yumak
ümitlen-	vurma	yarayabil-	yeni	yumruk
üniversite	ya	yardım	yer	yurt
ürétim	yada	yardımcıol-	yeral-	yuva
ürün	yağ-	yarı	yerleş-	yüksek
üst	yağmur	yarım	yerlestirebil-	yükseklik
üste	yağmurlu	yarın	yerli	yüksel-
üstüste	yahut	yarış	yeryüzü	yürek
üz-	yakala-	yaş	yet-	yürü-
üzere	yakıl-	yaşa-	yetin-	yürütl-
üzeri	yaklaş-	yaşam	yetiş-	yüz
üzgün	yaklaşık	yaşan-	yetiştir-	yüzden
üzücü	yalan	yaşlı	yığıl-	yüzebil-
üzül-	yalın	yat-	yığın	yüzlü
üzüntülü	yalvar-	yatak	yıka-	zam
vaat	yan	yatır-	yıkil-	zaman
vakit	yanı	yatırırm	yıl	zarar
var-	yanıbaşı	yavru	yılan	zavallı
var	yanıtla-	yaygın	yıprat-	zayıf
varlık	yani	yaygınlaş-	yırt-	zehir
vasita	yanlış	yaz	yine	zengin
vazgeç-	yap-	yaz-	yiyecek	zevkli
ve	yapabil-	yazabil-	yok	zincir
veli	yapıl-	yazar	yoket-	ziyan
ver-	yaprak	yazdır-	yoksa	ziyaret
veril-	yaptr-	yazı	yoksun	zor
verimli	yaptırıl-	yazık	yokuş	zoraki
veteriner	yara	yazılı	yol	zorluk
veya	yara-	ye-	yolculuk	
vicdan	yararlan-	yegane	yorgan	
azap	yararlı	yemek	yön	

EK:55

Uşak- (Merkez) 5., 8. ve 11.Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Ortak Çeşit Sözlüğü İle Afyon (Merkez) 5., 8. ve 11. Sınıf Öğrencilerinin Sözlü Anlatımlarındaki Ortak Kelime Çeşidinin Bir Araya Getirilip Oluşturulan, Ortak Çeşit Sözlüğü

TOPLAM:250

abla	bekle-	etraf	kız	siz
aç-	belirle-	ev	kışi	son
açık	belki	fark	kitap	sonra
açıklar-	ben	fazla	konu	sonuç
ad	bil-	gece	kork-	sor-
adam	bile	gel-	koş-	söyle-
ağabey	bilgi	gerek	koy-	söz
ağaç	bir	gerek-	kullan-	su
ağla-	biraz	geri	kur-	şekil
aile	birçok	getir-	küçük	şey
ak-	birden	gez-	lazım	şimdi
akıl	birkaç	gibi	mutlu	şu
akşam	bisiklet	git-	nasıl	tane
al-	bit-	göster-	ne	tani-
alm-	biz	götür-	neden	taraf
alış-	büyük	göz	o	tatil
alışkanlık	canlı	gün	okul	tek
alışveriş	çağıır-	hál	ol-	telefon
alt	çalış-	hálâ	olay	top
ama	çek-	hasta	onlar	topla-
amca	çocuk	hastane	otobüs	tut-
ameliyat	cök	hayvan	otur-	uğraş-
an	çünkü	hemen	oyna-	ülke
ana	dağ	hep	ödev	üst
ancak	daha	her	ögren-	üzül-
anı	damla	hızlı	öğretmen	vakit
anla-	davran-	hic	ól-	var
anlam	davranış	hicbir	ölüm	ve
anlaş-	de-	hisset-	ön	ver-
anlat-	değil	için	önce	veya
anlatıl-	deniz	ile	önemli	vur-
anne	ders	ileri	öyle	yada
ara	dışarı	ilk	para	yakın
ara-	diğer	inan-	paylaş-	yan
araba	dikkat	insan	piknik	yani
arkadaş	diye	ise	polis	yanlış
arkadaşlık	doğru	iste-	saat	yap-
asker	dolaş-	ış	sabah	yardım
at-	dost	ışte	sağla-	yaş
ay	dur-	iyi	sağlık	yaşa-
aynı	dünya	kaç-	sahip	yat-
az	dürüst	kadar	saygı	yaz-
baba	düş-	kal-	sen	yemek
bahçe	düşün-	kalk-	sene	yenİ
bak-	edil-	karar	servis	yer
banka	eğer	kardeş	sev-	yıl
baş	el	karşı	sevgi	yne
başla-	en	kazan-	sıcak	yiyecek
bazen	ertesi	kendi	sıkıl-	yok
bazı	et-	kısa	sıra	yol